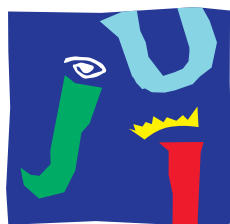

La inserció laboral a la Universitat Jaume I

**UNIVERSITAT
JAUME•I**

**UNIVERSITAT
JAUME·I**

LA INSERCIÓ LABORAL DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I

PROMOCIONS DE 1998, 1999 I 2000

INFORME GLOBAL

**Àrea d'Inserció Professional (Observatori Ocupacional)
Oficina de Cooperació Internacional i Educativa
Vicerectorat de Cooperació Internacional i Solidaritat
Universitat Jaume I**

INDEX

1	INTRODUCCIÓ	2
1.1	PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL.....	2
1.2	JUSTIFICACIÓ DEL L'ESTUDI.....	2
1.3	ESTRUCTURA DE L'INFORME.....	2
2	LA INSERCIÓ LABORAL DELS UNIVERSITARIS	4
2.1	L'ESTUDI DE LA INSERCIÓ LABORAL DELS TITULATS UNIVERSITARIS	4
2.1.1	ELS ESTUDIS D'INSERCIÓ LABORAL DELS UNIVERSITARIS	4
2.1.2	ALTRES ESTUDIS SOBRE LA INSERCIÓ DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I	6
2.2	EL MERCAT LABORAL EN EL MOMENT DE LA GRADUACIÓ	9
2.2.1	SÍNTESI DE LES DADES ECONÒMIQUES I DEL MERCAT DE TREBALL TRIENNI 1998-2000	10
2.2.2	EVOLUCIÓ TEMPORAL DELS PRINCIPALS INDICADORS LABORALS I ECONÒMICS.....	10
2.2.3	EVOLUCIÓ TEMPORAL DELS PRINCIPALS INDICADORS UNIVERSITARIS	12
2.3	L'ESTUDI DE LA INSERCIÓ LABORAL DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I	25
2.3.1	OBJECTIU GENERAL.....	25
2.3.2	CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES DE L'ESTUDI	25
2.4	EL PROCÉS D'INSERCIÓ LABORAL DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I	31
2.4.1	PERFIL SOCIODEMOGRÀFIC DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I ..	31
2.4.2	FORMACIÓ ACADÈMICA I COMPLEMENTÀRIA DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I.....	36
2.4.3	SITUACIÓ LABORAL DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I.....	77
2.4.4	CARACTERÍSTIQUES DEL TREBALL DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I	100
3	RESUM EXECUTIU I CONCLUSIONS.....	129
3.1	OBJECTIUS	129
3.2	CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES DEL L'ESTUDI	129
3.3	PERFIL SOCIODEMOGRÀFIC	129
3.4	FORMACIÓ ACADÈMICA I COMPLEMENTÀRIA DURANT ELS ANYS D'ESTUDI ..	129
3.5	ACTIVITATS D'EXPERIÈNCIA PREPROFESSIONAL.....	130
3.6	VALORACIÓ DE LA FORMACIÓ REGLADA I COMPROMÍS AMB ELS ESTUDIS	130
3.7	FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA DESPRÉS DE LA TITULACIÓ.....	131
3.8	SITUACIÓ LABORAL DELS TITULATS	131
3.9	RECERCA D'OCUPACIÓ	131
3.10	CARACTERÍSTIQUES DEL TREBALL ACTUAL.....	132
3.11	CARACTERÍSTIQUES DE LA PRIMERA OCUPACIÓ	133
3.12	ADEQUACIÓ ENTRE LA FORMACIÓ REBUDA I SATISFACCIÓ AMB EL TREBALL ACTUAL.....	133
4	REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES	134

1 INTRODUCCIÓ

1.1 PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL

1.2 JUSTIFICACIÓ DE L'ESTUDI

En el moment actual, tant el conjunt de la societat com la mateixa Universitat, es troben en un moment decisiu davant d'importants canvis. D'una banda, la societat i el mercat laboral, estan immersos en complexos processos de canvi, que vénen de la mà de la globalització de l'economia i d'altres fenòmens socioeconòmics. Açò té nous efectes desconeguts sobre les relacions entre el mercat laboral i el capital humà i situa el procés d'inserció laboral dels graduats universitaris en un moment decisiu, tant individualment com des del punt de vista social. D'una altra banda, la pròxima posada en marxa de l'espai europeu d'educació superior, comportarà canvis en l'estructura organitzativa de les titulacions de totes les universitats europees i una necessària adequació dels estudis superiors a les demandes de treball actuals.

La Universitat Jaume I (UJI), seguint amb la millora contínua tant dels serveis que oferta al seu estudiantat com als dirigits a la societat en la qual es troba, ha creat l'Observatori Ocupacional. L'Observatori es troba integrat dins el Vicerektorat de Cooperació Internacional i Educativa, dins l'Àrea de Cooperació per a la Inserció Professional de l'Oficina de Cooperació Internacional i Educativa.

Per al curs 2002-2003 es va aprovar el Projecte d'Observatori Ocupacional, amb l'objectiu general d'estudiar la inserció laboral dels titulats de la Universitat Jaume I en els cursos 1998, 1999 i 2000, diferenciant per titulacions. Els resultats de l'enquesta d'inserció laboral portada a terme en el marc d'aquest projecte, és el que presentem a continuació.

1.3 ESTRUCTURA DE L'INFORME

En les següents línies es presenta l'estructura d'aquest informe.

Al segon apartat es presenta un resum executiu sintètic de tot el projecte i un avançament de conclusions.

Al tercer apartat es relata breument la situació dels estudis d'inserció dels universitaris i s'expliquen les variables utilitzades en aquest estudi.

A l'apartat quart es proveeix d'un marc de variables econòmiques i socials durant els anys objecte d'estudi per tal de tindre major comprensió del mercat laboral amb el qual s'enfrontaran els nostres titulats.

A l'apartat cinquè s'aporten breument els resultats de l'informe *Cheers* a la Universitat Jaume I, sobre la promoció 1994-95, principal antecedent d'aquest estudi.

A l'apartat sisè es plantegen els principals objectius d'aquest estudi.

A l'apartat setè es descriuen les característiques metodològiques i tècniques de l'estudi.

L'apartat vuitè recull els resultats de l'estudi, organitzats en quatre subblocs, tots referits als titulats objecte de l'estudi:

- Perfil sociodemogràfic
- Formació acadèmica i complementària
- Situació laboral
- Característiques del treball

Finalment, l'apartat novè recull referències bibliogràfiques i documentació consultada per tal de formular i implementar el projecte.

Aquest informe global està complementat per uns annexos o informes específics de cada una de les titulacions que s'inclouen en l'estudi.

2 LA INSERCIÓ LABORAL DELS UNIVERSITARIS

2.1 L'ESTUDI DE LA INSERCIÓ LABORAL DELS TITULATS UNIVERSITARIS

2.1.1 ELS ESTUDIS D'INSERCIÓ LABORAL DELS UNIVERSITARIS

Els estudis d'inserció laboral, encara que clàssics en les societats occidentals més avançades, no han començat a generalitzar-se en el context espanyol fins a moments més recents. Encara així existeix ja un volum de treball previ sobre les trajectòries laborals dels joves en general –i dels titulats universitaris en particular– d'elevada qualitat tècnica, significació i representativitat. Aquest seria el cas de les diverses publicacions que García-Montalvo i altres han dirigit per a l'IVIE (García-Montalvo et al. 1997, 2001 i 2003) o els estudis sobre la inserció laboral dels seus titulats d'universitats com la Universitat Politècnica de València (SIE, 2001), la Universitat Politècnica de Catalunya (OOIL, 2003) i la Universitat Carlos III (SOPP, 2003).

Basant-nos en una recerca bibliogràfica que ha inclòs aquests i altres estudis, s'ha triat un conjunt de variables que responen a l'interès general dels estudis més habituals sobre el tema. A més, aquestes variables s'han adaptat a les necessitats concretes d'aquest estudi de reflectir la realitat dels titulats UJI. Les variables s'han agrupat tenint en compte la lògica dels models més acceptats, encara que l'interès eminentment pràctic d'aquest estudi ens ha fet apartar-nos d'una excessiva formalització teòrica.

Aquestes són les variables introduïdes a l'estudi, agrupades segons un criteri racional i cronològic:

A. Situació prèvia al començament dels estudis universitaris

S'indaga en la situació de treball, estudis, estades a l'estranger del titulats abans dels seus estudis a l'UJI. A més, es demana el motiu per el qual es van triar els estudis universitaris i l'elecció vocacional.

B. Activitats durant els anys d'estudi universitari

El conjunt d'activitats que el titulat desenvolupa durant la seua etapa formativa en la institució universitària, està considerat com un element molt important en la configuració de la trajectòria vital i professional futura. En aquest apartat s'inclouen variables molt diverses com els estudis cursats, l'assistència a classe i a tutories, a més de la realització d'altres activitats acadèmiques i extraacadèmiques rellevants, com les estades en pràctiques a empreses o a l'estranger. També es fa un valoració d'algunes competències genèriques adquirides pels titulats considerades clau, com el domini d'eines informàtiques, del valencià i d'altres llengües comunitàries.

També s'inclou ací la valoració que el mateix graduat fa d'aquestes experiències, com ara la valoració dels modes d'ensenyament i de les característiques dels estudis cursats (bàsicament una valoració del pla d'estudis) a l'UJI.

En aquest apartat de valoració de les experiències viscudes durant l'etapa formativa universitària, variables com la implicació o compromís amb els estudis i la institució o

la satisfacció amb la carrera cursada, són molt importants com a indicadors de la qualitat dels estudis.

C. Evolució de la situació laboral

En aquest apartat es recopila la informació sobre la situació d'activitat o inactivitat i, seguidament, d'ocupació o desocupació. També es demana informació sobre les conductes de recerca d'ocupació desenvolupades per aconseguir el primer treball i l'èxit d'aquestes. A més a més, s'inclou un xicotet apartat per a emprenedors.

D. Característiques del primer treball després de la graduació

L'èxit de la trajectòria professional del titulat comença a configurar-se en les condicions laborals aconseguides en la primera o primeres ocupacions desenvolupades. Aquest apartat recull dades com el tipus de contracte, la jornada laboral, la sobrequalificació, el desenvolupament de tasques de responsabilitat, les possibilitats de promoció, el salari i altres variables referides a l'empresa on treballa.

La sobrequalificació és un indicador considerat clau per la majoria d'estudis d'inserció laboral. L'ajust dels coneixements que acrediten els estudis universitaris a la situació laboral indiquen la correcta inserció del graduat al món del treball.

E. Característiques del treball actual

Continuant l'argumentació del apartat referit a les característiques de la primera ocupació desenvolupada pel diplomant, l'èxit en la seua trajectòria professional –i també en la trajectòria vital com a persona– queda reflectit en les característiques de l'ocupació que té en el moment actual. A les mateixes variables incloses al punt D s'hi afegixen d'altres per complementar i aprofundir en aquest aspecte, com el desajust entre les competències professionals adquirides durant els estudis i les demandades en el lloc de treball o la satisfacció i l'autoeficàcia laboral, variables psicosocials que reflecteixen la percepció del titulat d'haver aconseguit –o no– un nivell d'èxit en el seu desenvolupament professional.

F. Situació de les persones desocupades

De manera bastant sintètica s'intenta recollir la informació més rellevant sobre les causes de la situació de desocupació d'aquelles persones que en el moment actual no treballen.

G. Complementos formatius després de la graduació

Hi ha acord entre experts i membres de la comunitat universitària, que només la realització d'estudis superiors no és suficient per adquirir el conjunt de competències necessàries per abordar el món laboral amb èxit. És per això molt important la decisió de realitzar algun tipus de formació complementària a la titulació acadèmica. En aquest apartat es demana si s'ha realitzat aquesta formació o no, a més de demanar el tipus de formació, el centre on s'ha cursat i el motiu per realitzar-la. A més, es demana explícitament que s'informe d'aquells estudis o formació complementària que el titulat considera importants en el desenvolupament de la seua professió i la universitat no li ha ofert.

H. Dades sociobiogràfiques

Finalment, és del tot necessari recopilar una sèrie de dades personals i biogràfiques del diplomant per tal de contextualitzar-lo millor i perquè algunes d'aquestes dades

condicionen de manera important tant l'èxit en la trajectòria laboral com també l'expedient acadèmic o el mateix fet de decidir cursar estudis universitaris. És el cas de el lloc de residència familiar durant els estudis, la situació actual de convivència o el nivell d'estudis i l'ocupació de pares i cònjuge.

Amb vista a futurs estudis, plantejem la necessitat de prendre mesures en diferents moments temporals sobre la mateixa població, reduint la grandària del qüestionari, abans de finalitzar, immediatament finalitzats i després de finalitzar-los. En el moment de la incorporació als estudis universitaris es mesurarien aspectes com la situació prèvia al començament dels estudis, els condicionants familiars o les motivacions per començar estudis superiors. En els darrers anys de la carrera o en el mateix moment de la graduació s'arreglarien dades sobre les activitats dutes a terme durant els anys d'estudi, la valoració dels modes d'ensenyament o les característiques del pla d'estudis; finalment, una vegada finalitzats els estudis i ja en el mercat laboral, s'avaluarien les conductes de recerca d'ocupació, les característiques de les ocupacions desenvolupades, etcètera.

A més, aquesta millor planificació de l'enquesta donaria peu a incloure altres variables que no hem tingut en compte en el present estudi per l'alt nombre de preguntes ja incloses. Seria el cas de la valoració de distints serveis universitaris, expectatives laborals, actituds, creences i valors laborals, conductes laborals innovadores, satisfacció amb la vida, salut psicosocial (en l'àmbit universitari i laboral), etcètera.

A més, serà necessari la continuació de l'estudi amb altres promocions, la continuïtat d'estudis de caire longitudinal en diferents moments temporals amb els titulats i també adreçats a estudiants i potencials ocupadors.

2.1.2 ALTRES ESTUDIS SOBRE LA INSERCIÓ DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I

El principal precedent en estudis sobre la inserció laboral dels titulats de la Universitat Jaume I va ser l'estudi *Formación y empleo de los graduados de enseñanza superior en España y Europa*, també anomenat estudi *Cheers*, projecte emmarcat en l'estudi més ampli que inclou 12 països europeus i Japó, enquestant un total de 40.436 titulats, dels quals 7.257 eren titulats espanyols. Projecte internacional i multidisciplinari (Sociologia, Economia, Psicologia) coordinat a Espanya per l'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques (IVIE).

Realitzat sobre els titulats de la promoció 1994-95 als quatre anys de finalitzar els seus estudis (any 1999) per part de l'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques, a nivell espanyol i en 12 països europeus i Japó. Les dades de la mostra UJI són estadísticament significatives en l'àmbit de la Universitat Jaume I. A continuació es descriuen breument els principals resultats de la mostra UJI, equiparant els ítems equivalents a l'informe que es presenta en aquestes pàgines, salvant la diferència en les metodologies utilitzades.

Descripció

1. Situació prèvia al començament dels estudis que tenen incidència en aquests últims
2. Activitats durant els anys d'estudi universitari
3. Procés de recerca d'ocupació

4. Característiques de la primer ocupació com a graduats
5. Característiques de l'ocupació actual
6. Anàlisi de la relació educació superior-ocupació que es desenvolupa
7. Competències adquirides-aplicació en el lloc de treball
8. Satisfacció amb l'ocupació i grau de consecució de metes
9. Ampliació d'estudis després de la graduació

Característiques tècniques de l'estudi

ÀMBIT: Universitat Jaume I de Castelló de la Plana.

UNIVERS: graduats que han finalitzat els estudis universitaris a l'UJI i han obtingut el títol en els cursos acadèmics de 1994-95. (Moltes titulacions encara eren de pla antic).

MOSTRA: mostratge aleatori estratificat. Resposta recollida: Mostra UJI: 207 titulats UJI (sobre una població de 745) (178 qüestionaris rebuts per correu postal i 29 de formalització telefònica) (el 27,78%).

ESTRATIFICACIÓ: En funció de les següents variables:

- Sexe.
- Branques d'ensenyament, segons criteri acordat per la coordinació del projecte internacional:
 - Arts i Humanitats; (Filologia Anglesa i Humanitats).
 - Ciències Socials, (Professorat EGB, Relacions Laborals, Graduat Social, Mestre Educació Infantil, Educació Primària, Educació Física, Psicologia), Negocis, (D. Empresarials, ADEM), Dret (Dret).
 - Ciències Naturals i Experimentals, (L. Química), Enginyeries (ETDI, ETIG) i Salut.

TECNOLOGIA DE LA RECOLLIDA DE DADES: enquesta tramesa per correu i reforç telefònic posterior per a maximitzar la resposta per escrit.

ERROR MOSTRAL: dada no aportada.

DATA DE REALITZACIÓ: entre els mesos de febrer i juny de 1999, (4 anys després de la graduació).

Formació acadèmica i complementària durant els anys d'estudi

Considerant la durada dels estudis, els titulats de les promocions estudiades tarden una mitjana d'un 15% més del temps a concloure els seus estudis.

En relació a les hores setmanals invertides en activitats acadèmiques, els titulats van ocupar una mitjana de 26,8 hores a assistir a classe i 15,7 hores en altres activitats d'estudi. Aquestes activitats van ser realitzades en major mesura per part de les dones que els homes. Respecte a altres activitats durant els estudis, es realitzaven una mitjana d'11,45 hores de treball durant els estudis. Durant l'estiu, els titulats van ocupar una mitjana de 18,45 hores treballant.

Respecte de la valoració dels modes d'ensenyament, els titulats assenyalen que els professors insisteixen en la teoria i els conceptes (una mitjana de 3,96 sobre 5), seguit del professor com a principal font d'informació (3,65) i l'assistència regular a classe (3,66). L'aspecte menys rellevant és l'escriptura d'una tesina.

Valoració de la formació reglada i compromís amb els estudis

Aquesta pregunta no figurava en l'estudi *Cheers*.

Formació complementària després de la titulació

Una vegada finalitzats els estudis universitaris, un 34,46% van realitzar cursos de formació, i un 69,49% realitzaren altres estudis relacionats amb la professió. Els motius principals per iniciar aquests estudis són l'interès *per impulsar la seua professió* i en segon lloc, la necessitat de *posar-se al dia*. Són els titulats de CSJ-CC els que mostren més necessitats de formació.

Situació laboral dels titulats

Un 78% té una ocupació regular o com autònom, un 10% realitza treballs esporàdics relacionats amb els estudis, un 2,67% treballs no relacionats amb els estudis, un 4% té més d'un treball i un 5,33% es troba en altres situacions. Un 8,91% està desocupat.

Recerca d'ocupació

Un 69,23% van cercar treball després de titular-se. Un indicador important és la durada del procés de recerca de la primera ocupació: 10,25 mesos per al total de la mostra.

Les estratègies de recerca d'ocupació utilitzades pels titulats després de la graduació són molt variades: destaquen les tècniques formals (respondre anuncis de treball, utilitzada pel 16,44% de titulats; l'ús d'una agència d'ocupació pública, triada pel 14,86%). No obstant això, tècniques informals com l'ús dels contactes personals també va ser àmpliament utilitzat (13,96%). La recerca activa va ser utilitzada en quarta opció (contacte amb empresaris sense saber si tenien vacants, 11,94%).

En relació a l'efectivitat de les tècniques per obtenir el primer treball, els titulats informen que la tècnica amb més èxit són els contactes personals (25,56%), seguit de contactar amb empresaris pel seu compte (18,05%). Les dues són tècniques bàsiques actives. En tercer lloc, es troba una tècnica passiva: respondre anuncis de treball (15,04%).

Característiques del treball actual

Pel que fa a la relació entre el camp d'estudi i l'àrea de treball, un 31,65% informen que el seu camp d'estudi és l'únic possible o el millor, un 41% informen que també altres camps d'estudi podrien servir per al seu treball, mentre que un 10,07% afirmen que un altre camp d'estudi hauria sigut més útil, i el 8,63 informen que el camp d'estudi no importa molt i que cap estudi superior es relaciona amb el seu treball.

A més, un 56,2% informen que el nivell de la seua ocupació és el més adequat al nivell d'estudis que posseeix, un 14,14% informen que tenen un nivell superior, un 5,84% un nivell més baix d'estudis superiors i un 24,82% indiquen que no fa falta estudis superiors.

Examinant fins a quin punt la situació laboral coincideix amb les seues expectatives, per al 33,58% és millor o molt millor i per al 20,44 és pitjor o molt pitjor, mentre que és indiferent per al 37,96%.

Les característiques objectives del treball (tipus de contracte, grandària de les empreses, horari) no va ser recollida en aquest estudi.

Els titulats cobraven de renda anual una mitjana de 13,03 milers d'euros, més 3,05 M en hores i pagaments extraordinaris i 2,21 M en altres treballs.

Un 56,62 % dels titulats treballa en el sector privat, un 2,94% en ONG i un 9,56% estan autoocupats, mentre que un 32% ho fa en el sector públic.

Característiques de la primera ocupació

La sobrequalificació és superior en la primera ocupació, atès que un 42,11% informen que desenvolupen un treball ajustat a la seua formació, el 5,26% superior i el 52,63% inferior.

Adequació entre la formació rebuda i satisfacció amb el treball actual

Un 56,2% dels titulats UJI consideren que el treball que desenvolupen és adequat al seu nivell d'estudis, mentre que un 13,14% consideren que el seu lloc de treball requereix un nivell més alt, un 5,84% que requereix un nivell més baix d'estudis superiors i un 24,82% que no fa falta estudis superiors.

Respecte dels indicadors de satisfacció, els titulats valoren en 3,66 (en una escala d'1 a 5) la seua satisfacció amb l'ocupació actual.

2.2 EL MERCAT LABORAL EN EL MOMENT DE LA GRADUACIÓ

Amb l'objecte d'oferir una millor comprensió de l'entorn econòmic vigent en el qual es van produir les circumstàncies que es presenten en aquest estudi, es mostra una sèrie d'informació de tipus macroeconòmic relativa als tipus d'interès, la inflació i la taxa de desocupació.

És important esmentar que en el transcurs del període de temps que abracen les dades oferides, s'han produït distintes modificacions de l'enquesta de població activa (EPA) en els anys 1999, 2000 i 2002, respectivament.

D'altra banda, el gros de la informació continguda en aquestes pinzellades de l'entorn macroeconòmic, procedeix de les dades proporcionades per l'Institut Nacional d'Estadística (INE), de les publicacions anuals que edita el Consell Econòmic i Social d'Espanya (CES), de la informació administrativa facilitada per l'INEM i el Ministeri d'Educació i Cultura i Esport i de les dades oferides per distints organismes oficials.

Per a finalitzar, cal recordar que les dades de desocupació registrada oferida per l'INEM corresponents als titulats universitaris de Castelló, no necessàriament reflecteixen la desocupació entre els graduats de l'UJI. Una part de joves residents a Castelló i registrats a les oficines provincials de desocupació poden haver estudiat fora de la província. D'altra banda, els titulats UJI desocupats amb residència familiar fora de Castelló segurament s'hauran registrat com a aturats en oficines d'ocupació d'altres províncies. Encara així, per ser aquesta l'única universitat existent a la província de Castelló, la coincidència serà molt elevada i les xifres de desocupació registrada a Castelló formaran part d'aquesta contextualització econòmica.

2.2.1 SÍNTESI DE LES DADES ECONÒMIQUES I DEL MERCAT DE TREBALL. TRIENNI 1998-2000

Com a síntesi molt breu d'aquest període, es pot dir que els indicadors macroeconòmics relatius a l'economia espanyola van ser favorables.

En 1998 i 1999 va ser la demanda interna privada el fet que va col·laborar decisivament al creixement del PIB. Al contrari que l'any 2000, on el seu impuls va ser provocat per l'augment de les exportacions.

Durant els tres anys, la taxa de desocupació va descendir gradualment des del 18,8% existent a finals de l'any 1998, fins a obtenir un registre del 14,1% l'any 2000, la qual cosa va repercutir positivament en l'economia espanyola.

Pel que fa als tipus d'interès es va produir durant 1998 una disminució prolongada condicionada per l'important fet que a partir de l'1 de gener de l'any 1999 correspondria la seua fixació al Banc Central Europeu.

Cal ressaltar la modificació patida per l'EPA en el primer trimestre de 1999 i que va tindre uns efectes de difícil quantificació.

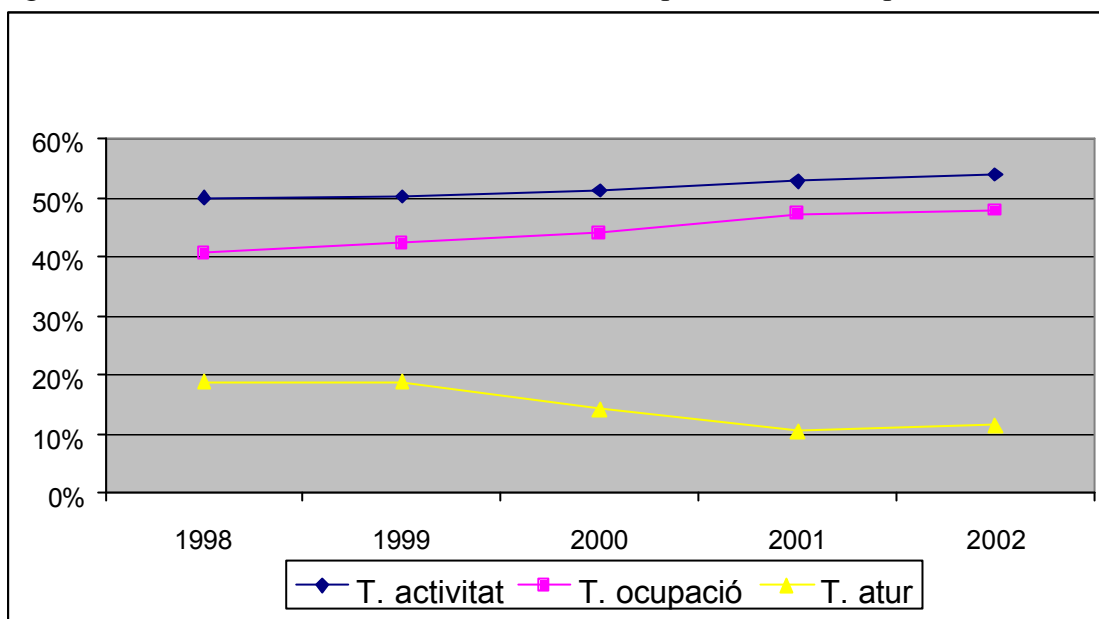
En l'àmbit del País Valencià, el ritme de creixement va presentar una estructura molt semblant a la registrada a Espanya. Les taxes de desocupació van estar per davall durant els tres anys i el creixement va ser superior a la mitjana nacional.

La província de Castelló va registrar durant tot el període, les menors taxes de desocupació del País Valencià.

2.2.2 EVOLUCIÓ TEMPORAL DELS PRINCIPALS INDICADORS LABORALS I ECONÒMICS

A continuació oferim un conjunt de gràfics i figures que pretenen mostrar, de forma sintètica, l'evolució temporal dels principals indicadors laborals i econòmics, al llarg del període que observem.

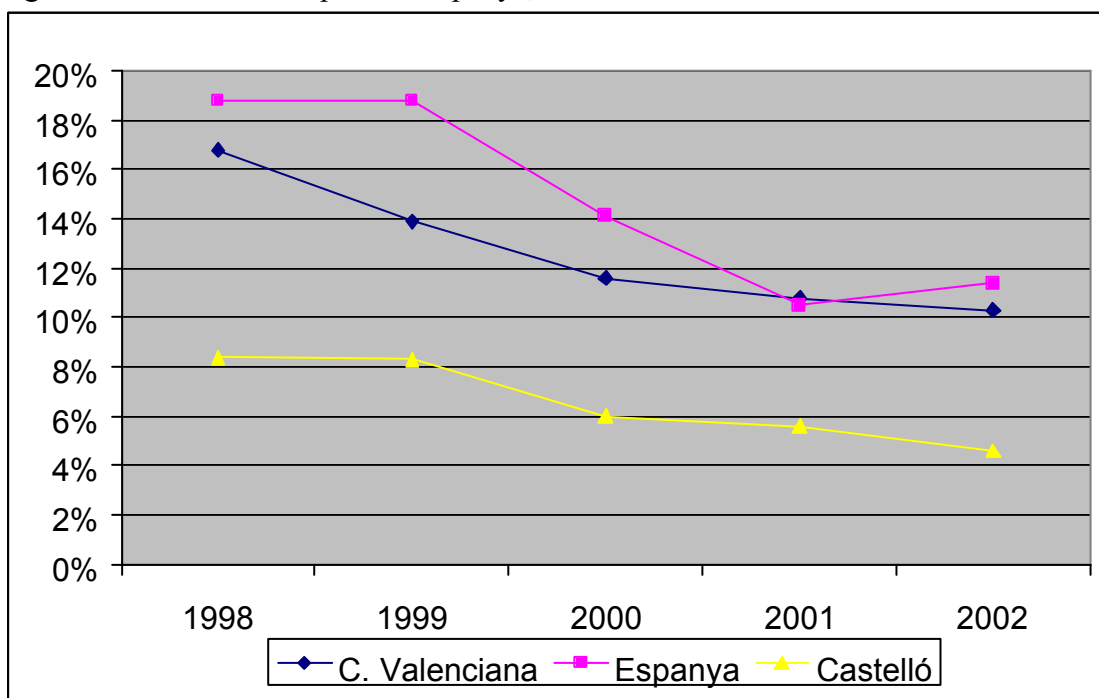
Figura 1. Indicadors laborals: taxa d'activitat, d'ocupació i de desocupació.

Font: MTAS i elaboració pròpia.

La població activa efectiva, al llarg del període, va tindre un augment més ràpid que la població potencialment activa, la qual cosa va fer que les taxes d'activitat s'incrementaren. Al mateix temps, el nombre d'ocupats també va augmentar en major proporció que la població activa efectiva, la qual cosa va suposar un increment en la taxa d'ocupació. El nombre d'aturats va disminuir en relació a la població activa efectiva i conseqüentment les taxes de desocupació van descendir.

Figura 2. Taxa de desocupació a Espanya, al País Valencià i a Castelló.

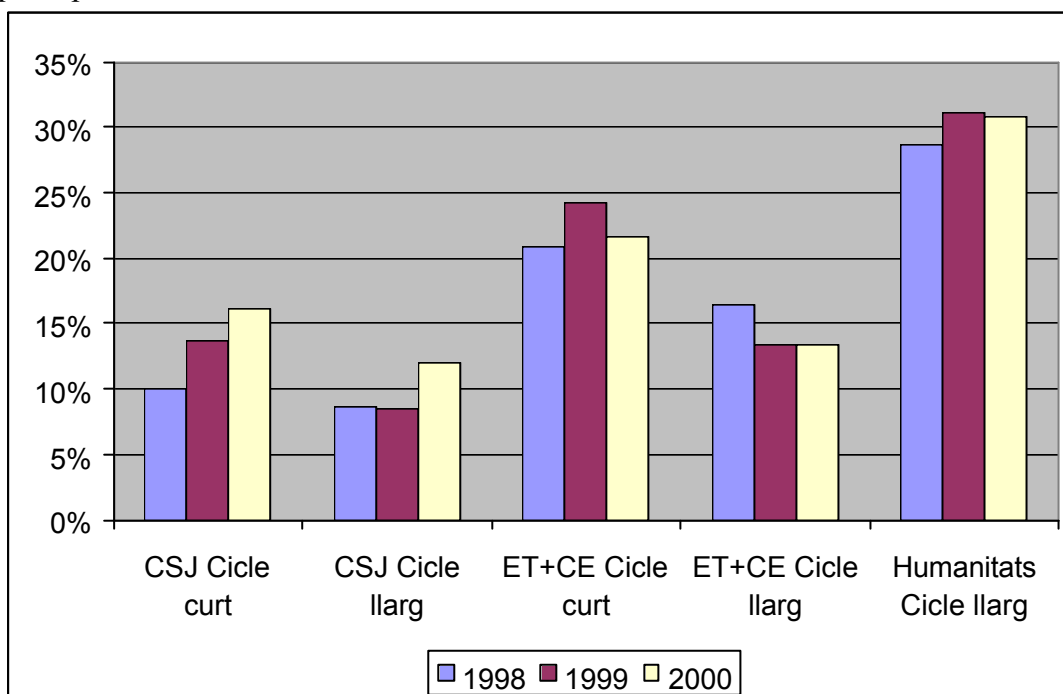
Font: INE, MTAS i elaboració pròpia.

En els tres territoris que estem considerant, les taxes de desocupació van seguir un camí semblant de descens, si bé, a Espanya, va succeir d'una forma més precipitada, aconseguint l'any 2001, les mateixes taxes existents al País Valencià, per a després prendre un retorn suaument alcista i desaccelerant al País Valencià. En canvi, a Castelló, l'esmentat descens, encara que menys brusc, va tindre una certa continuïtat.

2.2.3 EVOLUCIÓ TEMPORAL DELS PRINCIPALS INDICADORS UNIVERSITARIS

Cal tindre en compte que en els gràfics següents no han sigut considerades totes les branques d'ensenyament recollides pel MECE ni totes les titulacions oferides en el conjunt d'universitats; únicament han sigut considerades les branques i titulacions impartides a la Universitat Jaume I.

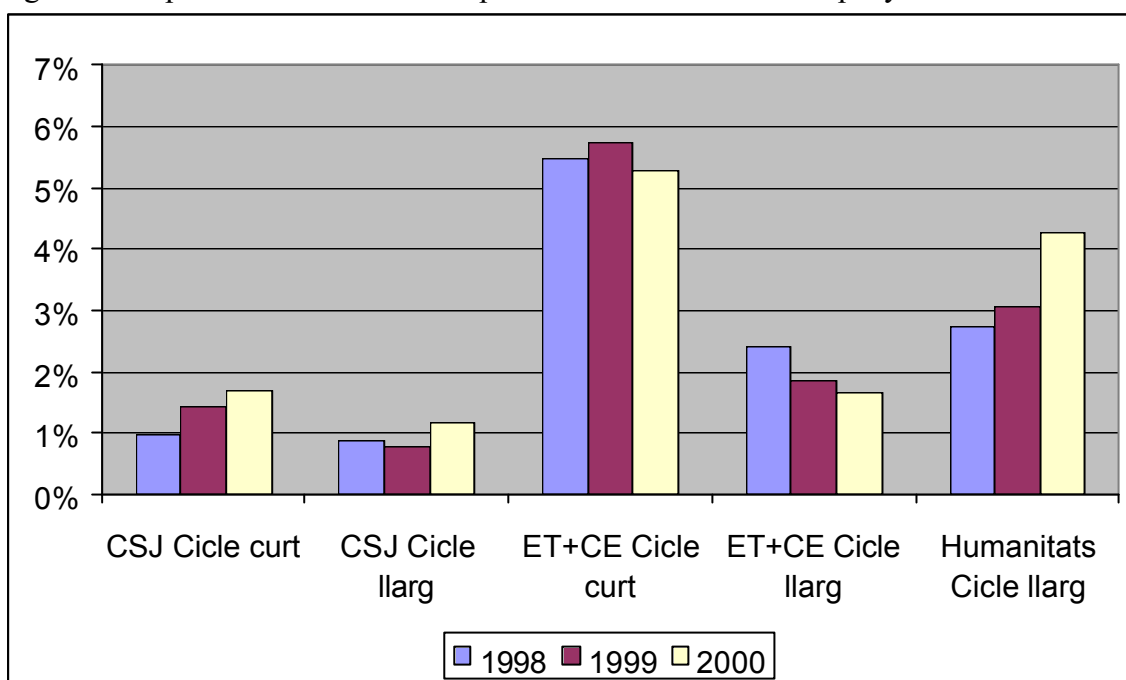
Figura 3. Proporció de titulats UJI respecte al total de titulats de les universitats públiques valencianes.

Font: Ministeri d'Educació Cultura i Esport i elaboració pròpia.

Els titulats de la Universitat Jaume I en relació amb els titulats dels centres públics valencians han mantingut amb poques paraules una situació semblant al llarg d'aquests tres anys, i s'ha de destacar l'increment gradual en les titulacions de Ciències Socials i Jurídiques. En els ensenyaments tècnics i experimentals de cycle curt es presenta una relativa estabilitat, així com en la d'Humanitats. És important ressenyar que el 31,11% dels titulats en el cycle llarg de la branca d'humanitats de les universitats públiques valencianes de l'any 1999, provenen de la Universitat Jaume I. També significativa és la dada que en els ensenyaments tècnics i experimentals de cycle curt el 24,16% dels titulats ho són per la Universitat Jaume I. El percentatge ha anat disminuint en les titulacions de cycle llarg. Pel que fa a les ciències socials i jurídiques va anar augmentant fins a situar-se en el 12,02% les de cycle llarg i en el 16,20% en les titulacions de cycle curt.

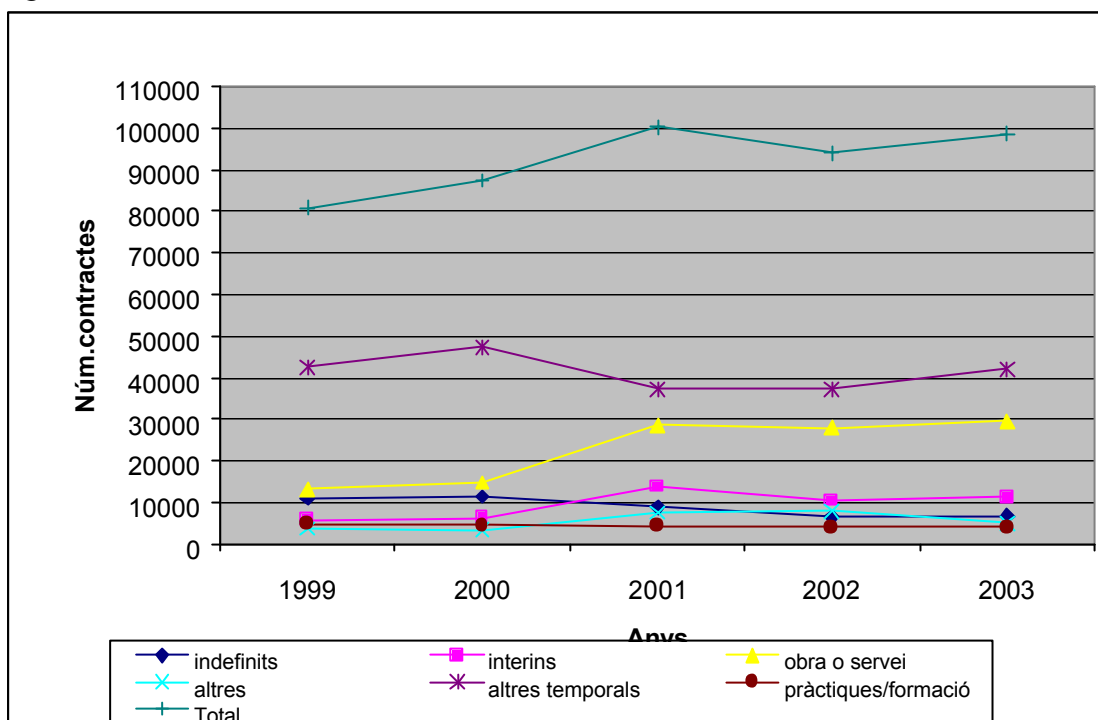
Figura 4. Proporció de titulats UJI respecte al total de titulats a Espanya.

Font: Ministeri d'Educació Cultura i Esport i elaboració pròpia.

També en la relació existent amb el total de titulats d'Espanya, la Universitat Jaume I manté una tendència alcista en les titulacions de ciències socials i jurídiques de cycle curt, que se situa en l'1,7% i en les titulacions d'Humanitats, i l'any 2000 era del 4,27% del total de l'Estat. Així mateix, una circumstància que cal ressenyar és el descens gradual que sofreixen les titulacions de cycle llarg dels ensenyaments tècnics i experimentals i l'estabilitat en les titulacions de cycle curt. Aquests ofereixen dades importants de consolidació amb una mitjana del 5,5% del total de titulats a Espanya.

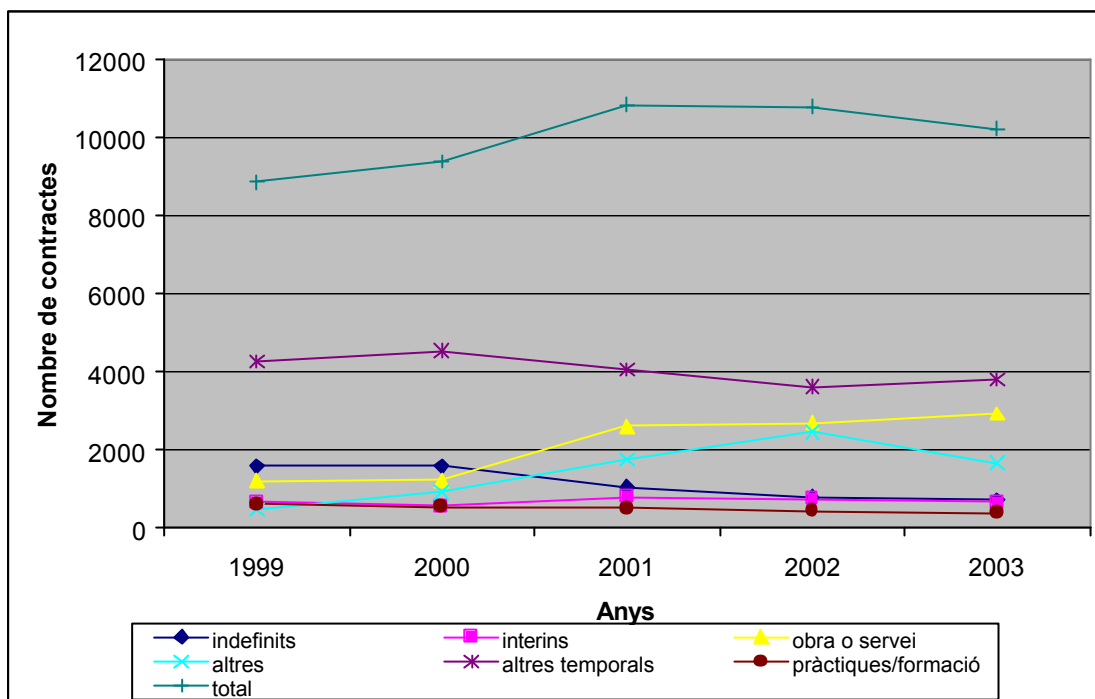
Figura 5. Contractes a titulats universitaris al País Valencià.

Font: Observatori Ocupacional INEM i elaboració pròpia.

Crida l'atenció la tendència que es produeix al País Valencià relativa al descens en el nombre de contractes qualificats com «altres temporals» l'any 2001 quan a la mateixa vegada hi ha un increment del nombre de contractes per obra o servei. Els contractes indefinits, d'altra banda, tenen una tendència descendent. De l'observació del gràfic pot deduir-se la situació precària laboral que vivim. A més, els contractes de pràctiques i/o formació romanen constants en el temps i és escàs el seu volum.

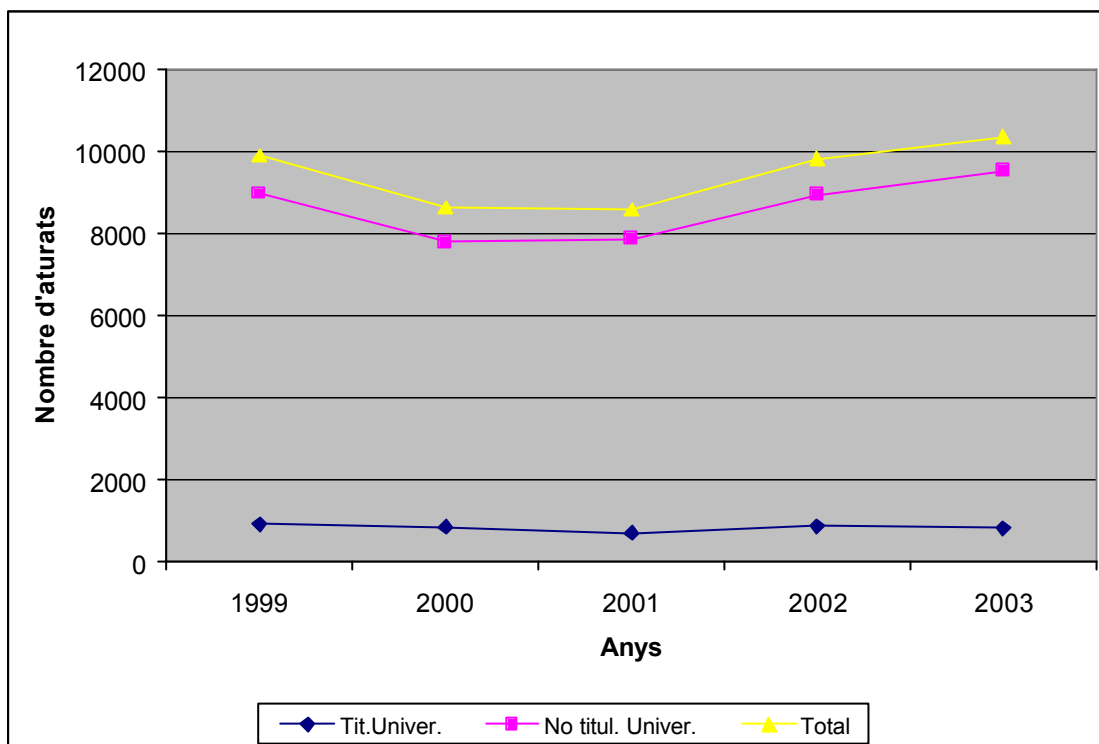
Figura 6. Contractes a titulats universitaris a la província de Castelló.

Font: Observatori Ocupacional INEM i elaboració pròpia.

Aquest gràfic corresponent a la província de Castelló, reflecteix amb poques paraules els mateixos resultats que el corresponent al País Valencià, amb l'excepció que els contractes qualificats com altres, tenen l'any 2002 un major increment a la província que al País Valencià.

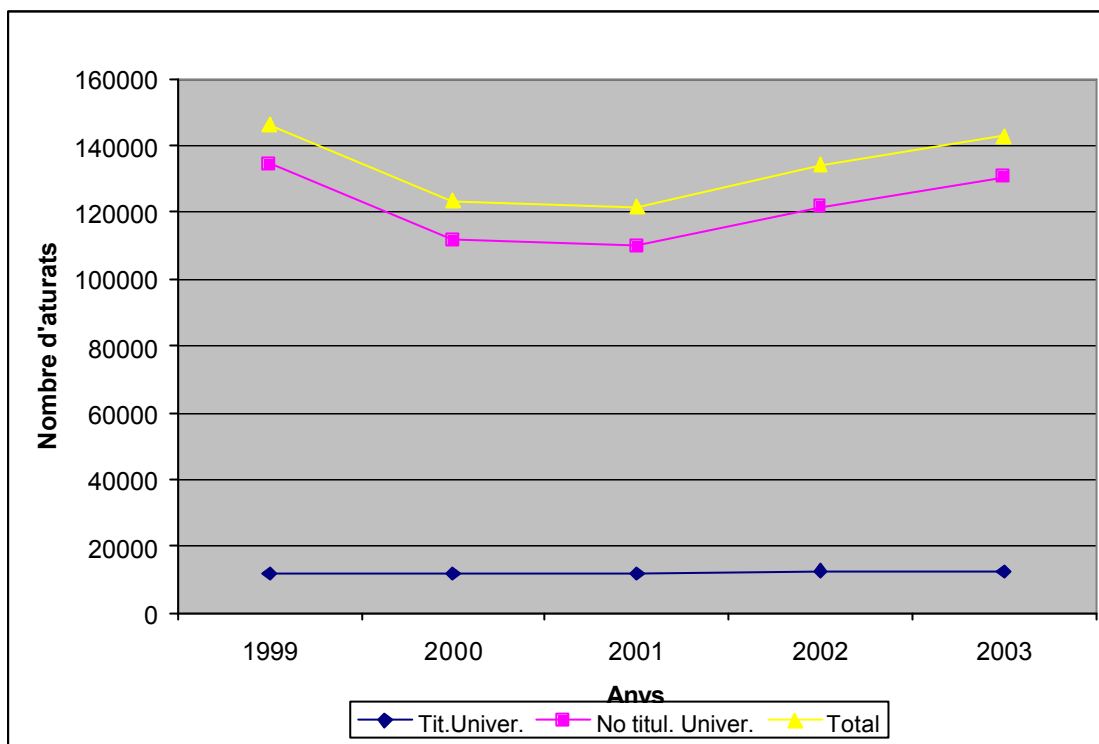
Figura 7. Desocupació registrada de titulats a Castelló.

Font: Observatori Ocupacional INEM i elaboració pròpia.

A Castelló, el nombre total d'aturats coincideix quant a tendències amb el nombre d'aturats sense titulació universitària, açò succeeix així perquè encara que les oscil·lacions sofrides en el col·lectiu de titulats universitaris són menys brusques, el nombre d'aquests també és menys important, per tant la corba del total assumirà amb més força les oscil·lacions dels aturats sense titulació universitària.

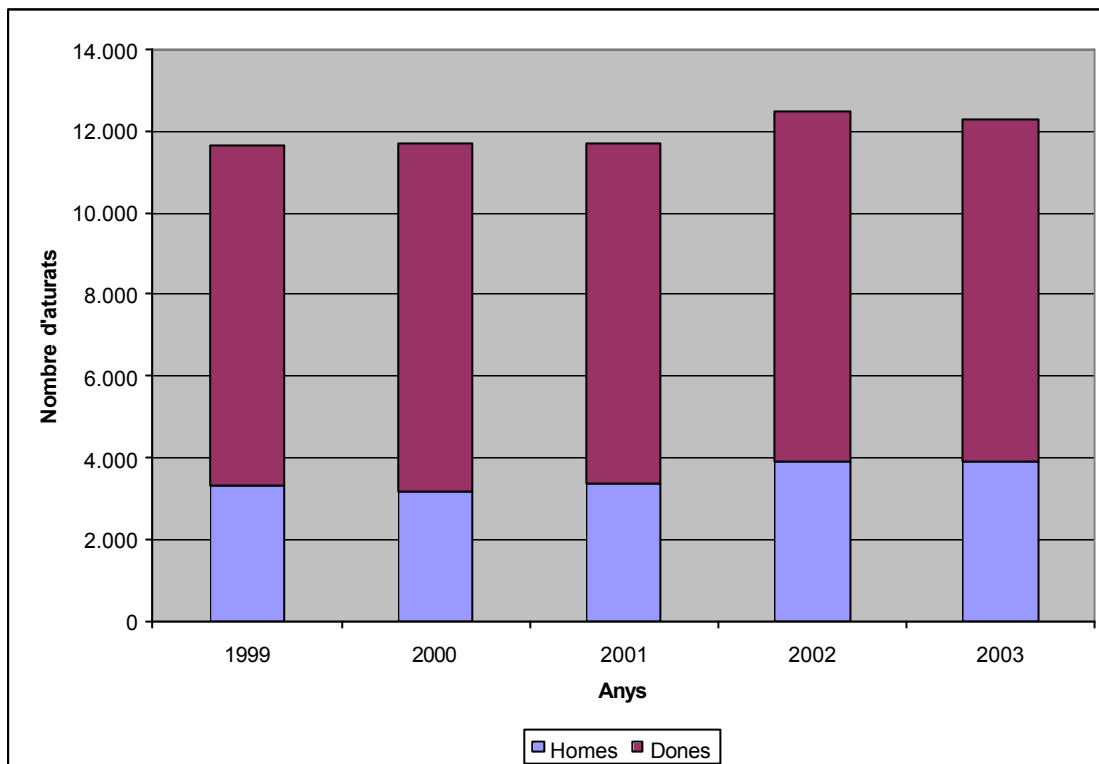
Figura 8. Desocupació registrada de titulats al País Valencià.

Font: Observatori Ocupacional INEM i elaboració pròpia.

Per a l'àmbit del País Valencià s'apliquen els mateixos comentaris que els realitzats per al cas de Castelló, és més, si bé en el total de desocupats del País Valencià, s'observa un descens en primer lloc, una relativa estabilitat i un increment en el nombre d'aturats, en la corba que representa els titulats universitaris, no s'observa cap descens.

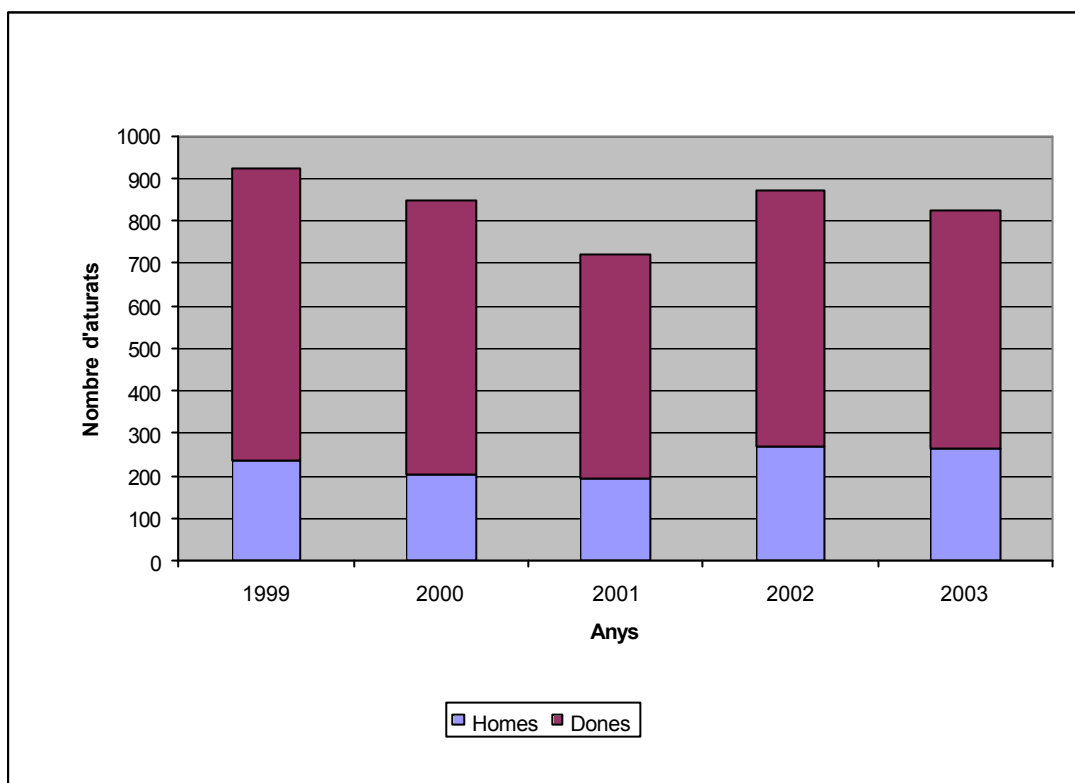
Figura 9. Desocupació registrada corresponent a titulats desocupats al País Valencià.

Font: Observatori Ocupacional INEM i elaboració pròpia.

Els titulats universitaris desocupats al País Valencià presenten una tendència alcista en un període de tres anys. El més significatiu del present gràfic són les diferències abismals existents en la desocupació per sexe. Les dones titulades són les més desfavorides. El nombre d'aturats no presenta grans diferències al llarg del lustre.

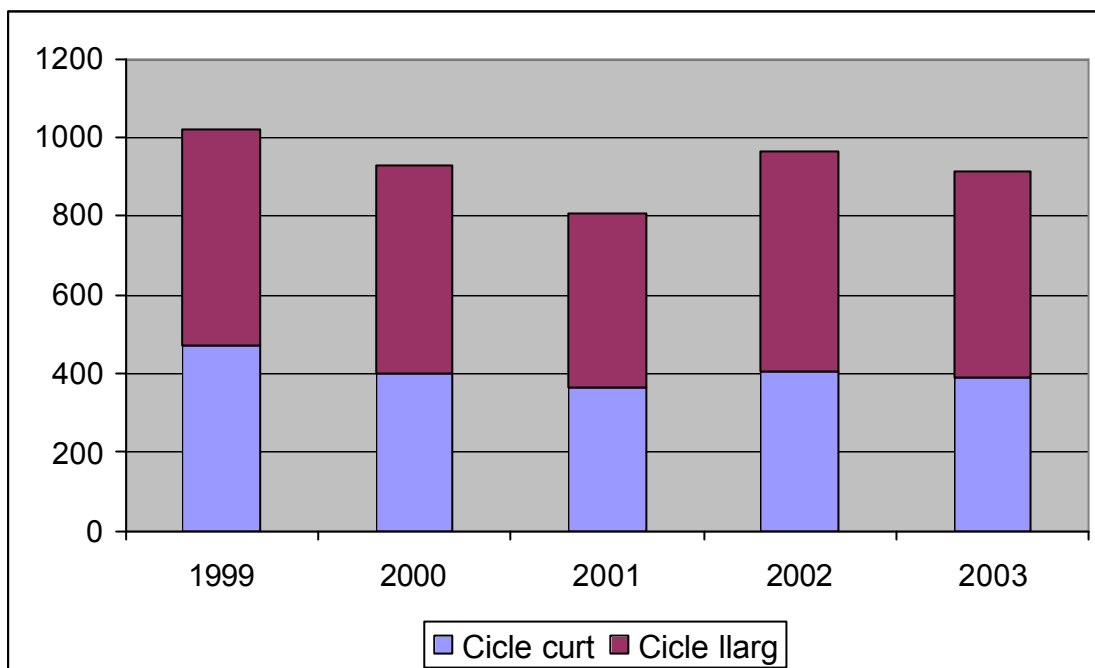
Figura 10. Desocupació registrada corresponent a titulats desocupats a la província de Castelló.

Font: Observatori Ocupacional INEM i elaboració pròpia.

A la província de Castelló aquestes diferències entre titulades i titulats universitaris han anat reduint-se gradualment tot i que encara són importants, és a dir, d'alguna manera sembla que les distàncies existents en 1999 entre homes i dones en desocupació s'han anat escurçant. D'altra banda cal assenyalar que aquesta desigualtat pot extrapolar-se a qualsevol nivell de formació escolar.

Figura 11. Desocupació registrada en titulats a Castelló, per cicles formatius.

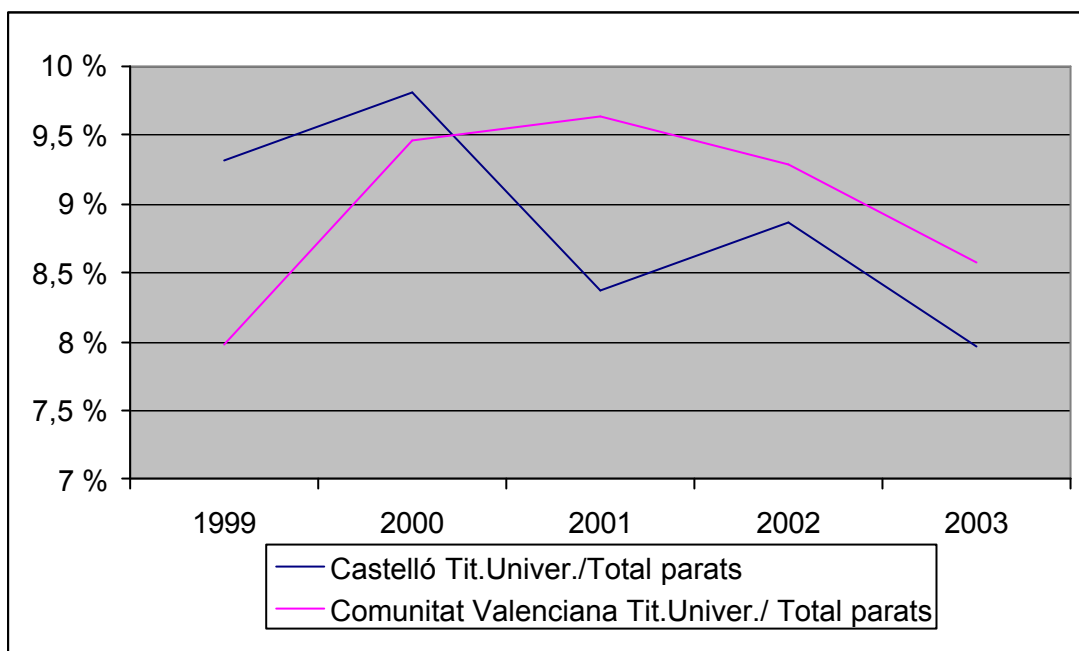

Font: Observatori Ocupacional INEM i elaboració pròpia.

S'observa que els titulats i titulades universitàries que han realitzat estudis de cicle llarg tenen major taxa de desocupació. Encara que sembla que l'any 2001, aquestes distàncies s'escurçaven la realitat dels següents anys va demostrar que es mantenien les tendències.

En aquest gràfic es mostra la relació existent entre el nombre de titulats universitaris desocupats respecte al nombre total de desocupats existents a la província de Castelló i al País Valencià.

Figura 12. Relació entre els aturats universitaris respecte al total d'aturats, al País Valencià i a Castelló.

Font: Observatori ocupacional INEM i elaboració pròpia

S'observa que en els últims cinc anys, la mitjana d'universitaris desocupats respecte al nombre total ha sigut, a la província de Castelló del 8,86%, enfront del 8,98% de desocupats del País Valencià amb titulació universitària. D'altra banda, s'adverteix en els últims anys l'existència d'una tendència a la baixa. Cal ressenyar que són les dones titulades les que estan en pitjor situació. La dada rellevant és que aquests percentatges no suposen un volum important de desocupats amb titulació universitària respecte al total.

En els gràfics i quadres que s'exposen a continuació, es pretén advertir de les proporcions existents entre els treballadors amb titulació universitària respecte als treballadors que no posseeixen l'esmentada titulació, aquestes observacions es realitzen en els distints sectors econòmics i per separat a la província de Castelló i al País Valencià. Com que no disposàvem de dades de 1998, i per continuar mostrar una sèrie de tres anys, hem afegit les gràfiques corresponents a 2001.

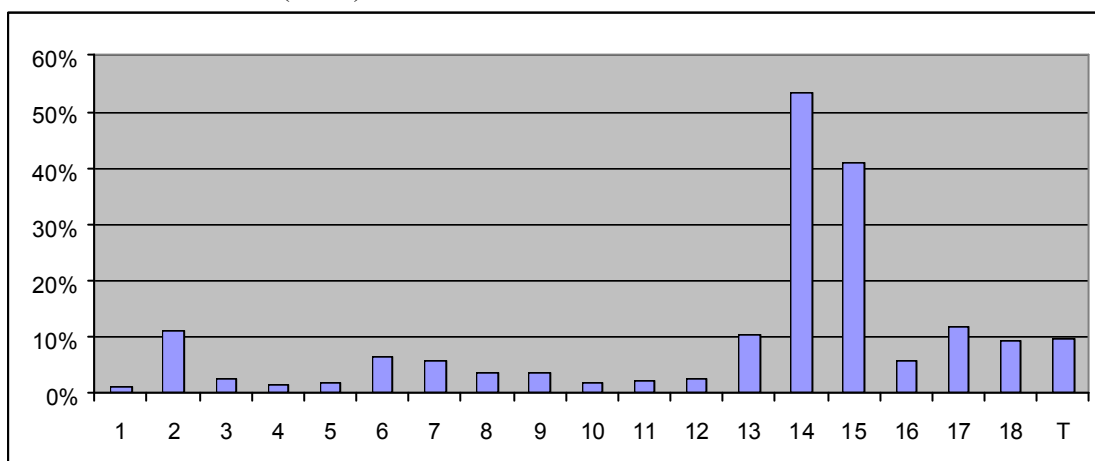
Els sectors econòmics són una adaptació dels utilitzats per l'Observatori Ocupacional de l'INEM, que es presenten denominats per codis de l'1 al 18, es relacionen en el següent quadre.

Quadre 1. Sectors econòmics.

1. Agricultura, ramaderia, caça, pesca, silvicultura.	10. Construcció (constructores, agències, empreses auxiliars...).
2. Energia.	11. Turístic (i oci).
3. Alimentació, begudes, tabac.	12. Transport (marítim, mercaderies, naval, <i>couriers</i> , serveis missatgeria).
4. Tèxtil, confecció.	13. Sector públic.
5. Fusta (empreses i distribuïdores de mobiliari, fusteries...).	14. Finances.
6. Paper, gràfiques, edició, reproducció (copisteries, premsa, mitjans de comunicació, papereries...).	15. Assegurances.
7. Química, vidre, plàstic, envasos.	16. Serveis a empreses (assessories, ETT, professions liberals).
8. Metal·lúrgic i elèctric (també estructures, ferreteries, foses).	17. No incloses, altres.
9. Automoció (tallers, fàbriques, botigues d'automòbils, components).	18. Activitats associatives, culturals i esportives.
	T. Total sectors econòmics.

Font: Elaboració pròpia.

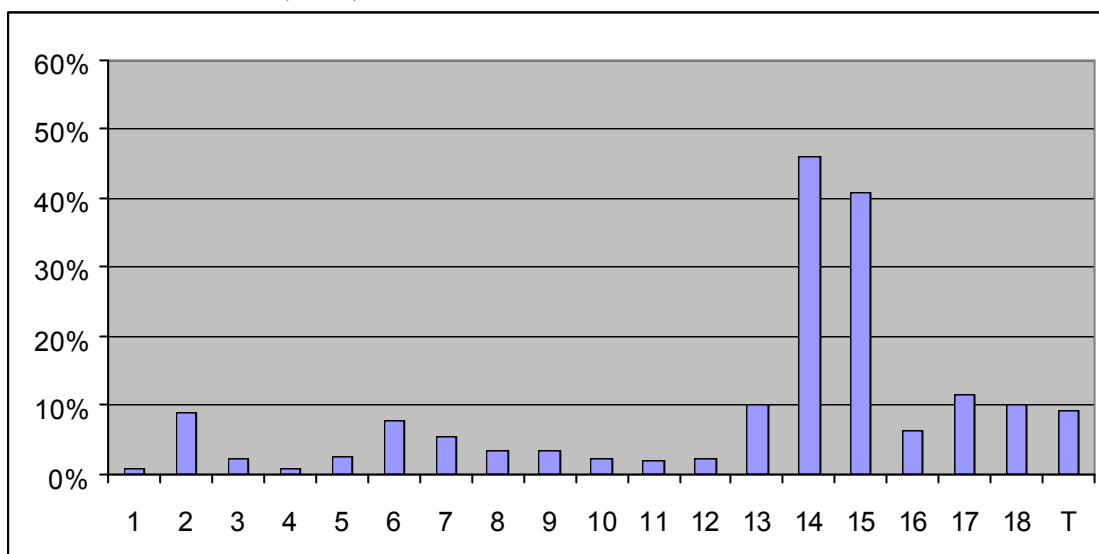
Figura 13. Proporció de titulats respecte al total de treballadors, per sectors econòmics. Província de Castelló (1999).

Font: INEM i elaboració pròpia.

En l'any 1999, el sector d'activitat on més titulats universitaris es van contractar va ser el de finances, seguit del sector d'assegurances. Al costat contrari va ser el sector d'agricultura i ramaderia en primer lloc, i tèxtil i confecció després, els que menys ocupació van proporcionar als universitaris.

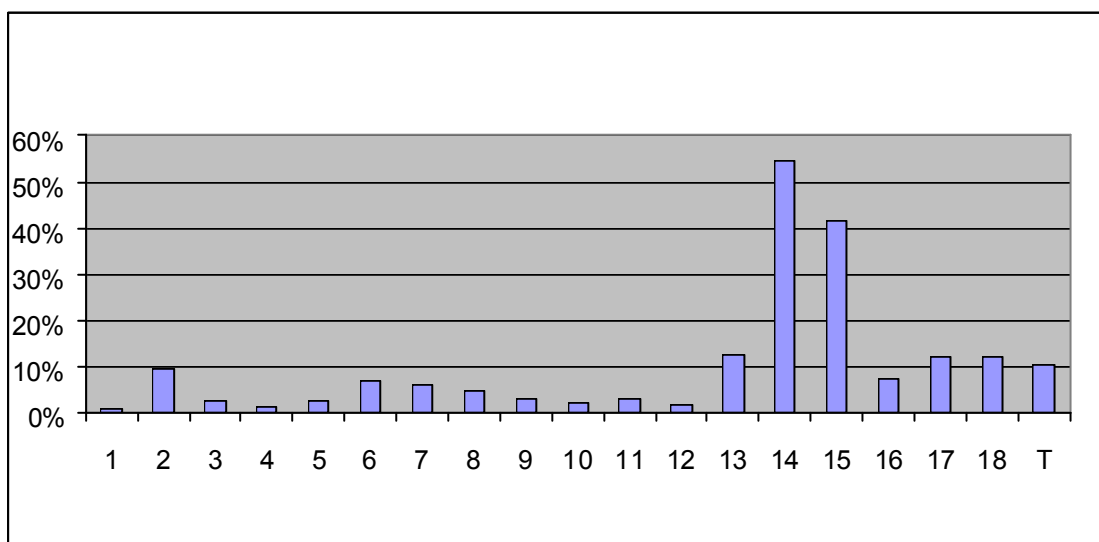
Figura 14. Proporció de titulats respecte al total de treballadors, per sectors econòmics. Província de Castelló (2000).

Font: INEM i elaboració pròpia.

Van ser també les finances i les assegurances els sectors d'activitat que més titulats universitaris van ocupar. Encara que les tendències són les mateixes que l'any anterior, cal destacar que en el sector de l'energia el 9% dels contractats eren universitaris, en el turístic l'1,9% i en el de les finances el 45,9%. Aquests tres sectors van disminuir en la seua contractació de titulats.

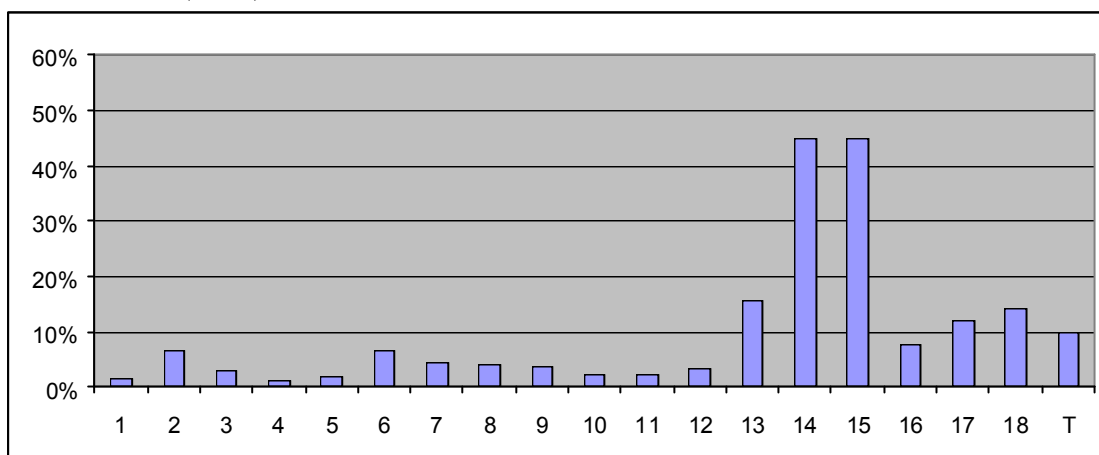
Figura 15. Proporció de titulats respecte al total de treballadors, per sectors econòmics. Província de Castelló (2001).

Font: INEM i elaboració pròpia.

L'any 2001, continua la tendència a la disminució en la contractació de treballadors en el sector de l'agricultura i també una disminució considerable que se situa en l'1,95% en el sector del transport. Al mateix temps, es produeix un increment en el sector químic i en el sector dels serveis a empreses com ara assessories o professions liberals.

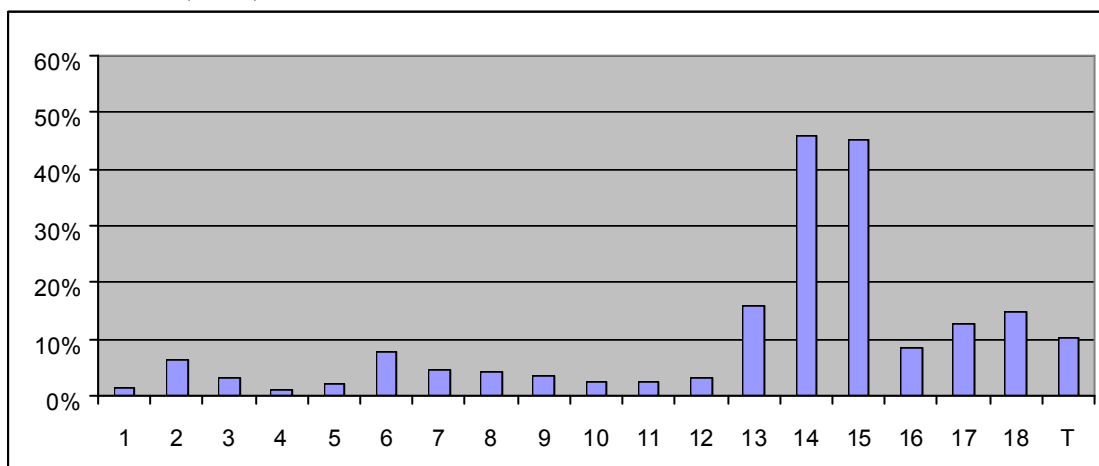
Figura 16. Proporció de titulats respecte al total de treballadors, per sectors econòmics. País Valencià (1999).

Font: INEM i elaboració pròpia.

Al País Valencià i durant l'any 1999, tant el sector d'assegurances com el de finances estan menys distanciats en el nivell de contractació de titulats universitaris que a la província de Castelló per a aquell mateix any. La resta de sectors segueixen aproximadament les mateixes tendències, si bé el percentatge de contractats universitaris respecte al total de contractats en el sector d'altres activitats socials, com per exemple fundacions o ONG, és superior en l'àmbit del País Valencià.

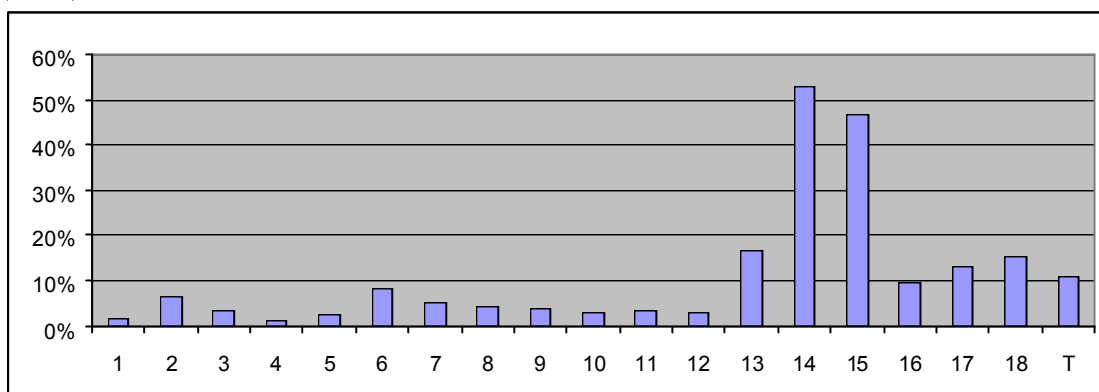
Figura 17. Proporció de titulats respecte al total de treballadors, per sectors econòmics. País Valencià (2000).

Font: INEM i elaboració pròpia.

Especial rellevància cobra el sector públic a nivell autonòmic. És al País Valencià on hi ha més titulats contractats en relació a la província de Castelló i respecte al total de treballadors de l'esmentat sector. Al costat contrari trobem el sector agrícola, el tèxtil i el de la fusta, que són els que menys titulats universitaris ocupen.

Figura 18. Proporció de titulats respecte al total de treballadors, per sectors econòmics (2001).

Font: INEM i elaboració pròpia.

L'any 2001 continua sent el sector de finances i el de les assegurances juntament amb el d'altres activitats socials i el públic els que més titulats ocupen respecte al total de treballadors del sector. Comparant el gràfic amb el corresponent a la província de Castelló s'observa que les tendències dels distints sectors són pràcticament les mateixes.

2.3 L'ESTUDI DE LA INSERCIÓ LABORAL DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I

2.3.1 OBJECTIU GENERAL

Estudiar la inserció laboral dels titulats de la Universitat Jaume I en els cursos 1998, 1999 i 2000, diferenciant per titulacions.

2.3.1.1 Objectius específics

- Obtindre informació dels graduats universitaris de la Universitat Jaume I en aquells aspectes relacionats amb la seua inserció professional.
- Analitzar la relació existent entre las exigències del mercat de treball i la formació rebuda.
- Proporcionar informació rellevant als potencials ocupadors.
- Proporcionar informació rellevant a les institucions universitàries sobre l'ocupabilitat dels universitaris i las necessitats formatives d'estudiants i graduats.

2.3.2 CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES DE L'ESTUDI

2.3.2.1 Procediment

Ja hem comentat més amunt l'objectiu d'estudiar les trajectòries ocupacionals dels titulats de l'UJI en els anys 1998, 1999 i 2000. Seguint la bibliografia consultada, s'ha cregut convenient combinar el qüestionari en paper enviat per correu ordinari, amb telefonades de reforç per tal de completar la mostra fins als nivells de significació desitjats.

En el quadre que apareix a continuació (quadre 2), es mostren les titulacions de l'UJI incloses en l'estudi.

Quadre 2. Titulacions de la Universitat Jaume I objecte d'estudi.

FCHS

Filologia Anglesa
Humanitats
Psicologia
Traducció i Interpretació
Mestre d'Educació Primària
Mestre d'Educació Infantil
Mestre d'Educació Física
Mestre d'Educació Musical

FCJE

Dret (pla 1991)
ADEM (Administració i Direcció d'Empreses)
Relacions Laborals
Ciències Empresarials
Turisme
GAP (Gestió i Administració Pública)

ESTCE

Llicenciatura Química
Enginyeria Química
Enginyeria Industrial
Enginyeria en Informàtica (pla 1991)
Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió (pla 1991)
Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial (pla 1995)

A continuació s'enumeren les diferents activitats planificades per a la realització de l'estudi:

- **OBTENCIÓ DE LLISTES DE TITULATS.** Mitjançant el programa de bases de dades Discoverer, s'ha accedit als titulats de la Universitat Jaume I dels anys 1998, 1999 i 2000. Atès que aquesta llista es va actualitzant de manera dinàmica a mesura que els titulats passen a recollir el seu títol per Secretaria d'Estudiants, es va fixar una imatge d'aquesta base de dades el 9 de gener de 2003, que hem pres com a població. A partir d'aquesta «imatge fixa» s'ha treballat en la confecció de la mostra. Aquestes llistes mostren els titulats organitzats per estrats: any de titulació, nom de la titulació i sexe. En cada estrat els titulats estan ordenats per ordre alfabètic.
- **DEFINICIÓ DE LA MOSTRA.** Mitjançant mostratge aleatori estratificat per estudi, any de titulació i sexe.
- **DISSENY DEL QÜESTIONARI I PRETEST.** La selecció de les variables ha tingut en compte la literatura rellevant i el pretest ha servit per a ajustar el disseny del qüestionari.
- **TELEFONADA PRÈVIA.** Atès que els titulats d'anys anteriors poden haver canviat de residència des que van acabar els estudis a la Universitat Jaume I, s'ha cregut convenient telefonar a una mostra aleatòria de cada promoció per comprovar l'exactitud de les dades personals telèfon i adreça postal. D'aquesta manera es valora la possible taxa d'error deguda a qüestionaris que no pugen arribar a la persona destinatària.

- ACTUALITZACIÓ D'ADREÇA. En el cas que s'ha pogut trobar una persona que haja canviat d'adreça, s'actualitza la base de dades.
- ENVIAMENT DE QÜESTIONARIS PER CORREU. S'ha enviat un sobre als titulats que componen la mostra finalment triada, amb el següent contingut:
 - 1) Carta signada pel rector on s'expliquen els objectius de l'enquesta alhora que es demana la col·laboració del titulat o titulada.
 - 2) Qüestionari.
 - 3) Sobre prefranquejat per a remetre el qüestionari formalitzat a l'UJI.

SEGUIMENT TELEFÒNIC. Al cap d'un temps prudencial de l'enviament postal (entre 15 i 30 dies) s'ha telefonat aquells titulats que no han tramès el qüestionari per animar-los a respondre'l. Si no volen respondre per escrit, se'ls demana que responguen una versió telefònica del qüestionari (vegeu més avant). Si encara així no hi volen participar, és substitueix la persona per una altra del mateix estrat de la població. Si hi ha persones amb les quals no es pot contactar telefònicament, també se substitueixen (sense desestimar la seua possible resposta si es dona més tard).

QÜESTIONARI TELEFÒNIC. Es realitza una versió curta del qüestionari (màxim 15 minuts de durada).

SEGON ENVIAMENT DE QÜESTIONARIS PER CORREU. Per cobrir les baixes detectades en el seguiment.

INTRODUCCIÓ DE DADES. A mesura que van arribant els qüestionaris complimentats a l'observatori, s'introdueixen les respostes en el programa informàtic SPSS.

ANÀLISI DE DADES. Amb el programa informàtic SPSS es fan les anàlisis quantitatives. També es fa l'anàlisi qualitativa de les preguntes amb format obert.

REDACCIÓ DE L'INFORME.

DIFUSIÓ DE L'INFORME.

2.3.2.2 Població i mostra

En les taules següents mostrem diferents dades de la configuració de la mostra per titulacions i agrupacions de titulacions, que també ajuden a comprendre el procés de definició de la població i la mostra.

Taula 1. Distribució de la població teòrica.

	1998			1999			2000			Total
TITULACIÓ	D	H	T	D	H	T	D	H	T	
Eng. Industrial	0	0	0	0	0	0	6	9	15	15
Eng. Informàtica	8	29	37	7	37	44	9	21	30	111
Eng. Química	13	12	25	15	15	30	17	15	32	87
Eng. Tèc. en Disseny Industrial	0	1	1	9	6	15	12	14	26	42
Eng. Tèc. en Informàtica de Gestió	23	43	66	22	47	69	11	47	58	193
Llic. en Química	15	8	23	17	17	34	27	20	47	104
Dip. en Mestre Educació Física	25	33	58	37	37	74	15	27	42	174
Dip. en Mestre Educació Infantil	46	4	50	42	6	48	61	3	64	162
Dip. en Mestre Educació Musical	0	0	0	24	7	31	25	12	37	68
Dip. en Mestre Educació Primària	36	14	50	30	12	42	36	10	46	138
Llic. en Filologia Anglesa	51	12	63	44	15	59	46	3	49	171
Llic. en Humanitats	18	13	31	36	28	64	22	25	47	142
Llic. en Psicologia	65	12	77	73	15	88	76	14	90	255
Llic. en Traducció i Interpretació	31	5	36	28	6	34	66	10	76	146
Dip. en Gestió i Administració Pública	13	4	17	24	16	40	36	12	48	105
Dip. en Relacions Laborals	104	52	156	105	47	152	95	35	130	438
Dip. en Turisme	0	0	0	0	0	0	20	2	22	22
Llic. en ADEM	53	49	102	84	54	138	65	50	115	355
Llic. en Dret	60	36	96	70	46	116	62	36	98	310
Dip. en Ciències Empresarials	104	81	185	116	80	196	98	98	196	577
Total	665	408	1.073	783	491	1.274	805	463	1.268	3.615

Es va seleccionar per a l'estudi com a població teòrica les titulacions de pla nou que portaven almenys una promoció de titulats en el mercat de treball en els anys de l'àmbit de l'estudi (Taula 1). Per diverses causes, es va eliminar d'aquesta població teòrica un total de 250 titulats (vegeu la Taula 2), de manera que la grandària final de la població queda en 3.365 persones, amb la distribució que mostra la Taula 3.

Taula 2. Eliminats de la població teòrica.

Població inicial (teòrica)	3.615
Eliminats (dades errònies)	240
Eliminats (incorrectament afegits a la població)	10
Població final (localitzada)	3.365

Taula 3. Distribució de la població localitzada.

	1998			1999			2000			Total
TITULACIÓ	D	H	T	D	H	T	D	H	T	
Llic. en ADEM	50	45	95	83	54	137	61	49	110	342
Dip. en Ciències Empresarials	98	79	177	111	76	187	94	95	189	553
Llic. en Dret	59	32	91	66	44	110	61	34	95	296
Dip. en Turisme	0	0	0	0	0	0	18	2	20	20
Dip. en Relacions Laborals	96	51	147	97	43	140	87	31	118	405
Dip. en Gestió i Administració Pública	10	4	14	21	15	36	33	11	44	94
Llic. en Humanitats	17	13	30	33	17	50	19	25	44	124
Eng. Informàtica	7	27	34	6	36	42	9	20	29	105
Eng. Industrial	0	0	0	0	0	0	6	7	13	13
Eng. Química	12	11	23	15	15	30	17	15	32	85
Llic. en Filologia Anglesa	43	12	55	42	14	56	42	3	45	156
Llic. en Traducció i Interpretació	28	4	32	25	6	31	64	7	71	134
Dip. en Mestre Educació Infantil	44	4	48	39	5	44	55	3	58	150
Dip. en Mestre Educació Física	21	29	50	35	35	70	14	21	35	155
Dip. en Mestre Educació Primària	34	11	45	30	12	42	33	9	42	129
Dip. en Mestre Educació Musical	0	0	0	24	6	30	22	10	32	62
Llic. en Psicologia	60	10	70	68	13	81	66	13	79	230
Llic. en Química	13	5	18	16	15	31	27	20	47	96
Eng. Tèc. en Disseny Industrial	0	0	0	7	5	12	9	13	22	34
Eng. Tèc. en Informàtica de Gestió	22	39	61	20	47	67	8	46	54	182
Total	614	376	990	738	458	1.196	745	434	1.179	3.365

2.3.2.3 Fitxa tècnica de l'enquesta

ÀMBIT: Universitat Jaume I de Castelló de la Plana.

UNIVERS: graduats que han finalitzat els estudis universitaris a l'UJI i han obtingut el títol en els cursos acadèmics de 1998, 1999 i 2000. Població: 3.365.

MOSTRA: mostratge aleatori estratificat.

RESPOSTA DE RECOLLIDA: 779.

ESTRATIFICACIÓ: en funció de les següents variables:

Any de graduació (1998, 1999 i 2000).

Sexe.

Branques d'ensenyament, segons el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports (vegeu la Taula 4).

Taula 4. Titulacions que participen en l'estudi, per camps de coneixement.

CIÈNCIES SOCIALS I JURÍDIQUES	Cicle curt	Diplomatura en Ciències Empresarials Diplomatura en Gestió i Administració Pública Diplomatura en Relacions Laborals Diplomatura en Turisme Mestre, Especialitat en Educació Infantil Mestre, Especialitat en Educació Física Mestre, Especialitat en Educació Primària Mestre, Especialitat en Educació Musical
	Cicle llarg	Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses Llicenciatura en Dret Llicenciatura en Psicologia
ENSENYAMENTS TÈCNICS + CIÈNCIES EXPERIMENTALS	Cicle curt	Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió
	Cicle llarg	Enginyeria Informàtica Enginyeria Industrial Enginyeria Química Llicenciatura en Químiques
HUMANITATS	Cicle llarg	Llicenciatura en Filologia Anglesa Llicenciatura en Humanitats Llicenciatura en Traducció i Interpretació

TECNOLOGIA DE LA RECOLLIDA DE DADES: enquesta tramesa per correu i reforç telefònic posterior per a maximitzar la resposta per escrit, amb la possibilitat de respondre una versió reduïda per telèfon.

ERROR MOSTRAL: per a un nivell de confiança del 95,5% i $p = q = 0,5$ l'error real és de $\pm 3,08$ per al conjunt de la mostra i en el supòsit de mostratge aleatori simple.

Data de realització: juliol, agost i setembre de 2003.

Taula 5. Distribució de la mostra i errors per titulacions.

	Població localitzada	Mostra recollida	Error mostral
Llic. en ADEM	342	90	8,88
Dip. en Ciències Empresarials	553	92	9,34
Llic. en Dret	296	62	11,08
Dip. en Turisme	20	10	22,48
Dip. en Relacions Laborals	405	66	11,05
Dip. en Gestió i Administració Pública	94	32	14,15
Llic. en Humanitats	124	29	15,99
Eng. Informàtica	105	35	13,59
Eng. Industrial	13	4	42,44
Eng. Química	85	30	14,48
Llic. en Filologia Anglesa	156	35	14,64
Llic. en Traducció i Interpretació	134	33	14,87
Dip. en Mestre Educació Infantil	150	28	16,76
Dip. en Mestre Educació Física	155	30	16,12
Dip. en Mestre Educació Primària	129	31	15,40
Dip. en Mestre Educació Musical	62	21	17,53
Llic. en Psicologia	230	55	11,55
Llic. en Química	96	30	14,91
Eng. Tèc. en Disseny Industrial	34	25	10,24
Eng. Tèc. en Informàtica de Gestió	182	32	15,77
Titulació desconeguda (valors perduts)		9	
Total	3365	779	3,08

Taula 6. Distribució de la mostra i errors mostrals per agrupacions de titulacions.

	Dones	Homes	Total titulats	Error mostral
Ciències socials i jurídiques (cicle curt)	195	112	310	4,99
Ciències socials i jurídiques (cicle llarg)	142	64	207	5,95
Ensenyaments tècnics + Ciències experimentals (cicle curt)	29	28	57	11,16
Ensenyaments tècnics + Ciències experimentals (cicle llarg)	50	48	99	8,07
Humanitats (cicle llarg)	79	18	97	8,72
Total titulacions	500	274	779	3,08

2.4 EL PROCÉS D'INSERCIÓ LABORAL DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I

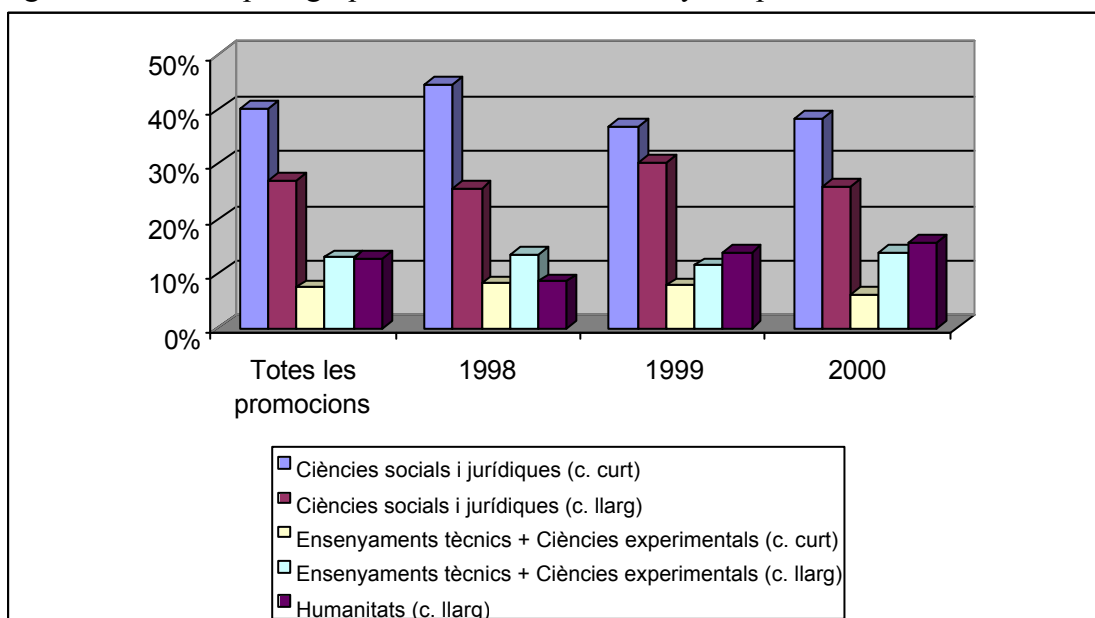
2.4.1 PERFIL SOCIODEMOGRÀFIC DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I

En aquest apartat volem aportar unes dades bàsiques que servisquen per a descriure d'una manera general els titulats que formen part de la mostra.

2.4.1.1 Titulacions

En la figura 19 veiem la distribució de la mostra entre agrupacions de titulacions i anys de promoció. Aquesta distribució ve donada pel procés de mostratge aleatori i estratificat, de manera que reflecteix de manera aproximada la distribució dels titulats d'aquells anys.

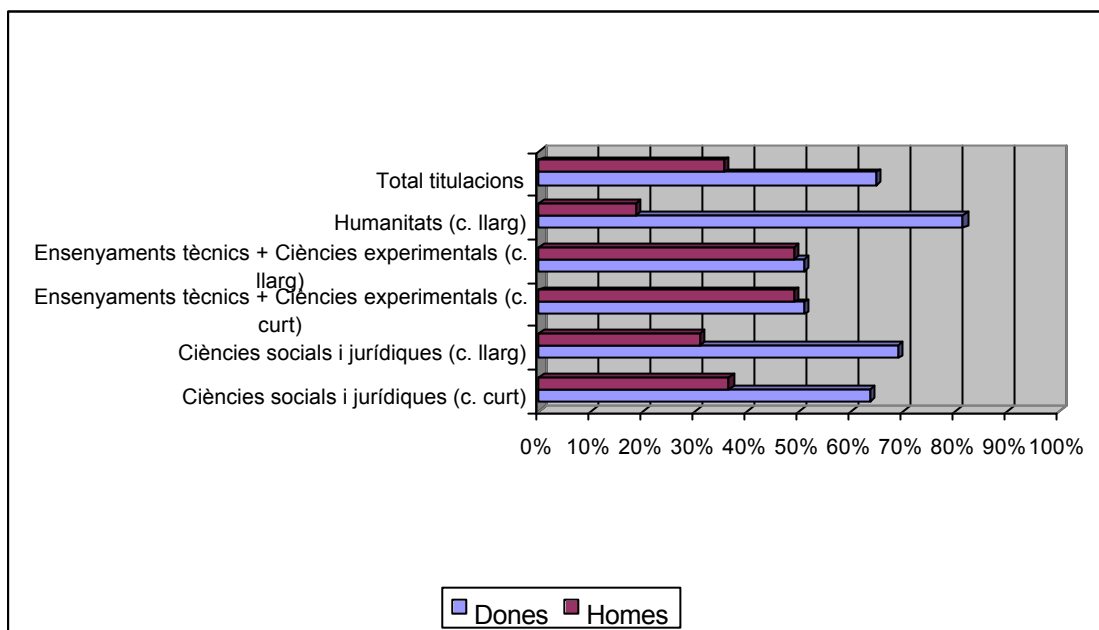
Figura 19. Titulats per agrupacions de titulacions i anys de promoció.

2.4.1.2 Sexe

Una altra dada interessant és la distribució dels titulats per sexe entre les agrupacions de titulacions. La figura 20 ens mostra que quasi dues terceres parts dels titulats són dones. Per agrupacions de titulacions, les Humanitats i les Ciències Jurídiques de cycle curt (CJCC) i les de cycle llarg (CJCL) presenten una proporció de dones molt superior. En les altres agrupacions de titulacions, Ensenyaments Tècnics + Ciències Experimentals de cycle curt (ETCECC) i de cycle llarg (ETCECL), la proporció és pràcticament al 50%.

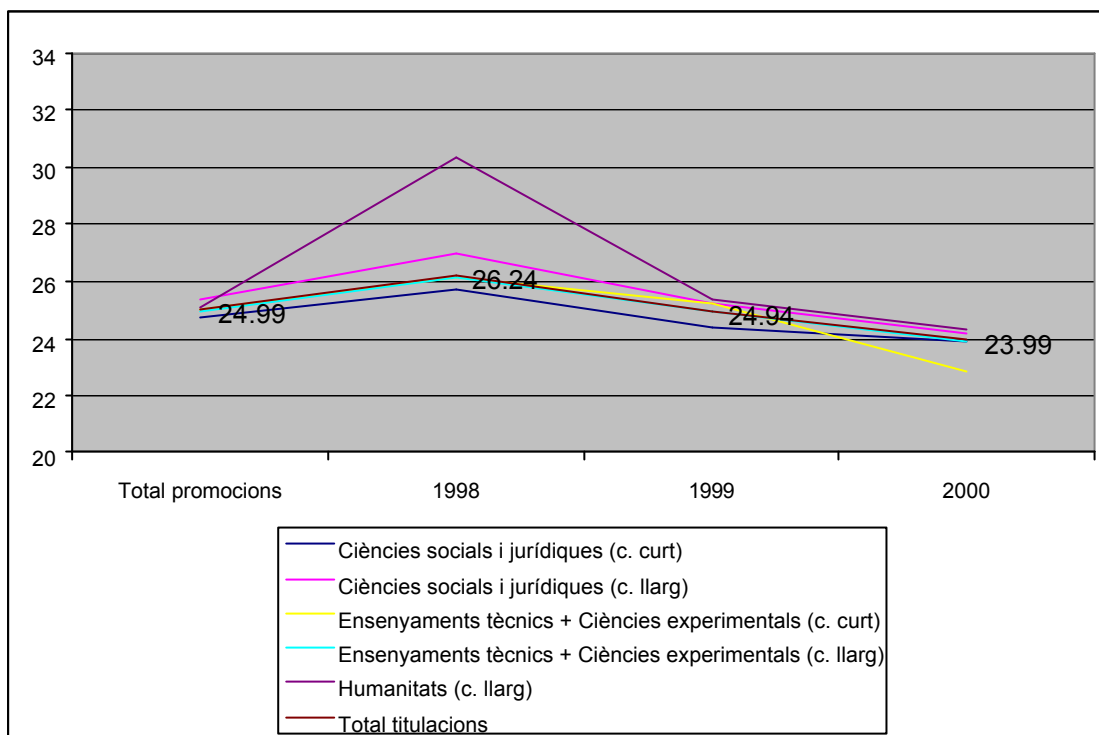
Figura 20. Mostra per agrupacions de titulacions i sexe.

2.4.1.3 Estat

Pel que fa a l'edat, els titulats tenen una mitjana d'edat de 25 anys. Podeu veure la distribució de la mitjana d'edat entre les promocions i agrupacions de titulacions en la figura 21.

Figura 21. Mitjana d'edat per promocions i agrupacions de titulacions.

2.4.1.4 Situació de convivència

Finalment, les figures 22 i 23 mostren informació sobre la situació de convivència dels titulats. Podem veure que en el conjunt de les promocions estudiades, un poc més del 50% dels titulats viuen amb els pares. L'evolució d'aquesta situació, any per any, és que els graduats més antics presenten un major grau d'emancipació.

Figura 22. Situació de convivència dels titulats. Per sexe.

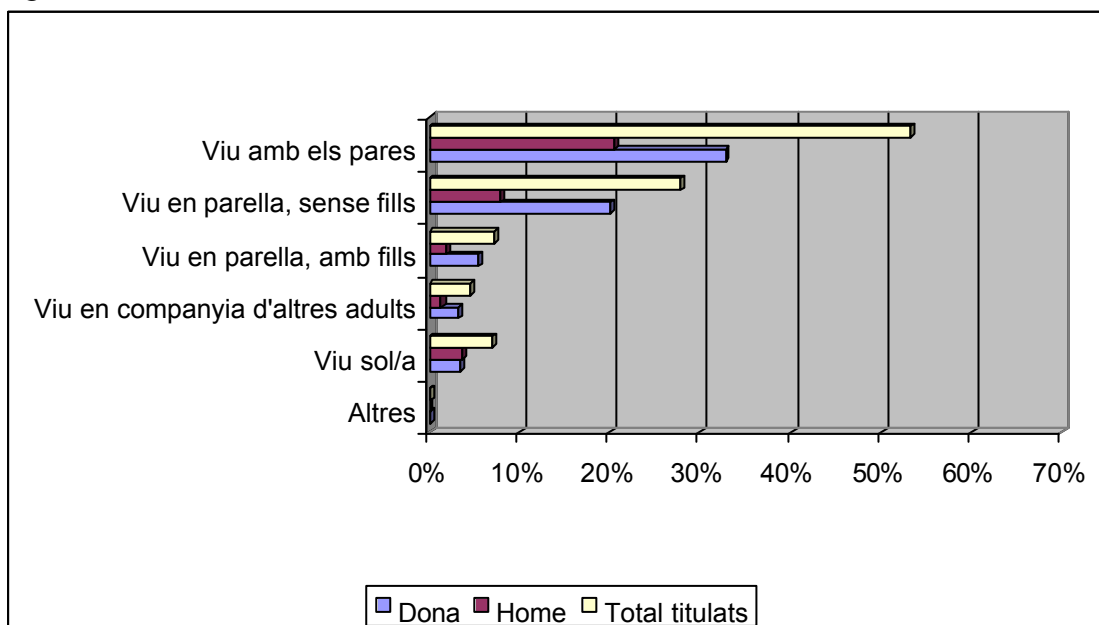
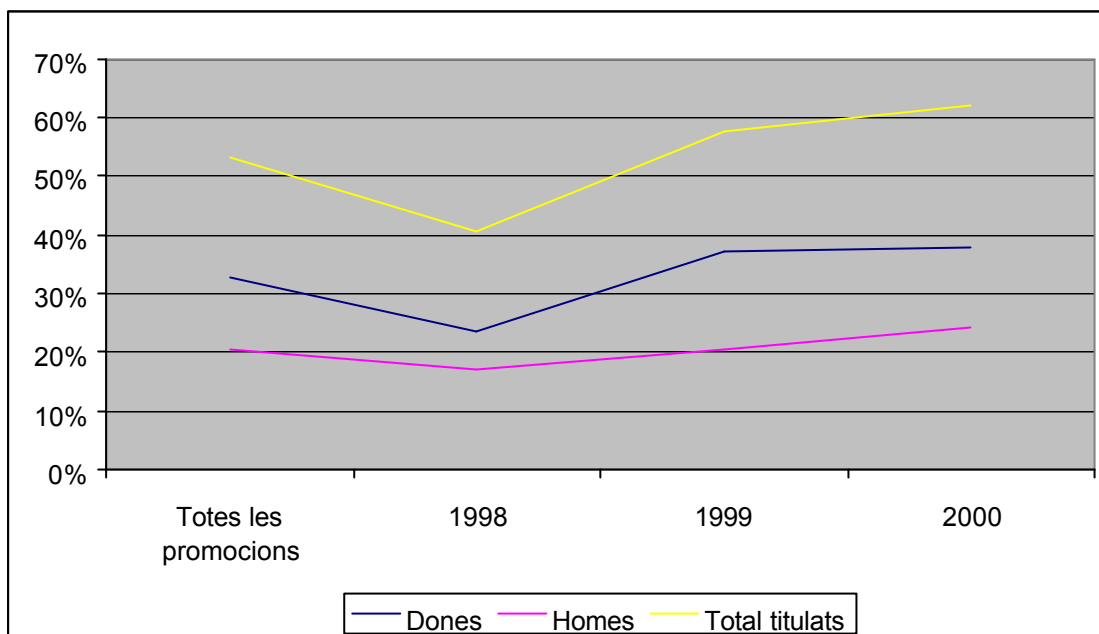

Figura 23. Titulats que viuen amb els pares. Per promocions i per sexe.

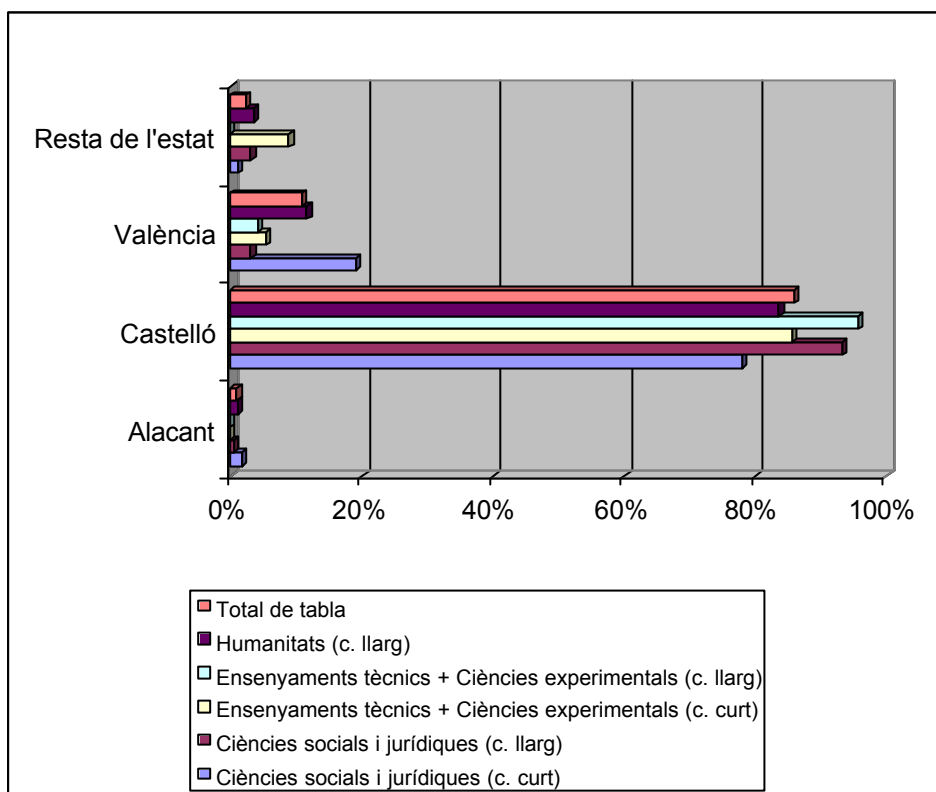

2.4.1.5 Residència del titulat durant els estudis i en el moment actual

Per conèixer el lloc d'origen dels titulats UJI que han respost aquesta enquesta, a continuació mostrem la residència familiar de l'estudiant durant els estudis (figura 24). Podem veure la ubicació de la residència familiar dels titulats en el moment dels seus estudis. La major part d'estudiants (un 86%) provenen de la província de Castelló, un 11% de la de València, un 1% d'Alacant i el restant (2%) de la resta de l'Estat.

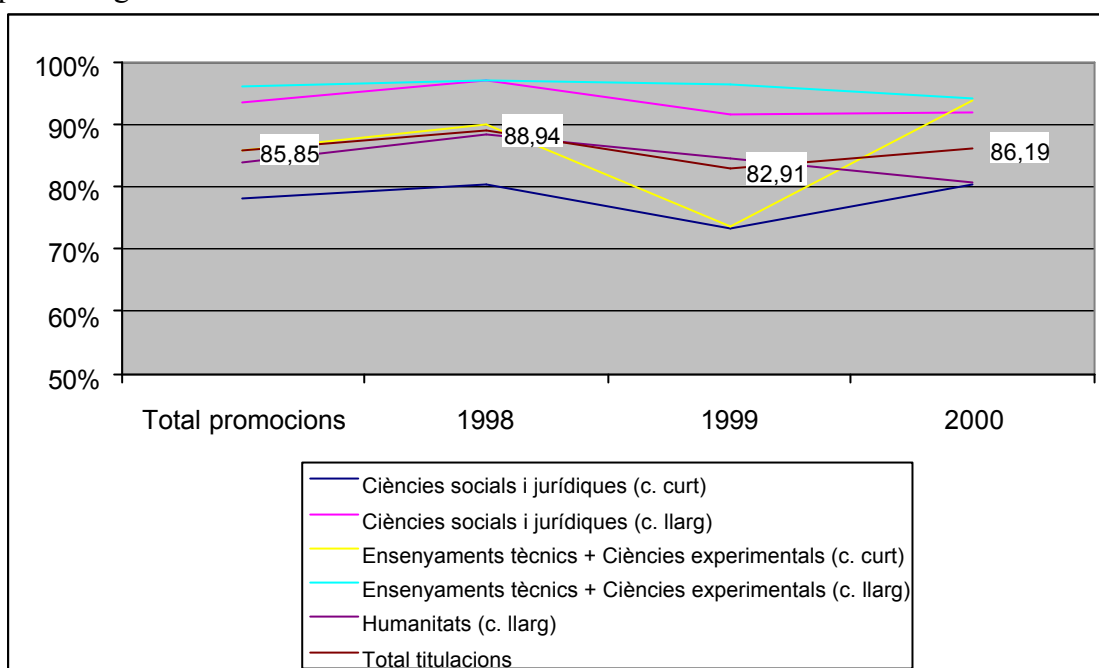
Podem veure també diferències entre titulacions, de manera que els estudis que atrauen més estudiants de fora de la província de Castelló són les CSJCC (un 22%). Per contra, el 96% d'estudiants de les carreres de ET+CECL són castellonencs.

Figura 24. Residència familiar dels titulats durant els estudis. En percentatges. Per titulacions.

Quan observem l'evolució entre promocions dels titulats residents a Castelló (figura 25), veiem com les promocions més noves presenten una lleugera disminució. Això indicaria una lleugera tendència a l'augment d'estudiants provinents de fora de la província de Castelló. Aquesta tendència es manté entre les titulacions, amb l'excepció dels estudis d'ET+CECC, que mostren la contrària, i CSJCC, que es mostra estable.

Figura 25. Evolució dels titulats amb residència familiar a la província de Castelló. En percentatges. Per titulacions.

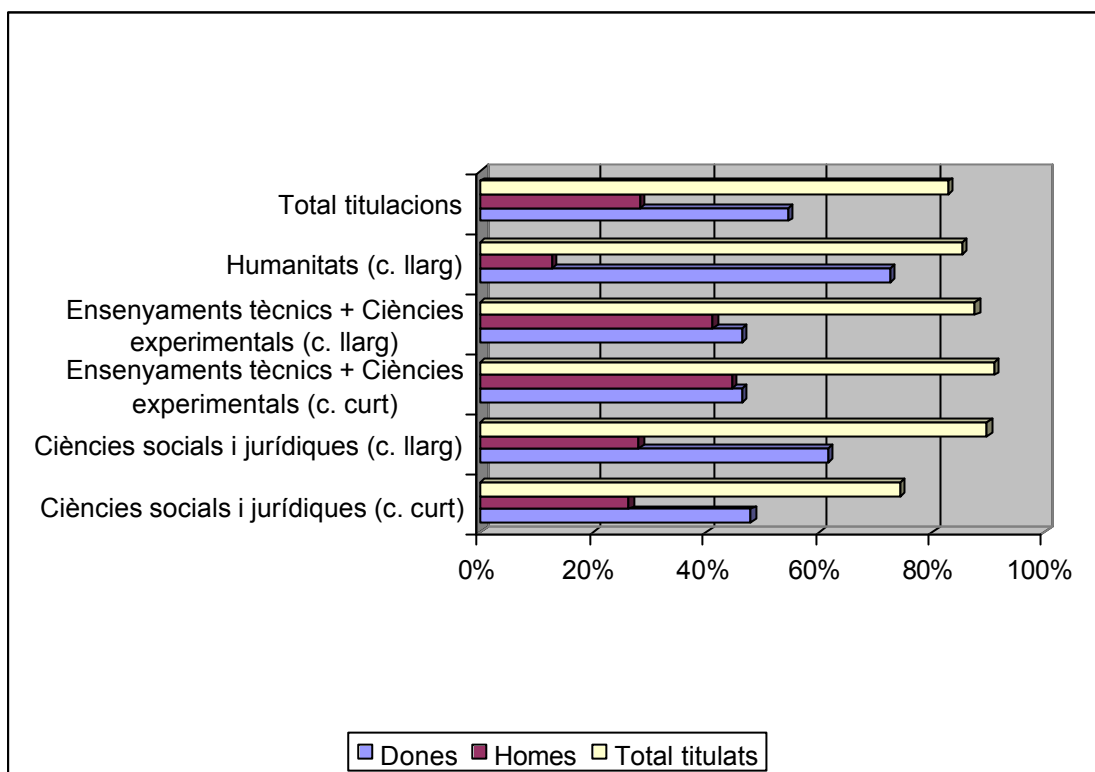
El perfil, doncs, del titulat de la Universitat Jaume I en el període de temps que ens ocupa, és el d'una dona titulada en humanitats o ciències socials i jurídiques, de 25 anys, que viu amb els pares.

2.4.2 FORMACIÓ ACADÈMICA I COMPLEMENTÀRIA DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I

2.4.2.1 Elecció vocacional

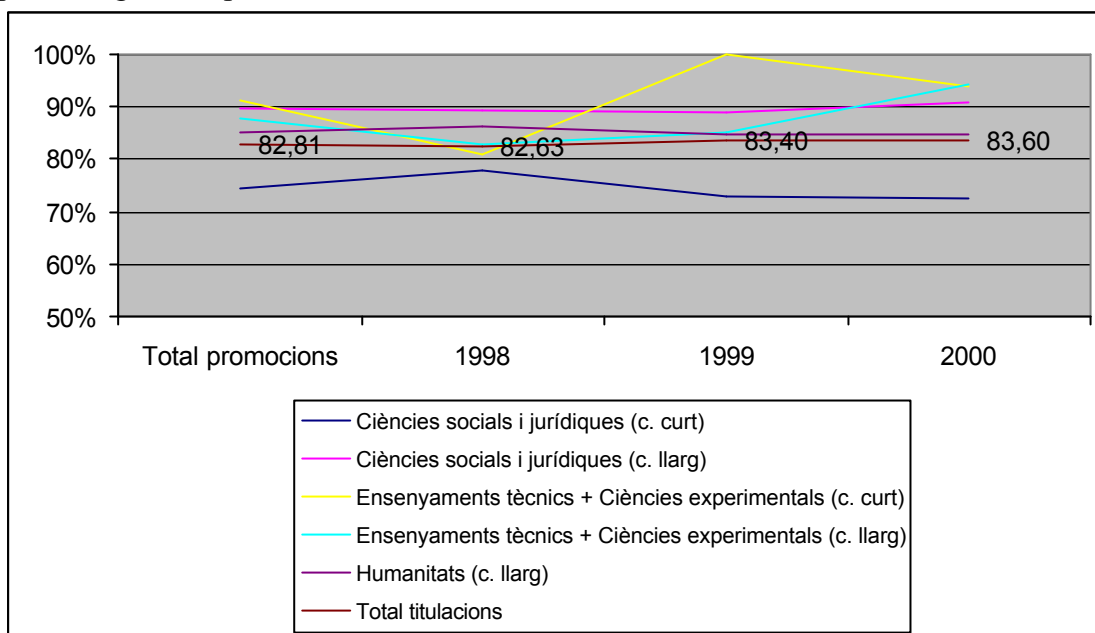
En la figura 26 podem veure el percentatge de titulats que van triar els estudis cursats com a primera opció. Aquest valor varia entre el 80% i 90% entre agrupacions de titulacions, i és el més baix el 74, 33% de CCJCC. També es veu que, excepte en ET+CE, la proporció de dones és molt superior a la d'homes.

Figura 26. Titulats que van triar els estudis en primera opció. Per agrupació de titulacions i sexe.

Si ens fixem com ha anat canviant aquesta variable entre promocions (figura 27), veiem diferències entre titulacions, encara que la tendència global no presenta quasi variació. Per titulacions, les dues branques d'ET+CE presenten uns majors percentatges de tria en primera opció en la promoció més recent. En la situació contrària es troben les CSJCC, ja que en les promocions més recents apareix una disminució de les persones que la havien triat com a primera opció.

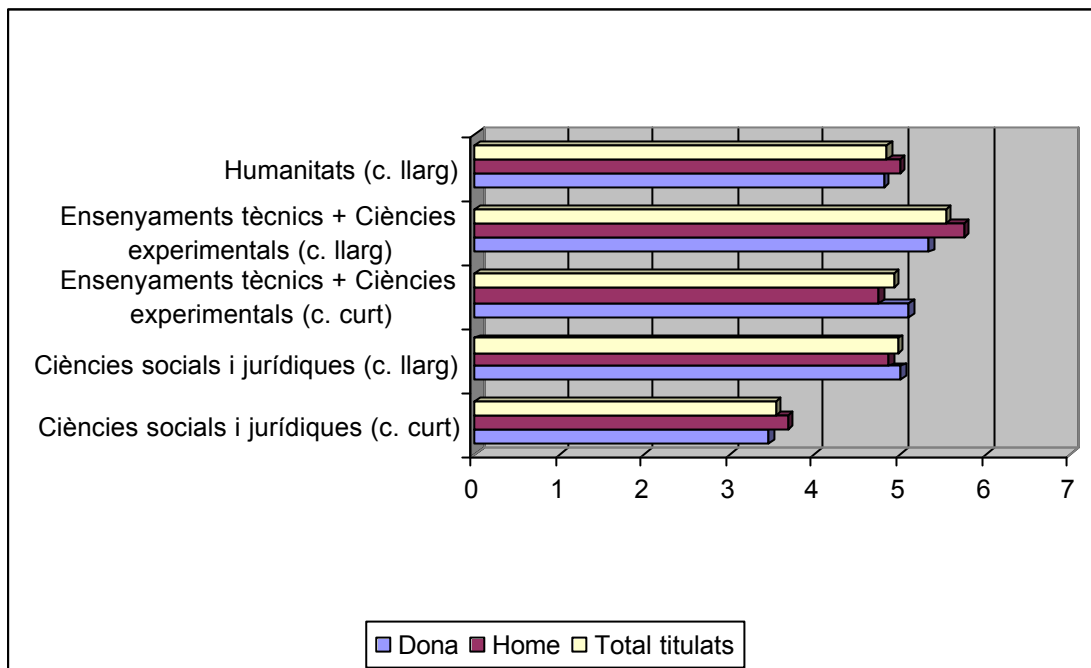
Figura 27. Evolució dels titulats que van triar els estudis en primera opció. En percentatges. Per promocions i titulacions.

2.4.2.2 Duració dels estudis

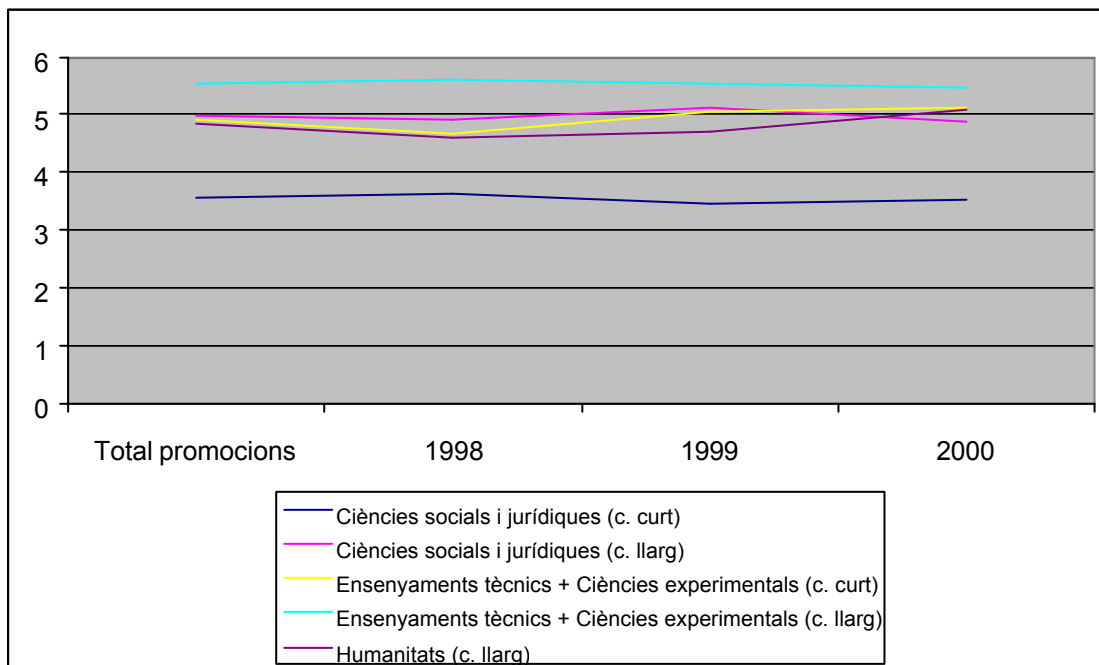
Atès que les diferents titulacions tenen una duració diferent, no mostrem un valor mitjà per al conjunt de titulacions, ja que no tindria cap significat. En la figura 28 podem observar la duració mitjana dels estudis per agrupacions de titulacions i sexes. Es remarcable la major duració d'ET+CECL sobre les altres agrupacions de titulacions de cicle llarg i també la d'ET+CECC sobre l'altra agrupació. A més, observem una lleugera diferència entre sexes a l'hora de finalitzar els estudis. En H, ET+CECL i CSJCC, els homes tarden un poc més que les dones. En els altres casos es dona la situació inversa.

Figura 28. Duració dels estudis en anys, per agrupacions de titulacions i sexe.

Continuant amb la duració dels estudis, en la figura 29 podem apreciar l'evolució en el temps que transcorre fins acabar la carrera entre les promocions estudiades. No observem canvis que ressalten.

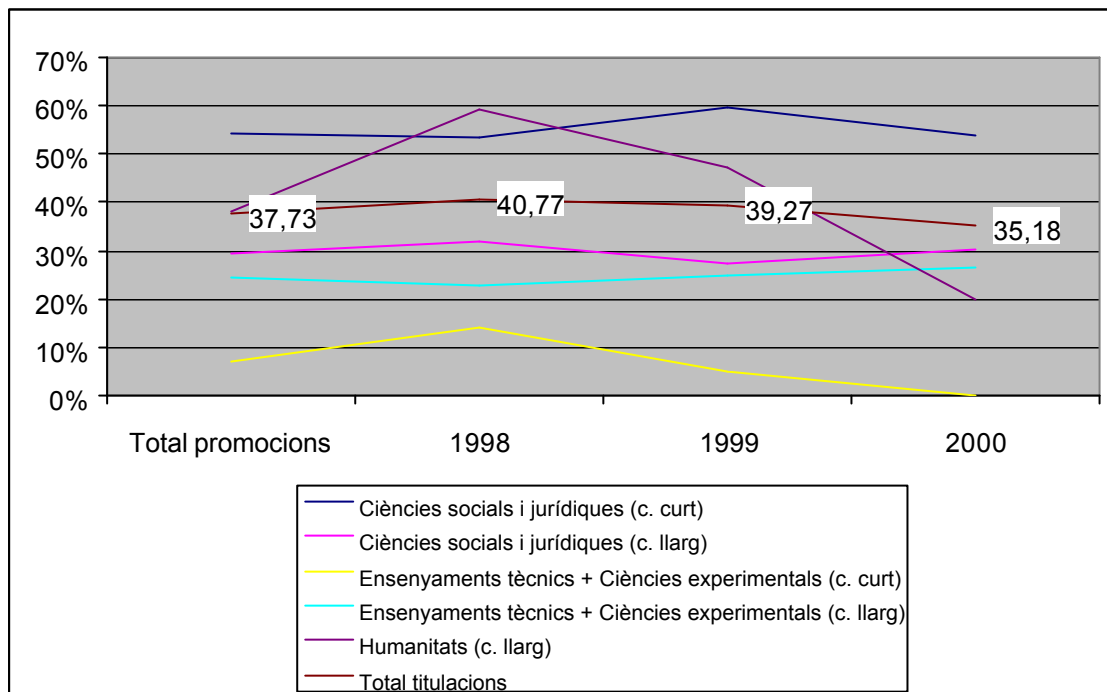
Figura 29. Evolució de la duració dels estudis.

Una altra manera de valorar el temps que costa acabar els estudis és observant el percentatge de titulats a terme (figura 30), o siga, aquells estudiants que han finalitzat la carrera en el temps establert en el pla d'estudis. Observem, per al conjunt UJI una baixada d'aproximadament 5 punts entre 1998 i 2000. A més, veiem fortes diferències entre agrupacions de titulacions. Mentre CSJCL i ET+CECL mostren un lleuger

augment en el temps, la resta presenten una disminució en el percentatge de titulats a terme. Aquesta disminució és especialment forta en el cas d'Humanitats (39 punts de diferència entre 1998 i 2000). També cal indicar el cas d'ET+CECC, que en la promoció de 2000 no presenta cap titulat a terme.

Figura 30. Evolució dels titulats a terme, per agrupació de titulacions.

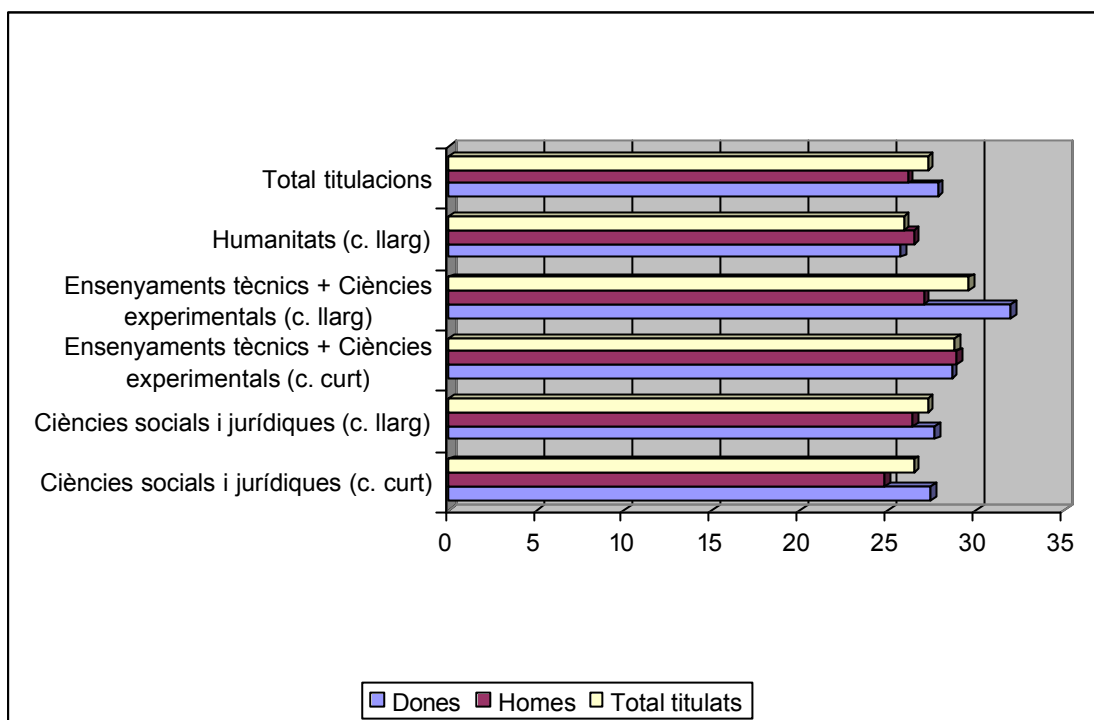

2.4.2.3 Activitats acadèmiques

Les activitats acadèmiques dutes a terme per part dels titulats durant els seus estudis contribueixen a la seua formació. En aquest apartat mostrarem quatre tipus concrets d'activitats dutes a terme pels estudiants: assistència a classe, assistència a tutories, la realització d'altres activitats d'estudi relacionades amb la titulació i la realització d'activitats d'estudi durant l'estiu.

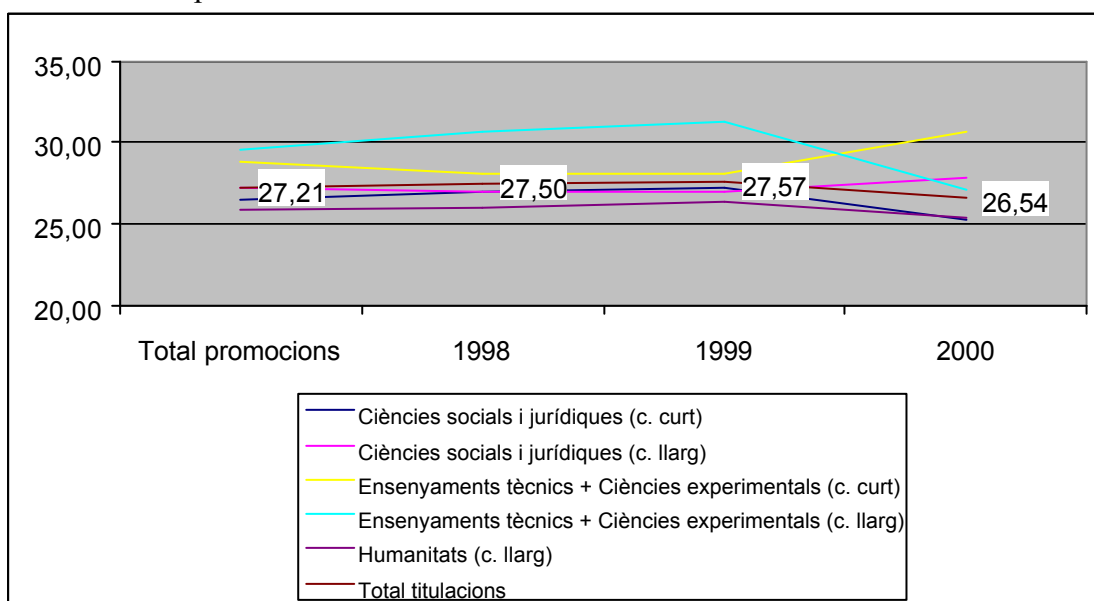
Quant a l'assistència a classe, podem veure que la mitjana d'assistència a classe en les diferents agrupacions de titulacions es troba entre 25 (Humanitats) i 30 (ET+CECL) hores setmanals (figura 31). Pel que fa a les diferències entre gènere, per al total de titulacions presenta una diferència de 2 hores més a favor de les dones. Per a les titulacions, la diferència és major en CSJCC i sobretot en ET+CECL, mentre que en les altres titulacions les diferències són menors o a penes n'hi ha.

Figura 31. Assistència a classe. Mitjana en hores setmanals, per agrupacions de titulacions i sexe.

Pel que fa a l'evolució d'aquesta variable entre promocions, si mirem la figura 32 podem observar que a penes hi ha canvi per al conjunt de titulacions. Sí que hi ha un fort canvi entre 1999 i 2000 per a ETCECC i ETCECL; mentre que l'assistència a classe en els primers augmenta, en els segons disminueix.

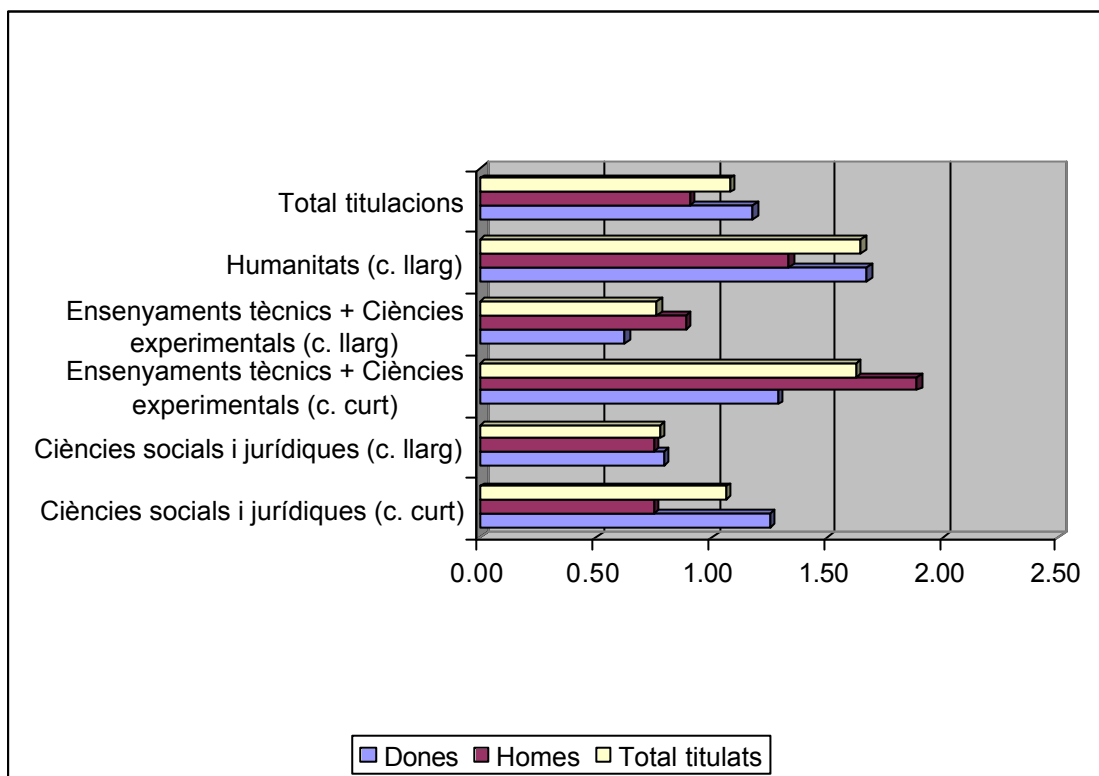
Figura 32. Evolució l'assistència a classe. Mitjana en hores setmanals, per agrupacions de titulacions i promocions.

L'assistència a tutories és una activitat considerada molt important. En el cas de la Universitat Jaume I, els seus titulats assisteixen als despatxos dels seus professors una mitjana d'1 hora setmanal, aproximadament (figura 33). Els alumnes que més van a

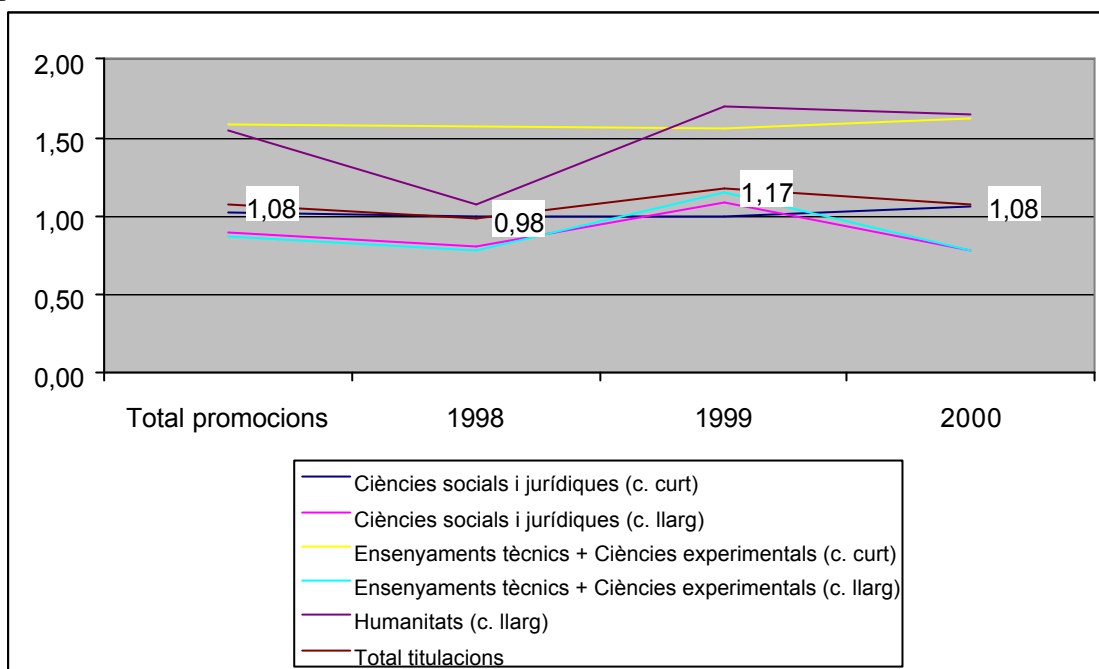
tutories són els d'Humanitats i ET+CECC (un poc més d'1,5 hores setmanals) i els que menys els d'ET+CECL i CSJCL (uns 45 minuts a la setmana). La diferència és importat, uns inverteixen en tutories el doble de temps que els altres. Quant a les diferències per gèneres, per al conjunt de les titulacions, les dones inverteixen uns 15 minuts més que els homes. En les titulacions agrupades, també trobem aquesta tendència, amb valors desiguals, amb l'excepció dels ET+CECC i ETCECL, on són els homes els que inverteixen més temps en tutories.

Figura 33. Assistència a tutories. Mitjana en hores setmanals, per agrupacions de titulacions i sexe.

Si observem quina és la tendència temporal de l'assistència a tutories (figura 34), veiem que la variació per al total de titulacions és molt poca. La titulació que mostra un major canvi entre promocions, l'únic que ressaltar, és Humanitats, que augmenta mig punt (aproximadament 30 minuts) entre 1998 i 1999.

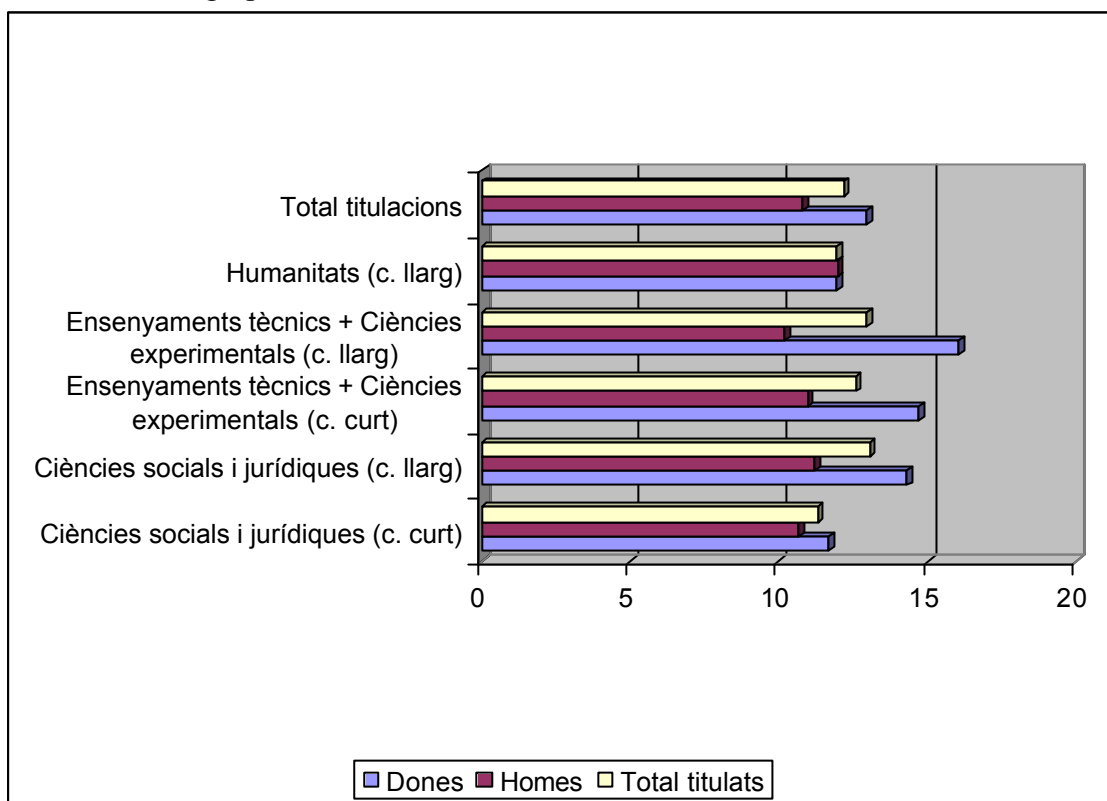
Figura 34. Evolució de l'assistència a tutories. Mitjana en hores setmanals, per promocions.

2.4.2.4 Altres activitats d'estudi relacionades amb la titulació

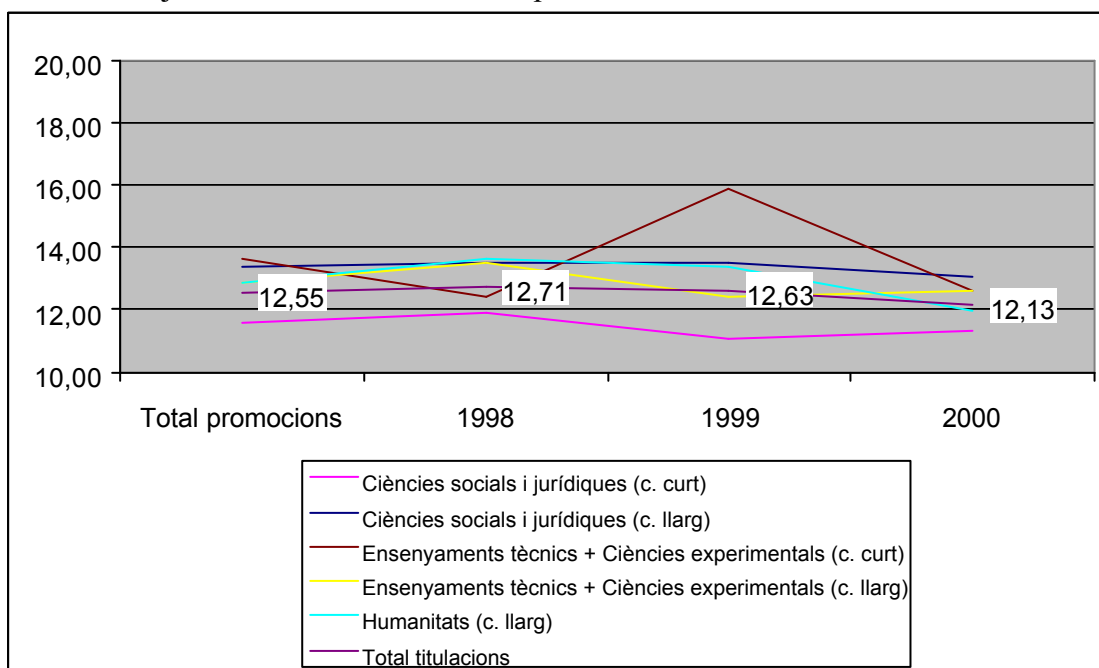
A continuació passem a fixar-nos en la figura 35 en altres activitats d'estudi relacionades amb la titulació que no són específicament assistència a classe o tutories (estudiar en casa, a la biblioteca, etc.). Els titulats van invertir durant els seus estudis unes 12 hores setmanals en aquest tipus d'activitats. No apreciem grans diferències entre agrupacions de titulacions, però sí per sexe. En ET+CE (cicle llarg i curt) i CSJCL la diferència d'hores en activitats d'estudi complementàries és, respectivament, de fins a 6, 3,7 i 3 hores setmanals.

Figura 35. Altres activitats d'estudi relacionades amb la titulació. Mitjana en hores setmanals. Per agrupació de titulacions i sexe.

A continuació, en la figura 36, veiem l'evolució temporal entre promocions d'aquesta variable. Hi ha una tendència general a disminuir el nombre d'hores setmanals, de quasi una hora de diferència entre 1998 i 2000.

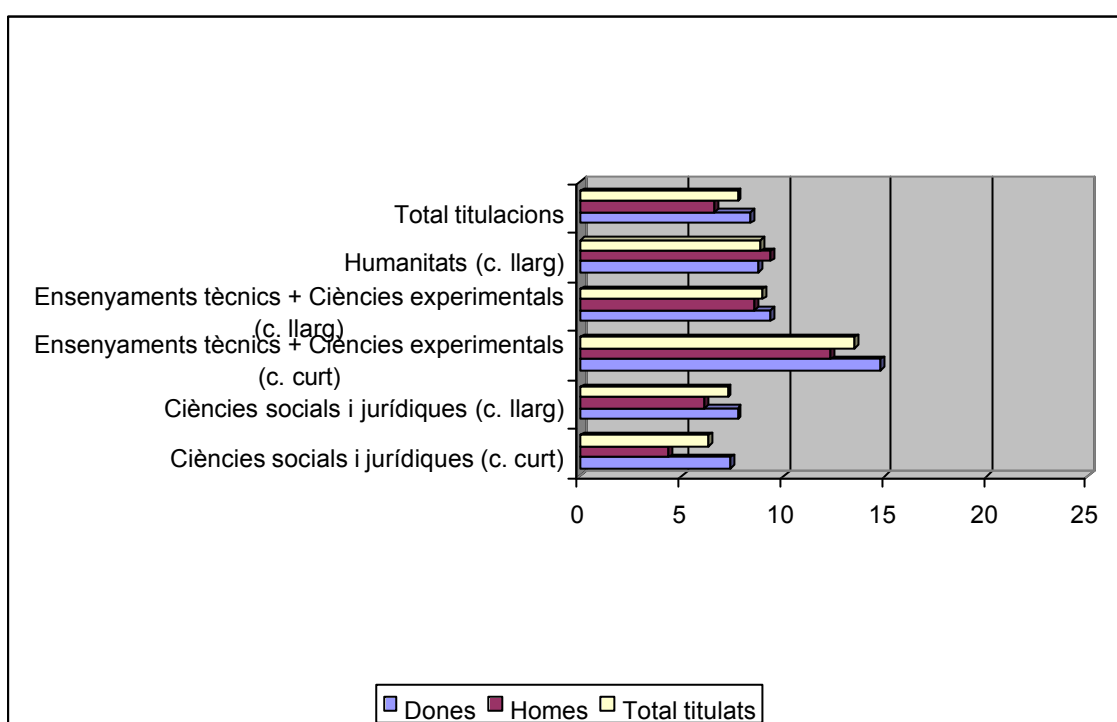
Figura 36. Evolució de la realització d'altres activitats d'estudi relacionades amb la titulació. Mitjana en hores setmanals. Per promocions.

Finalment, dins d'aquest apartat d'altres activitats acadèmiques, analitzarem la realització d'activitats d'estudi durant l'estiu. Ací incloem activitats diverses com assistència a acadèmies, cursos d'estiu o estudi per compte propi.

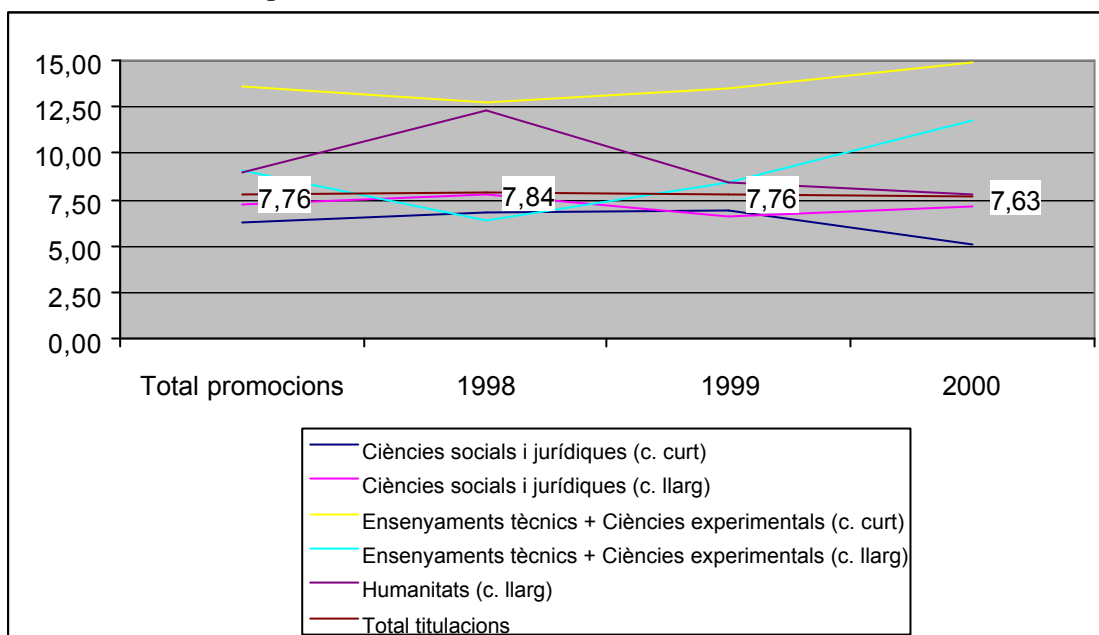
Encara que la mitjana d'hores del total de titulats i titulacions és de 7,75 (figura 37), veiem diferències importants per titulacions. Així, mentre que els titulats d'ET+CECC van estudiar una mitjana de 13,55 hores setmanals durant l'estiu, els de CSJCC van estudiar la meitat de temps (6,30 hores). Hi trobem també diferències de sexe, tant en la mostra general com en totes titulacions, excepte en les Humanitats, en el sentit que les dones van estudiar més que els homes. Les diferències van ser des de 0,85 hores, en ET+CECL i 3 hores en CSJCC.

Figura 37. Activitats d'estudi a l'estiu. Mitjana en hores setmanals. Per agrupació de titulacions i sexe.

Si ens fixem en l'evolució per promocions de l'estudi setmanal durant l'estiu (figura 38), veurem dues tendències diferents. Mentre que els estudis d'ET+CE (dels dos cicles) mostren una tendència creixent, la resta de titulacions mostren el contrari.

Figura 38. Evolució de la realització d'activitats d'estudi durant l'estiu. Mitjana en hores setmanals. Per promocions.

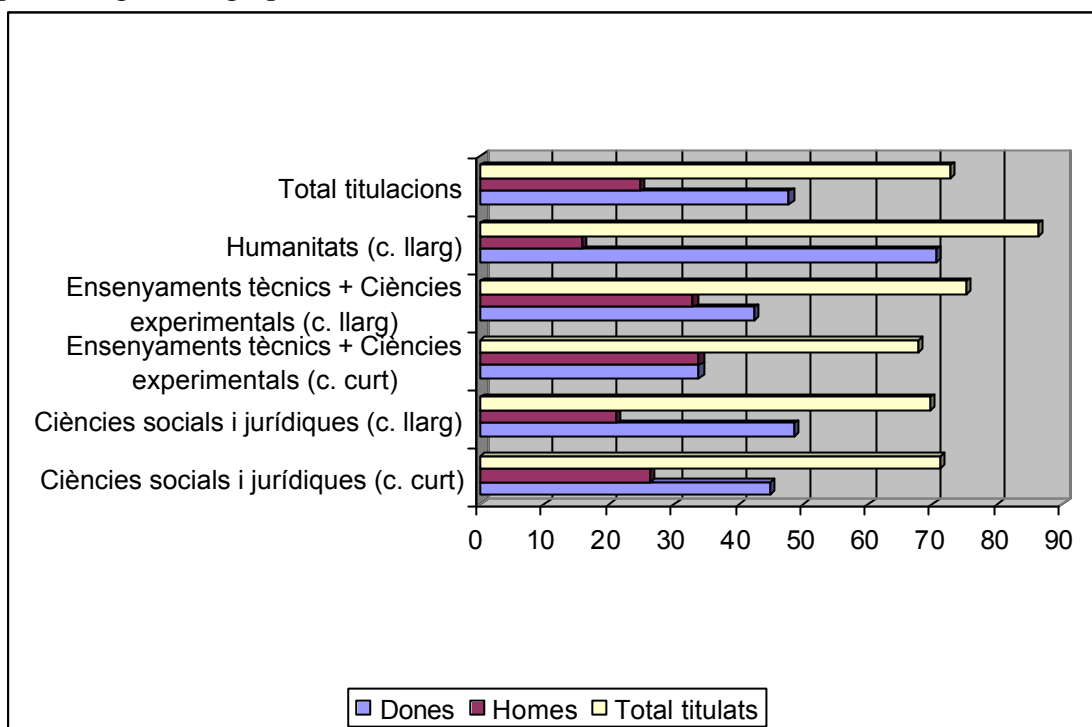

2.4.2.5 Formació complementària

Tot titulat universitari necessita una formació posterior al títol que permeti una especialització, tant teòrica com pràctica, en el seu camp professional. En aquest apartat analitzarem les qüestions de l'enquesta referents a aquesta formació complementària.

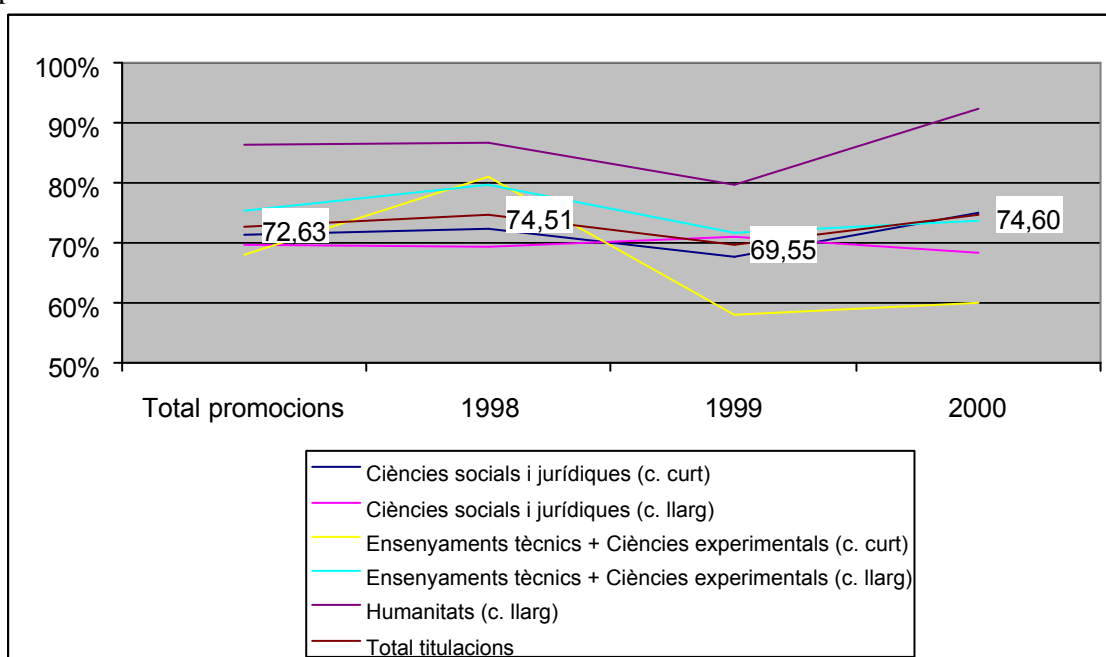
La figura 39 ens mostra el percentatge de titulats UJI que han realitzat algun tipus de formació complementària una vegada finalitzats els estudis universitaris. En total, el 72,63% dels titulats han realitzat algun tipus de formació complementària als estudis cursats. Per sexes, les dones han realitzat el doble de formació complementària que els homes. Per titulacions, aquesta diferència és encara major en Humanitats o CSJCL. Són els alumnes de l'agrupació de titulacions d'Humanitats, a més, els que fan més formació complementària, el 86%. La resta de titulacions no divergeixen molt de la mitjana.

Figura 39. Titulats que han realitzat algun tipus de formació complementària. En percentatge. Per agrupació de titulacions i sexe.

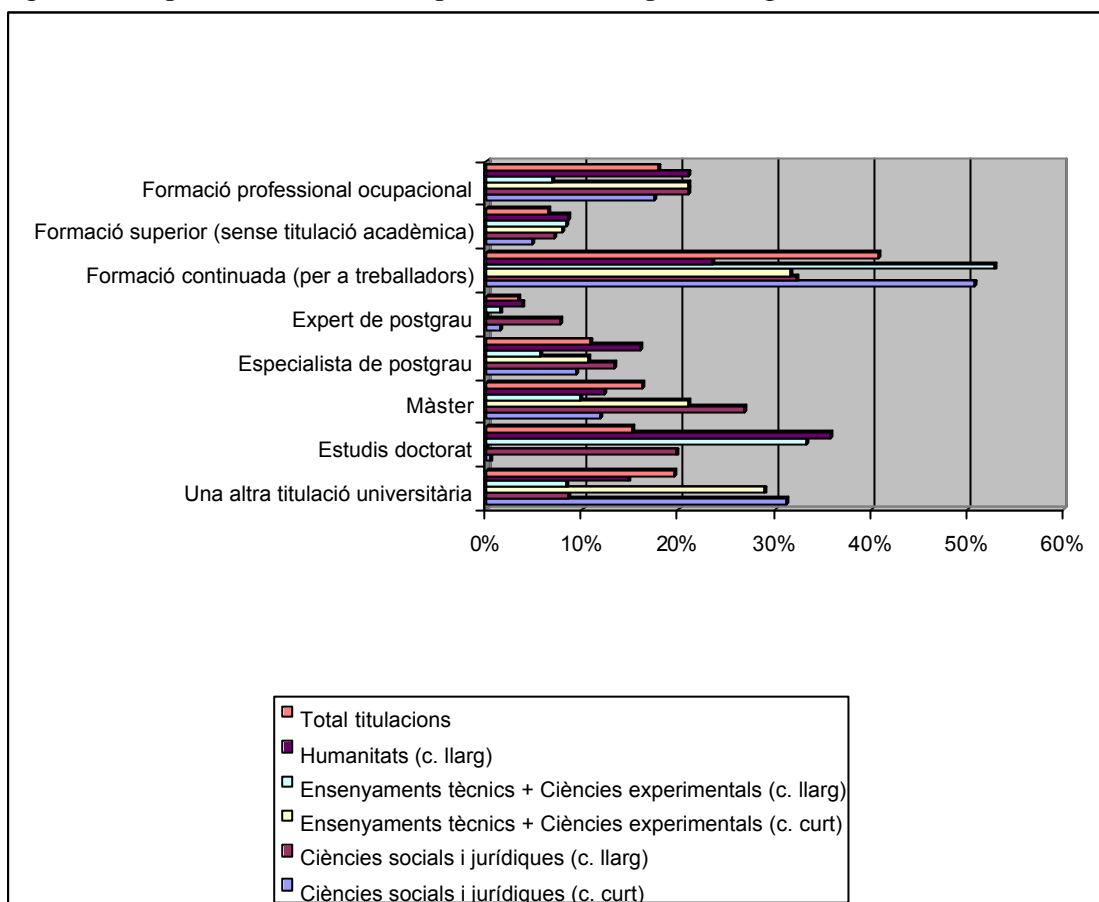
D'altra banda, en la figura 40, veiem quina ha sigut l'evolució per promocions de la quantitat de titulats que han fet formació complementària. Encara que el 1999 va haver una xicoteta caiguda, la tendència és a mantindre's.

Figura 40. Evolució de la realització de formació complementària. En percentatge. Per promocions.

La qüestió que ens plantegem de seguida després de l'anterior és, quin ha sigut el tipus de formació complementària més demandada pels graduats? La figura 41 ens mostra la resposta.

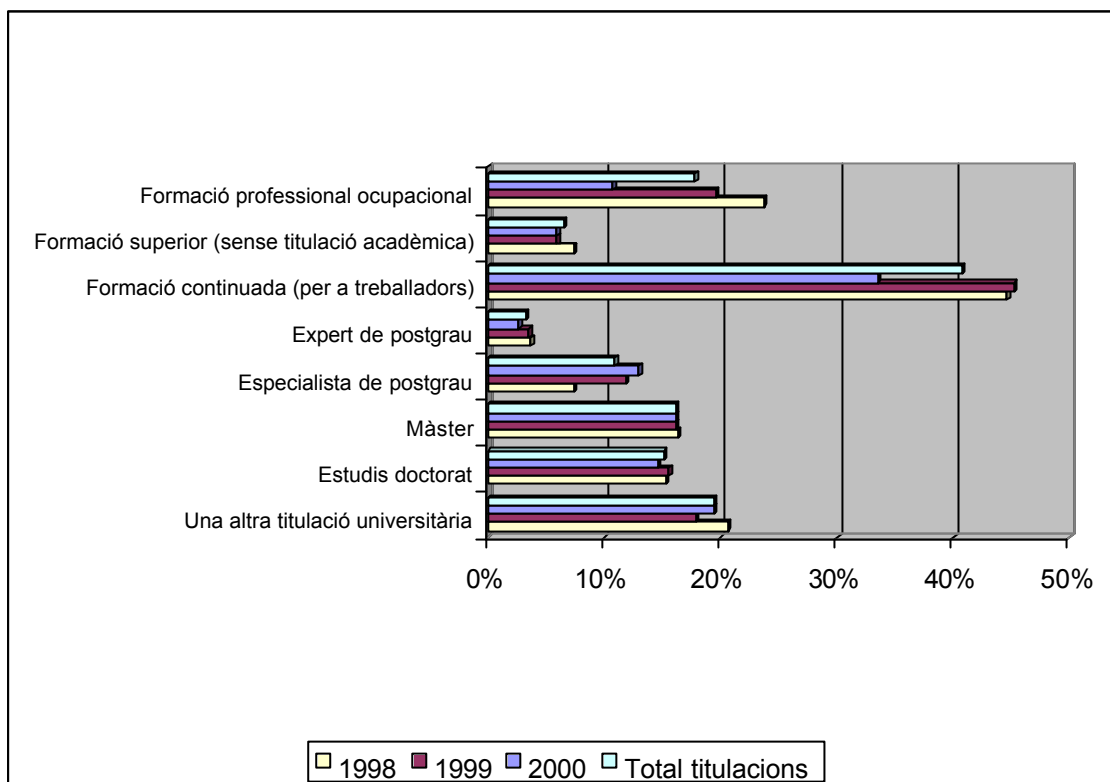
Figura 41. Tipus de formació complementària. En percentatge. Per titulacions.

Nota: Atès que les categories de resposta no eren excloents, els percentatges no necessàriament sumen 100.

Per promocions, la taula 42 ens mostra l'evolució. L'assistència a cursos de formació professional ocupacional és major entre els titulats majors. És lògic si pensem que fa més temps que estan en el mercat laboral i han tingut més necessitat d'aquesta formació. Una cosa similar passaria amb la formació continuada per a treballadors. En el cas contrari se situarien els estudis d'especialista de postgrau, ja que veiem que els titulats graduats recentment han realitzat més formació d'aquest tipus.

Figura 42. Tipus de formació complementària. En percentatge. Per promocions.

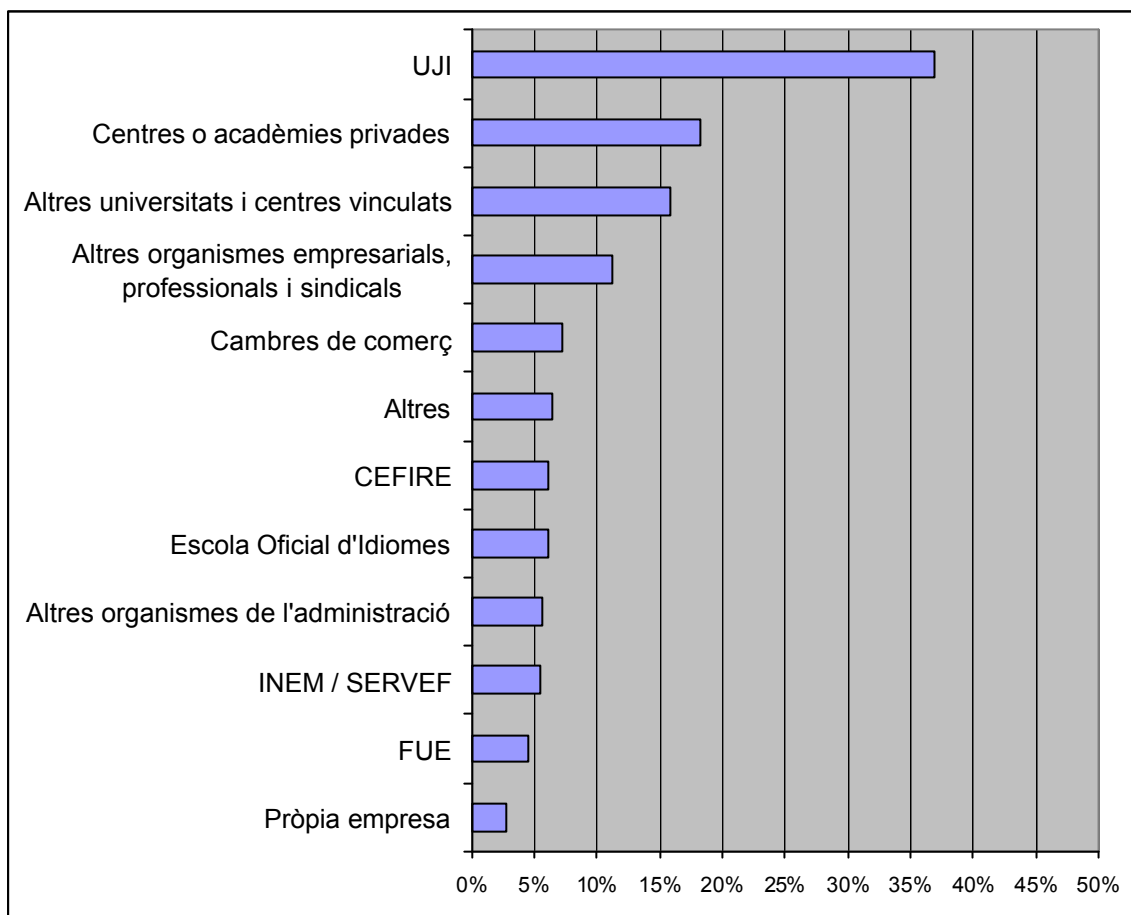

Nota: Només els que han realitzat formació complementària (N=552).

Nota: Atès que les categories de resposta no eren excloents, els percentatges no necessàriament sumen 100.

Fent referència a la formació complementària realitzada pels titulats UJI, una altra dada d'interès és el centre on es va cursar aquesta formació (figura 43). El 37% dels titulats UJI trien de nou la Universitat per a realitzar formació complementària. Un 18% han acudit a centres i acadèmies privades. En tercer lloc, un 16% han triat per realitzar formació posterior a la titulació altres universitats o centres vinculats a aquestes. En quart i cinquè lloc (amb un 11% i un 7%, respectivament) apareixen dues categories bastant similars, ja que fan referència a organismes empresarials, professionals i sindicals en general la primera, i a les cambres de comerç, la segona.

Figura 43. Centres de formació complementària.

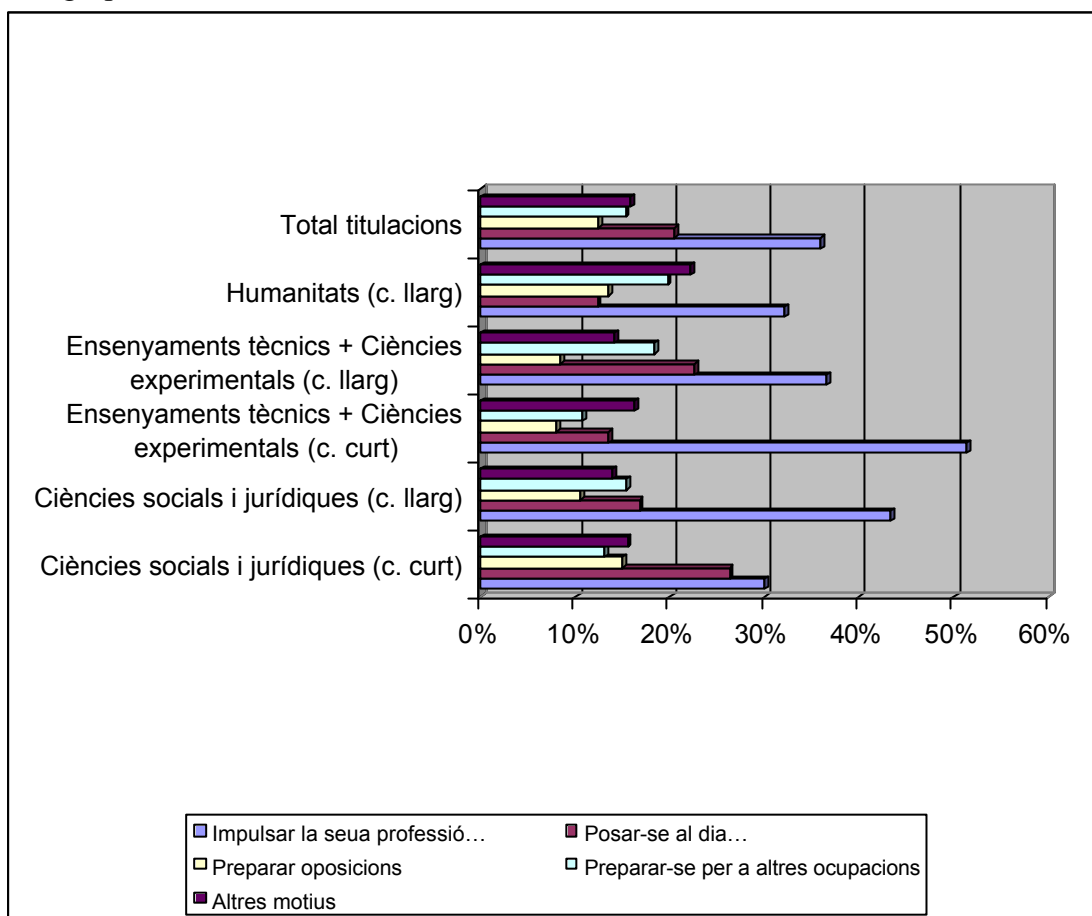

Nota: Només els que han realitzat formació complementària (N=552).

Nota: Atès que les categories de resposta no eren excloents, els percentatges no necessàriament sumen 100.

Finalment, la figura 44, ens mostra les raons que han motivat els titulats a fer formació complementària. El primer motiu, tant per al total de titulacions com per a cada agrupació de titulacions, és l'interès per impulsar la seua professió (el 36% en el total de titulacions). A continuació, els dos motius més citats en segon lloc (segons agrupacions de titulacions) són la necessitat de posar-se al dia i altres motius (el 21% i 16%, respectivament, en el total de titulacions).

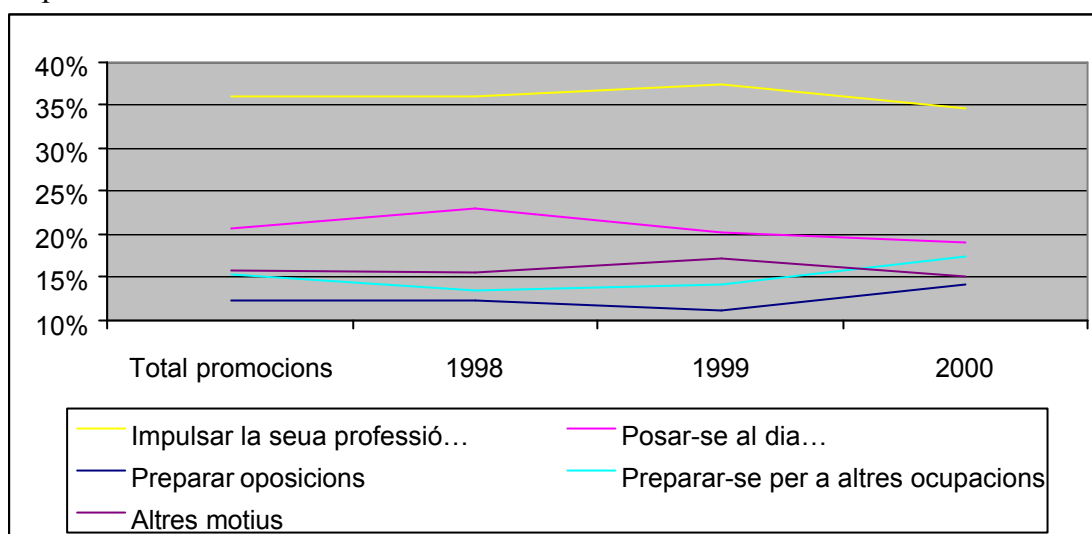
Figura 44. Principal motiu pel qual va fer formació complementària. En percentatges. Per agrupació de titulacions.

Nota: Només els que han realitzat formació complementària (N=552).

Si veiem quina ha sigut l'evolució d'aquestes motivacions (figura 45) no apareixen grans canvis. Posar-se al dia, que disminueix 4 punts, i preparar-se per a altres ocupacions, que augmenta també 4 punts, són les variacions més remarcables.

Figura 45. Evolució del principal motiu pel qual va fer formació complementària. Totes les promocions.

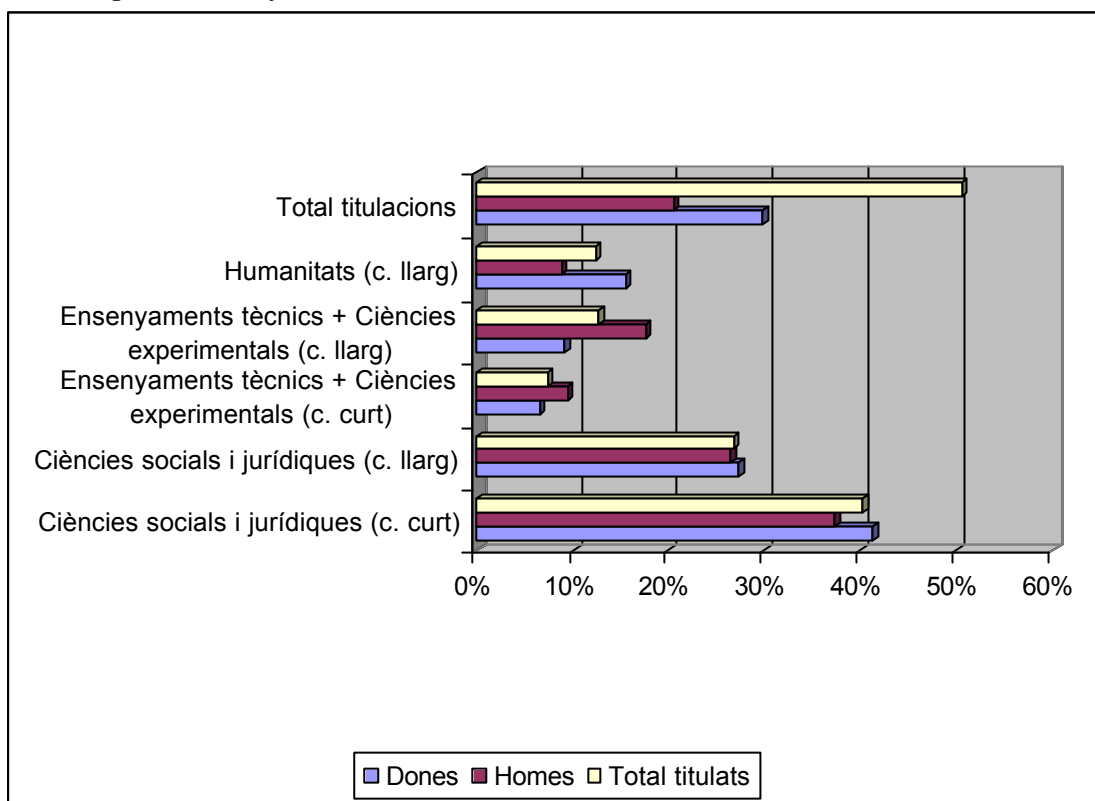
Nota: Només els que han realitzat formació complementària (N=552).

2.4.2.6 Necessitats de formació

En aquest apartat entrem a descriure les principals dades sobre les necessitats formatives informades pels titulats. Aquestes necessitats cobreixen aquells coneixements o habilitats requerides en el seu desenvolupament laboral i que els estudis universitaris no haurien cobert adequadament.

No entrarem al detall de continguts, atesa l'amplitud d'aquest tipus d'anàlisi qualitativa que aniria més enllà dels objectius d'aquest informe. A la figura 46 mostrem el percentatge de titulats que donen respostes referides als continguts que hauria d'incloure aquesta formació complementària que no han rebut.

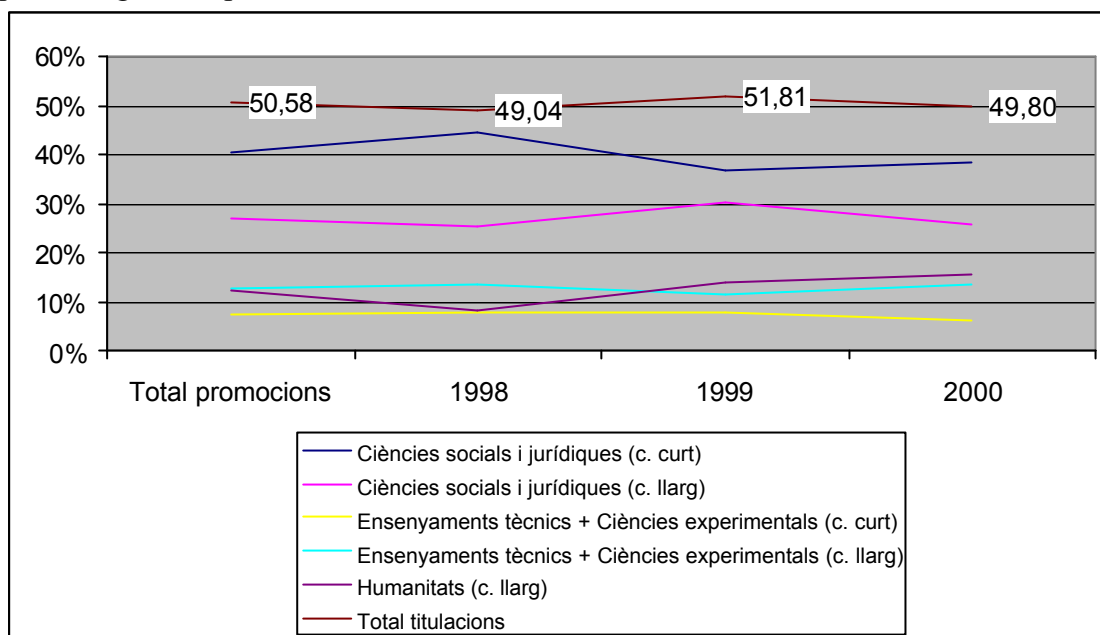
Figura 46. Necessitats de formació dels titulats referides a continguts. En percentatges. Per branques d'ensenyament i sexe.

Nota: Només els que han respost sobre necessitats de formació (N=394).

La taula 47 ens mostra la tendència entre promocions d'aquesta variable. No pareix, en el total de promocions, que hi haja una tendència al canvi, sinó més prompte hi ha bastant estabilitat. Per titulacions, mostren una tendència a informar de més necessitats formatives referides a continguts les promocions més antigues de CSJCC i CE+ETCC, aquesta amb un pendent menor. Les Humanitats mostren una tendència a disminuir al llarg de les promocions, mentre que CSJCL i ET+CECL es queden pràcticament igual.

Figura 47. Evolució de les necessitats formatives referides a continguts. En percentatges. Per promocions.

Nota: Només els que han respost sobre necessitats de formació (N=394).

2.4.2.7 Valoració de la formació reglada

2.4.2.7.1 Aspectes i modes d'ensenyament més valorats per part de l'UJI i els seus professors
Aquest apartat inclou la resposta a aquelles qüestions amb què els titulats valoren la formació rebuda durant els seus estudis a la Universitat Jaume I. S'inclouen els aspectes i modes d'ensenyament transmesos per la Universitat i els professors, característiques dels estudis i compromís i satisfacció dels titulats amb els estudis.

Es va demanar als titulats quins aspectes i modes percebien com els més valorats per part de l'UJI i dels seus professors (figura 48). La resposta mostra perfils diferents, segons les agrupacions de titulacions. El més interessant apareix en les parts del perfil on les titulacions divergeixen. En general, les agrupacions de titulacions, independentment que siguin de cicle llarg o curt, mostren els mateixos perfils. És a dir, que Humanitats, ET+CE i CSJ, mostren tres perfils diferenciats. Els aspectes i modes de l'ensenyament a l'UJI que mostren més discrepància entre agrupacions de titulacions, i que a continuació ens detindrem a analitzar, són:

Actituds i habilitats sociocomunicatives: els estudis d'Humanitats mostren la puntuació major, CSJ mostra uns valors intermedis, mentre que ET+CE mostra els valors més baixos. En aquestes titulacions els estudiants perceben que en el procés d'ensenyament es dona menys importància a les actituds i habilitats sociocomunicatives

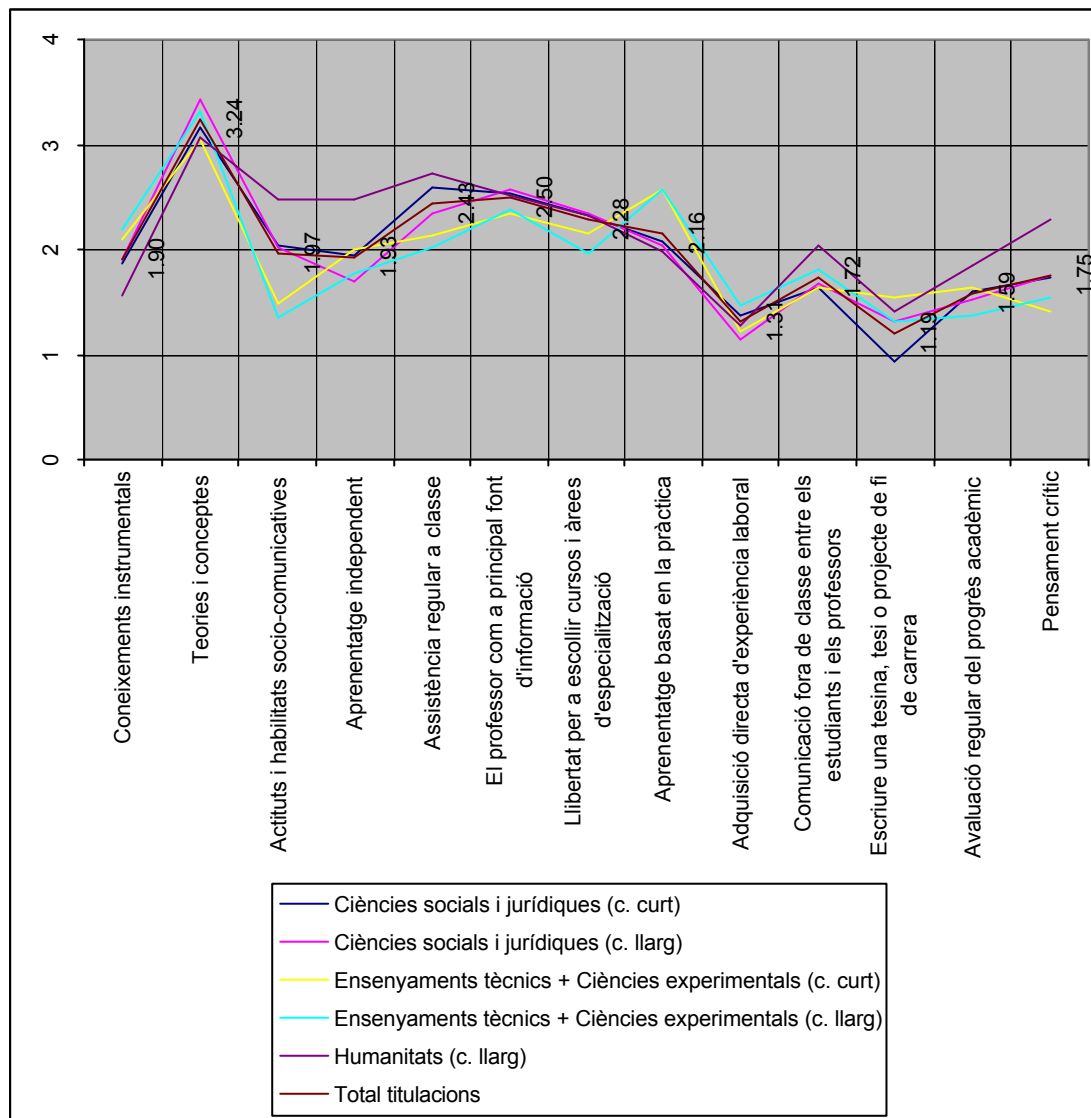
Aprenentatge independent: els titulats de titulacions d'Humanitats consideren que els seus professors posen major accent en l'aprenentatge independent que en la resta d'agrupació de titulacions.

Assistència regular a classe: els titulats d'Humanitats perceben que els seus professors donen una major importància a l'assistència a classe. En l'altre extrem, els titulats d'ET+CE pensen que aquesta importància és menor.

Aprenentatge basat en problemes pràctics i projectes: en ET+CE s'insisteix més en aquest tipus d'aprenentatge, enfront de la resta de titulacions.

Pensament crític: mentre que Humanitats presenta la major importància en el paper del pensament crític en el procés d'ensenyament, CSJ mostren valors intermedis i ET+CE una importància més baixa.

Figura 48. Aspectes i modes d'ensenyament més valorats per part de l'UJI i els seus professors. Escala de 0 (Gens) a 4 (Moltíssim). Per agrupació de titulacions.

Si triem aquells aspectes i modes d'ensenyament amb una puntuació major per tal de caracteritzar l'estil formatiu dels professors de l'UJI, aleshores aquest estil formatiu quedaria definit per la importància de les teories i conceptes (3,24), el professor com a principal font d'informació (2,5) i l'assistència regular a classe (2,43).

Com que en aquest cas no apareixen diferències per promocions, no mostrarem aquesta figura.

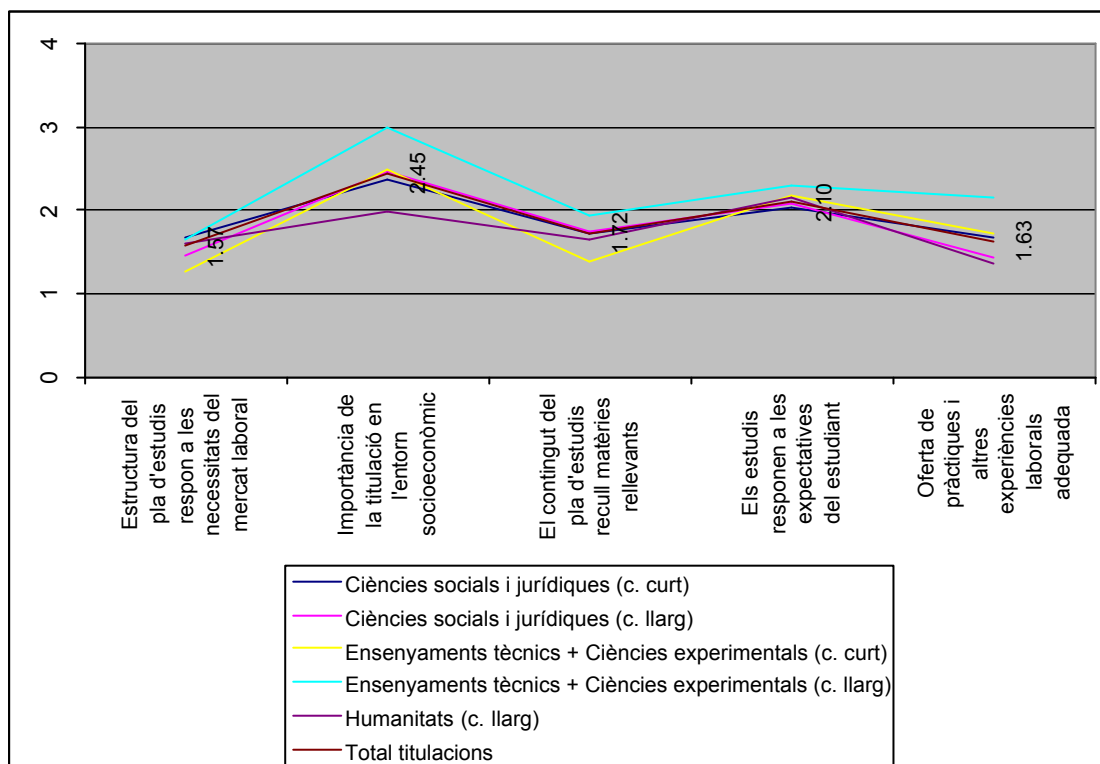
2.4.2.7.2 Característiques dels estudis de la Universitat Jaume I

Un altre interès de l'enquesta era la valoració dels alumnes sobre diversos aspectes dels estudis de l'UJI (figura 49). En aquest cas es demanava l'acord o desacord amb una sèrie d'afirmacions sobre les característiques dels estudis. També ací veiem perfils diferents per agrupacions de titulacions, però no tan marcats com en el cas dels modes

d'ensenyament. ET+CECL donen la millor puntuació a aquestes característiques, i és la que mostra més acord la *importància de la titulació en l'entorn socioeconòmic immediat*. Aquesta característica juntament amb *els estudis responen a les expectatives dels estudiants* són les més valorades globalment. L'afirmació amb que es mostra menys acord és *l'adequació del pla d'estudis a les necessitats del món laboral*.

En aquesta variable, com en l'anterior, no hi ha diferències per promocions, per la qual cosa ens estalviarem mostrar la gràfica.

Figura 49. Característiques dels estudis de la Universitat Jaume I. Escala de 0 (en desacord) a 4 (d'acord).

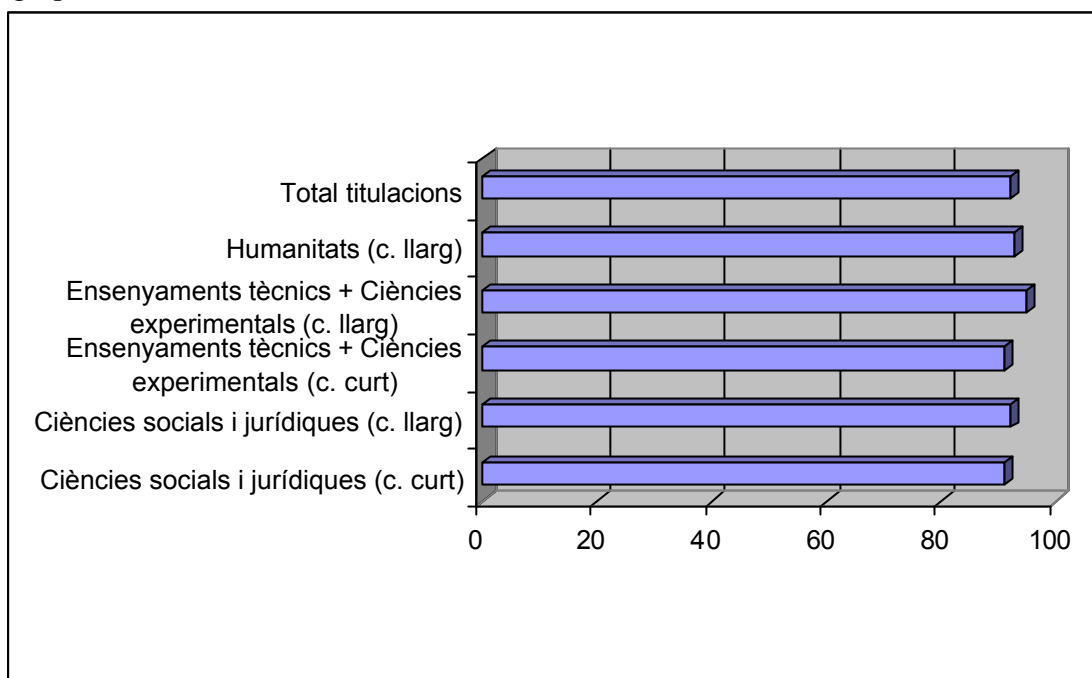

2.4.2.7.3 Compromís i satisfacció amb els estudis

Les mesures de satisfacció del titulat amb els estudis cursats, s'han inclòs en aquesta enquesta demanant d'una banda, si tornaria a cursar estudis universitaris, i si la resposta fóra positiva, si tornaria a cursar la mateixa titulació i si tornaria a estudiar a la Universitat Jaume I. D'altra banda, s'ha utilitzat una escala clàssica de satisfacció monoítem.

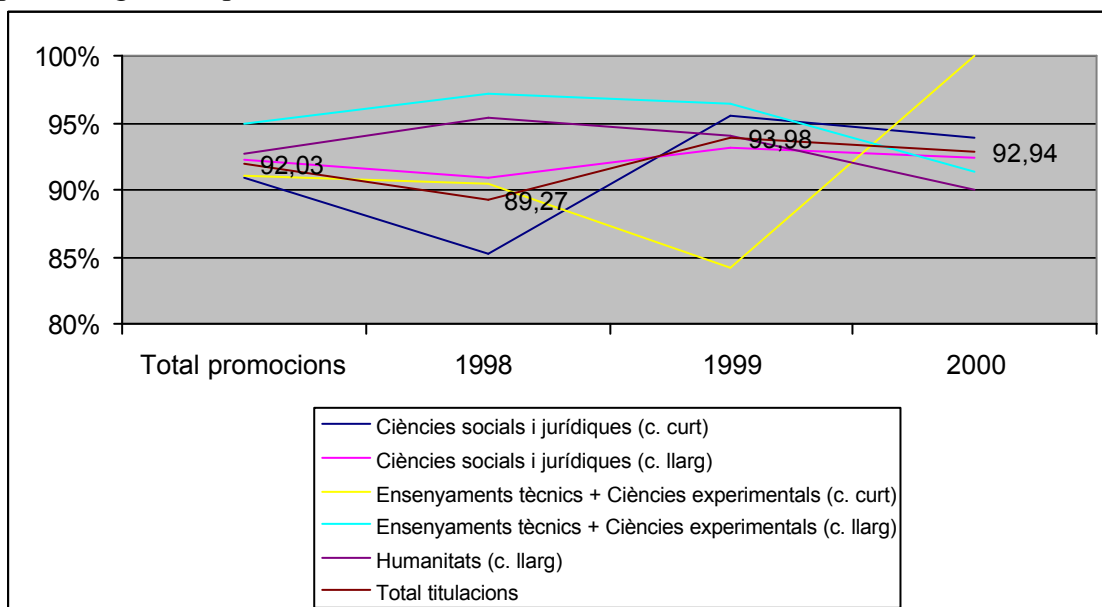
En el primer cas els resultats es mostren en les figures següents. Entre el 91% i el 95% de titulats UJI tornarien a cursar estudis universitaris (figura 50). Aquest és un índex molt alt. Les diferències entre agrupacions de titulacions són mínimes.

Figura 50. Titulats que tornarien a cursar estudis universitaris. En percentatges. Per agrupacions de titulacions.

Si estudiem l'evolució de la resposta a aquesta pregunta entre promocions (figura 51), veiem tant un augment en el percentatge com una certa convergència en les respostes de les diferents titulacions. Destaquem el cas de la promoció d'ET+CECC del 2000, el 100% de la qual tornaria a estudiar a la Universitat.

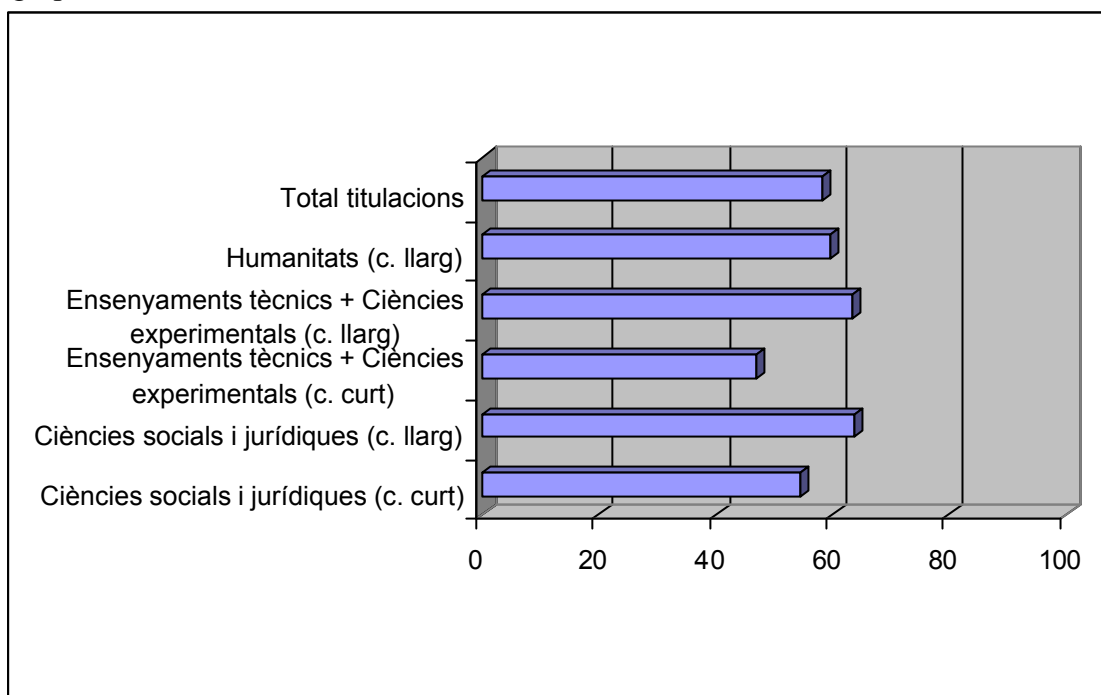
Figura 51. Evolució dels titulats que tornarien a cursar estudis universitaris. En percentatges. Per promocions.

A la qüestió de si tornaria a cursar la mateixa titulació, que només havien de contestar els casos afirmatius de l'anterior, la resposta de conjunt i la de la majoria d'agrupacions

de titulacions és de al voltant del 60% (figura 52). ET+CECC i CSJCC –justament els cicles curts– mostren un percentatge menor, el 47% i 54%, respectivament.

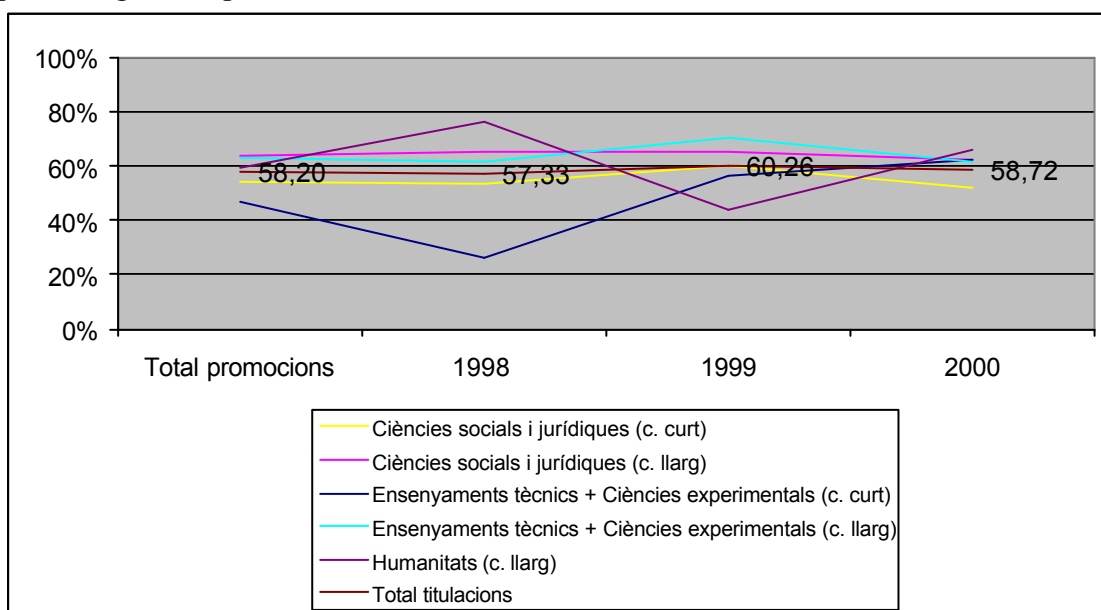
Figura 52. Titulats que tornarien a cursar la mateixa titulació. En percentatges. Per agrupacions de titulacions.

Nota: Només els que tornarien a cursar estudis universitaris (N=715).

L'evolució d'aquest valor entre promocions mostra un lleuger augment en la majoria de titulacions, que és més pronunciat en el cas d'ET+CECC, quasi 20 punts de diferència (taula 53).

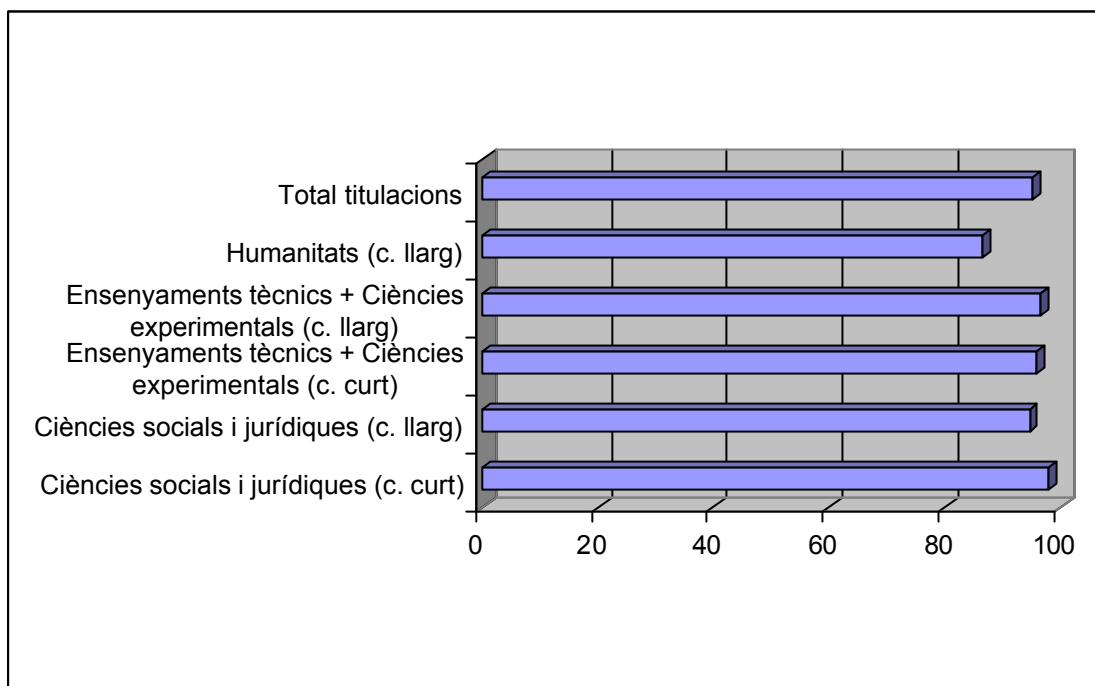
Figura 53. Evolució dels titulats que tornarien a cursar la mateixa titulació. En percentatges. Per promocions.

Nota: Només els que tornarien a cursar estudis universitaris (N=715).

Finalment, a la qüestió de si tornarien a estudiar en la Universitat Jaume I (figura 54), totes les titulacions presenten una freqüència al voltant del 95% de titulats a favor. Només Humanitats presenta un valor menor, però també alt, del 86%.

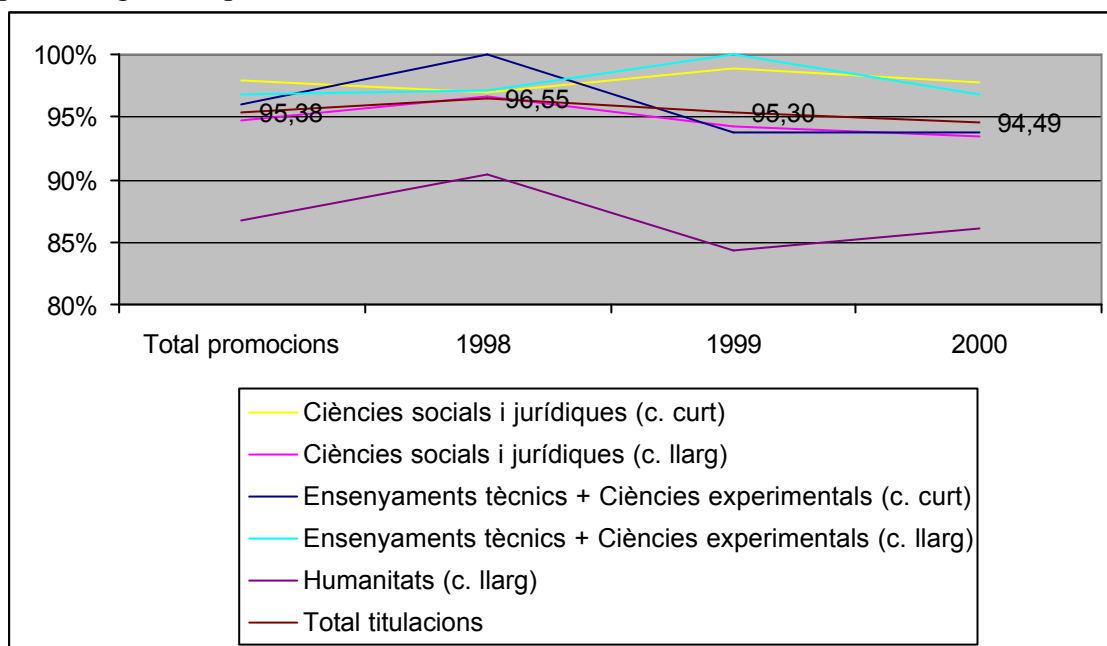
Figura 54. Titulats que tornarien a estudiar a la Universitat Jaume I. En percentatges. Per agrupacions de titulacions.

Nota: Només els que tornarien a cursar estudis universitaris (N=715).

L'evolució per promocions d'aquesta qüestió la veiem en la figura 55. Encara que la tendència global és d'un lleuger descens, en fixar-nos en les titulacions observem que la majoria es mostren bastant estables, a la vegada que ET+CECC i Humanitats presenten una baixada d'uns 5 punts, centrada entre les promocions de 1998 i de 1999.

Figura 55. Evolució dels titulats que tornarien a estudiar a la Universitat Jaume I. En percentatges. Per promocions.

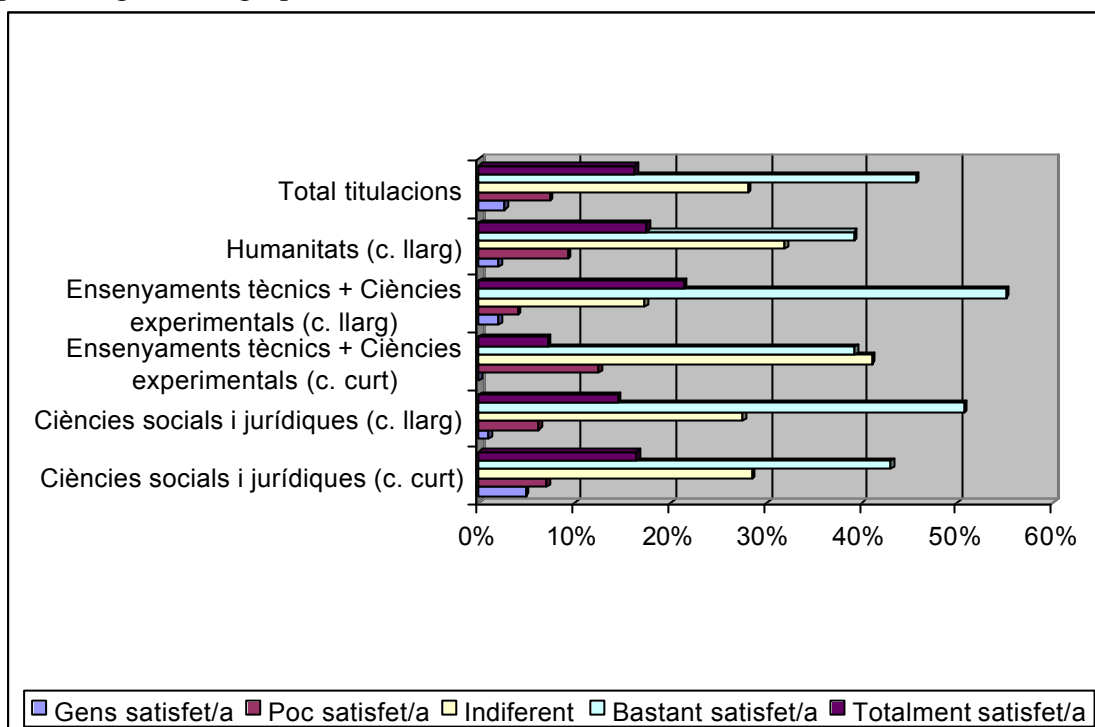

Nota: Només els que tornarien a cursar estudis universitaris (N=715).

Per acabar aquest apartat, analitzarem la satisfacció dels graduats amb la titulació cursada a l'UJI (figura 56). Globalment, els titulats bastant i totalment satisfets sumen el 70% dels casos. En l'altre extrem, els titulats poc o gens satisfets són un 10%.

Per titulacions ET+CECL presenta el major percentatge de titulats bastant i totalment satisfets (76%), mentre que ET+CECC i CSJCC presenten un percentatge de titulats poc o gens satisfets del 13% aproximadament.

Figura 56. Satisfacció amb la titulació dels graduats de la Universitat Jaume I. En percentatges. Per agrupació de titulacions.

Atès que no apareixen diferències apreciables entre promocions, no mostrem aquesta taula.

2.4.2.8 Competències

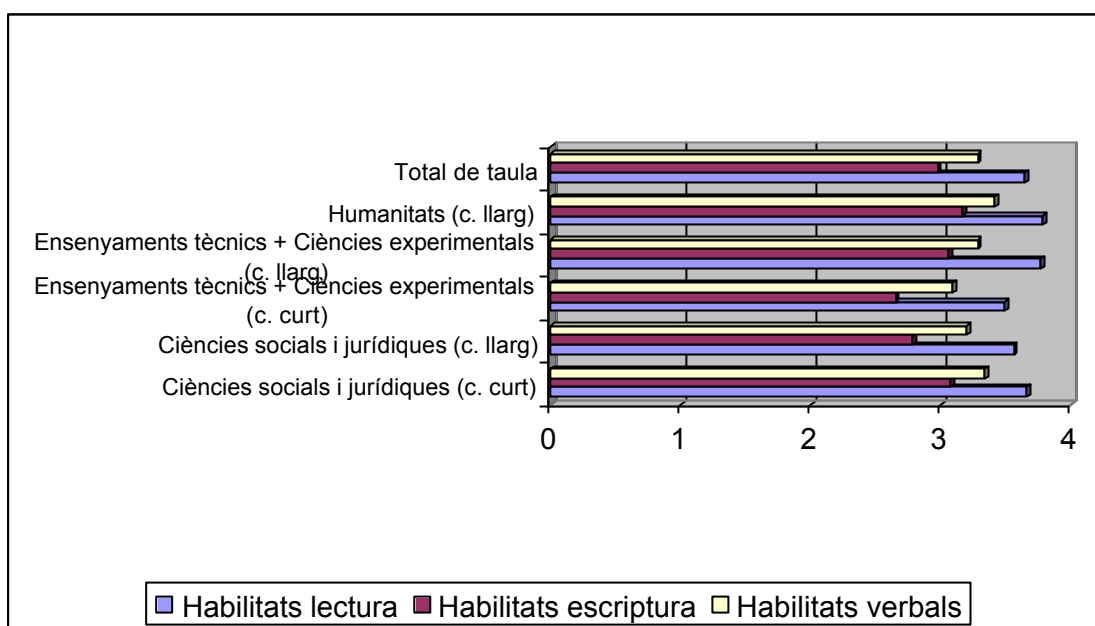
S'ha considerat rellevant estudiar l'evolució de les competències lingüístiques dels titulats, tant en valencià com les principals llengües europees, des del moment de finalitzar la carrera al moment actual.

2.4.2.8.1 Valencià

Hem analitzat el nivell de competències de lectura, escriptura i verbals en valencià dels titulats de l'UJI. La figura 57 en mostra els resultats. En una escala des de 0 (cap) a 4 (excel·lent), els valors globals van entre 3 i 4. En tots els casos les competències de lectura són superiors a les verbals i, al mateix temps, aquestes superiors a les d'escriptura. En cap cas hi ha valors menors de 2,5. Cal notar que el 98% dels titulats tenen algun coneixement de valencià.

En aquest sentit, les nostres dades van prou en la línia de les obtingudes pel Servei de Llengües i Terminologia de l'UJI al llarg dels seguiments que fa d'aquest tema mitjançant una enquesta als estudiants en el moment de la matrícula, encara que les metodologies són diferents.

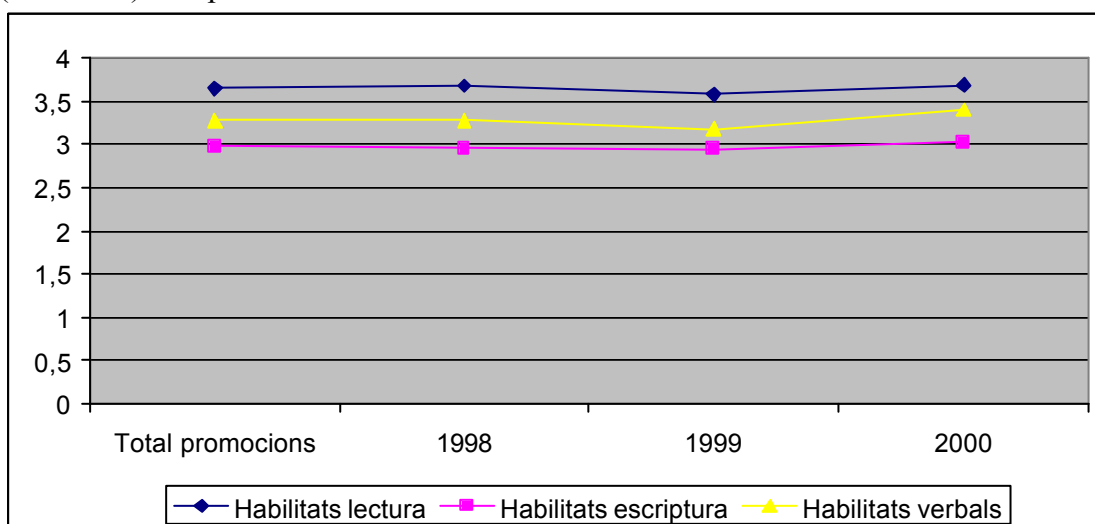
Figura 57. Competències de valencià. Mitjana d'una escala de 0 (cap) a 4 (excel·lent). Per titulacions.

Nota: Només els que indiquen tenir coneixements de valencià (N=768).

En el cas de l'evolució de les diferents competències lingüístiques entre promocions, veiem que els titulats més antics presenten uns nivells pràcticament iguals als recentment graduats (taula 58).

Figura 58. Evolució de competències de valencià. Mitjana d'una escala de 0 (cap) a 4 (excel·lent). Per promocions.

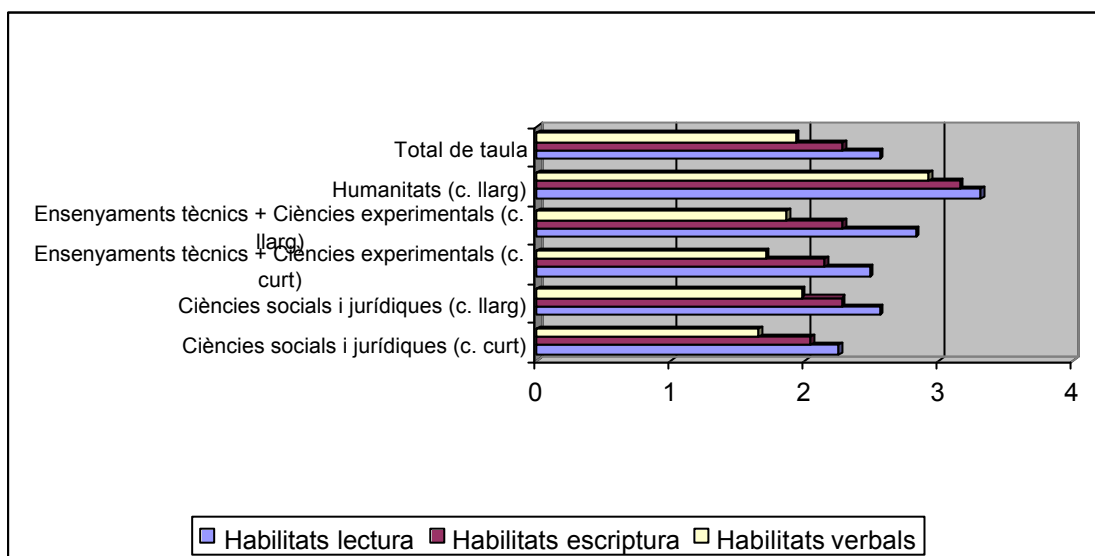
Nota: Només els que indiquen tenir coneixements de valencià (N=768).

2.4.2.8.2 Llengües comunitàries

A continuació passarem a fixar-nos amb altres llengües, concretament l'anglès, l'alemany i el francès.

La figura 59 mostra les competències lingüístiques en l'anglès posseïdes pels titulats UJI. La mitjana global està al voltant del 2 (d'una escala de 4), però hi ha diferències entre titulacions. Humanitats mostra una mitjana superior a la resta (inclou les titulacions de Traducció i Interpretació i Filologia Anglesa), al voltant de 3. En tots els casos les habilitats de lectura són superiors a les d'escriptura i aquestes majors que les verbals. El 98% de la mostra té algun coneixement d'anglès.

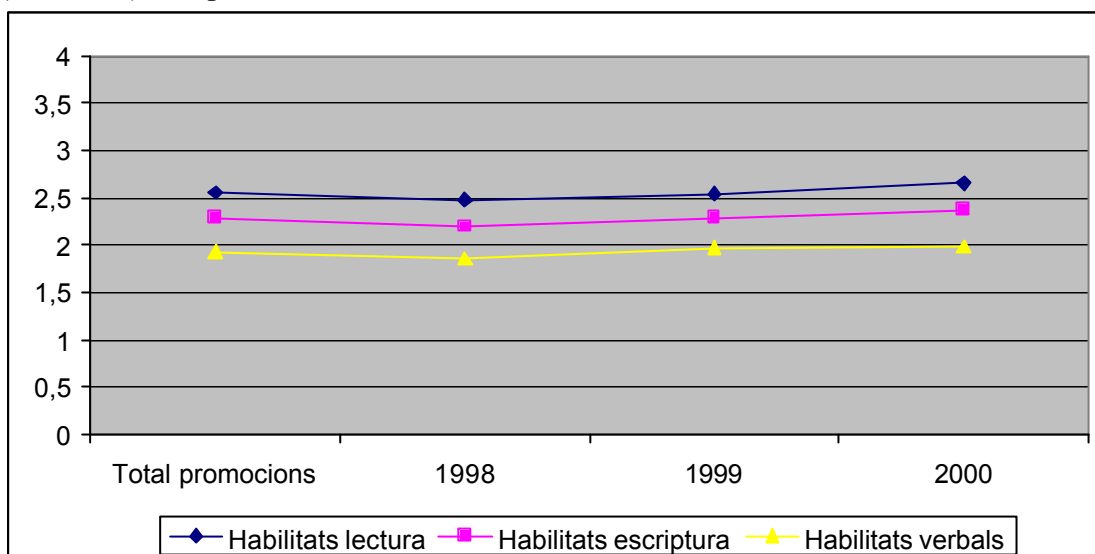
Figura 59. Competències anglès. Mitjana d'una escala de 0 (cap) a 4 (excel·lent). Per titulacions.

Nota: Només els que indiquen tindre coneixements d'anglès (N=762).

En el cas de les competències en anglès sí que apreciem un lleuger augment entre 1998 i 2000 (figura 60).

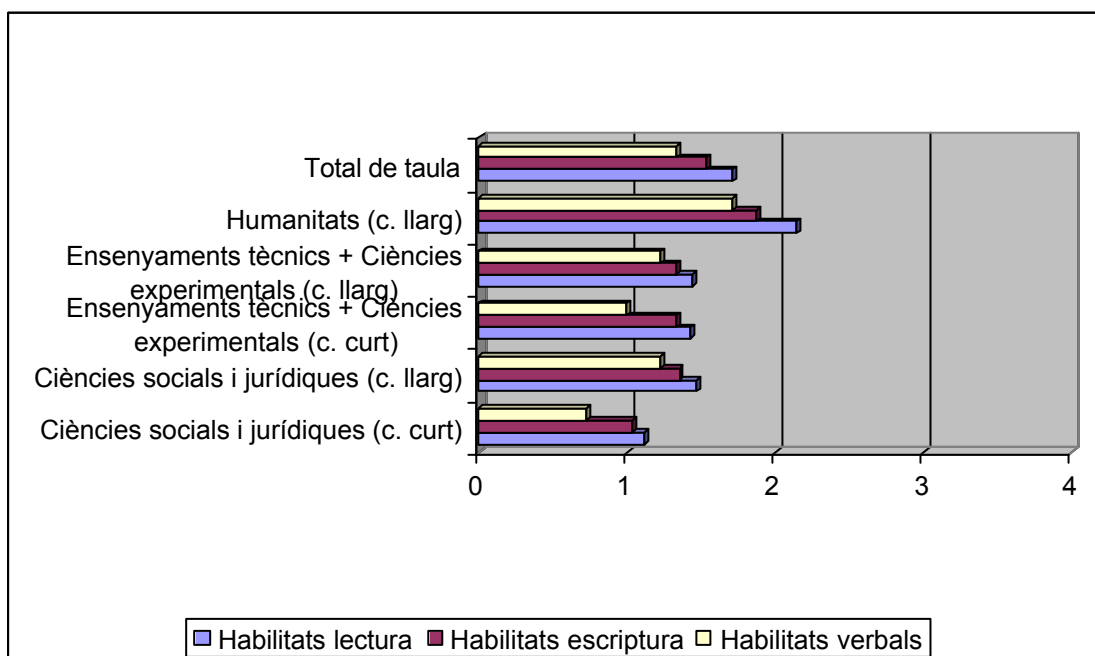
Figura 60. Evolució de competències d'anglès. Mitjana d'una escala de 0 (cap) a 4 (excel·lent). Per promocions.

Nota: Només els que indiquen tindre coneixements d'anglès (N=762).

En la figura 61 podem veure les competències dels titulats UJI en alemany. De nou les Humanitats presenten valors superiors a la resta de titulacions, encara que globalment els coneixements d'alemany són menors que els d'anglès. El patró d'ordre de competències dominades és el mateix: major competència lectora que escrita i que verbal. Només el 15% de la mostra té algun coneixement d'alemany.

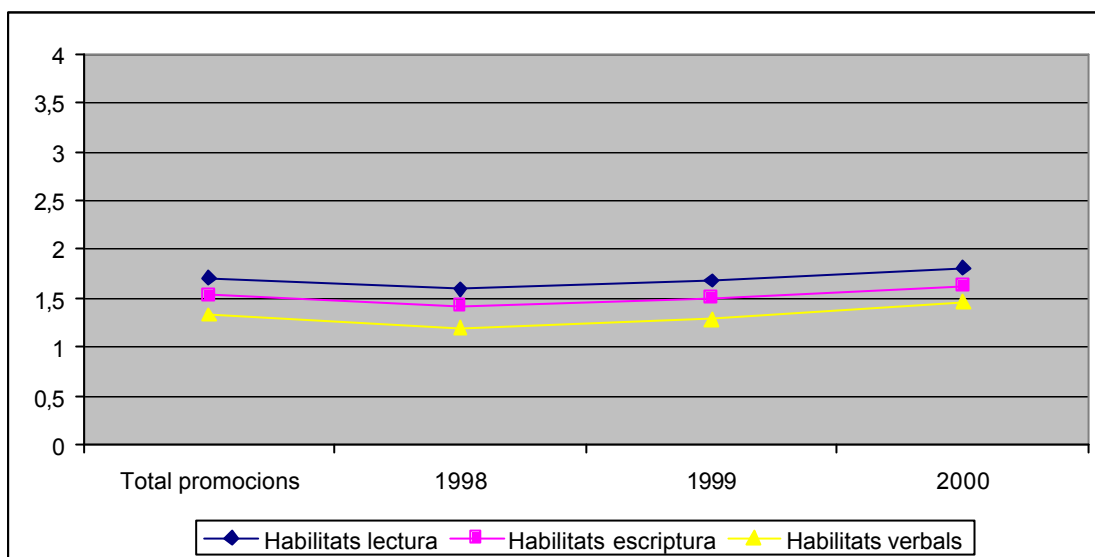
Figura 61. Competències d'alemany. Mitjana d'una escala de 0 (cap) a 4 (excel·lent). Per titulacions.

Nota: Només els que indiquen tindre coneixements d'alemany (N=114).

En el cas de l'alemany, també observem un lleuger augment en el domini del idioma entre promocions, com es veu en la figura 62.

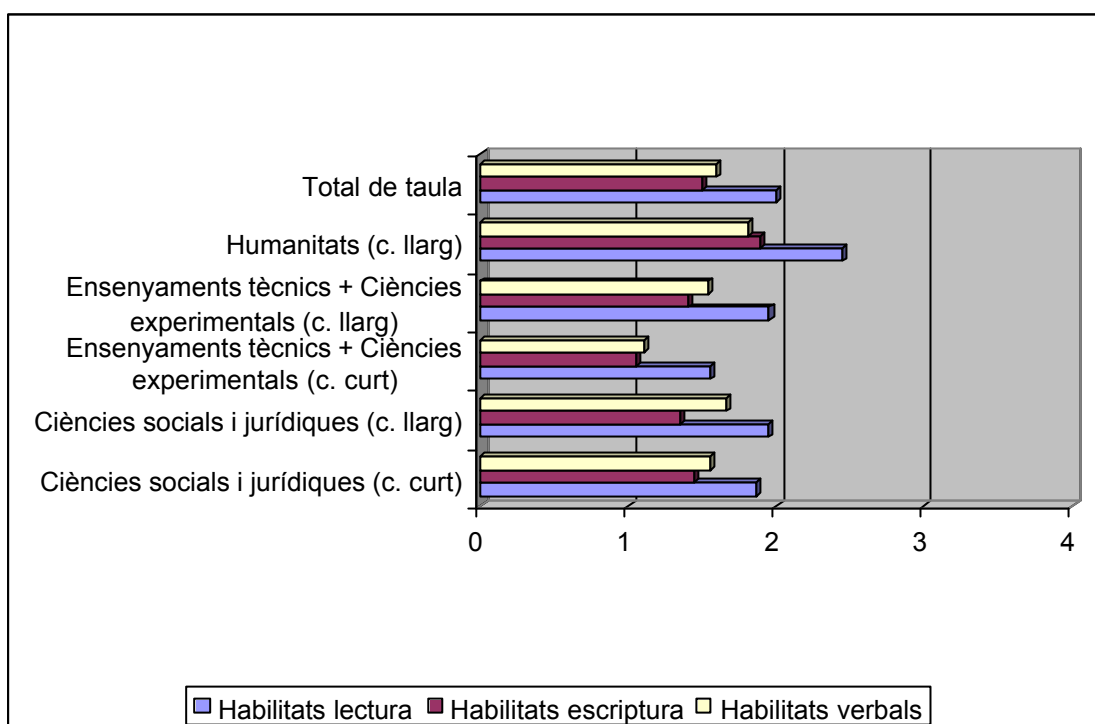
Figura 62. Evolució de competències d'alemany. Mitjana d'una escala de 0 (cap) a 4 (excel·lent). Per promocions.

Nota: Només els que indiquen tindre coneixements d'alemany (N=114).

Finalment, en la figura 63 observem les competències en francès dels titulats UJI. Les competències en aquesta llengua són lleugerament superiors que en alemany. Veiem també que Humanitats, encara que presenta millor nivell de competències, no mostra una diferència tan elevada amb la resta de titulacions. Quant al patró d'ordre de competències, no és regular com en els altres casos. Un 31% de titulats tenen algun coneixement de francès.

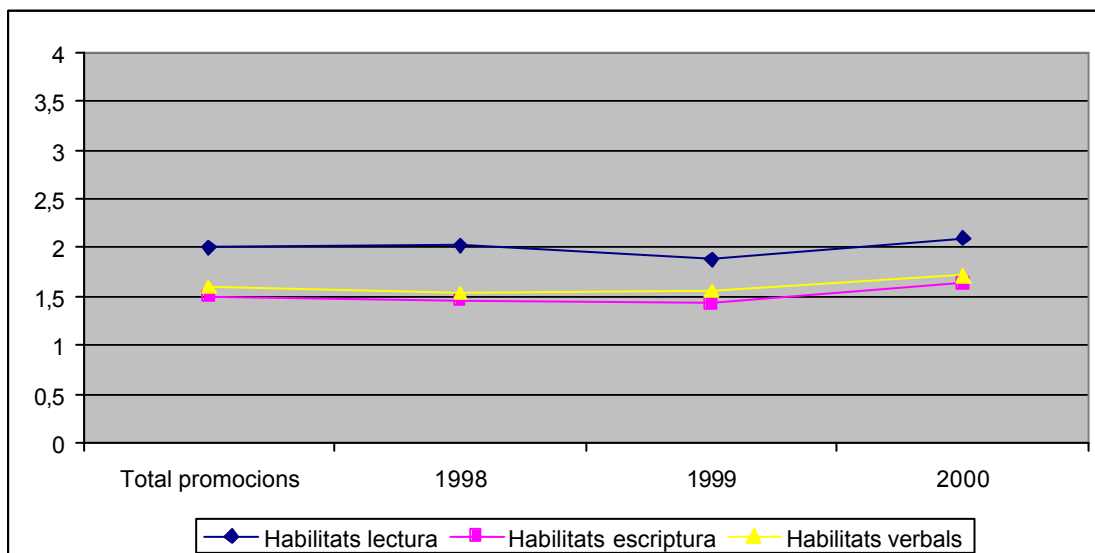
Figura 63. Competències francès. Mitjana d'una escala de 0 (cap) a 4 (excel·lent). Per titulacions.

Nota: Només els que indiquen tindre coneixements de francès (N=239).

En aquest cas, com en la resta de llengües estrangeres, també apreciem un lleuger augment entre promocions de les competències que presenten els titulats (figura 64).

Figura 64. Evolució de competències francès. Mitjana d'una escala de 0 (cap) a 4 (excel·lent). Per promocions.

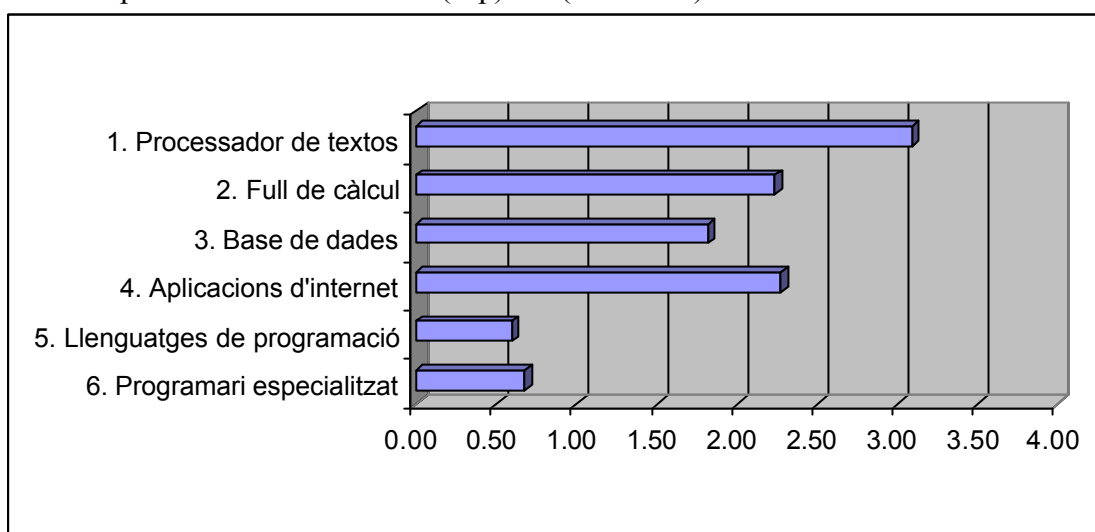
Nota: Només els que indiquen tindre coneixements de francès (N=239).

2.4.2.8.3 Coneixements d'informàtica

Breument, i amb valors agregats de totes les titulacions, comentem els coneixements d'informàtica que els nostres titulats informen que posseeixen. Com podem veure en la

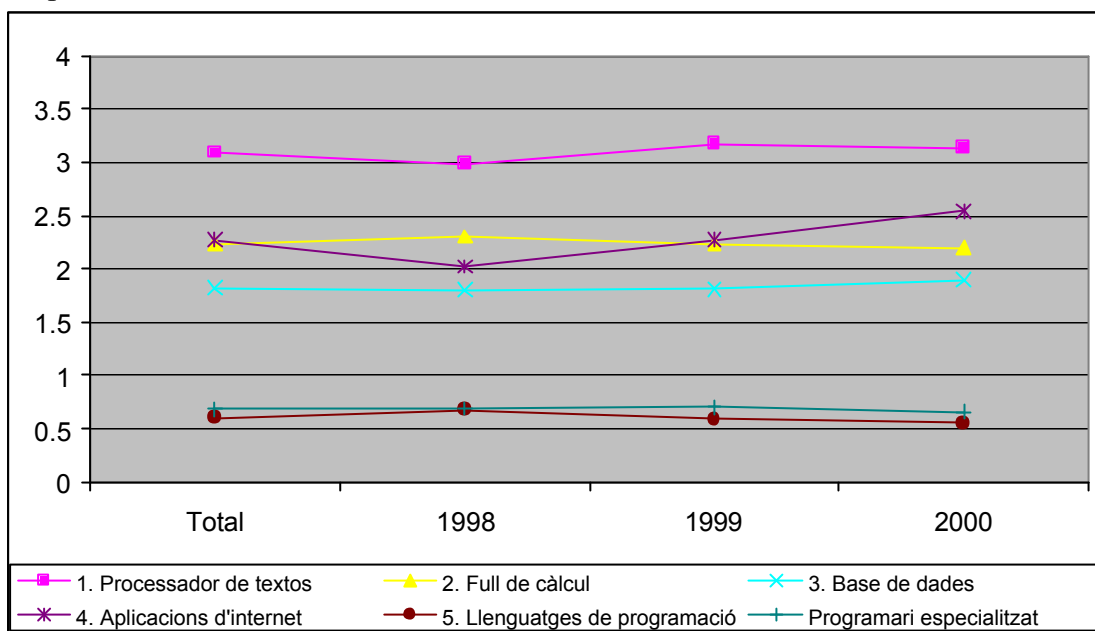
figura 65 els coneixements en processador de textos, aplicacions d'Internet i full de càlcul són suficients, ja que mostren valors superiors a 2 en una escala de 0 a 4. En canvi, els coneixements sobre bases de dades és menor. En el cas dels llenguatges de programació, la mitjana és molt baixa, però en aquest cas només cal esperar un domini adequat per part dels titulats d'estudis tècnics. Finalment, el coneixement de programari especialitzat presenta també valors baixos, però en aquest cas caldria esperar un nivell més elevat ja que la majoria d'ocupacions actuals, no necessàriament del camp tècnic, presenten eines informàtiques per desenvolupar el treball (per exemple programes de nòmines, traductors, eines educatives...).

Figura 65. Coneixements d'informàtica dels titulats UJI. Mitjana. Totes les titulacions. Totes les promocions. Escala de 0 (cap) a 4 (excel·lent).

Pel que fa a l'evolució entre promocions (taula 66), veiem com en les promocions més actuals han augmentat els coneixements referits a processador de textos, base de dades i Internet (aquest darrer amb un augment clarament més pronunciat que la resta). El coneixement referent a programari especialitzat pràcticament no canvia, mentre que els de full de càlcul i llenguatges de programació mostra un xicotet descens.

Taula 66. Coneixements d'informàtica dels titulats UJI. Mitjana. Totes les titulacions. Per promocions.

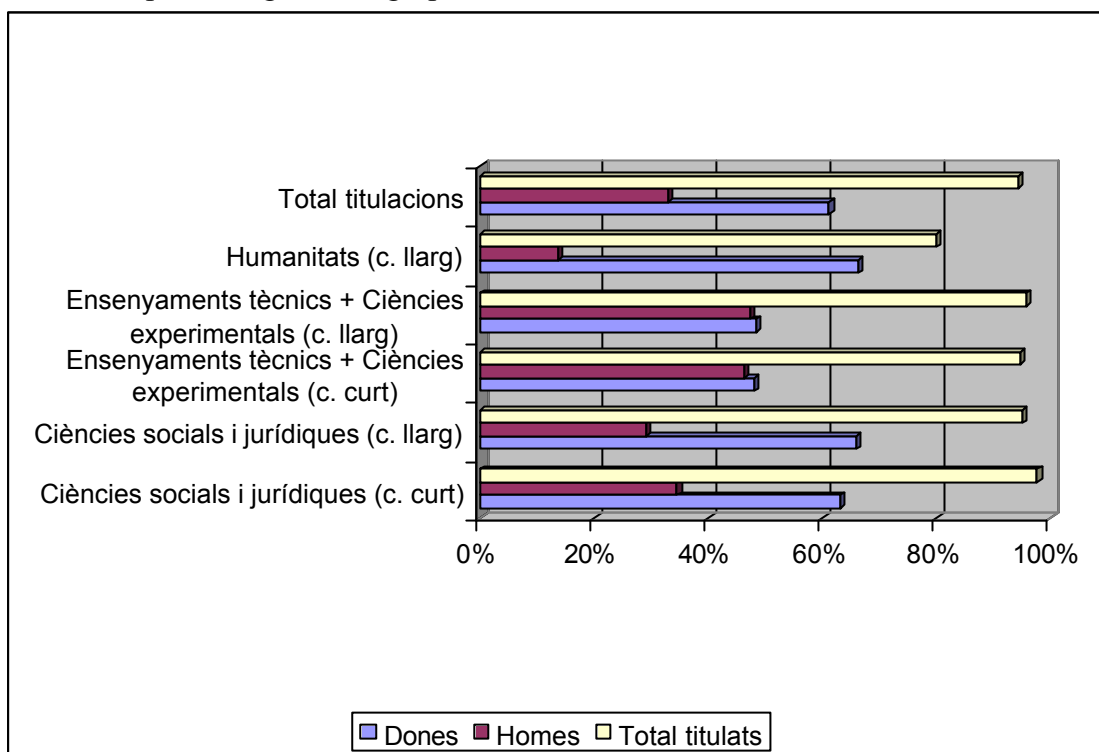
2.4.2.9 Estadies en pràctiques i a l'estranger

A la Universitat Jaume I les estadies formatives en pràctiques són obligatòries i estan incloses en el pla d'estudis de les titulacions. Les estadies en pràctiques en empreses durant els estudis universitaris són considerades pels experts com un element formatiu important en la adquisició d'habilitats professionals. A continuació analitzem els diferents tipus de pràctiques realitzades pels estudiants.

2.4.2.9.1 Pràctiques en empreses durant els estudis

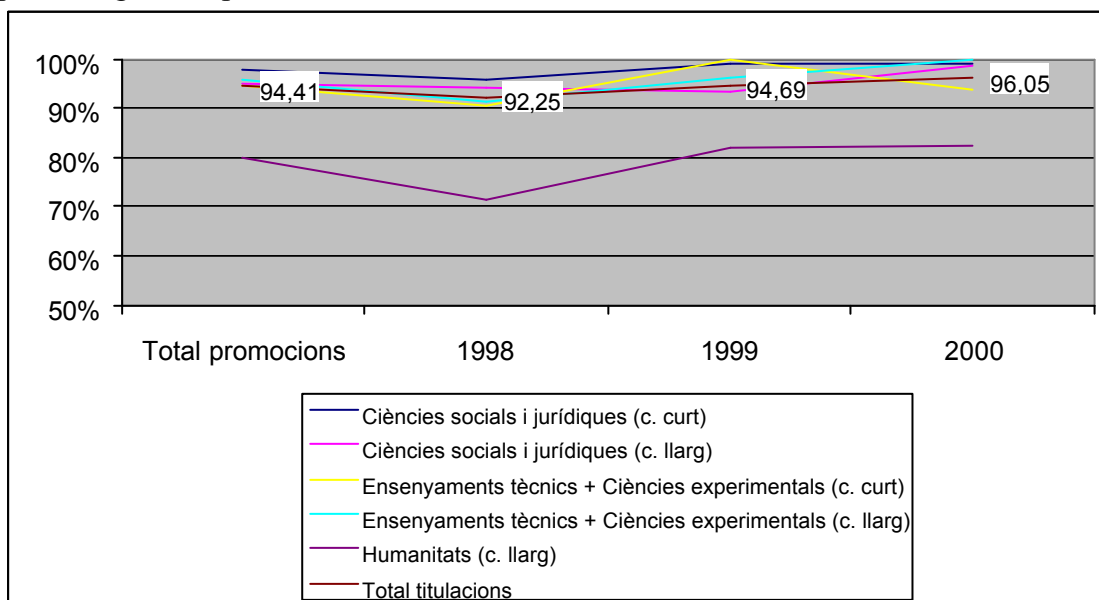
En la figura 67 veiem el percentatge de titulats que han realitzat les pràctiques obligatòries incloses en el pla d'estudis. L'explicació que no arriben al 100% és pel fet sempre hi ha algun tipus d'exempció entre, per exemple, la pràctica professional que puga desenvolupar un estudiant. Totes les titulacions presenten valors al voltant del 95%, excepte Humanitats, amb un percentatge del 80%. Quant a la distribució per sexes, queda reflectida la majoria de dones que estudien en la major part de titulacions, amb excepció d'ET+CE, on pràcticament s'equiparen al 50% amb els homes.

Figura 67. Titulats que van realitzar pràctiques incloses en el pla d'estudis durant la carrera. En percentatges. Per agrupació de titulacions i sexe.

Quant a l'evolució de les pràctiques obligatòries al llarg de les promocions, la tendència que mostra la figura 68 és un augment en el temps.

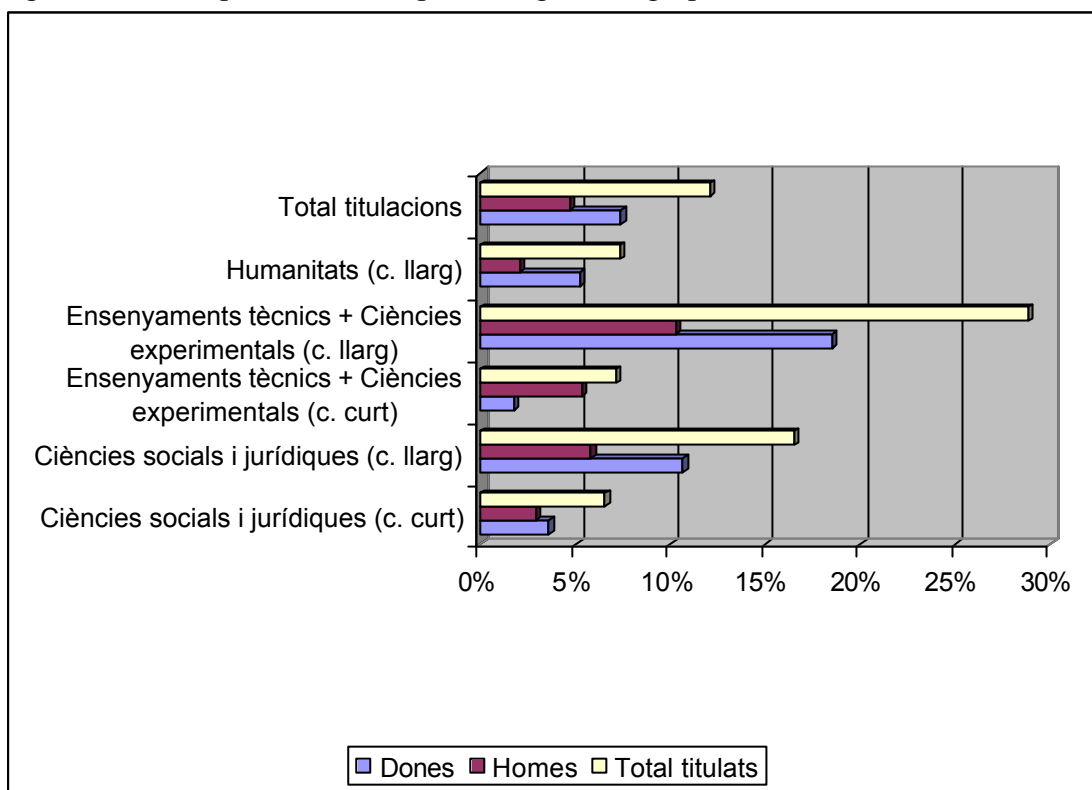
Figura 68. Evolució de la realització de pràctiques incloses en el pla d'estudis. En percentatges. Per promocions.

Un altre tipus de pràctiques a què tenen accés els estudiants de l'UJI són les pràctiques lliures fora del pla d'estudis. Globalment, un 12% d'estudiants UJI realitzen aquestes pràctiques (figura 69). Els titulats que més accedeixen a aquestes pràctiques, amb valors

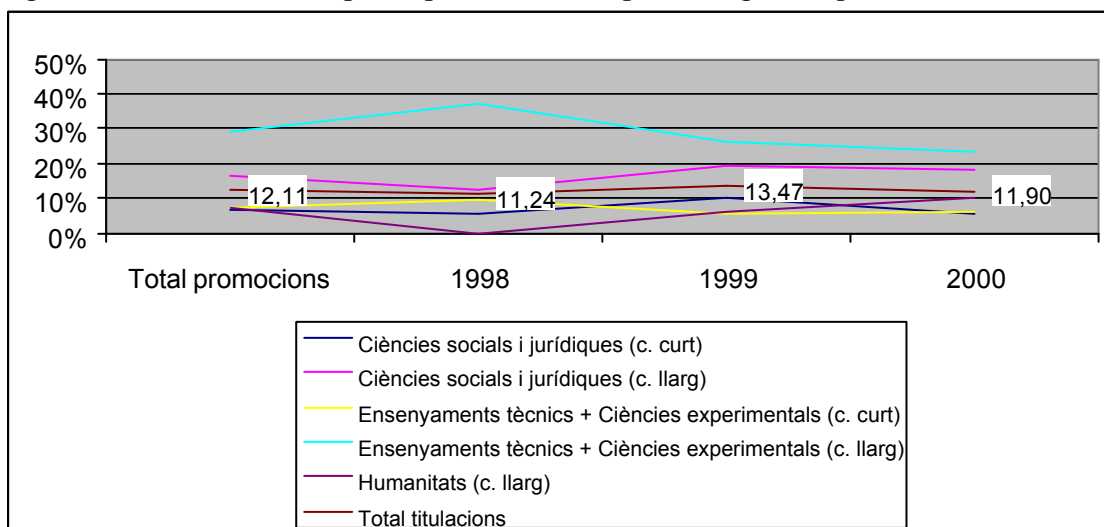
superiors a la mitjana, són els d'ET+CECL (29%) i CSJCL (17%). Per sexe, les dones són més presents que els homes en aquestes pràctiques.

Figura 69. Pràctiques lliures. En percentatge. Per agrupació de titulacions.

Si ens fixem en la figura 70 veurem l'evolució per promocions d'aquestes estades en empreses. Encara que el valor global és bastant estable, s'aprecien diferències entre titulacions. Així, mentre que ET+CE mostra una tendència descendent (en el cicle llarg la tendència és més forta que en el curt), les altres titulacions mostren la contrària.

Figura 70. Evolució de les pràctiques lliures. En percentatge. Per promocions.

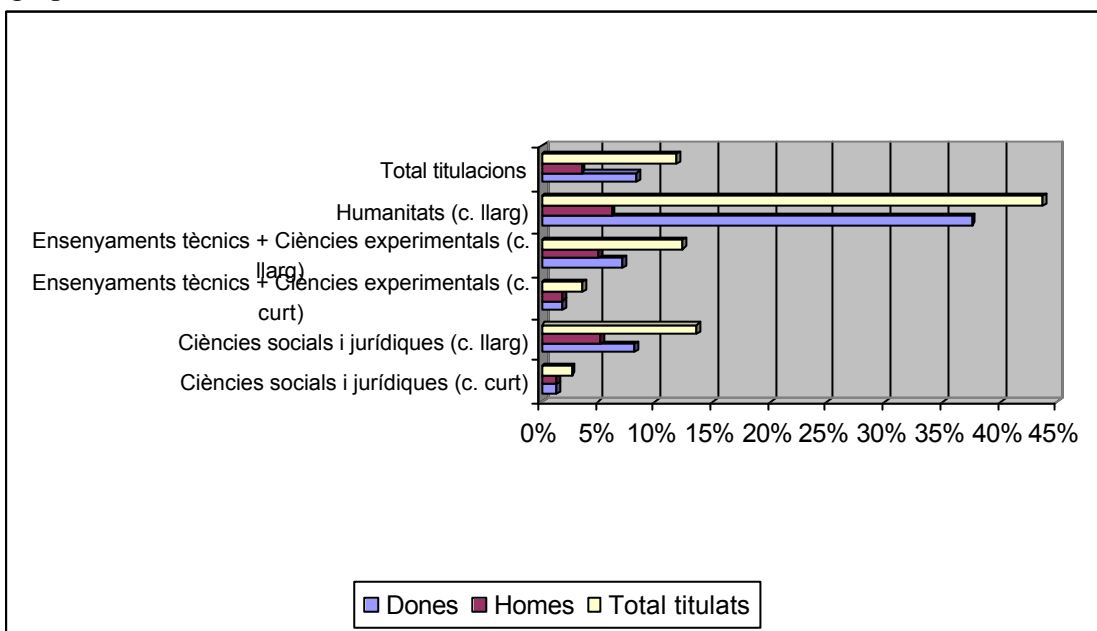

2.4.2.9.2 Estadetes a l'estranger durant els estudis

En la formació universitària també són de gran importància els programes d'intercanvi amb l'estranger. A continuació analitzarem aquest tipus d'estades a l'estranger, tant per a estudiants com per a graduats.

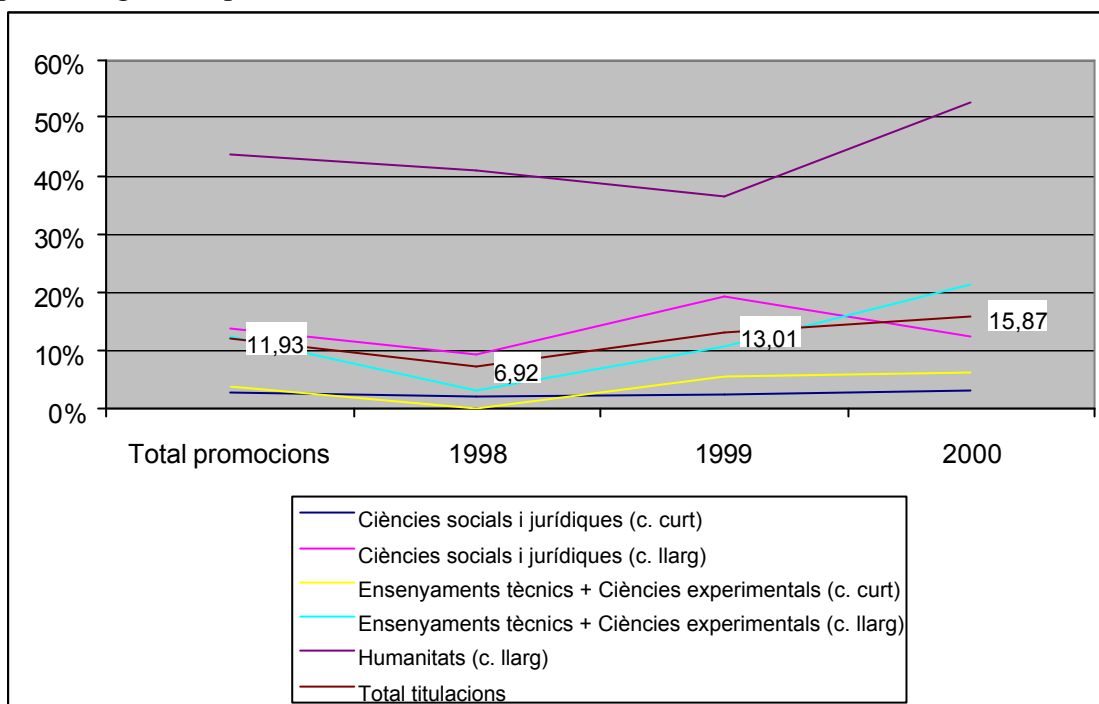
La figura 71 mostra el percentatge d'estudiants que van realitzar aquest tipus d'estades durant els seus estudis a la Universitat Jaume I. S'ha de ressaltar que els programes majoritaris van ser Erasmus i Beques UJI als Estats Units. Quasi un 45% dels titulats d'Humanitats (en major percentatge encara en les titulacions de Filologia Anglesa i Traducció) van realitzar estades acadèmiques a l'estranger, un percentatge molt superior a la de la resta, la mitjana del quals és del 12%. Les titulacions que presenten un percentatge menor són ET+CECC i CSJCC, precisament els cicles curts, amb un 3,6 i 2,6% respectivament. Per sexe, les dones que van eixir a l'estranger durant els estudis van doblar els homes.

Figura 71. Participació en programes d'intercanvi com a estudiant. En percentatges. Per agrupacions de titulacions.

L'evolució temporal de la realització de estades en l'estranger dels estudiants de la Universitat Jaume I mostra una clara tendència a augmentar, en totes les titulacions (figura 72).

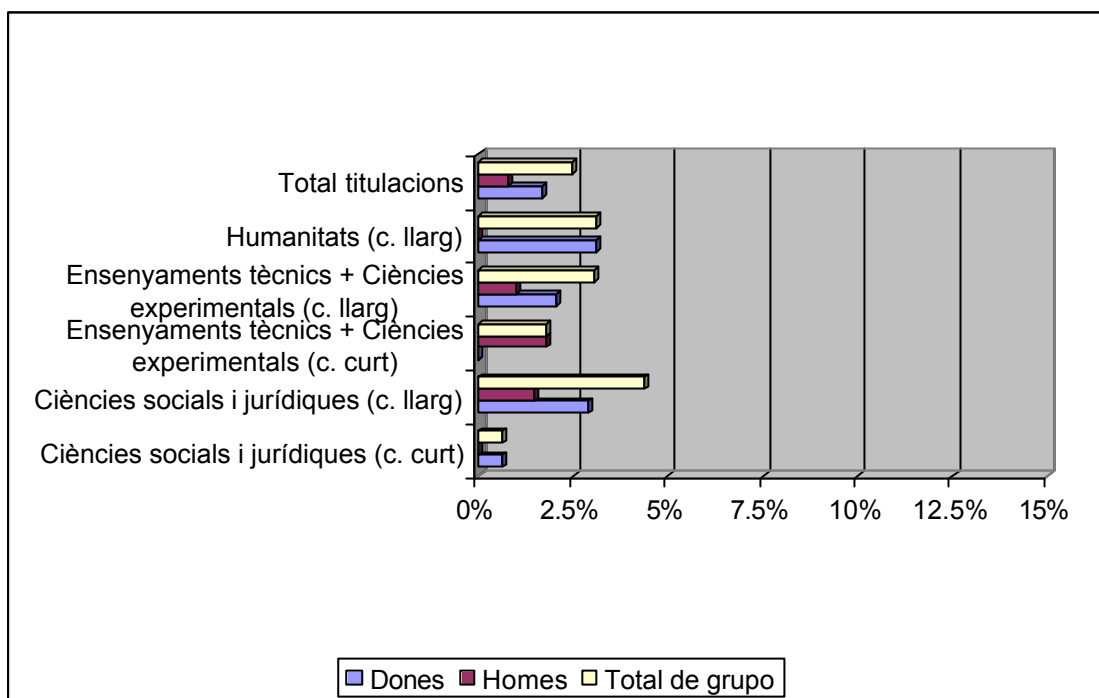
Figura 72. Evolució de la participació en programes d'intercanvi com a estudiant. En percentatges. Per promocions.

2.4.2.9.3 Estadets a l'estranger dels graduats

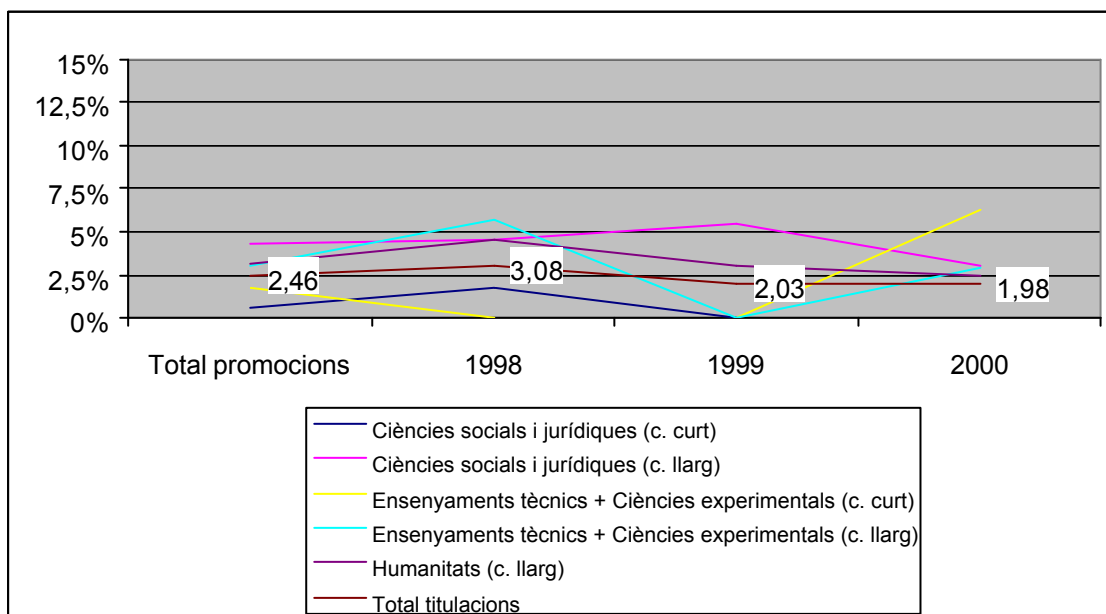
Un altre tipus d'estades d'intercanvi són les realitzades pels graduats. Principalment aquestes es realitzen en el marc del Programa de Cooperació Interuniversitària AEIC, en el qual l'UJI no feia selecció i es competia amb la resta de universitats espanyoles. En la figura 73 podem veure com aquestes estades són molt menys freqüents, amb una mitjana del 2,5%. Els titulats de CSJCL són els que més en realitzen, un 4,37%, mentre que els de CSJCC són els que menys freqüència presenten, un 0,65%. Pel que fa al sexe, les dones doblen els homes en aquest tipus d'estades.

Figura 73. Participació en programes d'intercanvi com a titulats. En percentatges. Per titulacions.

Quant a l'evolució de les estades en l'estranger de titulats graduats, la figura 74 ens mostra una tendència, en conjunt, negativa. L'única titulació que mostra una tendència a l'augment entre promocions és ET+CECC.

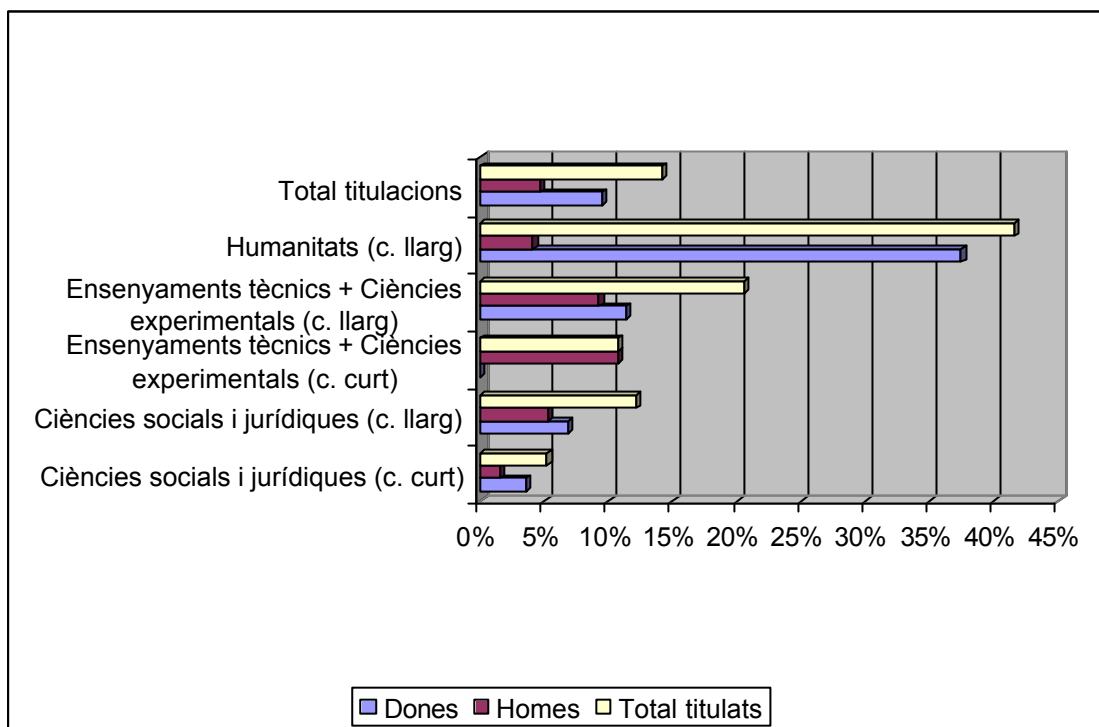
Figura 74. Evolució de la participació en programes d'intercanvi com a titulats. En percentatges. Per promocions.

Els dos casos anteriors d'estades a l'estranger es referien a estades gestionades per la Universitat Jaume I. Però també hem demanat als titulats que ens digueren si posteriorment han realitzat algun altre tipus d'estada a l'estranger amb ànim professional o formatiu. La figura 75 mostra que quasi un 15% de titulats UJI han fet

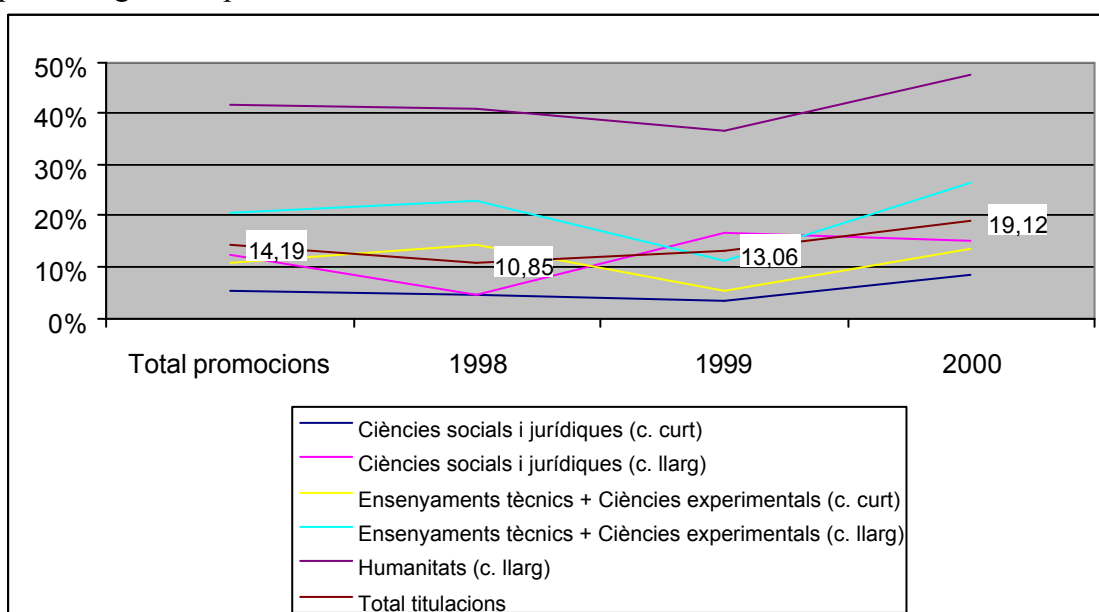
aquest tipus d'estades. Presenten una major freqüència Humanitats (42%) i el valor menor CJECC (5%). Les dones doblen els homes en la participació en aquestes estades en pràctiques.

Figura 75. Estades a l'estranger amb posterioritat als estudis. En percentatges. Per titulacions.

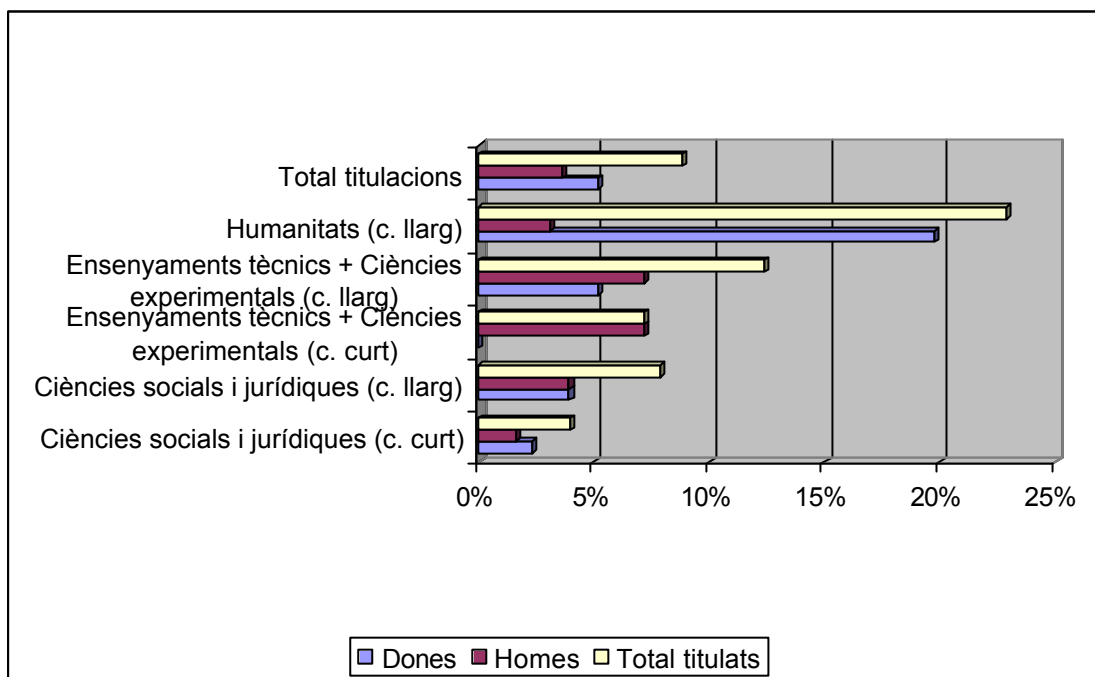
En la figura 76, que mostra l'evolució entre promocions d'estades en l'estranger posteriors als estudis, podem veure com aquest tipus d'estades presenten una tendència a l'augment. De fet, els valors de 2000 doblen els de 1998.

Figura 76. Evolució de les estades en l'estranger amb posterioritat als estudis. En percentatges. Per promocions.

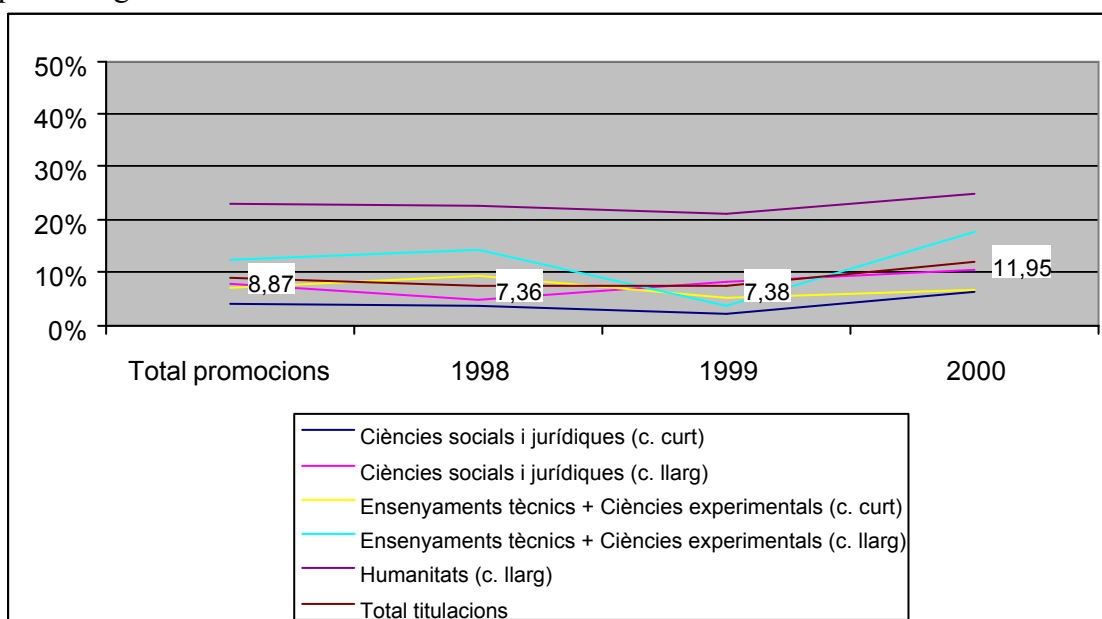
Per conèixer millor la naturalesa d'aquestes estades posteriors als estudis, vam demanar si els motius eren professionals o de formació. La figura 77 mostra les respostes referides a motius professionals. Quasi un 9% dels titulats han viatjat a l'estranger per qüestions de treball. La titulació que mostra un major percentatge és Humanitats (23%).

Figura 77. Estades a l'estranger amb motius professionals. En percentatges. Per titulacions.

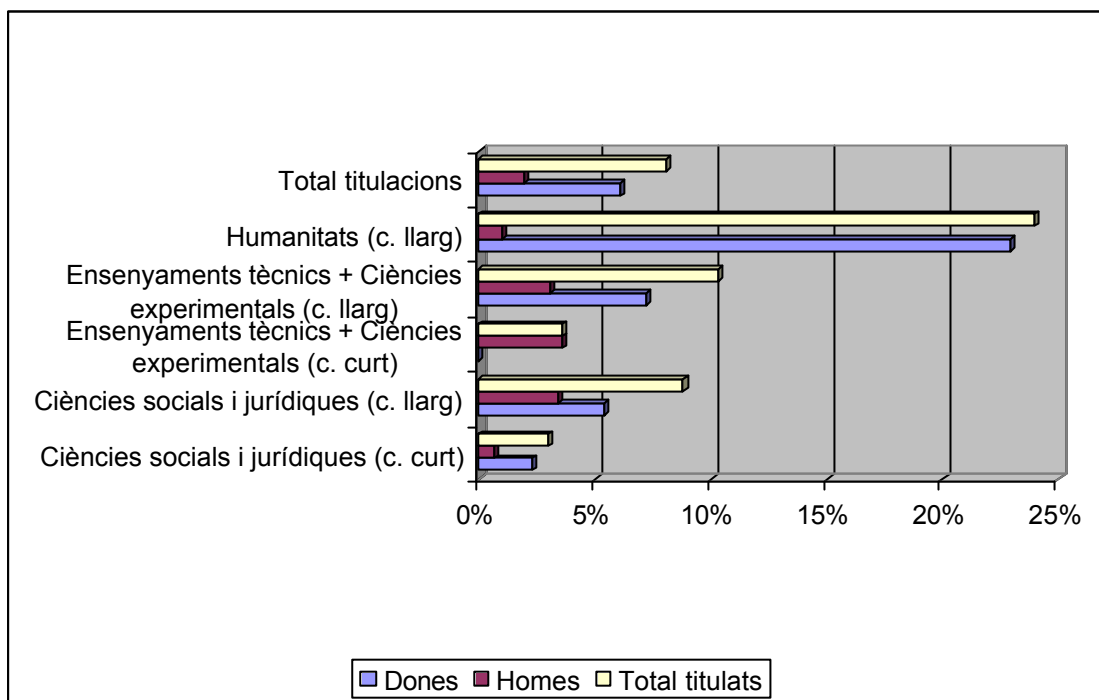
L'evolució temporal de les estades a l'estranger per motius professionals (figura 78) mostra un augment per a totes les agrupacions de titulacions.

Figura 78. Evolució de les estades en l'estranger per motius professionals. En percentatges. Per titulacions.

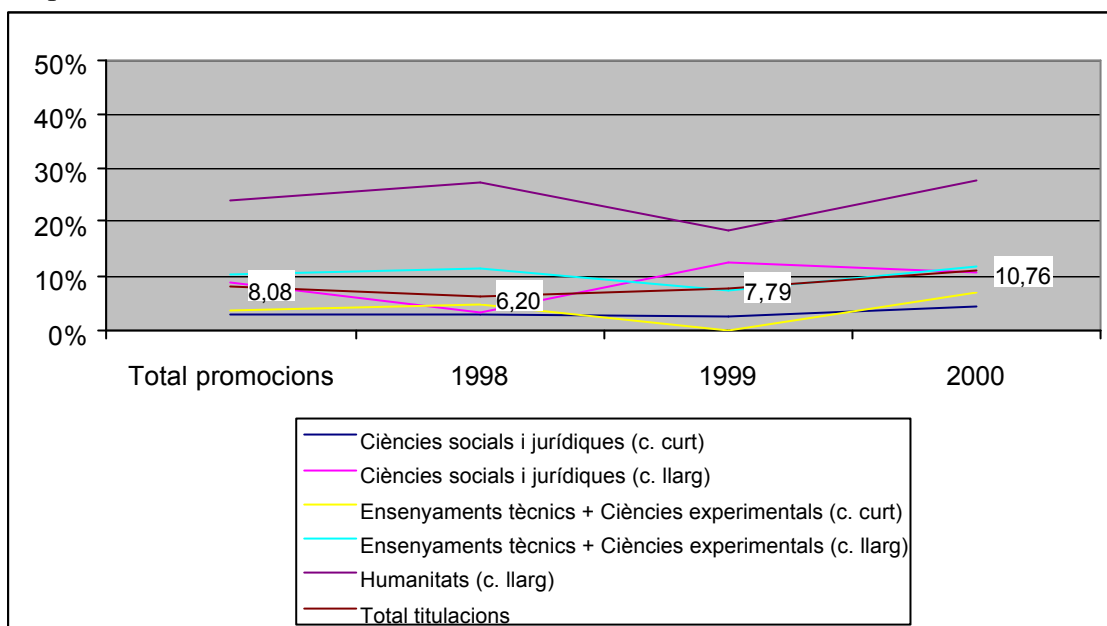
A continuació, la figura 79 ens mostra el percentatge de titulats que han viatjat a l'estranger per motius formatius, amb posterioritat dels seus estudis a l'UJI. Un 8% dels titulats han fet aquestes estades, i són els titulats d'Humanitats els que més n'han realitzat, un 24%. Comparant amb les estades professionals, veiem que els percentatges són similars. També les dones superen els homes en aquest tipus d'estades.

Figura 79. Estades a l'estranger amb motius formatius. En percentatges. Per titulacions.

L'evolució per promocions d'aquestes dades també mostra, com en el cas de les estades amb objectius professionals, una tendència positiva (figura 80).

Figura 80. Evolució de les estades a l'estranger amb motius formatius. En percentatges. Per promocions.

2.4.3 SITUACIÓ LABORAL DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I

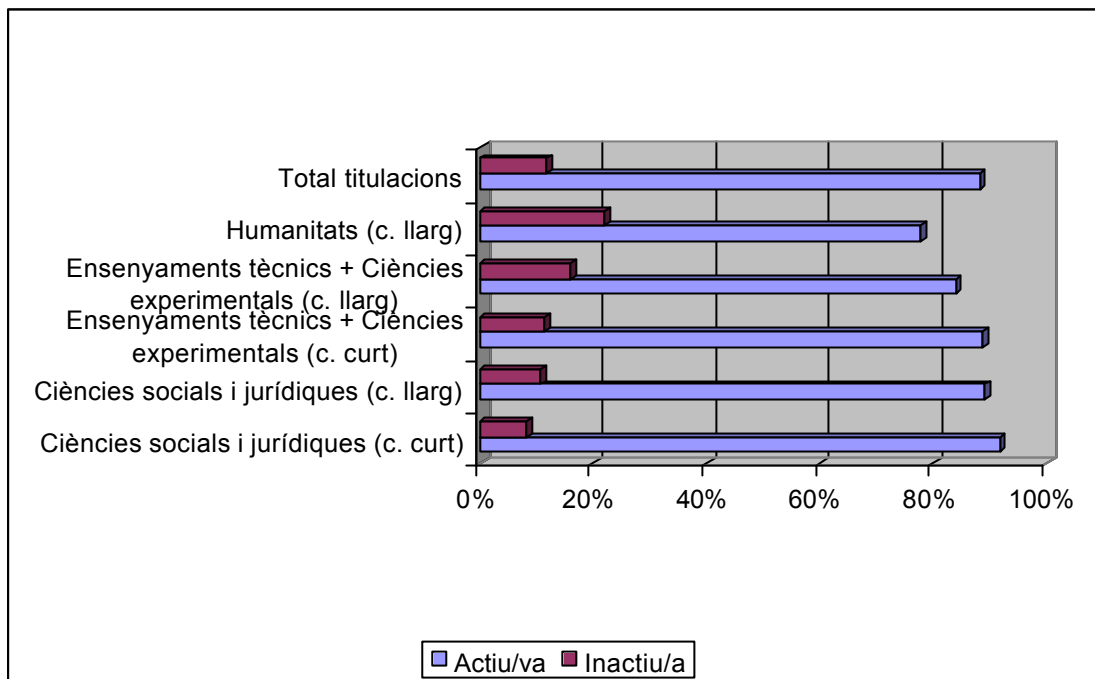
2.4.3.1 Situació laboral

Arribem a un dels punts més importants d'aquest estudi. Quina és la inserció laboral dels titulats de la Universitat Jaume I? Primerament descriurem la situació dels actius i inactius i, a continuació, comentarem les dades d'ocupats i d'aturats.

2.4.3.1.1 Actius i inactius

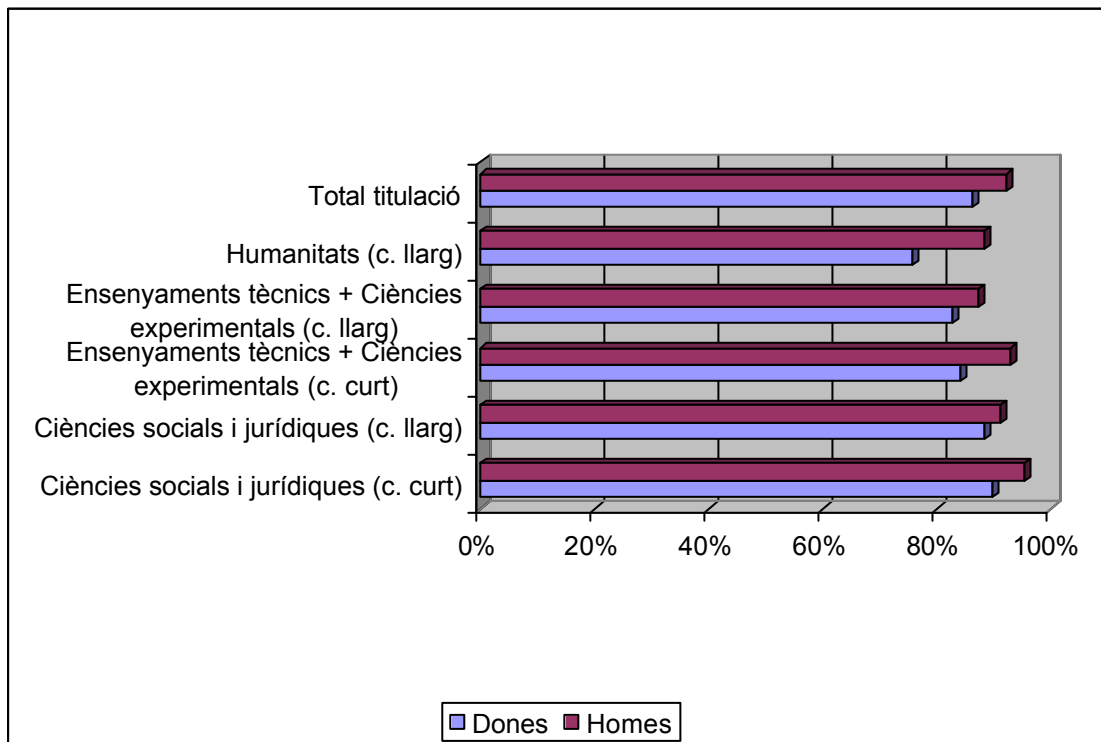
El 88% dels enquestats estan en situació activa (treballen o busquen treball) (figura 81). CSJCC presenta el major percentatge de titulats actius (92%) mentre que Humanitats presenta el menor valor (78%).

Figura 81. Titulats UJI actius i inactius. En percentatges. Per agrupació de titulacions.

La figura 82 mostra la distribució per titulacions i sexe dels actius. Com podem veure, el percentatge de dones actives és 6 punts inferior al dels homes. Aquesta tendència es repeteix en totes les titulacions.

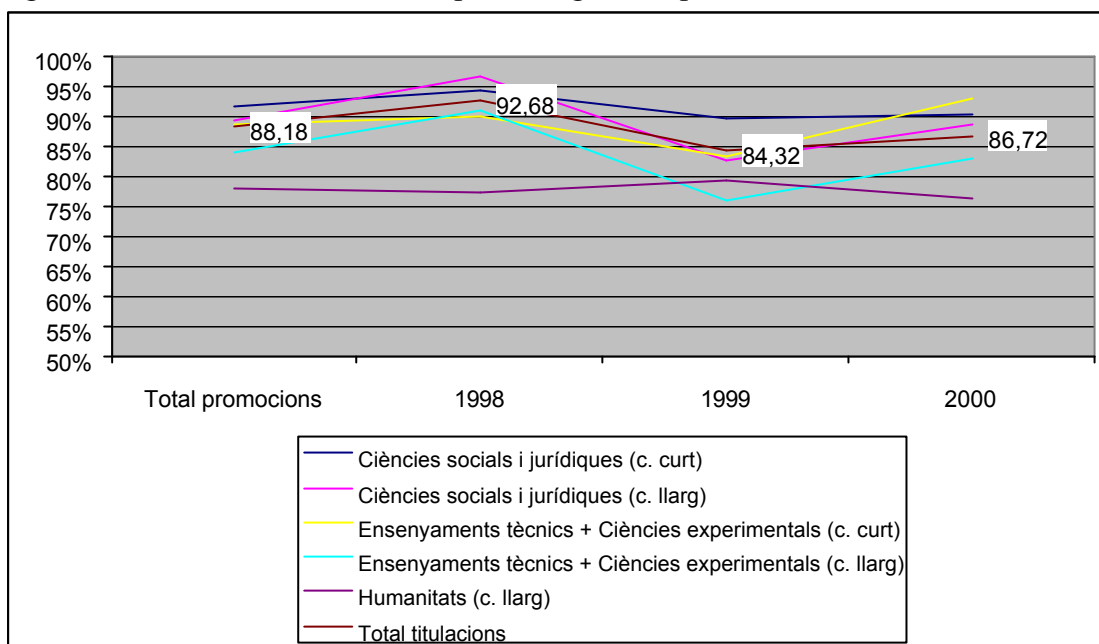
Figura 82. Titulats actius. En percentatge. Per agrupació de titulacions i sexe.

A continuació, en la figura 83, podem veure l'evolució per promocions dels actius. Els titulats de l'any 2000 presenten un índex d'activitat menor, possiblement perquè fa

menys temps que es troben en el mercat laboral i encara estan immersos en processos de formació complementària i en altres activitats.

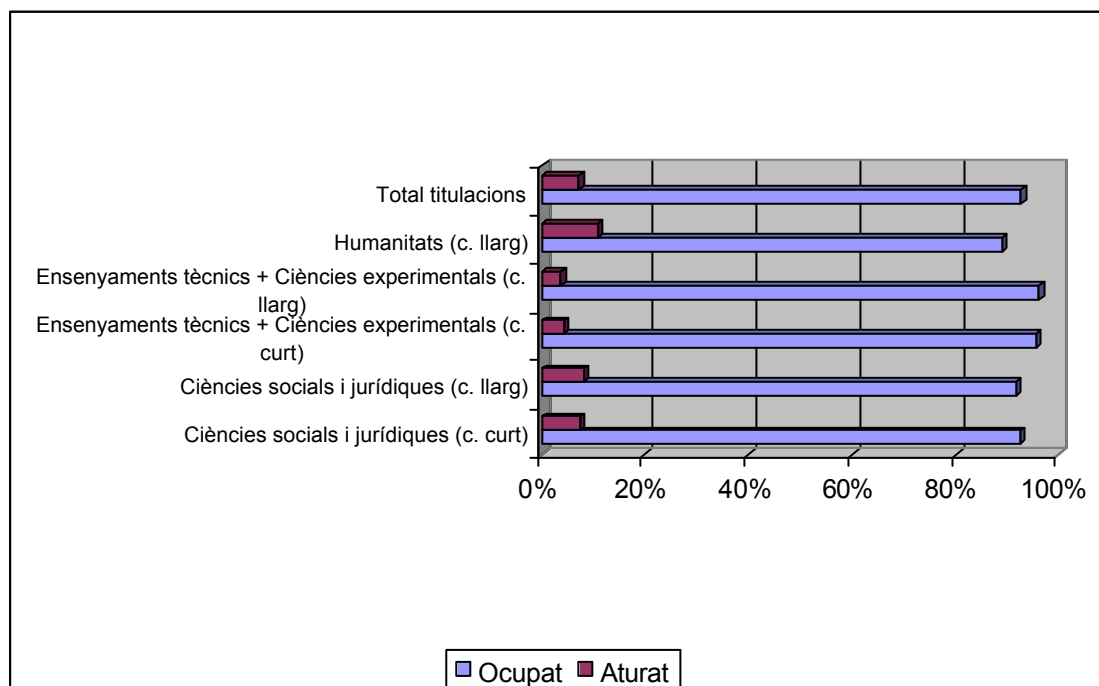
Figura 83. Evolució dels actius. En percentatges. Per promocions.

2.4.3.1.2 Ocupats i aturats

La taxa d'ocupació (titulats que treballen/ titulats actius) dels titulats de la Universitat Jaume I és del 93% (figura 84). Per titulacions els valors varien en un interval reduït entre el 96% de les dos ET+CE i el 89% d'Humanitats.

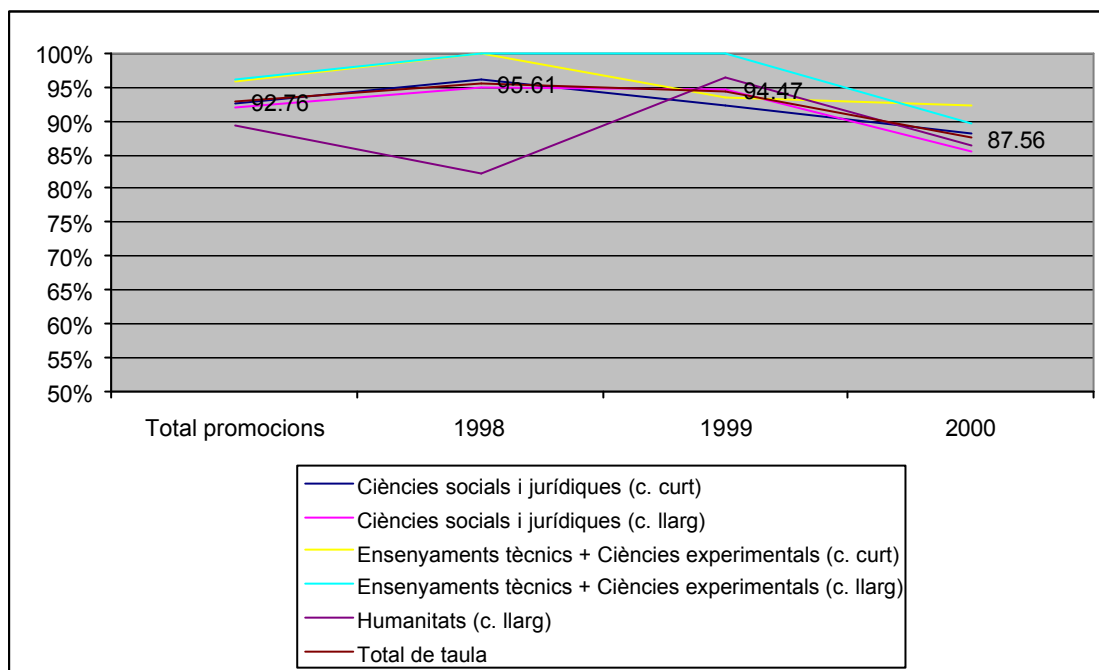
Figura 84. Titulats UJI ocupats i aturats. En percentatges. Per titulacions.

Nota: Només els actius (N=642).

En l'evolució temporal, i com era d'esperar, les promocions més properes en el temps a la seua graduació mostren una taxa d'ocupació menor, atès que fa menys temps que es troben en el mercat laboral (figura 85). El cas de les Humanitats és diferent, a causa que el 1998 presentava una taxa d'ocupació bastant més baixa que la resta de titulacions (82%) però que en els següents anys s'ha anat apropant a la resta d'estudis.

Figura 85. Evolució dels ocupats. En percentatges. Per promocions.

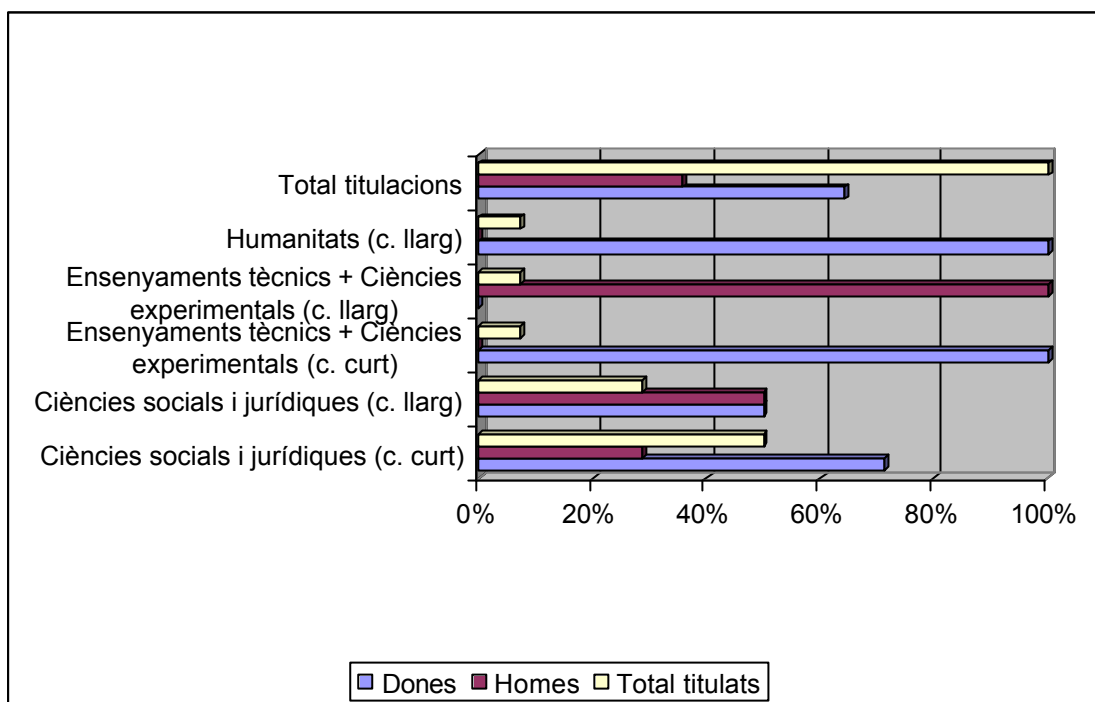
Nota: Només els actius (N=642).

2.4.3.1.3 Desocupats

Arribats a aquest punt, i abans de continuar, ens hem de demanar: què passa amb els desocupats? Quines característiques podem ressenyar d'aquells titulats que no han treballat després de graduar-se?

32 titulats (el 4% de la mostra) es troben en la situació de no haver treballat des que es van graduar (figura 86).

Figura 86. Titulats que no han treballat des que van acabar els estudis. En percentatges. Per titulacions i sexe.

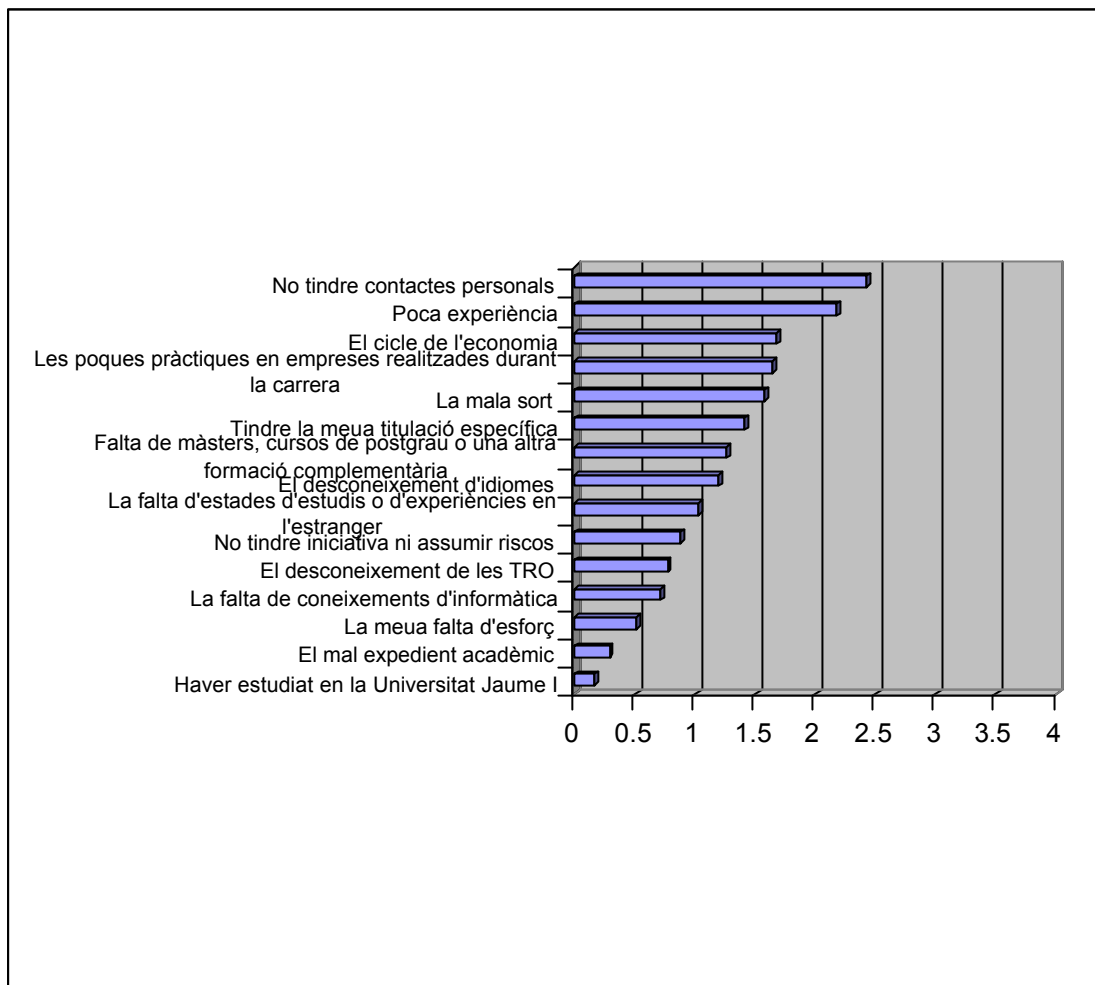
Nota: només els que afirmen no haver desenvolupat cap activitat professional des de la graduació (N=32).

A aquests titulats desocupats des de la finalització de la titulació, els demanàvem que valoraren una sèrie de factors o obstacles que podien haver dificultat la seua inserció laboral. La figura 87 en mostra els resultats.

La primera cosa que observem és que cap dels factors obté una puntuació excessivament alta. Per exemple, *no tindre contactes personals*, el factor que presenta un valor més alt, obté un 2,4 sobre una escala de 0 a 4 punts. El següent factor en importància és *la poca experiència laboral o professional prèvia* (2,2 punts sobre 4). Per a acabar, indicarem els tres factors següents, per ordre de importància: *el cicle de l'economia* (1,7), *la realització de poques pràctiques durant els estudis* (1,7) i *la mala sort* (1,6).

Aquests factors poden categoritzar-se segons el titulat faça una atribució externa o interna de les causes de la seua situació de desocupació. Si aquestes causes són internes (per exemple, *la meua falta d'esforç*) és més possible que el titulat perceba que pot actuar per a canviar la situació. Pel contrari, en una atribució externa (*no tindre contactes personals* o *el cicle de l'economia*), la persona pot pensar que no pot fer res per a modificar la seua condició. En aquest cas, tal com s'espera segons la literatura revisada, la tendència sembla ser fer una atribució externa de les causes de la desocupació actual.

Figura 87. Factors que han dificultat la inserció laboral.

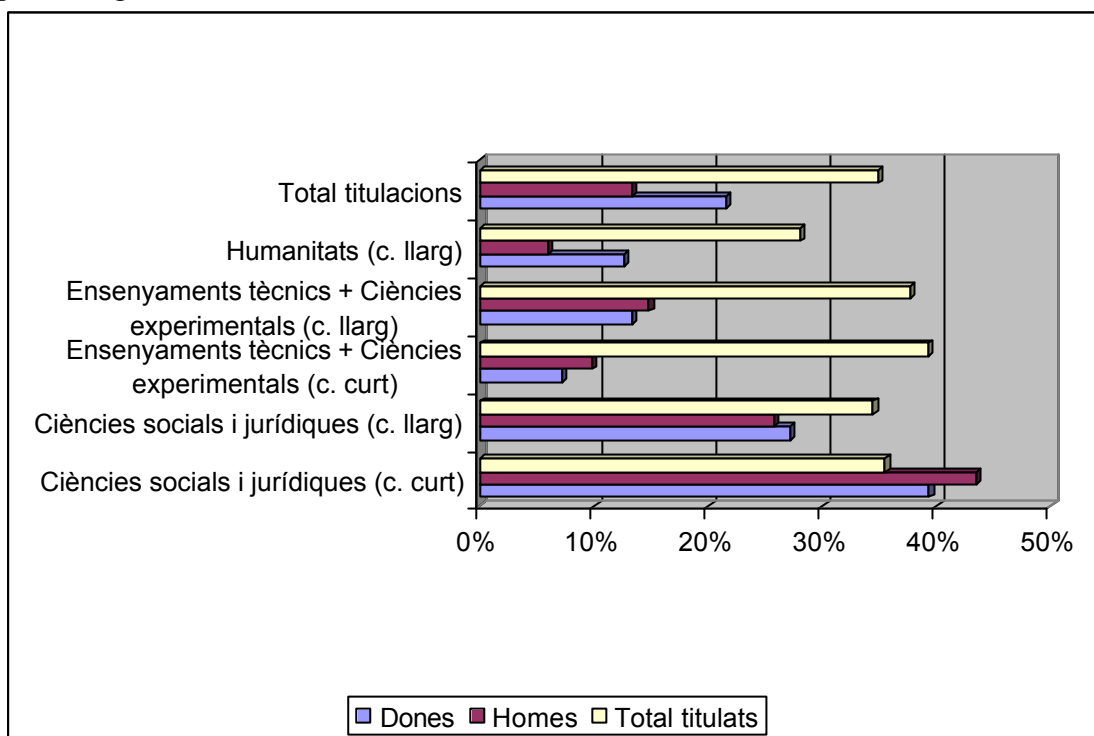

Nota: Només els que afirmen no haver desenvolupat cap activitat professional des de la graduació (N=32).

2.4.3.1.4 Titulats que treballaven en el moment de finalitzar els estudis

El 35% del total dels titulats treballava en el moment de finalitzar els estudis (figura 88). Per titulacions, mentre que els dos cicles d'ET+CE presenten els percentatges majors (38% i 39% el cicle llarg i el curt, respectivament), les titulacions d'Humanitats mostren els valors menors (28%). Pel que fa al sexe, el percentatge de dones que es trobaven ocupades en el moment de finalitzar els estudis supera en 9 punts el dels homes. Les diferències per sexe també són evidents entre titulacions. En Humanitats les dones que treballaven al finalitzar la carrera doblen els homes, i en CSJCL els superen lleugerament. En la resta d'agrupacions de titulacions percentatge de dones ocupades a l'acabament de la carrera és menor que el dels homes.

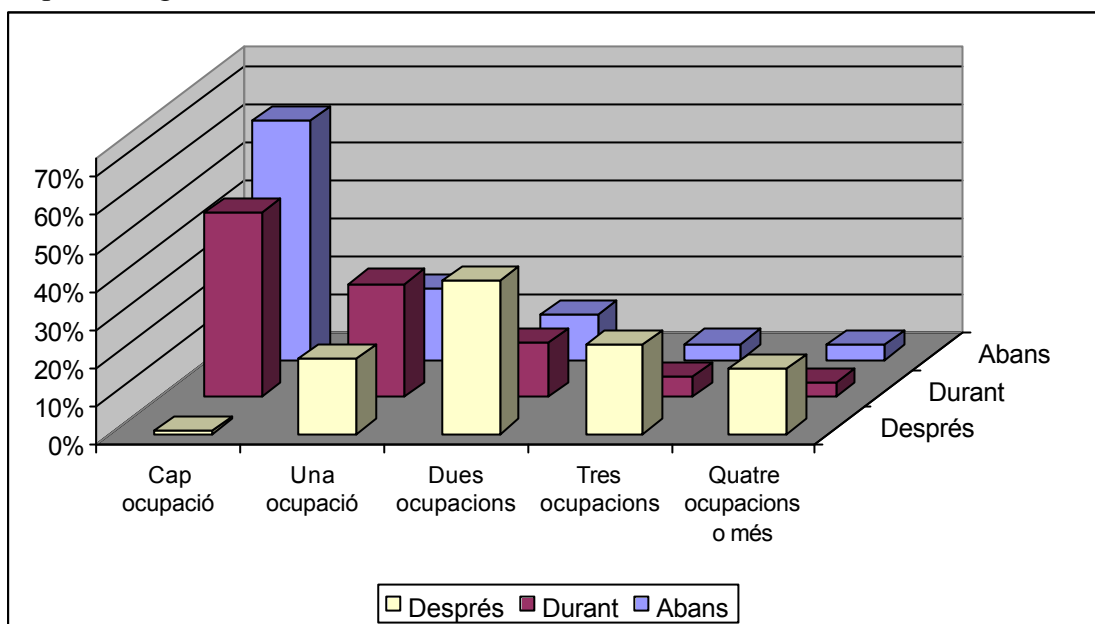
Figura 88. Titulats que treballaven en el moment de finalitzar els estudis. En percentatges. Per titulacions i sexe.

2.4.3.1.5 Nombre d'ocupacions dutes a terme pels titulats

En la següent figura podem veure el nombre d'ocupacions desenvolupades pels titulats UJI abans, durant i després de la graduació (figura 89). Hi ha un canvi important entre la situació abans i durant els estudis i després dels estudis. La situació més freqüent dels titulats universitaris que ja han accedit al mercat laboral és haver treballat en dues o tres ocupacions diferents.

Figura 89. Nombre d'ocupacions desenvolupades abans, durant i després dels estudis. En percentatges. Totes les titulacions.

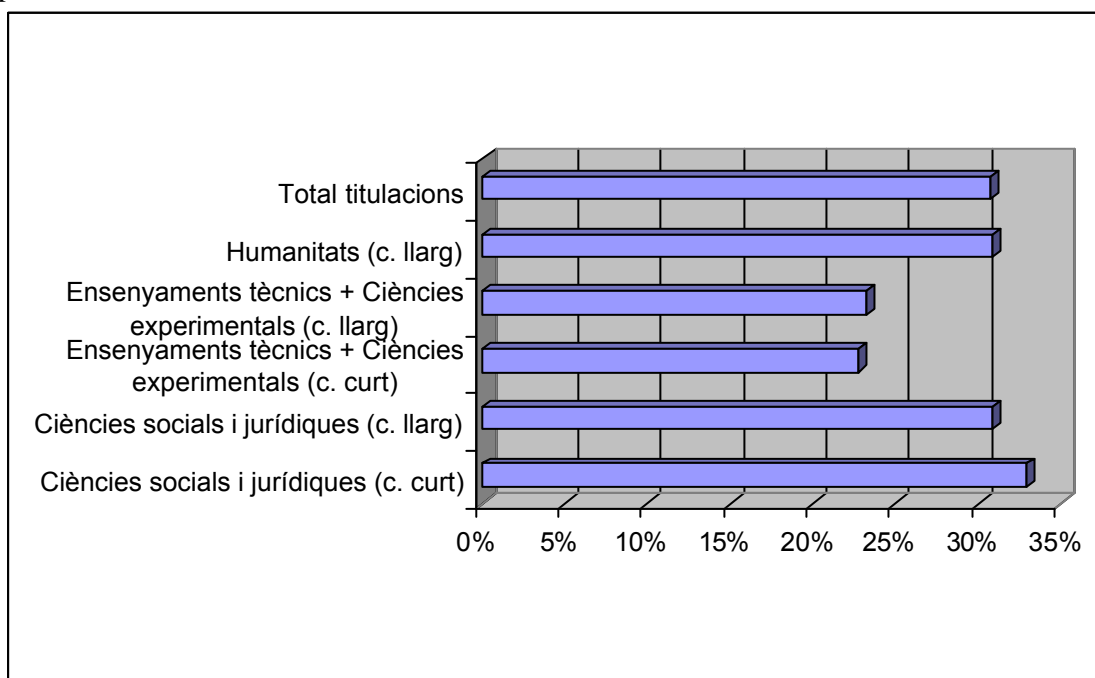
Nota: Només els que afirmen haver treballat en algun moment després de la graduació (N=522).

Nota: el valor de N no coincideix amb el valor de la figura 88 perquè hi ha valors perduts.

2.4.3.1.6 Titulats que van treballar durant els estudis

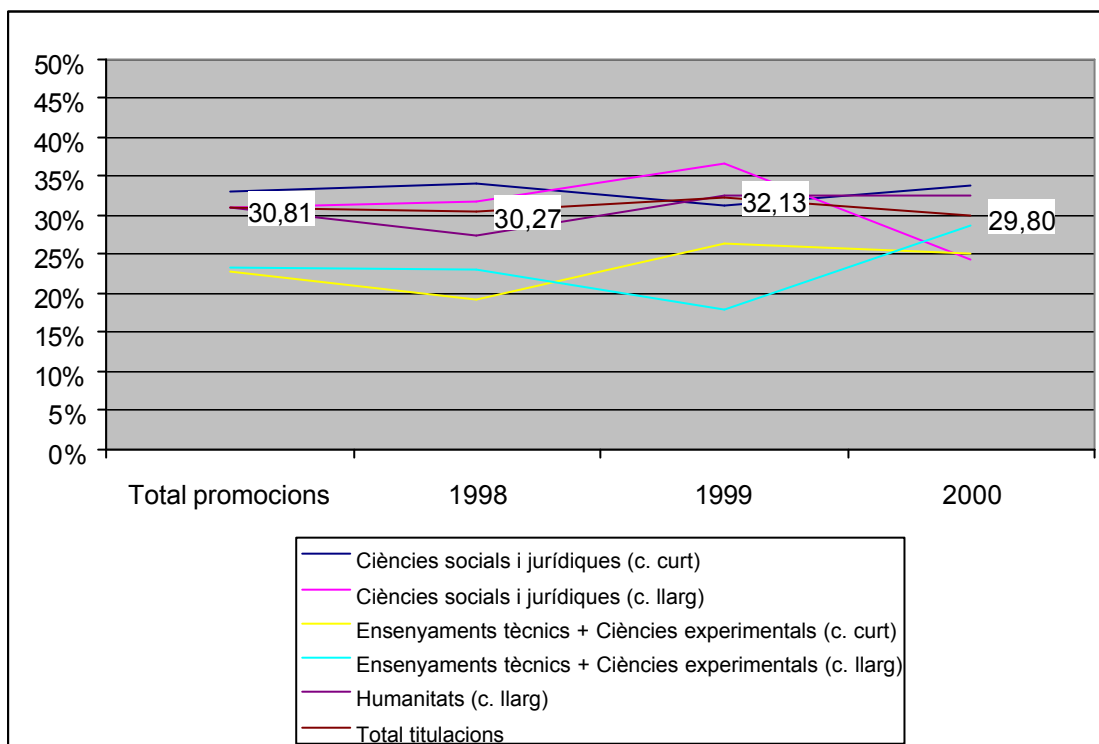
També podem fixar-nos en el percentatge de titulats van treballar durant els estudis universitaris (figura 90). Aproximadament, una tercera part dels titulats van desenvolupar algun tipus de treball durant els estudis. Els titulats d'ET+CE (tots dos cicles) van presentar un percentatge menor, del 23% aproximadament.

Figura 90. Titulats que van treballar durant els estudis. En percentatges. Per promocions.

En la figura següent podem observar l'evolució entre promocions del percentatge de titulats que treballaven durant els estudis (figura 91). En general, la tendència és estable, encara que algunes titulacions mostren unes tendències diferents més marcades. D'una banda, CSLCL mostra una tendència negativa, de quasi 7 punts. D'altra banda, els ET+CE (cicle curt i llarg) mostren una tendència positiva, ja que augmenten entre 1998 i 2000, 6 i 7 punts, respectivament.

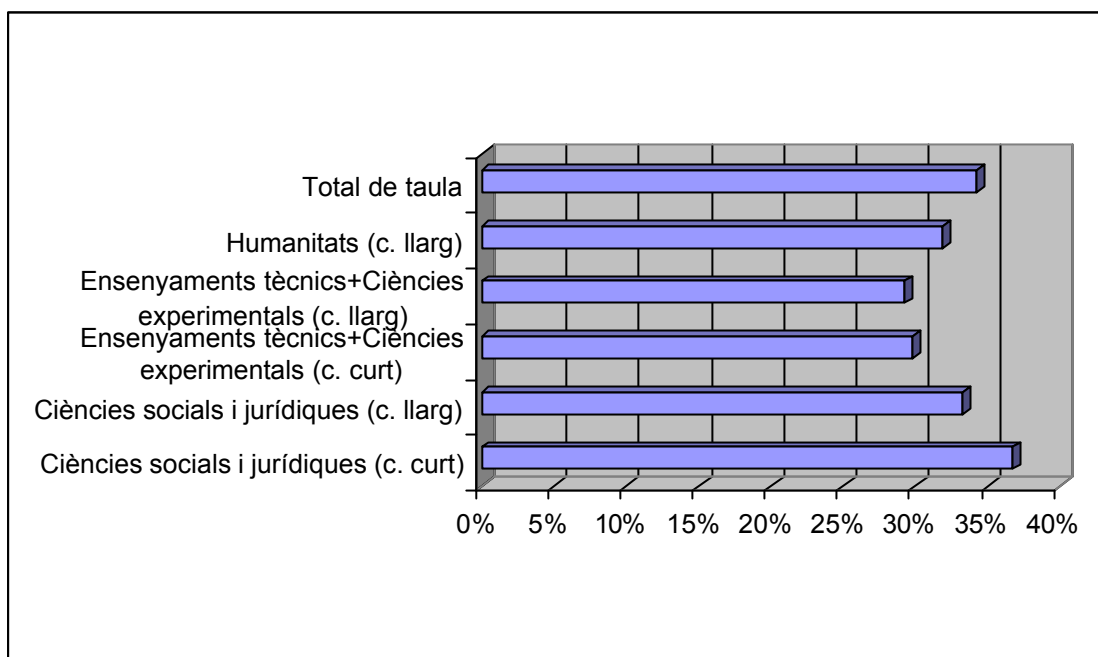
Figura 91. Evolució dels titulats que van treballar durant els estudis. En percentatges. Per promocions.

2.4.3.1.7 Titulats que van treballar durant l'estiu

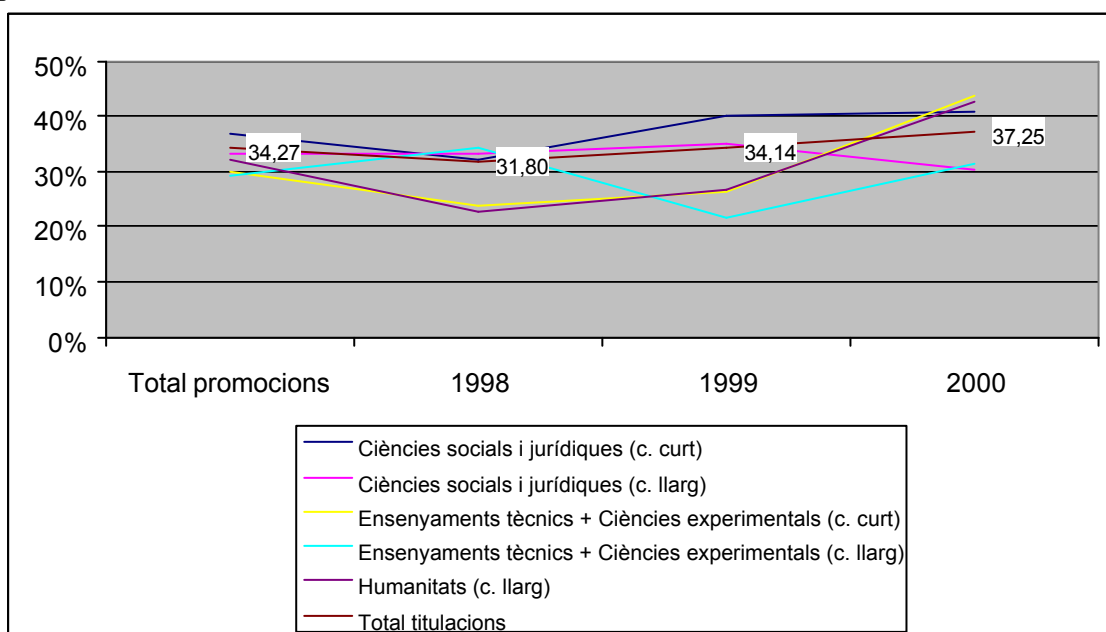
Molts estudiants potser no treballen durant l'any acadèmic, però desenvolupen alguna ocupació als estius. Aquesta situació es mostra en la figura 92. Un 34% dels titulats de l'UJI de les promocions estudiades desenvolupaven alguna ocupació laboral durant els estius. Aquest percentatge varia entre titulacions. Els estudis que presenten un major percentatge de titulats en aquesta situació, són els de CSJCC (37%). En l'altre extrem, amb valors similars, tenim els ET+CE (cicle curt i cicle llarg), amb un 30% i un 29%, respectivament.

Figura 92. Titulats que treballaven els estius. En percentatges. Per agrupacions de titulacions.

L'evolució temporal d'aquesta situació és de clar augment (figura 93). Totes les titulacions mostren tendències positives (excepte CSJCL, que es manté estable i ET+CECL que, si be té una baixada de 1998 a 1999, el 2000 torna a valors similars a la primera promoció). Els titulats tendeixen a desenvolupar algun tipus d'ocupació laboral durant els estius, cada vegada amb major freqüència.

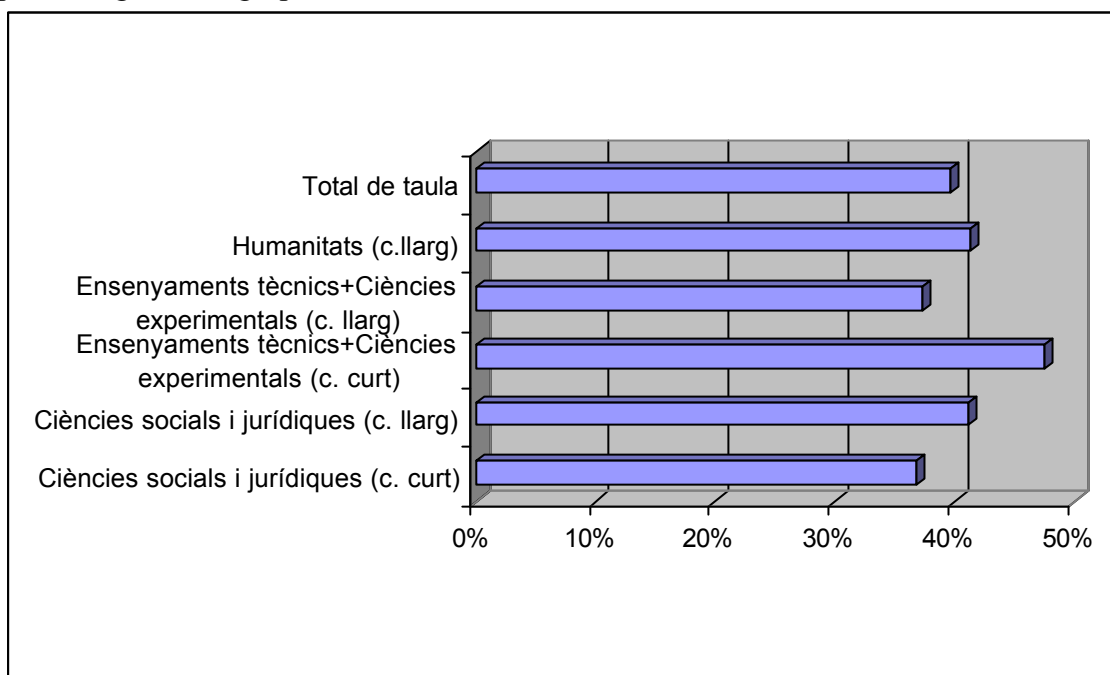
Figura 93. Evolució dels titulats que treballaven durant els estudis. En percentatges. Per promocions.

2.4.3.1.8 Titulats que col·laboraven en tasques domèstiques

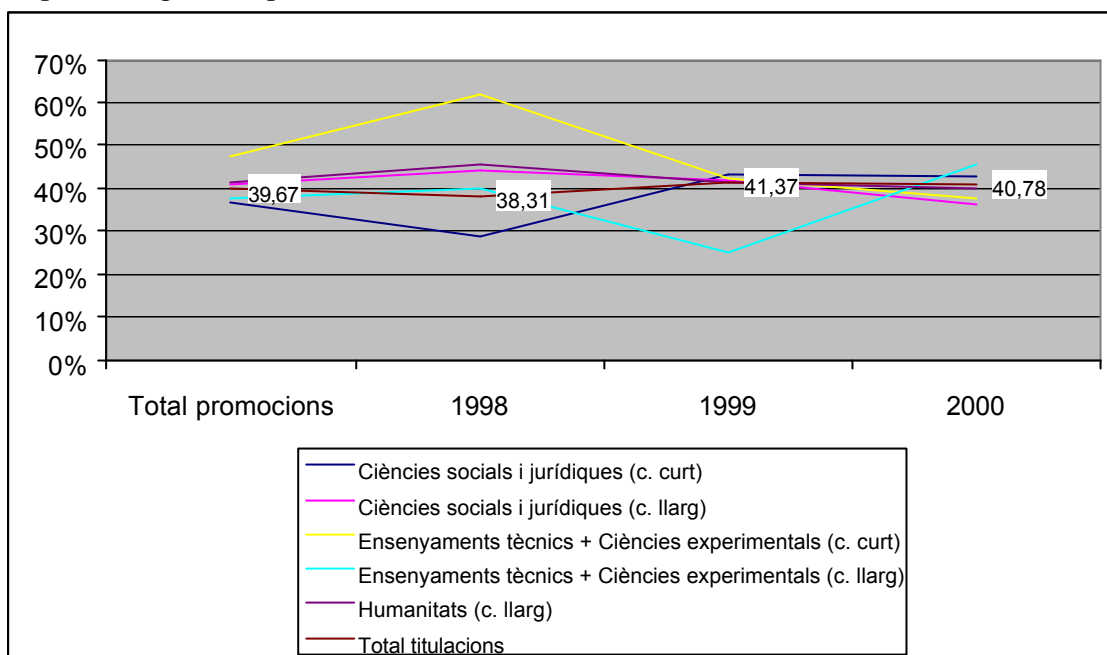
Finalment, també ens ha interessat conèixer la participació dels titulats UJI en les tasques domèstiques de la unitat familiar o de convivència a la qual pertanyien. La figura 94 mostra aquestes dades. Quasi un 40% dels titulats col·laboraven en aquestes tasques. ET+CECC és la titulació amb un percentatge major (47%), Humanitats i CJCL es troben aproximadament sobre la mitjana (40%), mentre que ET+CECL i SCJCC presenten els valors menors, un 37%.

Figura 94. Titulats que realitzaven tasques domèstiques durant els estudis. En percentatges. Per agrupacions de titulacions.

L'evolució en la realització de tasques domèstiques per part dels titulats es mostra en la figura 95. Observem un fort augment global, en passar del 30% en 1998 al 40% en el 2000. Si observem la tendència de les titulacions, en general tendeixen a estabilitzar-se entre 1999 i 2000, mentre que els majors canvis es van produir entre 1998 i 1999.

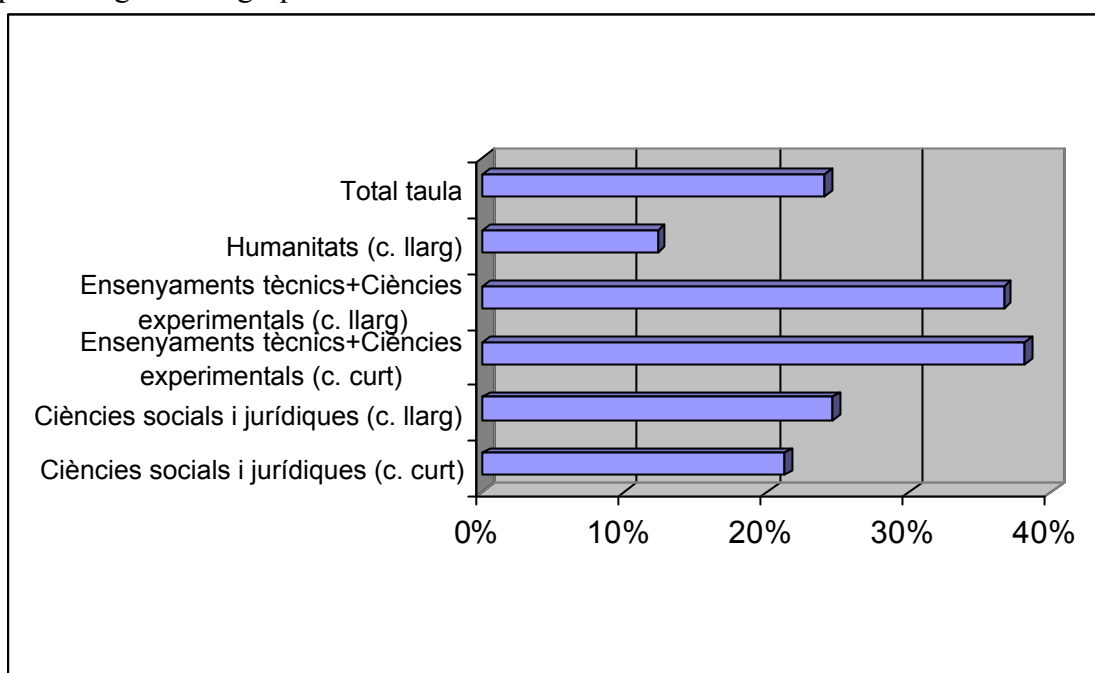
Figura 95. Evolució dels titulats que realitzaven tasques domèstiques durant els estudis. En percentatges. Per promocions.

2.4.3.2 Inserció promoguda per les pràctiques en empreses

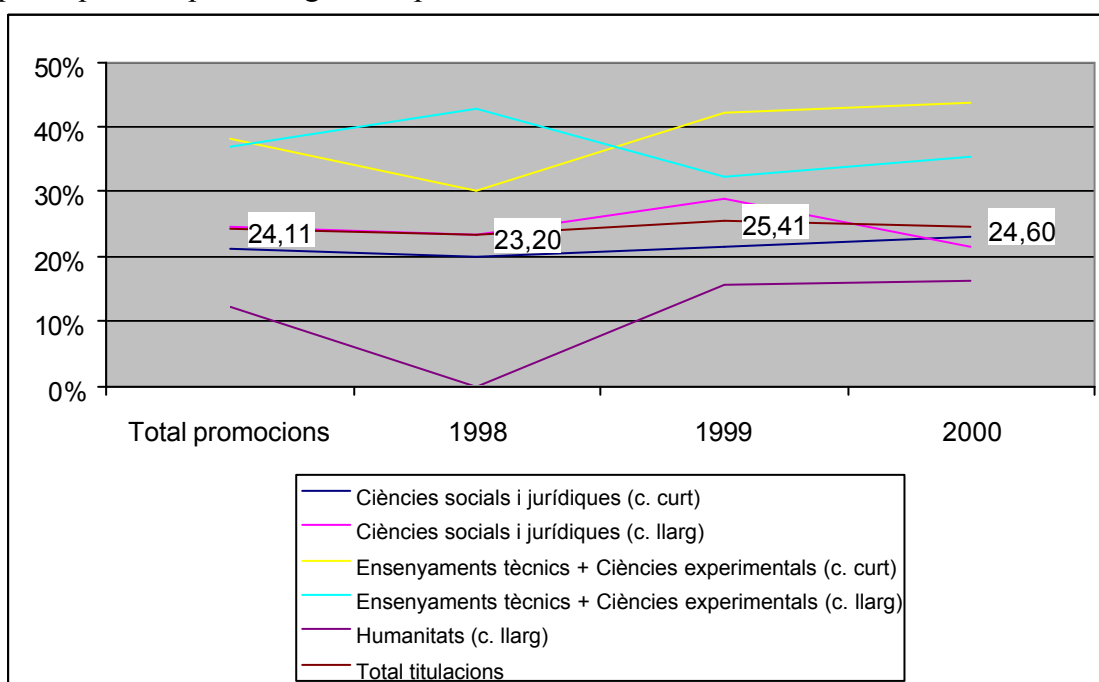
A continuació ens detindrem en un altre aspecte important. En apartats anteriors hem vist les característiques de les estades en pràctiques realitzades durant i després dels estudis pels nostres titulats. En aquesta secció és el moment d'analitzar el nivell d'inserció directa propiciat per aquestes pràctiques. La figura 96 mostra el percentatge d'inserció laboral en l'empresa on l'estudiant va realitzar pràctiques. Sense fer distincions entre titulacions ni sectors empresarials, un 24% dels estudiant de l'UJI van treballar en el mateix lloc on van fer les pràctiques. Per titulacions, els ET+CE (cicle curt i cicle llarg) mostren els majors percentatges (38 i 37%, respectivament). Els dos cicles de CSJ mostren valors propers a la mitjana, 21% el cicle curt i 25% el cicle llarg. L'agrupació de titulacions amb un menor percentatge d'aquest tipus d'inserció és Humanitats, amb un 12%.

Figura 96. Inserció laboral dels titulats en l'empresa on van realitzar pràctiques. En percentatges. Per agrupacions de titulacions.

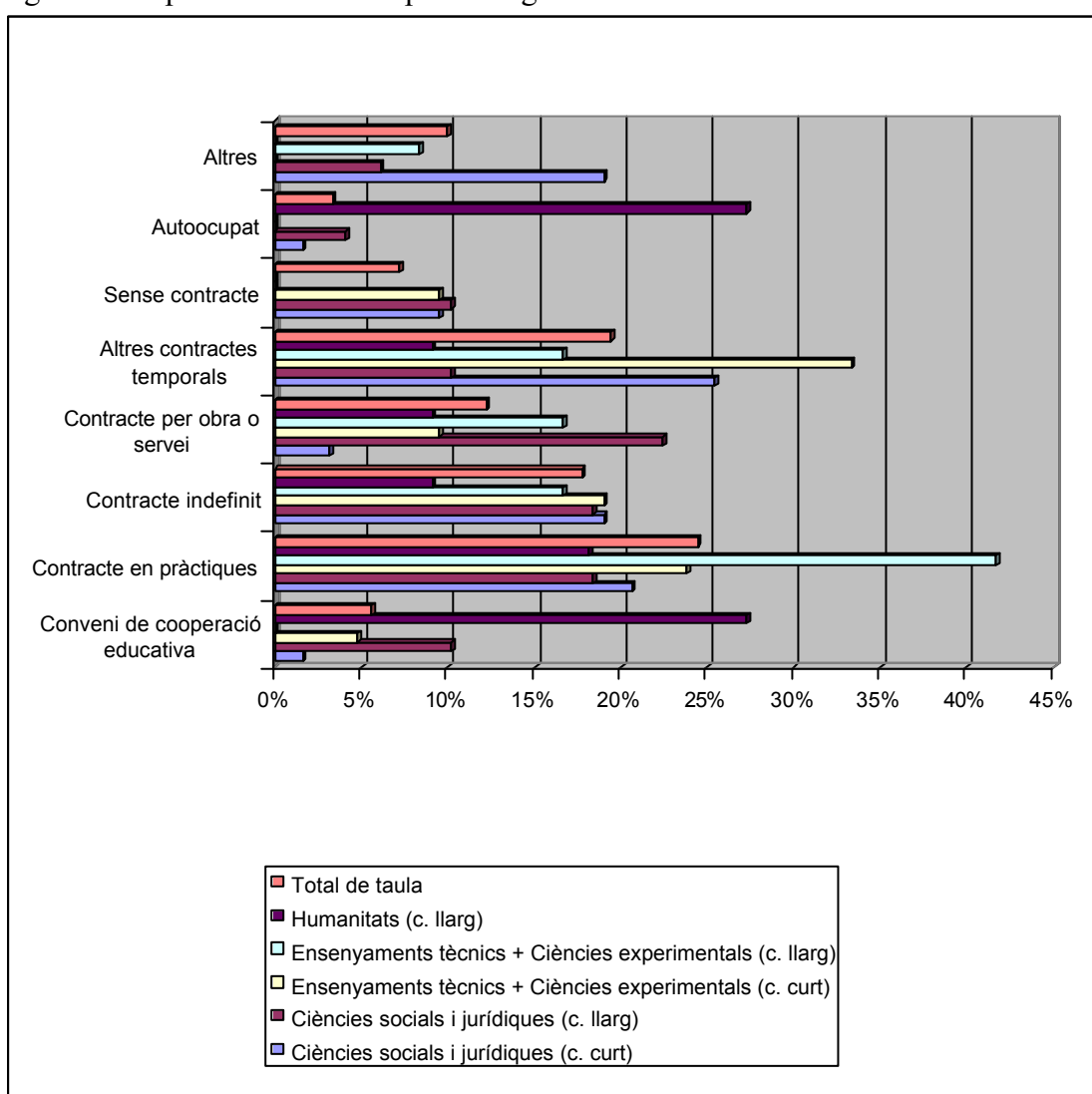
Quina ha estat l'evolució per promocions de la inserció per les pràctiques? La figura 97 mostra una tendència global de lleuger augment (2 punts) però amb notables diferències entre titulacions. Humanitats i ET+CECC presenten una tendència d'augment, ET+CECL i CJECL mostren una tendència a disminuir. Les altres titulacions presenten tendències més estables.

Figura 97. Evolució de la inserció laboral dels titulats en l'empresa on van realitzar pràctiques. En percentatges. Per promocions.

La pregunta que ens fem a continuació és, quin tipus d'inserció va tindre lloc? La figura 98 mostra aquestes dades. Per al conjunt de titulats UJI, el contracte en pràctiques va ser la fórmula més freqüent (24%) seguit a continuació per altres tipus de contractes temporals (19%, que no inclouen els contractes per obra o servei), pel contracte indefinit (18%) i en quart lloc el contracte per obra o servei (12%). Atesa la complexitat de la figura no anem a comentar totes les titulacions, només les dades que es mostren més remarcables. Per exemple, els titulats d'Humanitats presenten major percentatge en les categories contractuals d'autoocupat (el 27%) i convenis de cooperació educativa (27%). Els titulats en ET+CECL mostren un major percentatge en el tipus de contracte en pràctiques (42%) molt per damunt de la resta de titulacions en aquesta categoria. Finalment, fem notar que els titulats de CSJCL, són els més contractats per la fórmula del contracte per obra o servei (22%).

Figura 98. Tipus d'inserció. En percentatges. Per titulacions.

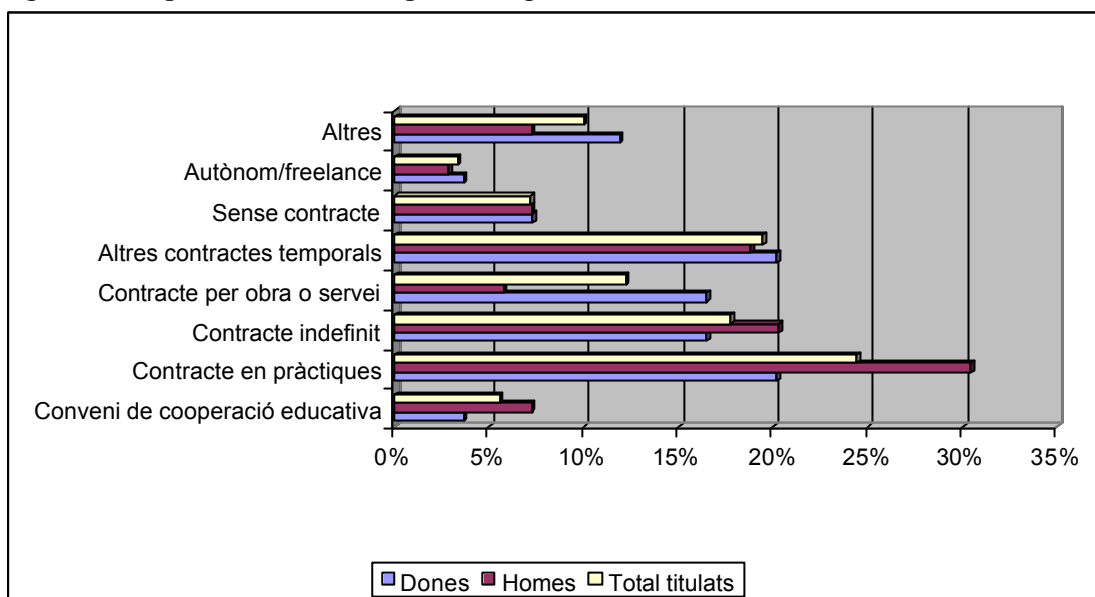

Nota: Només els que es van inserir laboralment en la empresa on van fer pràctiques (N=187).

D'acord amb la majoria d'estudis sobre el mercat laboral, comparar el tipus de contracte per sexe pot ser interessant (figura 99). Efectivament, podem veure diferències de gènere en el tipus de contractació. Les dones són més contractades amb la fórmula del

contracte per obra o servei i amb altres tipus de contractes que hem inclòs en una categoria residual. D'altra banda, els homes són més contractats mitjançant contractes en pràctiques, indefinits i per conveni de cooperació educativa.

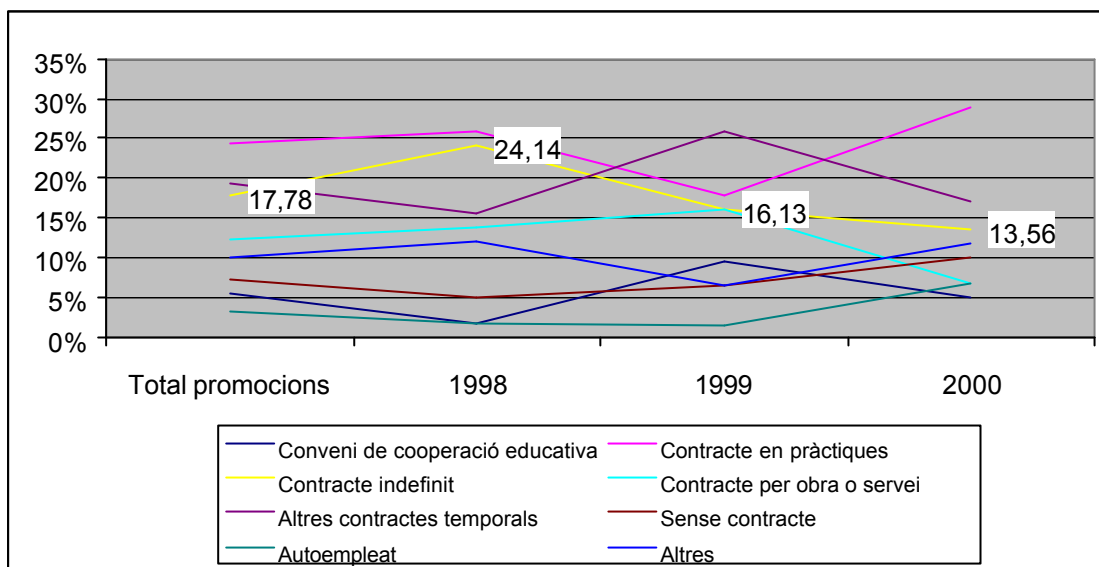
Figura 99. Tipus d'inserció. En percentatges. Per sexe.

Nota: Només els que es van inserir laboralment en l'empresa on van fer pràctiques (N=187).

Finalment, mostrem l'evolució per promocions dels tipus de contractes realitzats als titulats empleats per l'empresa on van fer pràctiques (figura 100). Contractes com els de cooperació educativa o en pràctiques, mostren una tendència a disminuir en les promocions més velles, de manera lògica perquè augmenta la seua experiència en el mercat laboral. Seria també el cas de les persones sense contracte. Altres contractes amb una tendència a disminuir són els altres contractes temporals (diferents dels contracte per obra o servei) i els autoocupats. Pel contrari, els contractes indefinits (com a referència es mostren aquests valors) i els contractes per obra o servei mostren una tendència a augmentar en les promocions més antigues.

Figura 100. Evolució del tipus d'inserció. En percentatges. Per promocions.

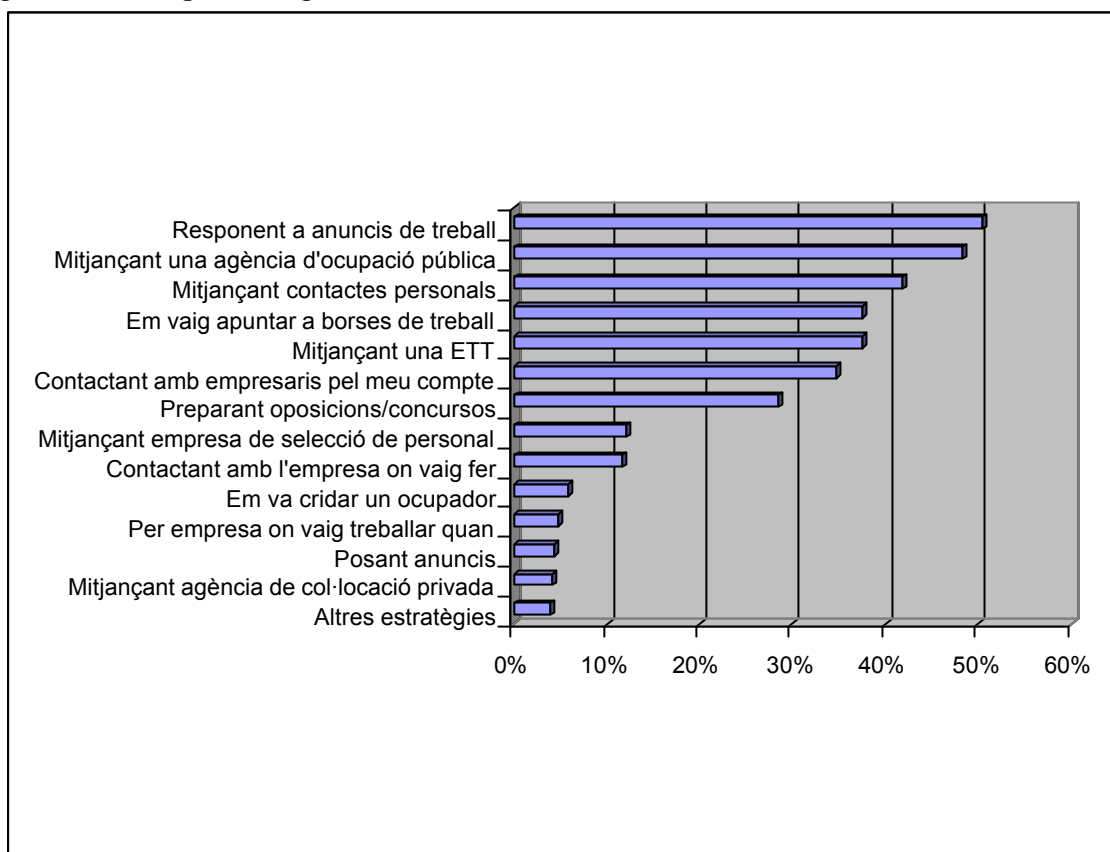
Nota: Només els que es van inserir laboralment en l'empresa on van fer pràctiques (N=187).

2.4.3.3 Recerca d'ocupació

Una qüestió central en els estudis de trajectòries laborals és quines han sigut les tècniques de recerca d'ocupació (TRO) utilitzades pels individus de l'estudi. En el nostre cas, a continuació analitzarem les TRO aplicades pels titulats de l'UJI a l'hora de buscar treball.

La figura 101 mostra quines van ser les TRO més utilitzades per a trobar la primera ocupació, per part d'aquells titulats UJI que han buscat treball en algun moment després de la graduació. *Respondre anuncis de treball* va ser utilitzada pel 50% de titulats. L'ús d'una agència d'ocupació pública (com l'INEM o el SERVEF) va ser triada pel 48%. En tercer lloc, amb una freqüència del 42%, trobem els *contactes personals*.

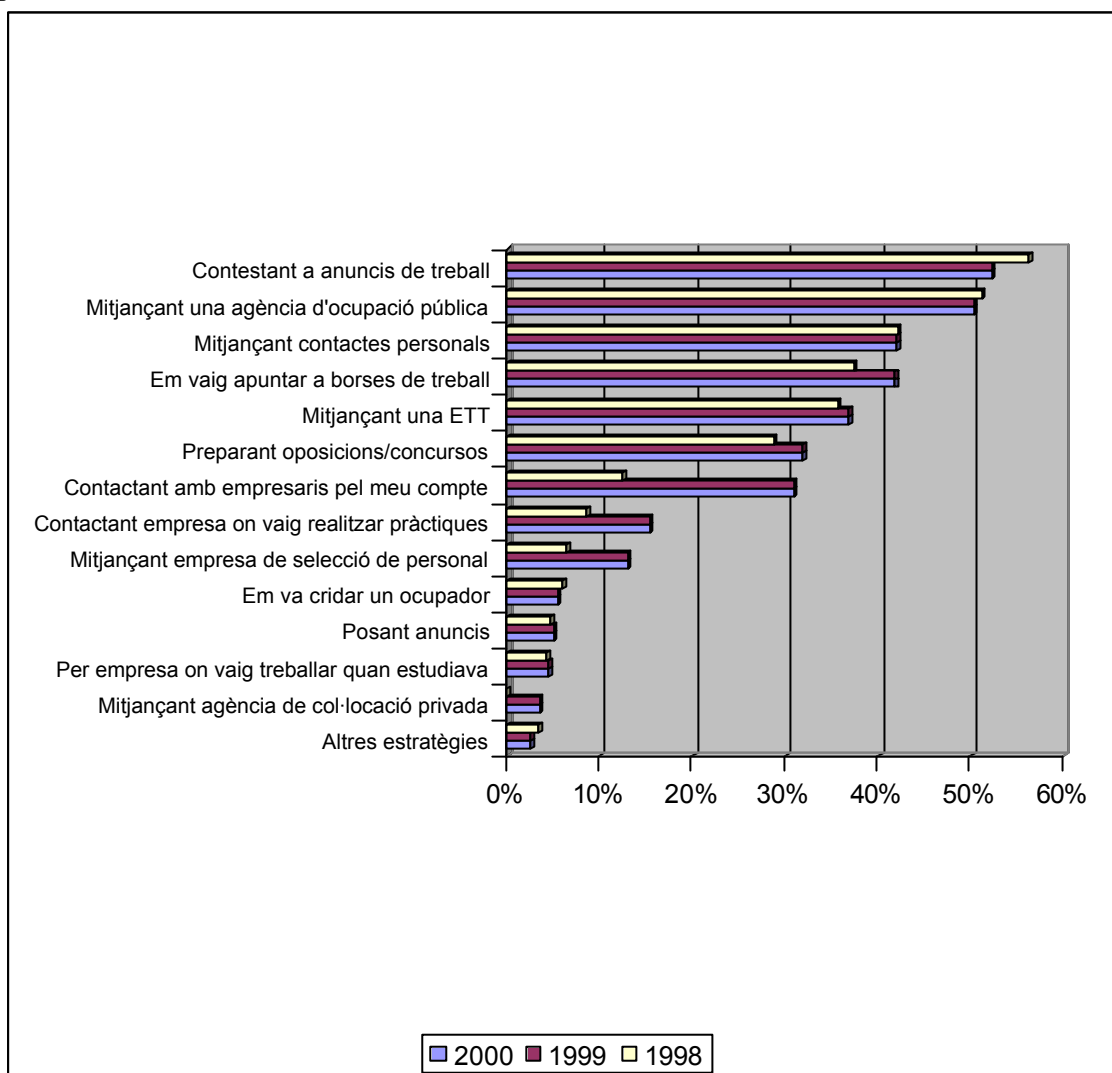
Figura 101. TRO més utilitzades pels titulats que han buscat una ocupació després de la graduació. En percentatges. Total mostra.

Nota: Només els que han buscat ocupació després de la graduació (N=652).

Pot ser interessant fixar-se en les possibles diferències entre promocions. En la figura 102 veiem que la promoció més antiga (1998) presenta freqüències menors en algunes TRO (*apuntar-se a borses de treball, mitjançant ETT, preparant oposicions/concursos, contactant amb empresaris pel meu compte, etc.*) que les més actuals (1999 i 2000). Això es pot deure a la possibilitat que les promocions més antigues han pogut trobar treball més fàcilment que les més recents, i han posat en marxa menys TRO. En canvi, la major complexitat i competitivitat del mercat laboral actual demana a les promocions presents una estratègia de recerca d'ocupació també més complexa.

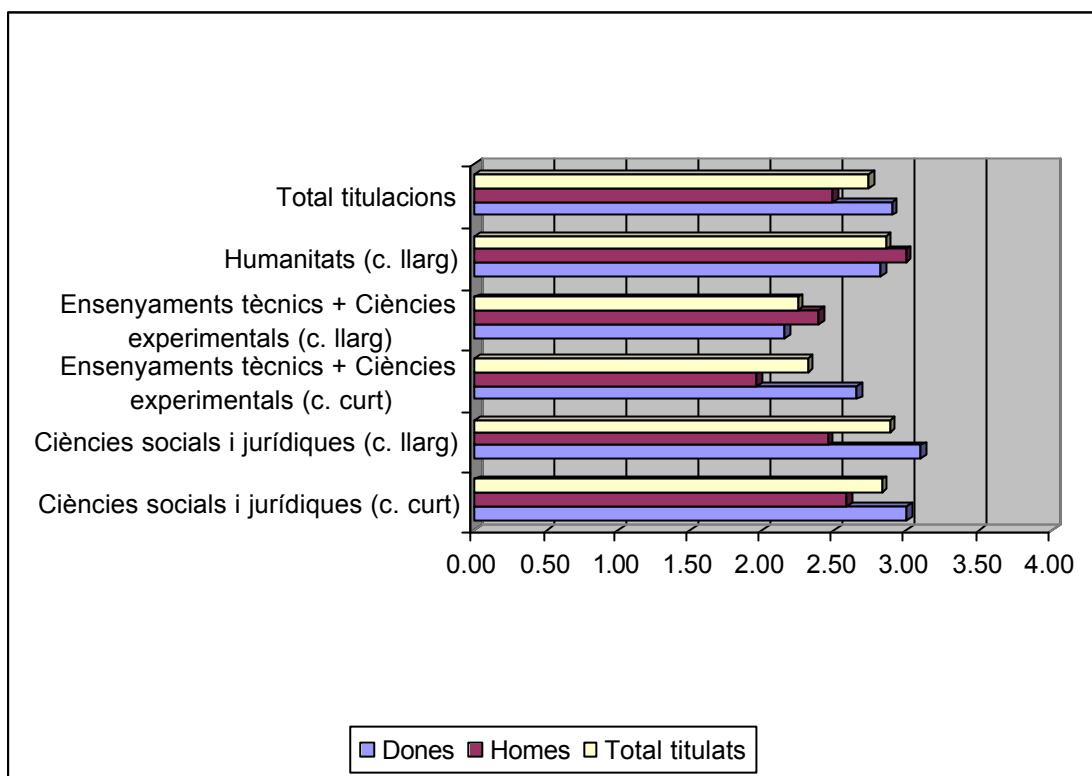
Figura 102. Evolució de les TRO més utilitzades pels titulats. En percentatges. Per promocions.

Nota: Només els que han buscat ocupació després de la graduació (N=652).

A continuació podem veure en la figura 103 la intensitat de la recerca empresa per les diferents titulacions. Humanitats, i els dos cicles de CSJ, van utilitzar més TRO que la resta, una mitjana de 2,8. En canvi, ET+CE (els dos cicles) van utilitzar una mitjana de 2,3 TRO. Per sexe, podem veure que globalment les dones presenten una mitjana d'utilització de TRO lleugerament superior als homes.

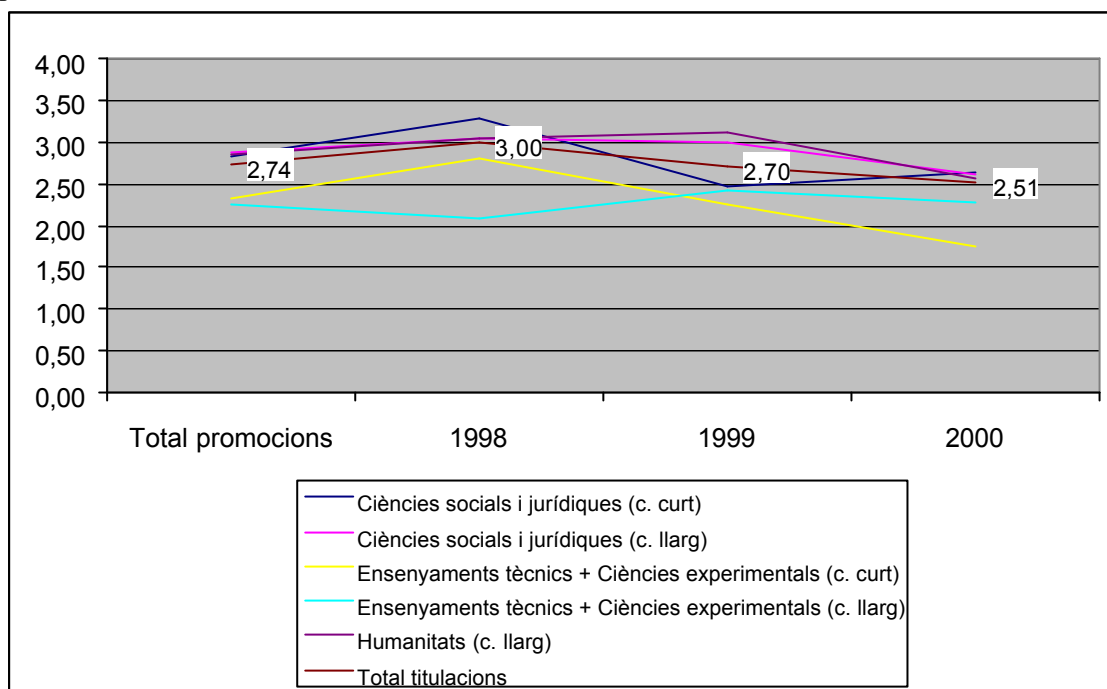
Figura 103. Nombre de TRO empreses pels titulats. Mitjana. Per agrupacions de titulacions i sexe.

Nota: Només els que han buscat ocupació després de la graduació (N=652).

La figura 104 mostra l'evolució entre promocions del nombre de TRO posades en marxa pels titulats UJI. Veiem que hi ha una disminució entre 1998 i 200, que, igual que en la figura 102, (evolució de les TRO més utilitzades pels titulats), podem pensar que es deu al fet que les promocions més recents fa menys temps que estan en el mercat laboral i encara no han tingut temps de posar en marxa algunes TRO.

Figura 104. Evolució del nombre de TRO empreses pels titulats. Mitjana. Per promocions.

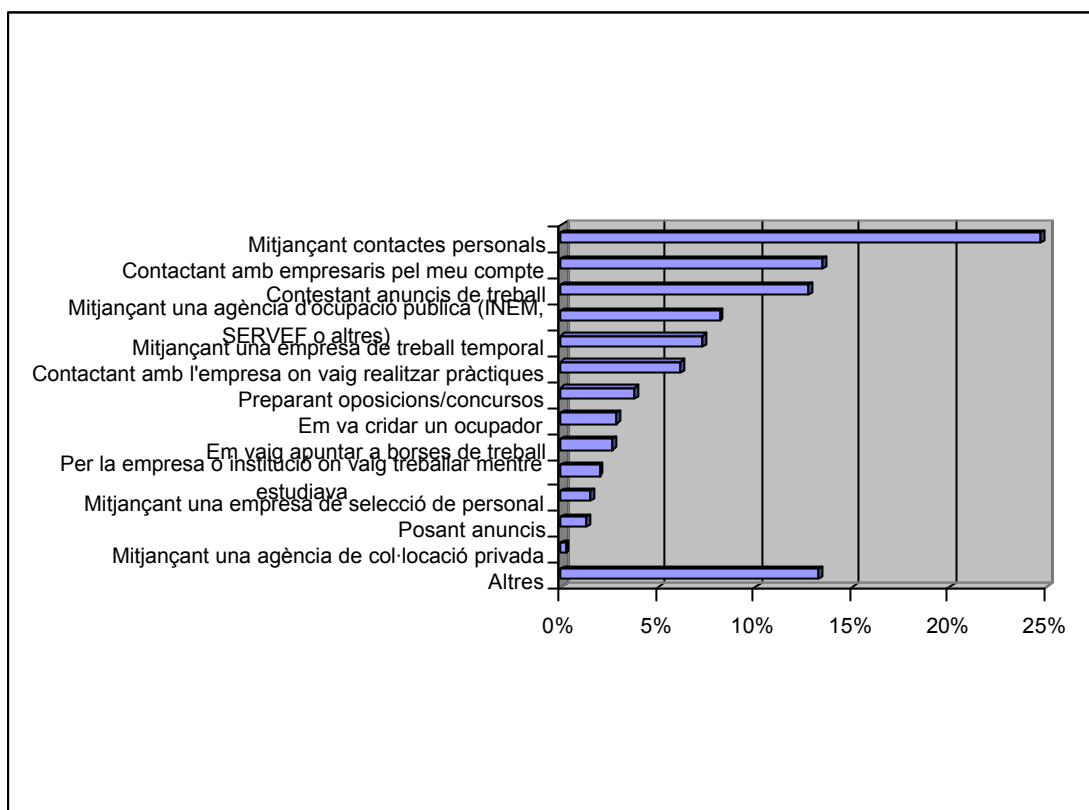

Nota: Només els que han buscat ocupació després de la graduació (N=652).

El següent pas en l'anàlisi de les TRO posades en marxa pels titulats, és valorar l'eficàcia d'aquestes conductes.

La figura 105 ens mostra quines TRO han sigut més efectives per a trobar la primera ocupació. La TRO amb més èxit, anomenada pel 25% de titulats, són els contactes personals. A continuació, a una distancia considerable amb 13%, contactar amb empresaris pel seu compte. Aquestes dues són considerades bàsiques i es qualifiquen com a TRO «actives». En tercer lloc, respondre anuncis de treball, amb un 13% també. Les dues primeres coincideixen amb dues de les tres TRO més utilitzades per a cercar treball (vegeu la figura 101), encara que en un ordre diferent.

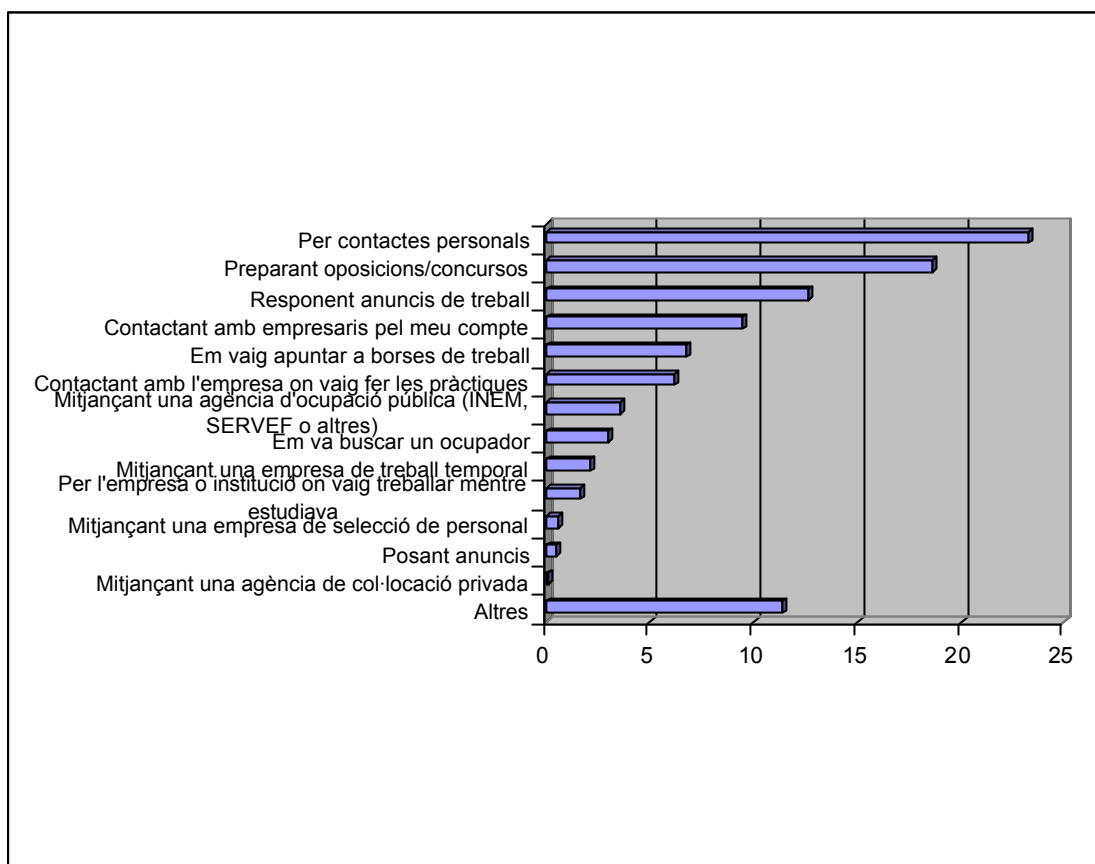
Figura 105. Efectivitat TRO per a trobar la primera ocupació. En percentatges. Total mostra.

Nota: Només els que han respost l'apartat de característiques de la primera ocupació (N=454).

En aquesta segona figura, veiem l'efectivitat de les TRO per a trobar l'ocupació que els titulats estan desenvolupant en l'actualitat (figura 106). Les tres TRO amb més èxit en aquest cas són els contactes personals (23%), la preparació d'oposicions/concursos (19%) i respondre anuncis de treball (13%). Comparant amb les tres TRO més utilitzades per a trobar la primera ocupació (figura 72), només la primera, els contactes personals, repeteix. A més, observem un augment de les TRO considerades més «formals».

Figura 106. Efectivitat TRO per a trobar l'ocupació actual. En percentatges. Total mostra.

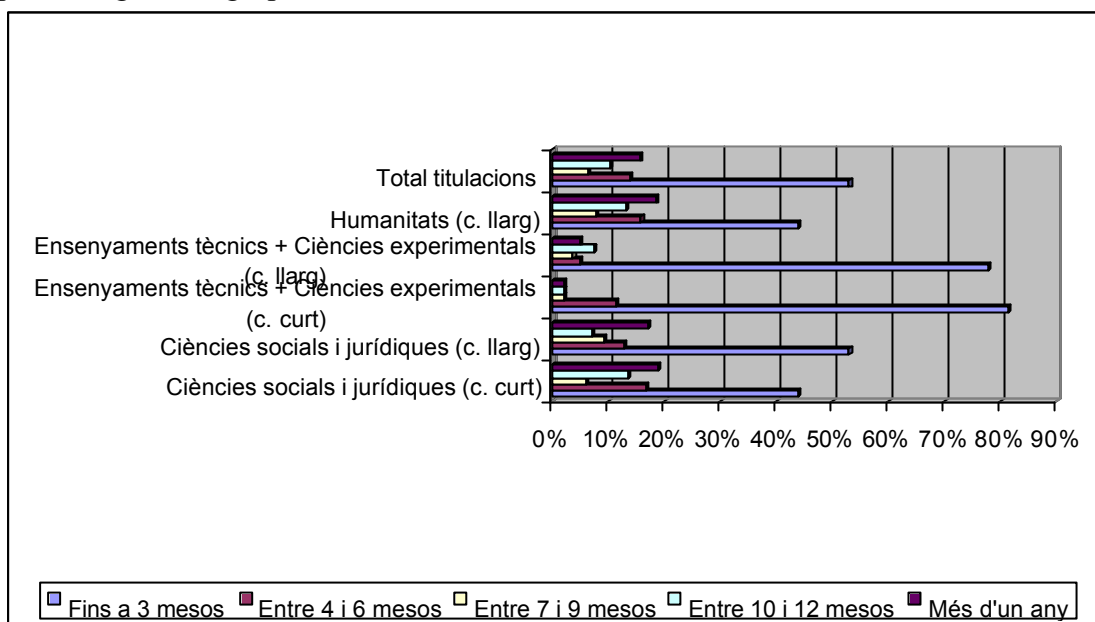

Nota: Només els que han respost a l'apartat de característiques de l'ocupació actual (N=665).

2.4.3.4 Temps transcorregut fins trobar la primera ocupació després de finalitzar els estudis

En l'anàlisi de les trajectòries d'inserció laboral dels titulats UJI també ens interessa conèixer el temps transcorregut des de la finalització dels estudis fins que es troba el primer treball. La figura 107 ens mostra que el 53% dels titulats UJI troba treball en els primers 3 mesos després d'haver acabat els estudis. Als 6 mesos ja en són un 67% i a l'any un 84%. Hi ha diferències visibles per titulacions. El major percentatge de titulats inserits els primers 3 mesos pertany a ET+CE (cicles curt i llarg), amb un 81% i 78% respectivament. En la situació contrària, Humanitats i CSJCC presenten un 44% de titulats inserits laboralment els primers 3 mesos.

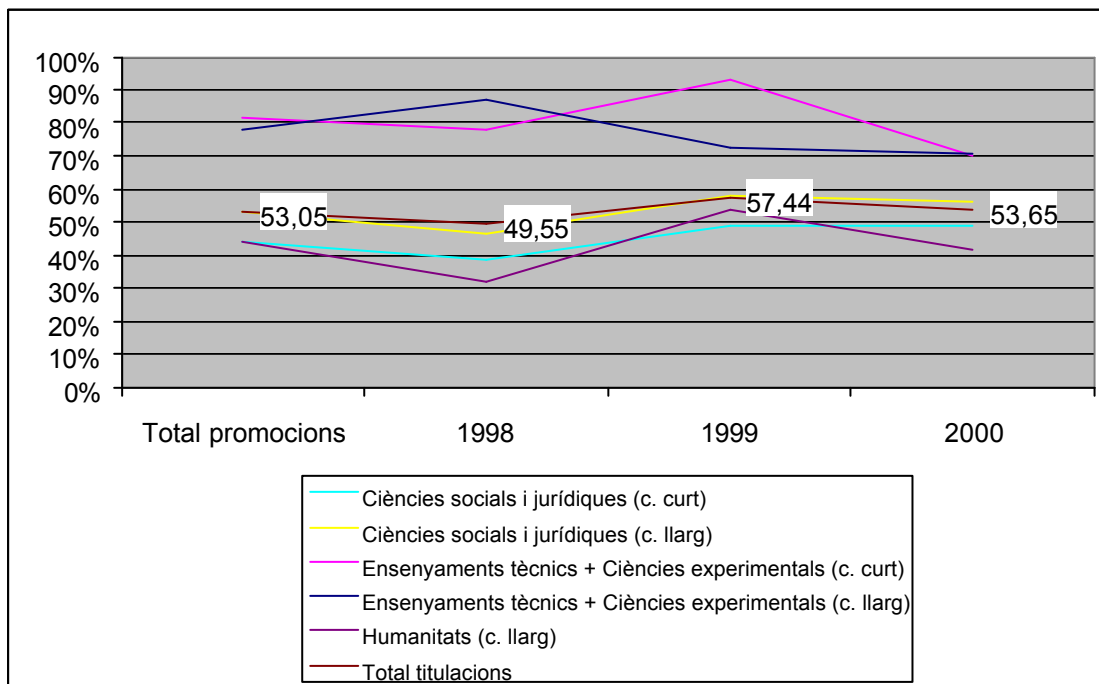
Figura 107. Temps transcorregut des de la graduació en trobar la primera ocupació. En percentatge. Per agrupacions de titulacions.

Nota: Només els que han respost a l'apartat de característiques de la primera ocupació (N=454).

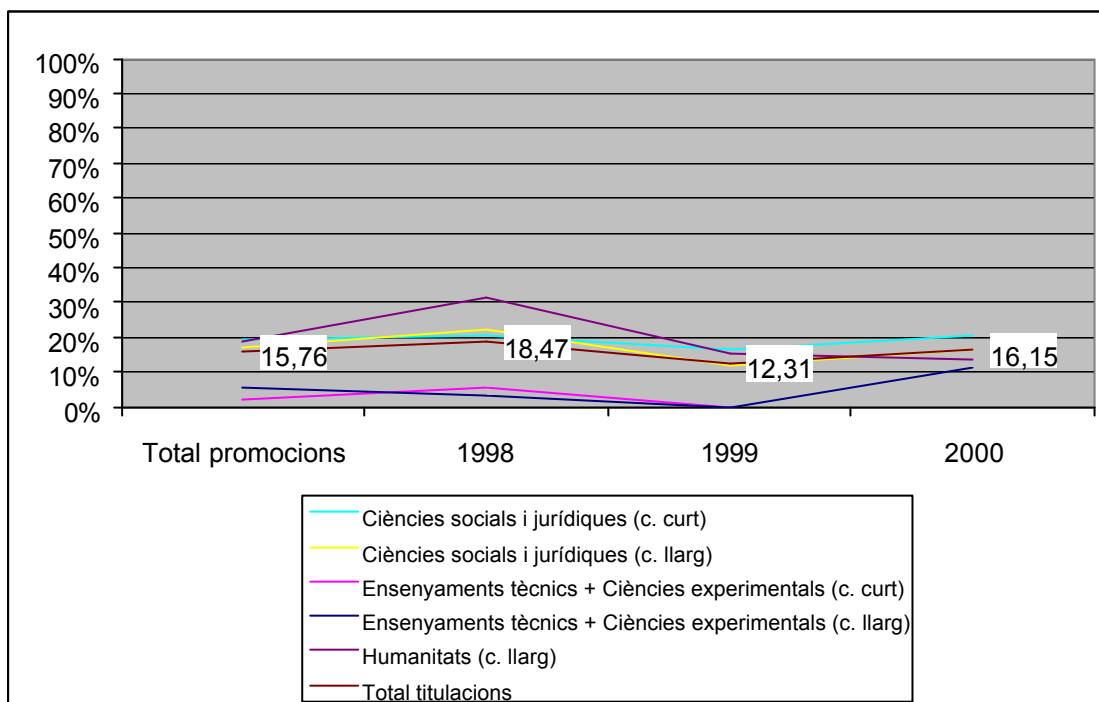
En la figura 108 es mostra l'evolució per promocions del percentatge de titulats que tarden tres mesos o menys a trobar treball. Veiem que la tendència global és d'augment. Per titulacions, només ET+CE (els dos cicles) mostren una tendència a disminuir.

Figura 108. Evolució dels titulats que tarden tres mesos o menys a trobar la primera ocupació. En percentatge. Per promocions.

En la 109 veiem, en canvi, l'evolució per als titulats que han tardat més de 12 mesos a trobar el seu primer treball. En aquest cas, totes les titulacions mostren la mateixa tendència: hi ha més titulats en aquesta situació entre les promocions més antigues. Açò es podria interpretar en el marc de la disminució progressiva de la taxa d'atur EPA de 1998 a 2000, tant a Espanya com a la Comunitat Valenciana i a Castelló.

Figura 109. Evolució dels titulats que han tardat més de 12 mesos a trobar la primera ocupació després de la graduació. Percentatges. Totes les promocions.

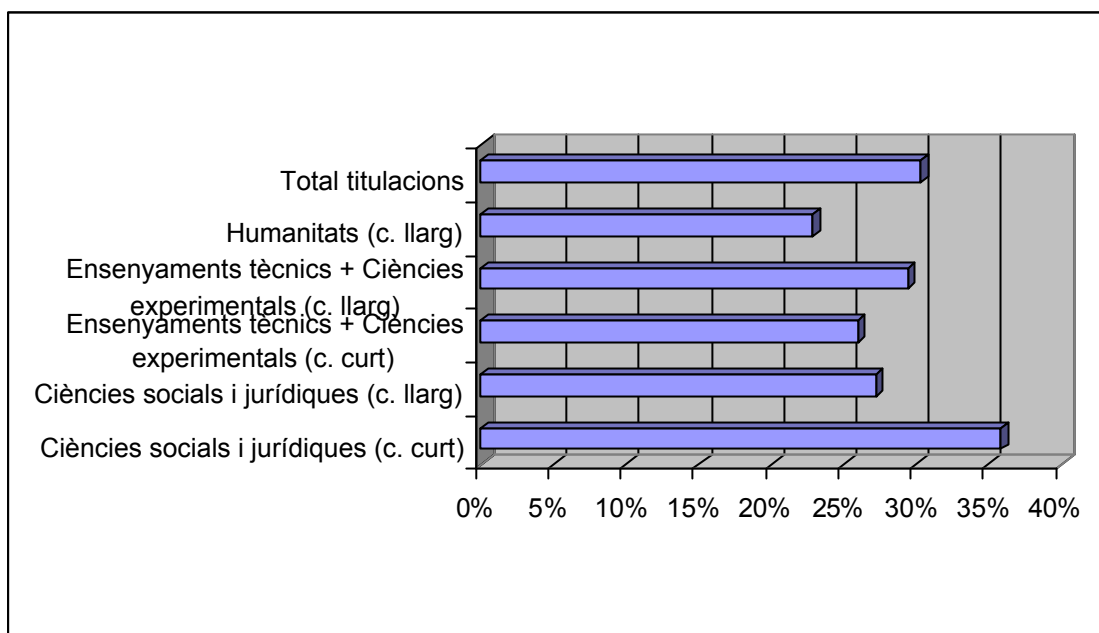
2.4.4 CARACTERÍSTIQUES DEL TREBALL DELS TITULATS DE LA UNIVERSITAT JAUME I

Tot aquest camí porta a l'actual situació laboral dels nostres titulats. Quines són les característiques del seu treball? A continuació passem a analitzar-les mitjançant un conjunt d'indicadors clau. Per a cada variable mostrarem la situació en la primera ocupació i en l'ocupació actual, per tal de veure l'evolució laboral dels titulats UJI.

2.4.4.1 Titulats que actualment desenvolupen la seua primera ocupació

En primer lloc, per a delimitar millor la mostra, la figura 110 presenta el percentatge de titulats que treballen actualment en la seua primera ocupació. Per al conjunt de titulacions, aquest valor és del 30%. La titulació amb un major percentatge de titulats en la seua primera ocupació és CSJCC, amb un 36% i la que presenta un menor percentatge és Humanitats, amb un 23%.

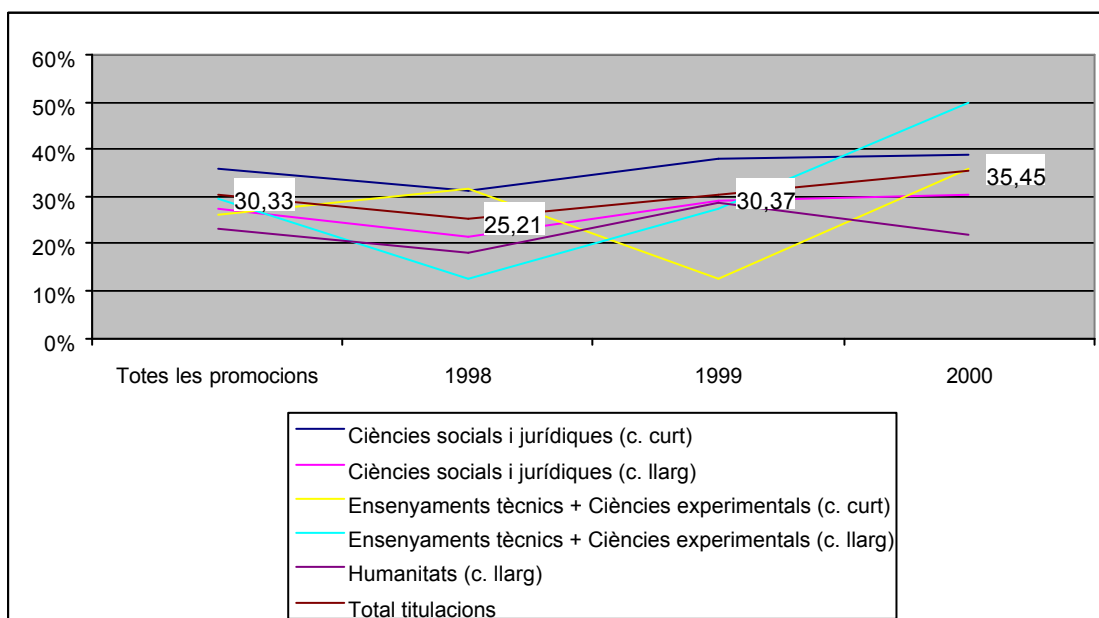
Figura 110. *El seu primer treball en graduar-se és l'actual?* En percentatges. Tota la mostra.

Nota: Només els que han respost a l'apartat de característiques de la primera ocupació (N=686).

En aquest cas, resulta molt interessant veure la distribució d'aquests titulats per promocions (figura 111). Com es podia esperar, les promocions més recents tenen un major nombre de titulats treballant en la seua primera ocupació.

Figura 111. Evolució dels titulats que el seu primer treball és l'actual. En percentatges. Per promocions.

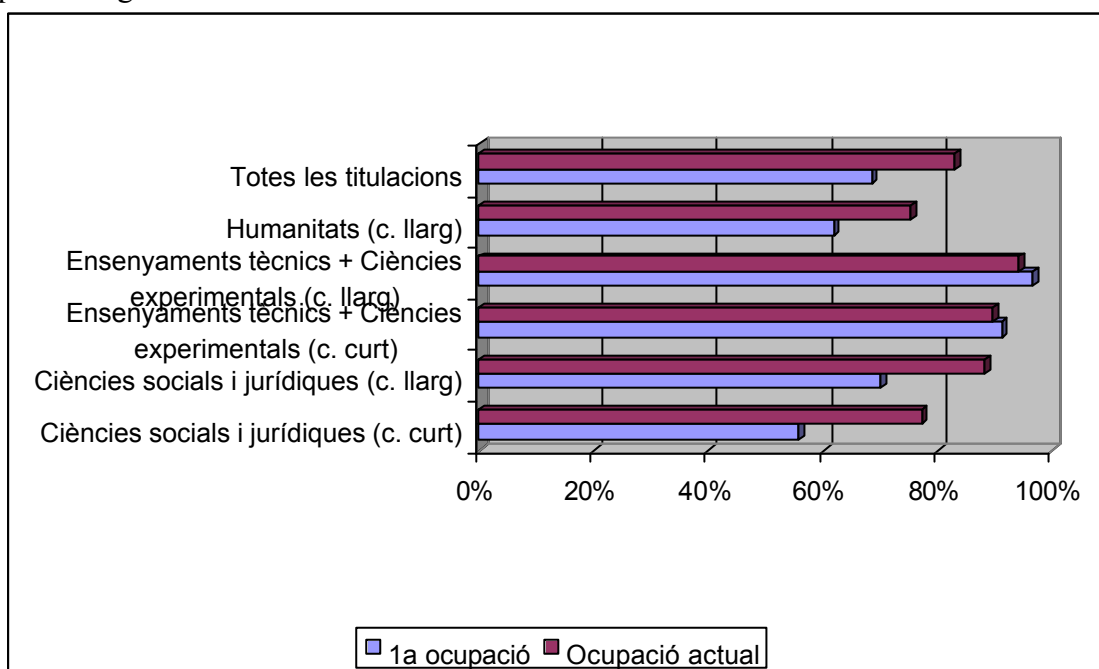

Nota: Només els que han respost a l'apartat de característiques de la primera ocupació (N=686).

2.4.4.2 Relació ocupació-estudis

La figura 112 mostra el canvi entre la primera ocupació i l'ocupació actual en el percentatge de titulats que desenvolupaven un treball relacionat amb els seus estudis. Concretament, la pregunta demanava *Quin nivell de relació existia/existeix entre aquell/aquest treball i la seua titulació?* Aquest concepte és el que les estadístiques d'Eurostat sobre inserció laboral en l'àmbit europeu anomena *mismatch* o *adjust*. La tendència global i de la major part de titulacions és que aquest percentatge augmenta en el moment actual. Però per als ET+CE passa el contrari, el percentatge de titulats que opinen que el seu treball actual té relació amb la seua carrera és lleugerament menor que en la seua primera ocupació, entre 3 i 1 punt (en el cas dels estudis de cicle llarg i cicle curt, respectivament). A més, s'ha d'observar que aquestes titulacions són les que mostren un major percentatge de relació ocupació-estudis en el primer treball.

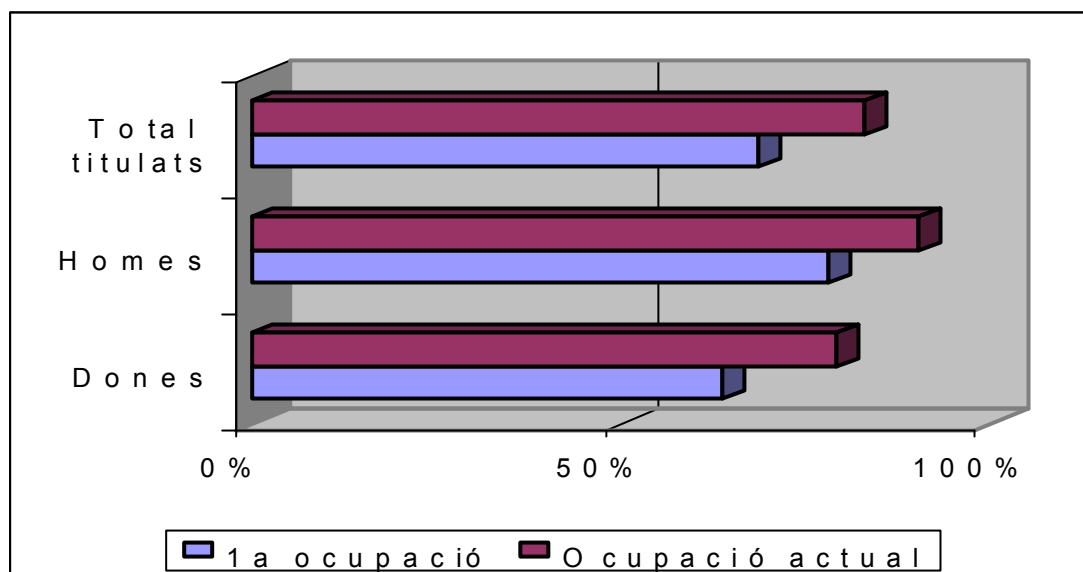
Figura 112. Relació entre la primera ocupació i l'ocupació actual amb els estudis. En percentatges. Per titulacions.

Nota: Les submostres base tenen N diferent (N1a ocupació=454, N ocupació actual=665).

També ens interessen les diferències de sexe en la relació ocupació-estudis. Podem veure en la figura 113 que les dones desenvolupen treballs amb una menor relació que els homes, tant en la primera ocupació com en l'ocupació actual; de manera coincident amb altres estudis.

Figura 113. Relació entre la primera ocupació i l'ocupació actual amb els estudis. Per sexe.

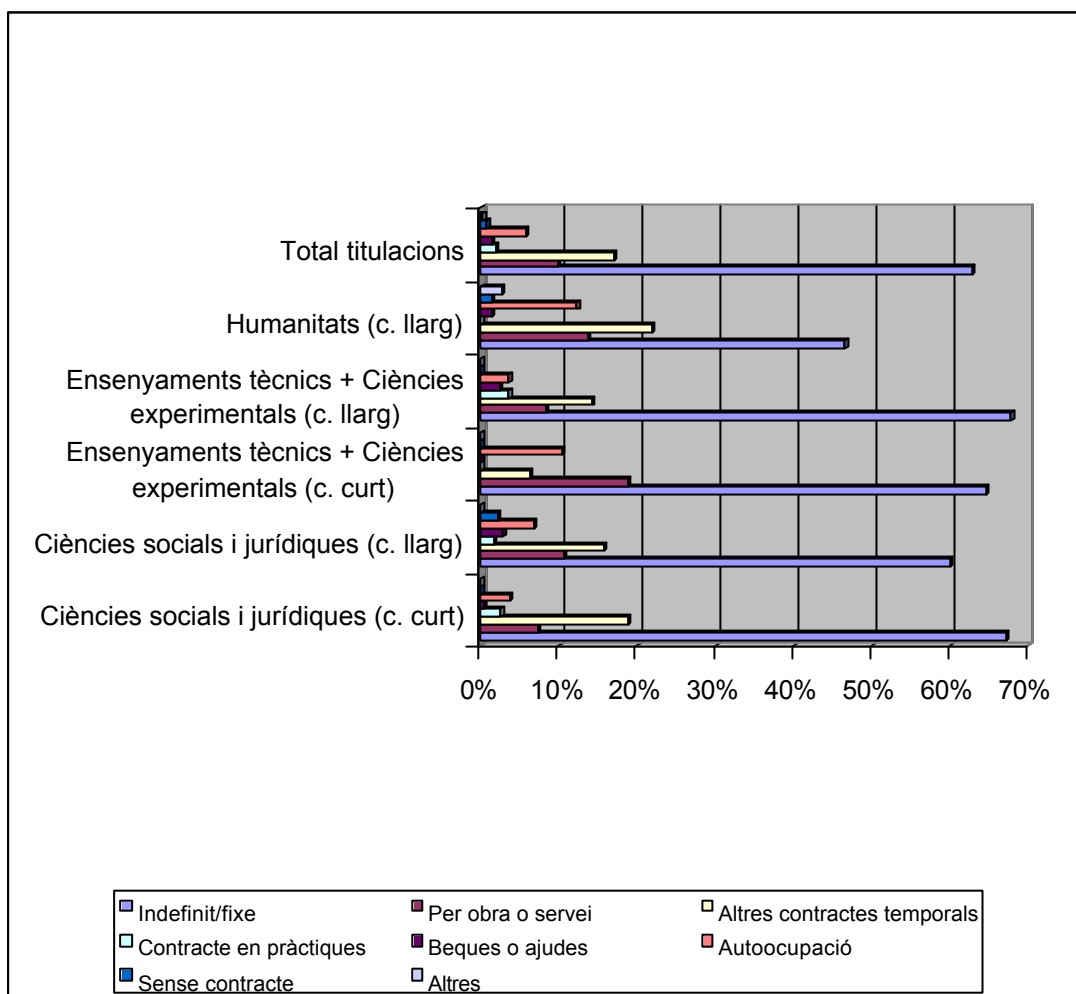
Nota: Les submostres base tenen N diferent (N 1a ocupació=454, N ocupació actual=665).

2.4.4.3 Tipus de contracte

A continuació podem veure la distribució dels diferents tipus de contracte per titulacions (figura 114). Per al conjunt d'estudis, el 63% dels titulats que treballen tenen un contracte indefinit. Però apareixen diferències entre titulacions. Així, ET+CECL presenta el major percentatge de contractes indefinits, un 68%. En canvi, Humanitats presenta el valor més baix (47%), a bastant distància de la resta de titulacions, com podem veure.

El següent tipus de contractació, a més distància, són altres tipus de contractes temporals i contracte per obra o servei. També és remarcable que les titulacions amb major autoocupació és Humanitats (un 12% dels contractes en aquesta agrupació de titulacions).

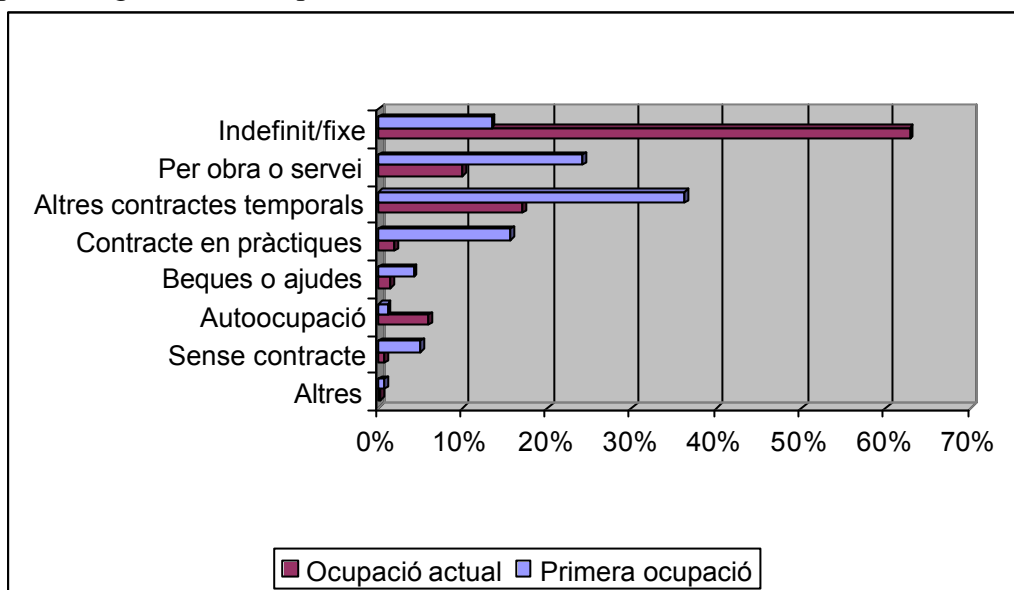
Figura 114. Tipus de contracte dels titulats en la seua ocupació actual. En percentatge. Per titulacions.

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

A continuació, podem veure l'evolució entre el percentatge de tipus de contractes de la primera ocupació a l'actual (figura 115). La millora en el tipus de contractació és evident, en observar la disminució de les categories de contractes temporals (per obra o servei i altres contractes temporals) i l'augment dels contractes indefinits. També és interessant l'evolució de l'autoocupació.

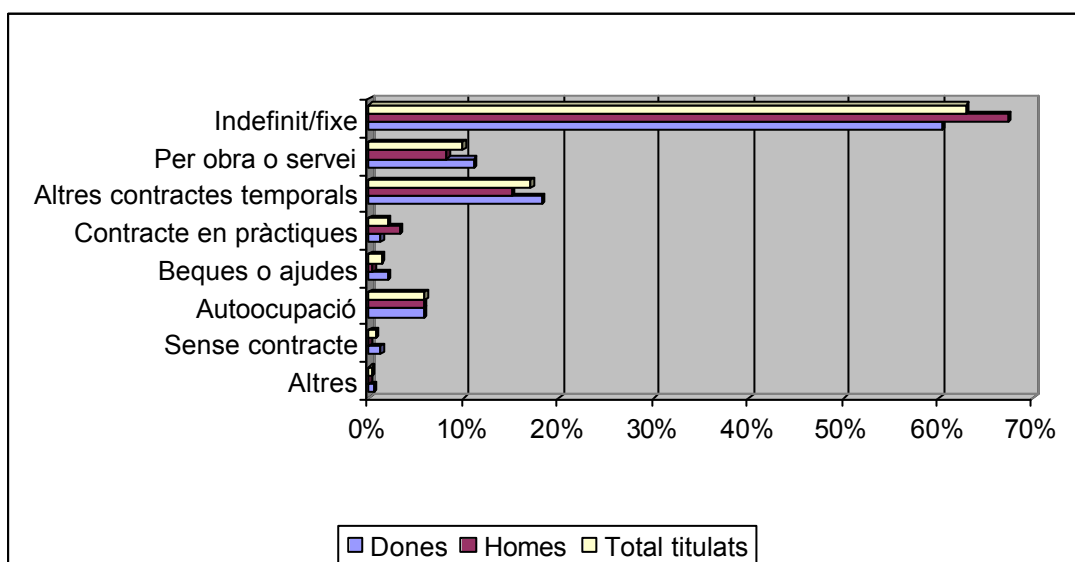
Figura 115. Tipus de contracte. Evolució entre la primera ocupació i l'actual. En percentatges. Totes les promocions.

Nota: Les submostres base tenen N diferent (N 1a ocupació=454, N ocupació actual=665).

La figura 116 mostra la distribució per sexe de la freqüència de cada categoria de contractació. Podem observar com el percentatge de dones és menor respecte als homes en el cas de la contractació indefinida i lleugerament major en les categories de contractació temporal (per obra o servei i altres contractes temporals). En canvi no hi ha cap diferència de gènere entre els autoocupats.

Figura 116. Tipus de contracte en l'ocupació actual, per sexe. En percentatges. Totes les titulacions.

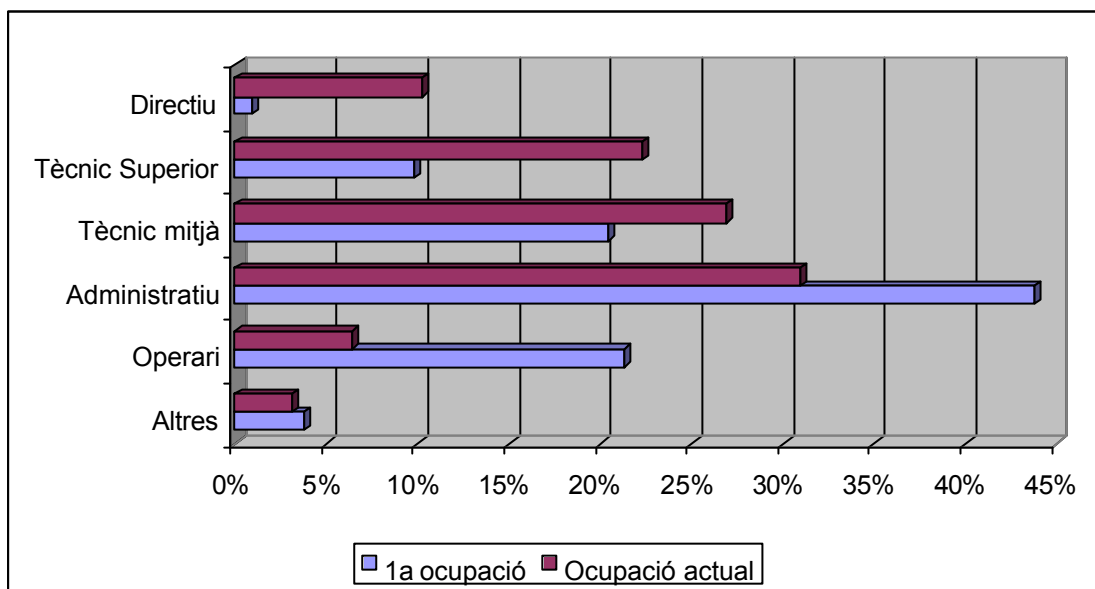

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

2.4.4.4 Categories professionals

La figura 117 mostra la distribució dels titulats UJI en les diferents categories professionals que hem considerat en aquest estudi, comparant la primera ocupació i l'ocupació actual. Podem observar clarament com la tendència dels titulats ha sigut anar abandonant les categories menys qualificades i anar ocupant, en el treball actual, categories professionals més ajustades a la seua situació de titulats superiors.

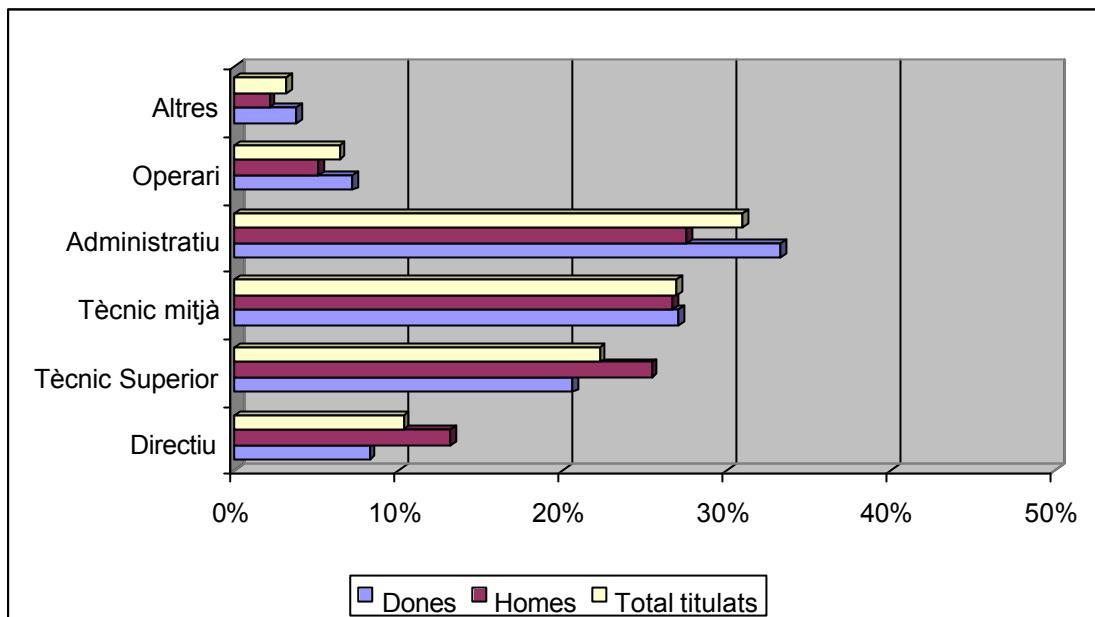
Figura 117. Categories professionals. Evolució entre la primera ocupació i l'actual. En percentatges. Totes les promocions.

Nota: Les submostres base tenen N diferent (N 1a ocupació=454, N ocupació actual=665).

Si observem la distribució per sexe en aquestes categories professionals (figura 118) veiem que la freqüència de dones és major en les categories de menor qualificació (operari, administratiu) i menor en les superiors (tècnic mitjà i superior i directiu).

Figura 118. Categories professionals en l'ocupació actual. En percentatges. Per sexe.

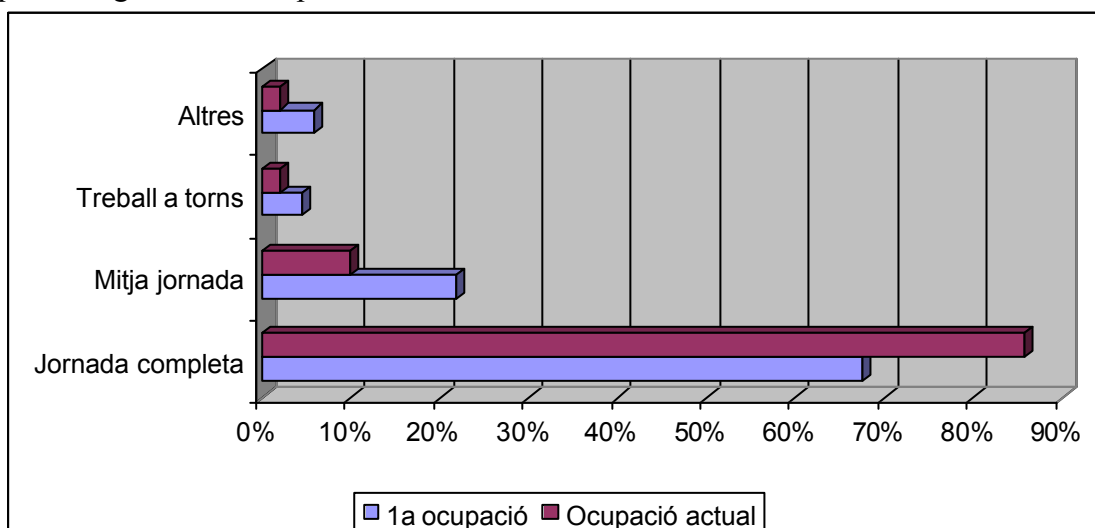

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

2.4.4.5 Jornada laboral

El canvi en la jornada laboral entre la primera ocupació i l'actual (figura 119) ens dona informació sobre el canvi en les característiques del treball dels titulats. Podem observar com el 86% dels titulats treballen actualment a jornada completa, enfront del 68% que ho feien en la seua primera ocupació.

Figura 119. Jornada laboral. Evolució entre la primera ocupació i l'actual. En percentatges. Totes les promocions.

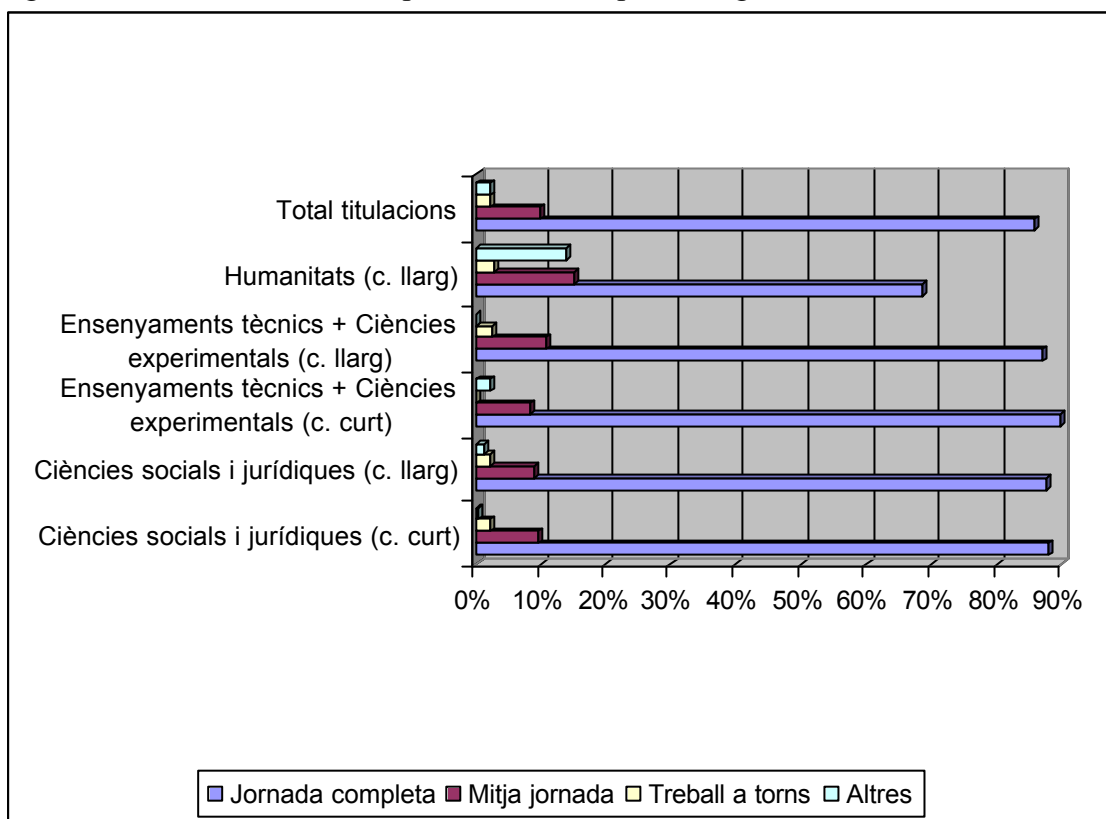

Nota: Les submostres base tenen N diferent (N1a ocupació=454, N ocupació actual=665).

Si veiem la mateixa dada, per agrupacions de titulacions (figura 120) totes les titulacions presenten valors al voltant de la mitjana en el cas de la jornada completa

(86%), amb l'excepció d'Humanitats, amb un percentatge menor (68%) i el major percentatge de la categoria altres (14%), pot ser relacionat amb el major nombre de treballadors autoocupats.

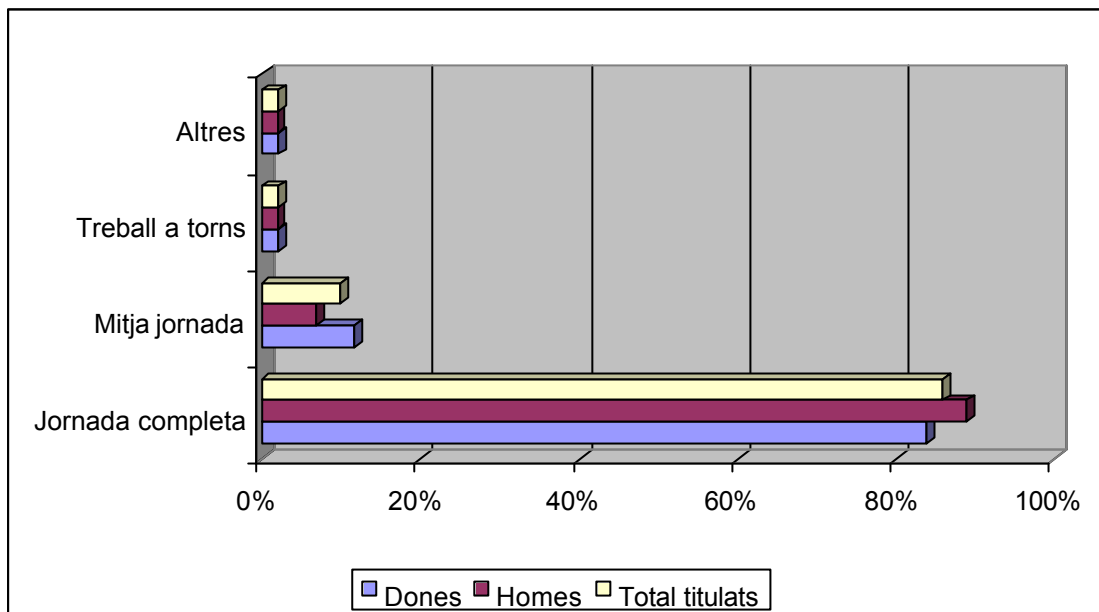
Figura 120. Jornada laboral ocupació actual. En percentatge. Per titulacions.

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

Finalment, si comparem entre sexes la jornada laboral que desenvolupen els titulats, trobem dades en la línia d'altres característiques ja vistes (figura 121). El percentatge de dones és menor en la categoria de jornada completa i major en la resta.

Figura 121. Jornada laboral ocupació actual. En percentatge. Per sexe.

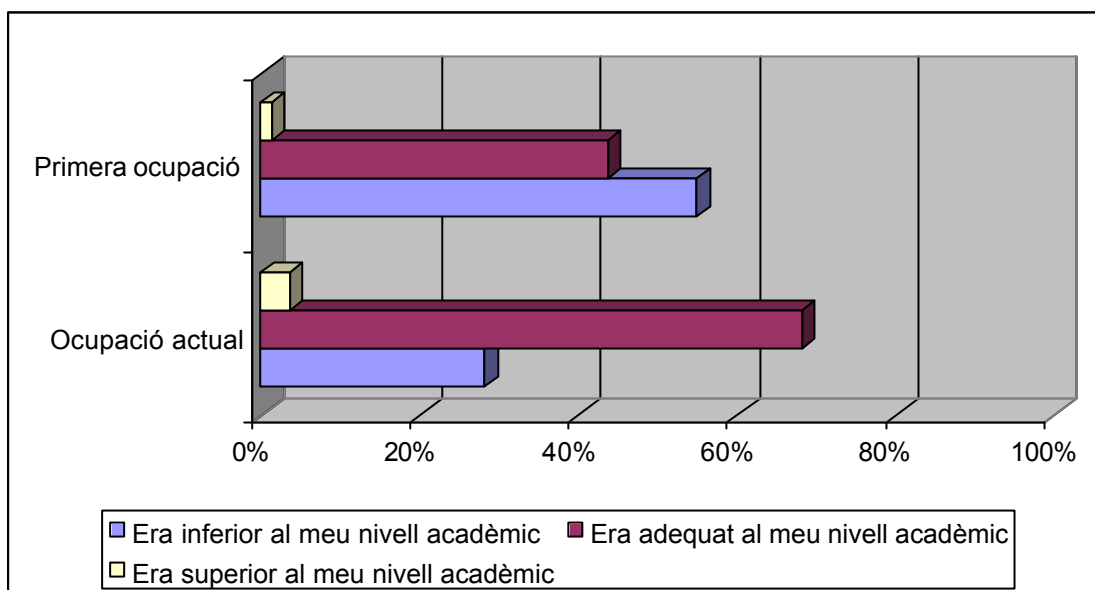
Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

2.4.4.6 Sobrequalificació

La sobrequalificació és una qüestió clau en tots els estudis d'inserció laboral. En el nostre cas abordàvem aquest tema amb la pregunta *Quin és el nivell d'estudis que requeria la realització del seu primer treball després de graduar-se? Era inferior, adequat o superior al seu nivell acadèmic?* Per a definir aquest concepte de sobrequalificació hem seguit els estudis sobre la inserció laboral dels joves valencians de l'IVIE. En els paràgrafs següents analitzem les respostes.

En la figura 122 comparem el nivell de sobrequalificació de la mostra completa entre el primer treball i l'actual. Com podem veure, hi ha un canvi positiu, en el sentit que la sobrequalificació disminueix en l'ocupació actual. En el conjunt de titulats UJI, el 68% de titulats consideren que el seu treball és adequat al seu nivell acadèmic. Al mateix temps, un 28% consideren que estan realitzant treballs d'un nivell inferior als seus estudis universitaris. Hi ha dades d'altres estudis amb els quals podem comparar, amb certes precaucions, les nostres dades. En l'estudi de l'IVIE sobre la inserció laboral dels joves, realitzat l'any 1999, un 68,8% dels enquestats informaven que el seu treball era adequat al seu nivell d'estudis. Cal tindre en compte que aquesta dada és per al conjunt de joves, independentment del seu nivell acadèmic.

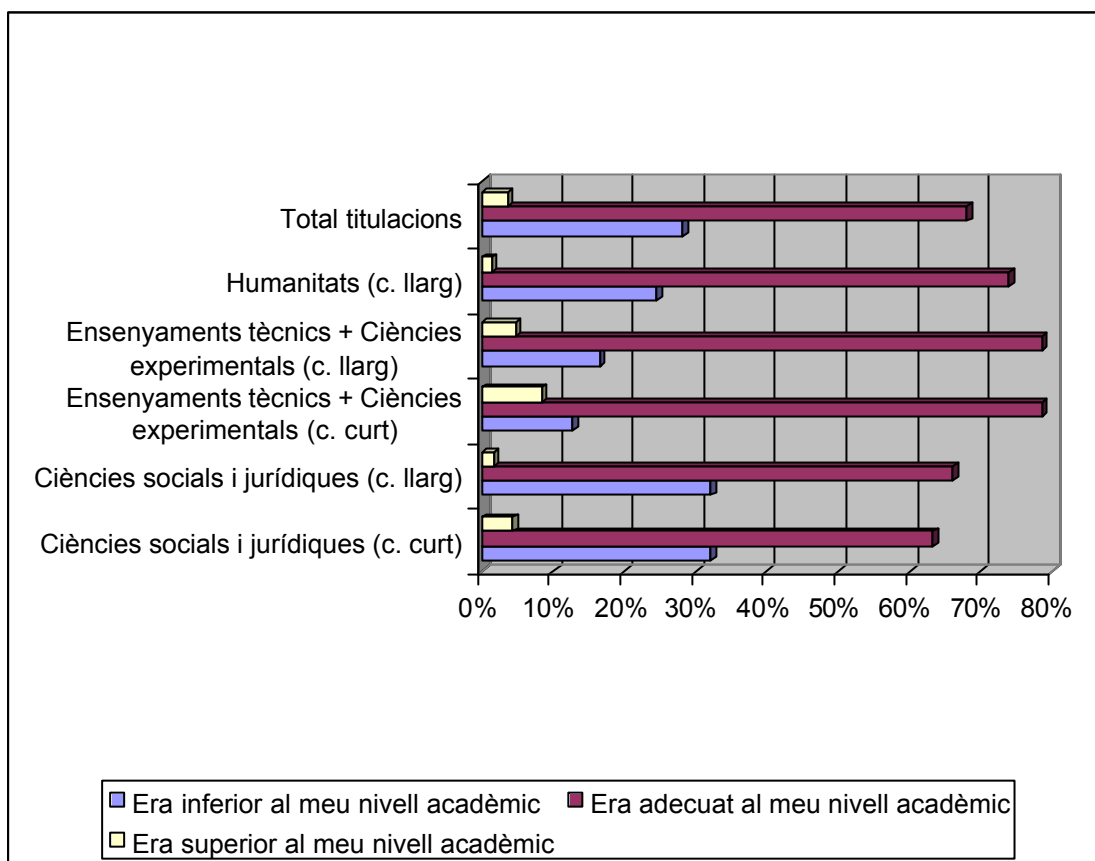
Figura 122. Sobrequalificació en la primera ocupació i en l'actual. En percentatges.
Tota la mostra.

Nota: Les submostres base tenen N diferent (N 1a ocupació=454, N ocupació actual=665).

A continuació passem a analitzar la sobrequalificació per agrupacions de titulacions (figura 123). Les CJE presenten un major percentatge de sobrequalificació (32%), mentre que els ET+CECC mostren el percentatge menor (13%). Aquests indicadors coincideixen amb altres estudis (Eurostat, IVIE, etc.).

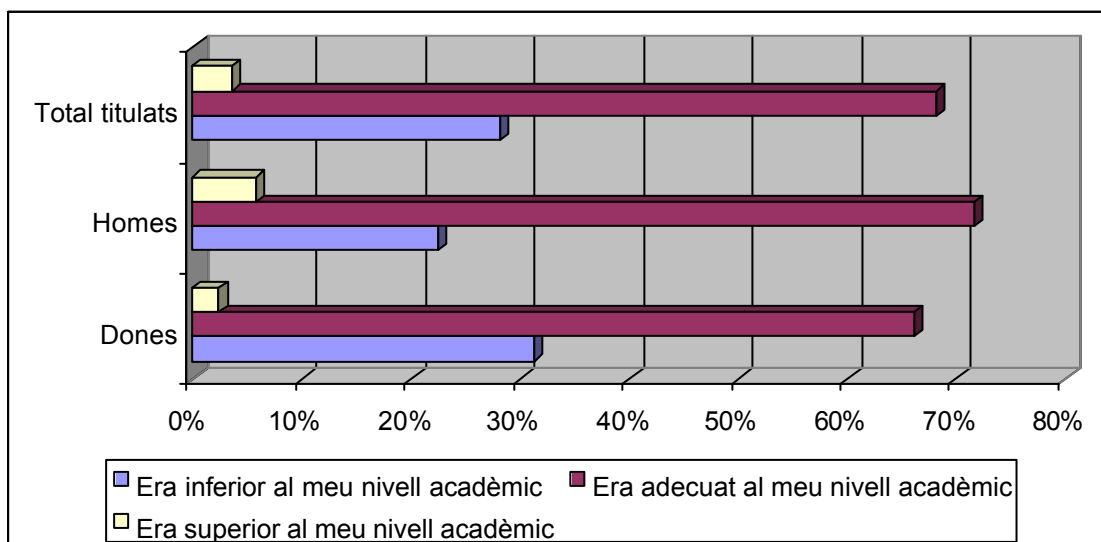
Figura 123. Sobrequalificació en l'ocupació actual. En percentatges. Per agrupacions de titulacions.

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

Finalment, i pel que fa a la qualificació, és pertinent buscar diferències entre sexe, que mostrem en la figura 124. Com mostra la figura, les dones mostren una menor adequació entre el seu treball i el nivell acadèmic assolit.

Figura 124. Sobrequalificació actual per sexe.

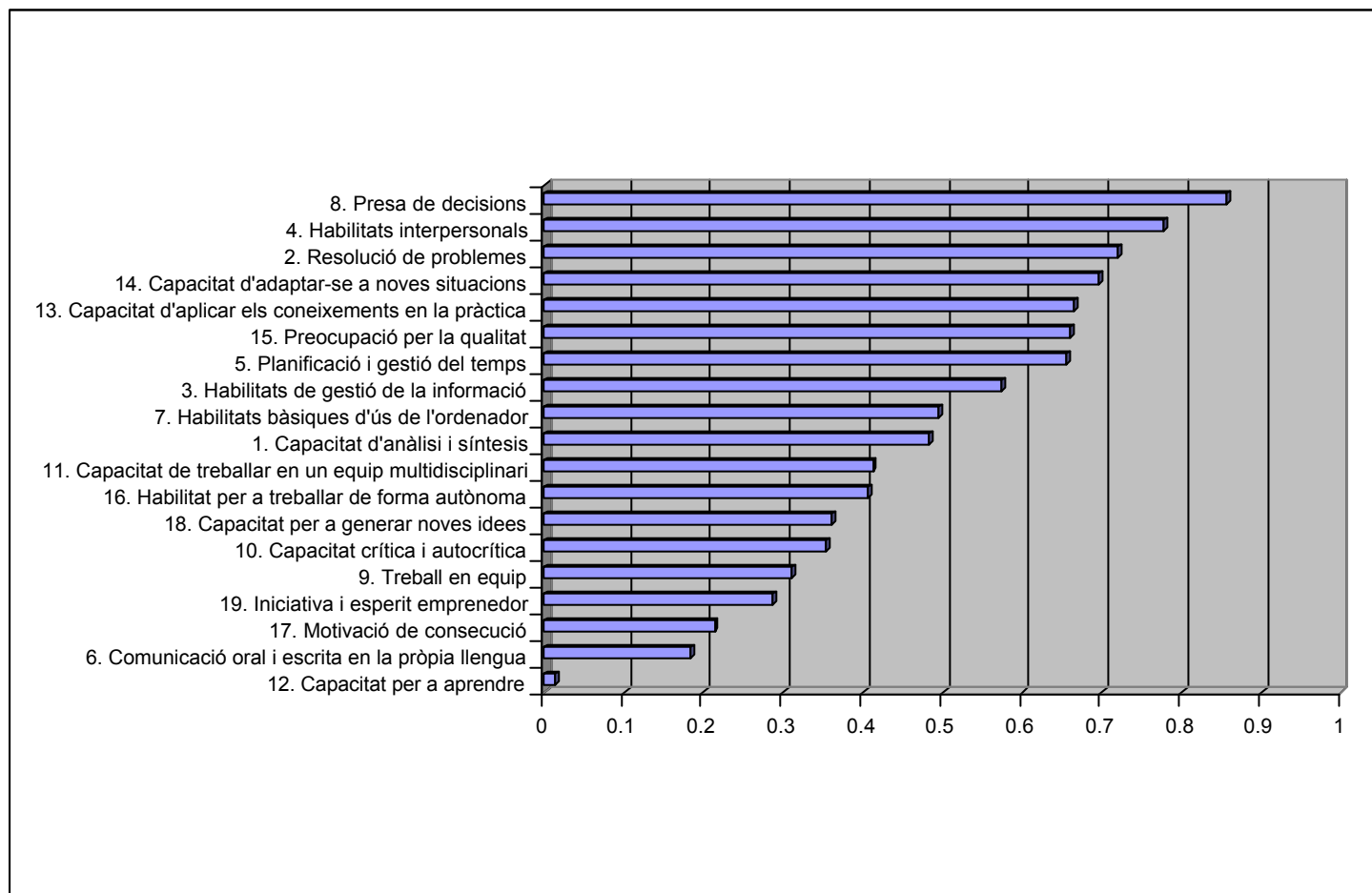

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

2.4.4.7 Competències

La figura 125 ens mostra les competències incloses en l'estudi, ordenades segons la discrepància entre el nivell assolit per l'alumne en el moment d'acabar els estudis i el necessari en el desenvolupament del seu treball actual. S'ha de dir que aquesta discrepància és negativa, en el sentit que en el lloc de treball actual es demana un nivell de competències superior al que el titulat informa que tenia en el moment de finalitzar els estudis. No comentarem tota la figura de manera exhaustiva, només ens centrarem en les dades més destacades. Per exemple, les quatre competències que presenten una discrepància major són la presa de decisions, les habilitat interpersonals, la resolució de problemes i la capacitat d'adaptar-se a noves situacions. En l'extrem contrari, la capacitat per aprendre mostra la menor discrepància.

Figura 125. Discrepància entre el nivell de competències dels titulats en el moment de graduar-se i el que demana l'ocupació actual.

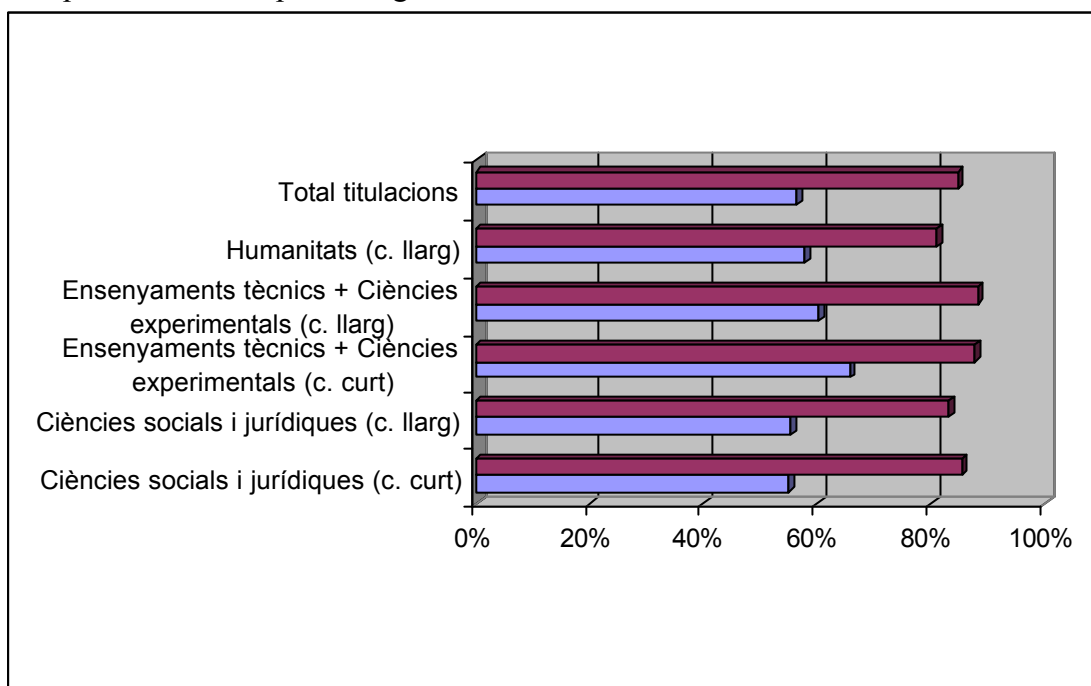

2.4.4.8 Desenvolupament de tasques de responsabilitat

En la figura 126 veiem el percentatge de titulats que desenvolupaven tasques de responsabilitat en la seua primera ocupació i en l'ocupació actual, i a més, la comparació entre titulacions. Cal notar l'augment de titulats que assumeixen aquest tipus de tasques en el transcurs de la seua trajectòria laboral.

Podem veure que les agrupacions de titulacions amb un major percentatge de titulats desenvolupant en l'actualitat tasques de responsabilitat són els dos cicles d'ET+CE. Les titulacions amb un percentatge menor, són les Humanitats (81%).

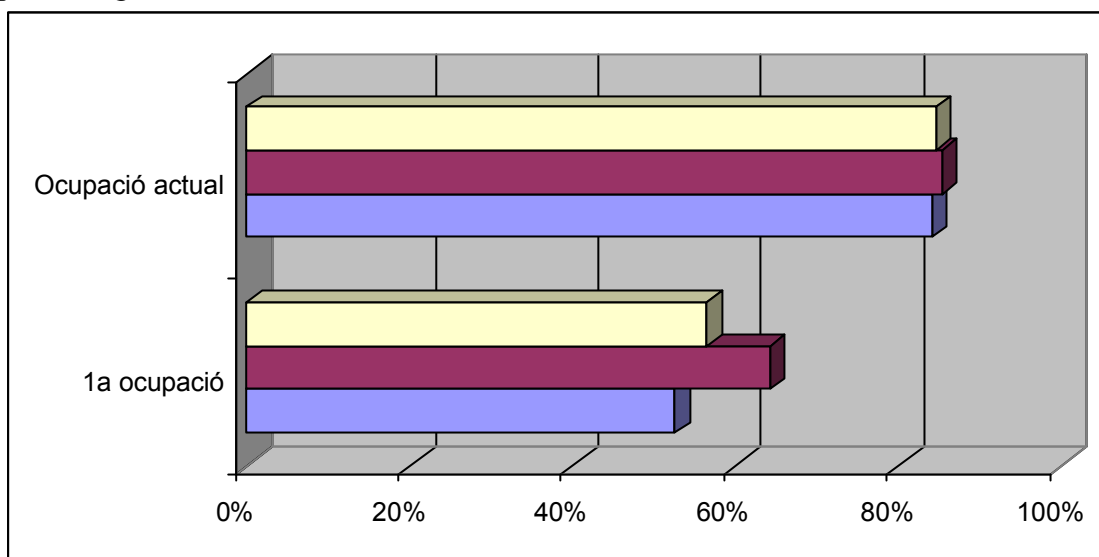
Figura 126. Desenvolupament de tasques de responsabilitat en la primera ocupació i en l'ocupació actual. En percentatge. Per titulacions.

Nota: Les submostres base tenen N diferent (N 1a ocupació=454, N ocupació actual=665).

Si comparem el percentatge de dones i homes que desenvolupen tasques de responsabilitat en la seua ocupació actual, veiem una evolució entre la primera ocupació i l'actual, i una tendència a la desaparició de les diferències entre dones i homes, fins a una diferència mínima de només un punt (figura 127).

Figura 127. Desenvolupament de tasques de responsabilitat l'ocupació actual. En percentatge. Per sexe.

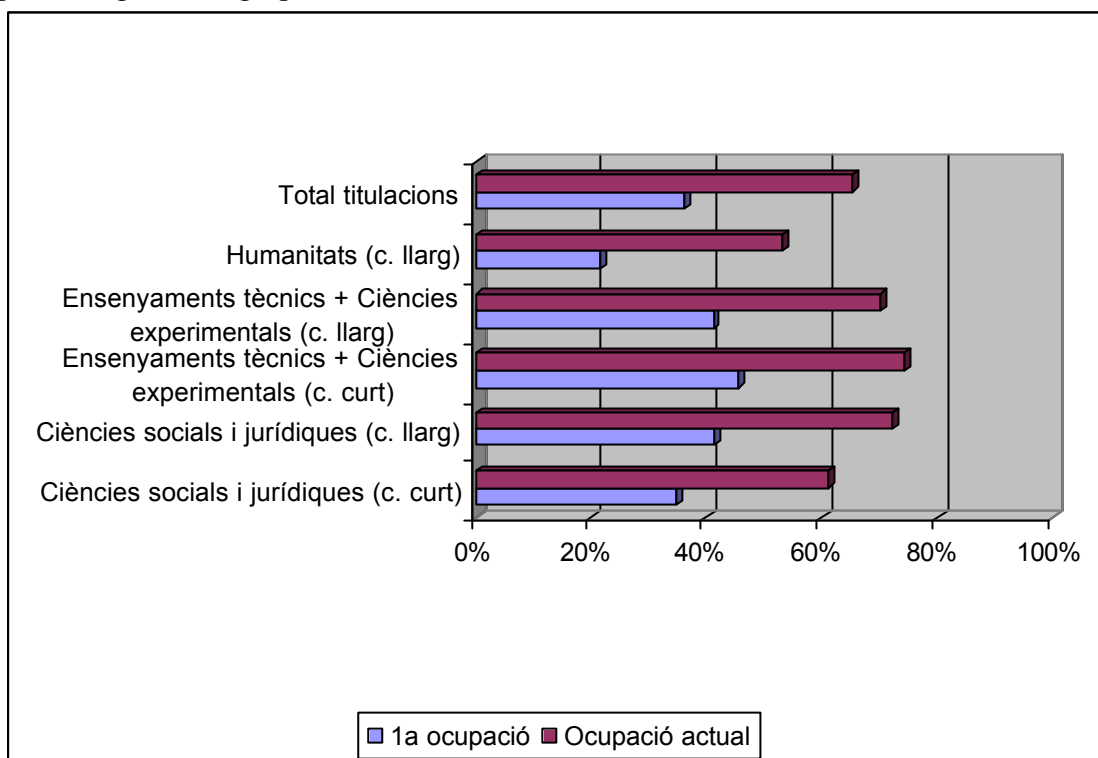

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

2.4.4.9 Possibilitats de promoció

La qualitat d'un treball també implica la possibilitat d'ascendir i assolir condicions laborals superiors. La figura 128 mostra la comparació d'aquesta qüestió entre el primer treball i l'actual i entre titulacions. Clarament, en l'actualitat les possibilitats de promoció són majors que en la primera ocupació. ET+CECC presenta el percentatge major (74%), mentre que els estudis d'Humanitats mostren el menor (53%).

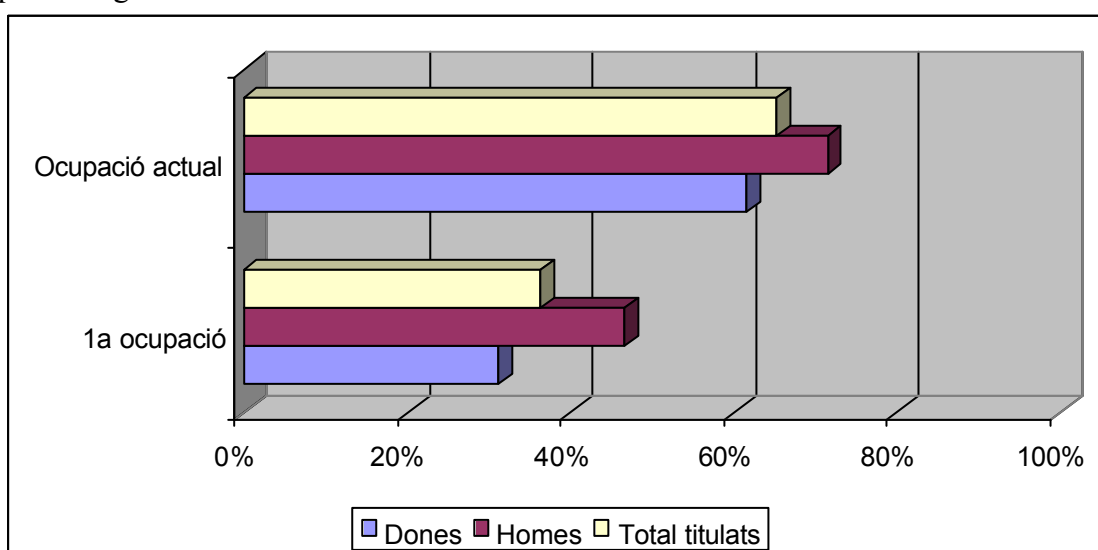
Figura 128. Possibilitats de promoció en la primera ocupació i en l'ocupació actual. En percentatges. Per agrupacions de titulacions.

Nota: Les submostres base tenen N diferent (N 1a ocupació=454, N ocupació actual=665).

Per sexe, veiem una discrepància important entre dones i homes quant a possibilitats de promoció en el seu treball actual (figura 129), una diferència de 10 punts. I això a pesar de la disminució en comparació amb la primera ocupació.

Figura 129. Possibilitats de promoció en la primera ocupació i en l'ocupació actual. En percentatges. Per sexe.

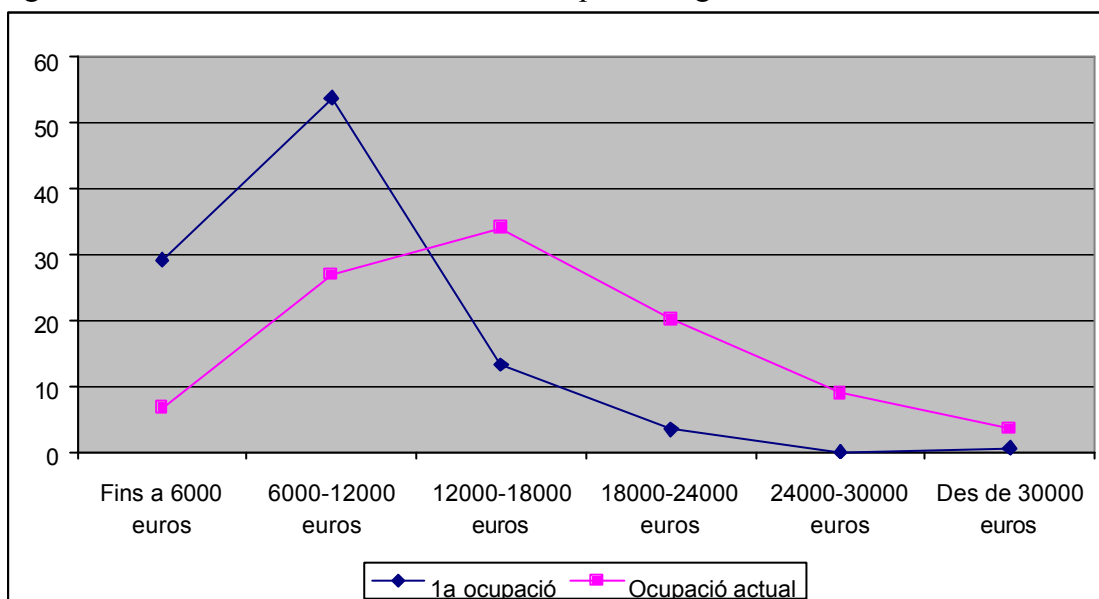
Nota: Les submostres base tenen N diferent (N 1a ocupació=454, N ocupació actual=665).

2.4.4.10 Salari

Oferir dades fiables sobre el salari és complicat. És una pregunta amb un grau alt de no-resposta. A més, la diferència de jornades de treball pot complicar la comparació entre individus. Per això pensem que aquestes dades s'han de considerar sobretot de manera relativa, en tant que mostren un canvi, però no tant com valors absoluts.

La figura 130 mostra clarament la millora salarial que obtenen els titulats entre la seua primera ocupació i l'actual.

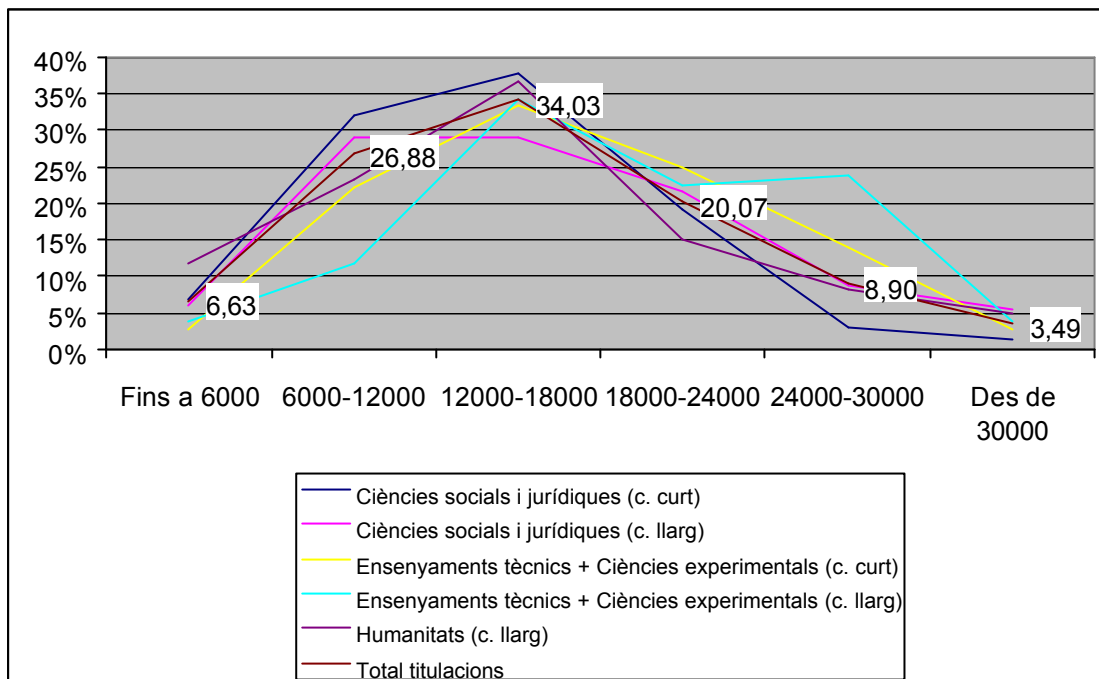
Figura 130. Salari brut anual dels titulats. En percentatge. Tota la mostra.

Nota: Les submostres base tenen N diferent (N 1a ocupació=454, No ocupació actual=665).

Quant a les diferències entre titulacions (figura 131), els titulats dels dos cicles de CSJ presenten percentatges superiors a la mitjana en les fraccions inferiors de l'escala salarial. En el cas contrari trobem les titulacions de ET+CE (els dos cicles), amb un percentatge de titulats superior a la mitjana percebent majors salaris.

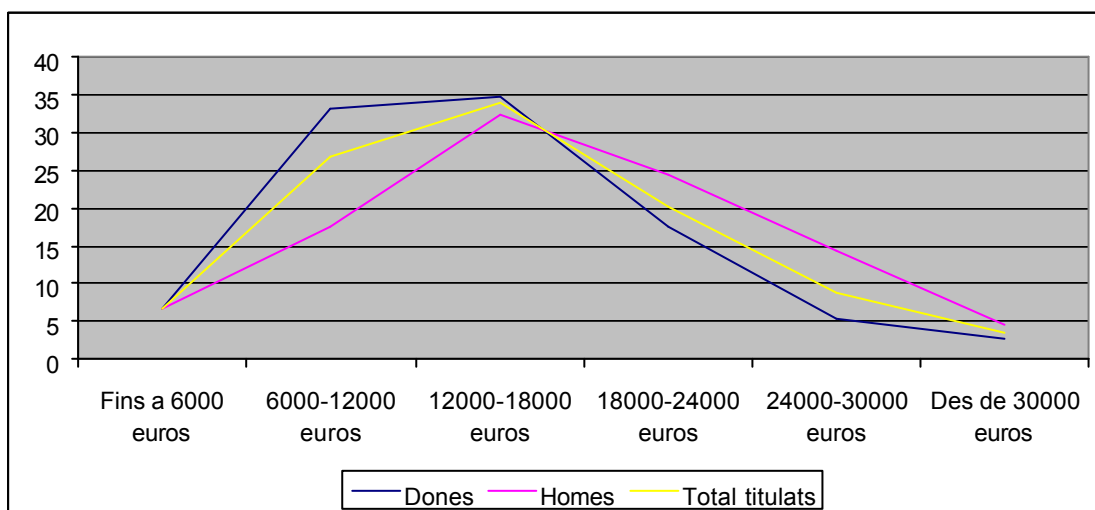
Figura 131. Salari brut anual de l'ocupació actual. En percentatges. Per titulacions.

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

Les diferències per sexe, en perjudici de les dones, també són evidents (figura 132). La major freqüència de titulades es troba en el tram inferior de salaris.

Figura 132. Salari brut anual dels titulats. En percentatge. Per sexe.

Nota: Les submostres base tenen N diferent (N 1a ocupació=454, N ocupació actual=665).

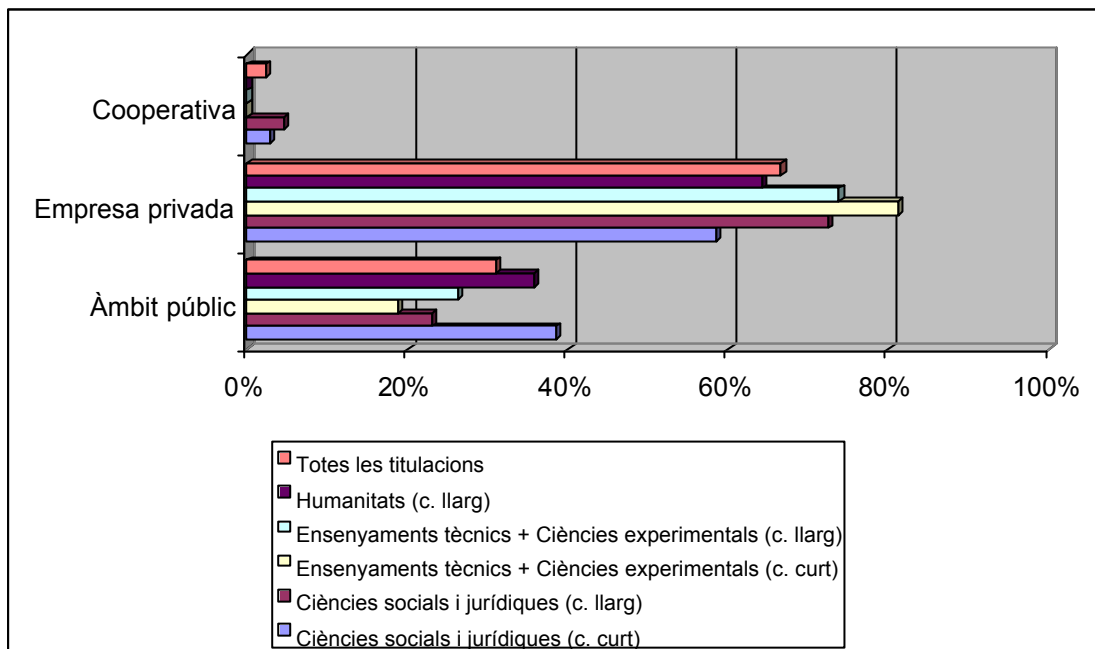
2.4.4.11 Característiques de l'empresa on es desenvolupa l'ocupació actual

En aquest punt de l'apartat de característiques del treball, repassarem algunes variables que donen una imatge del tipus d'empresa que actualment està ocupant els titulats de la Universitat Jaume I.

2.4.4.11.1 Branca d'activitat

La figura 133 mostra la distribució de les agrupacions de titulacions en tres branques d'activitats. Les empreses privades absorbeixen el 81% dels universitaris, enfront del 16% que treballa en l'administració pública.

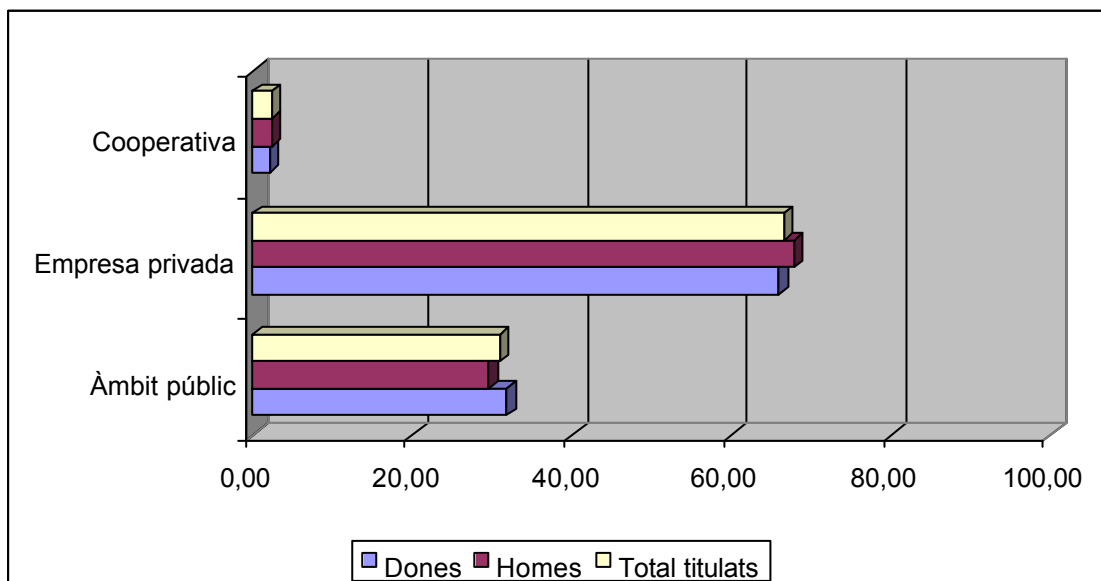
Figura 133. Branca d'activitat de l'empresa. En percentatge. Per titulacions.

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

Per sexes, l'empresa privada ocupa un percentatge lleugerament major d'homes enfront de dones, i es dona el cas contrari en l'àmbit públic (Figura 134).

Figura 134. Branca d'activitat ocupació actual. Per sexe.

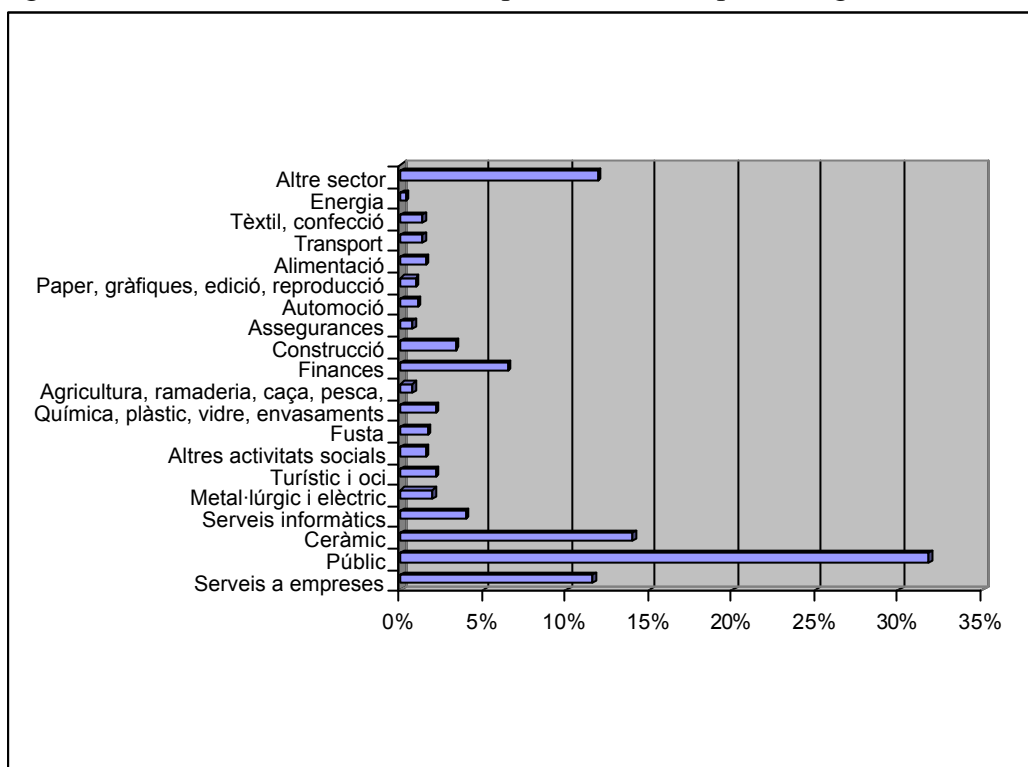

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

2.4.4.11.2 Sector econòmic

En l'anàlisi per sectors econòmics (figura 135), el sector públic ocupa el major percentatge de graduats (32%). Hem de tindre en compte que dins del sector públic no hem diferenciat activitats concretes, sinó que l'hem considerat en bloc. A continuació, tenint en compte el que hem dit del sector públic, la ceràmica i els serveis a empreses ocupen el 14% i el 12% de titulats, respectivament. També són sectors a remarcar el de finances (7%), els serveis informàtics (4%) i la construcció (3%).

Figura 135. Sectors econòmics de l'ocupació actual. En percentatges. Tota la mostra.

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

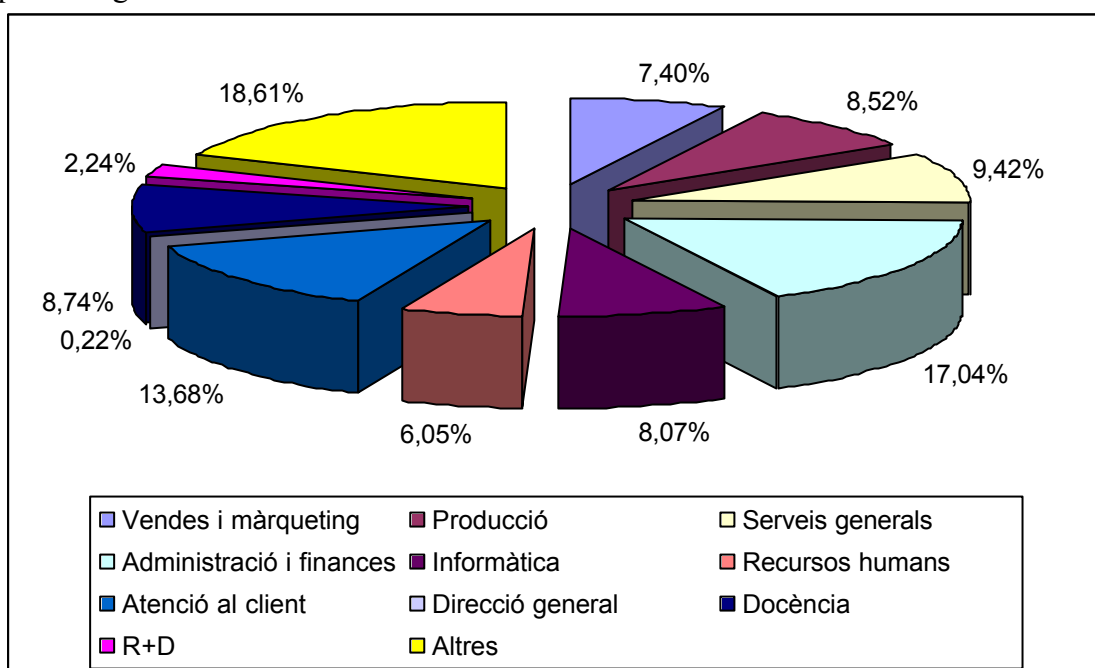
2.4.4.11.3 Àrea funcional

Les organitzacions solen estar estructurades en àrees funcionals o departaments. En aquesta pregunta hem intentat conèixer quines àrees funcionals són les que tendeixen a ocupar els titulats UJI.

Com veiem en la figura 136, la major freqüència de graduats es troba en la categoria d'altres. Que aquesta categoria incloga un nombre tan alt de persones possiblement es deu al fet que la majoria d'empreses siguen Pime (vegeu la figura 140). Açò implica que moltes d'aquestes organitzacions no tenen uns departaments formalment definits i, per tant, els seus empleats desenvolupen tasques que es podrien incloure en diferents àrees funcionals.

Administració i finances, amb un 17%, és la categoria en què s'inclouen major nombre de titulats. A continuació, atenció al client inclou el 13,68% dels titulats. Tot seguit hi ha un conjunt d'àrees funcionals amb percentatges menors. De la resta, és interessant remarcar que un 8,74% s'inclouen en docència, i que un 2,4% dels titulats treballen en departaments dedicats a R+D.

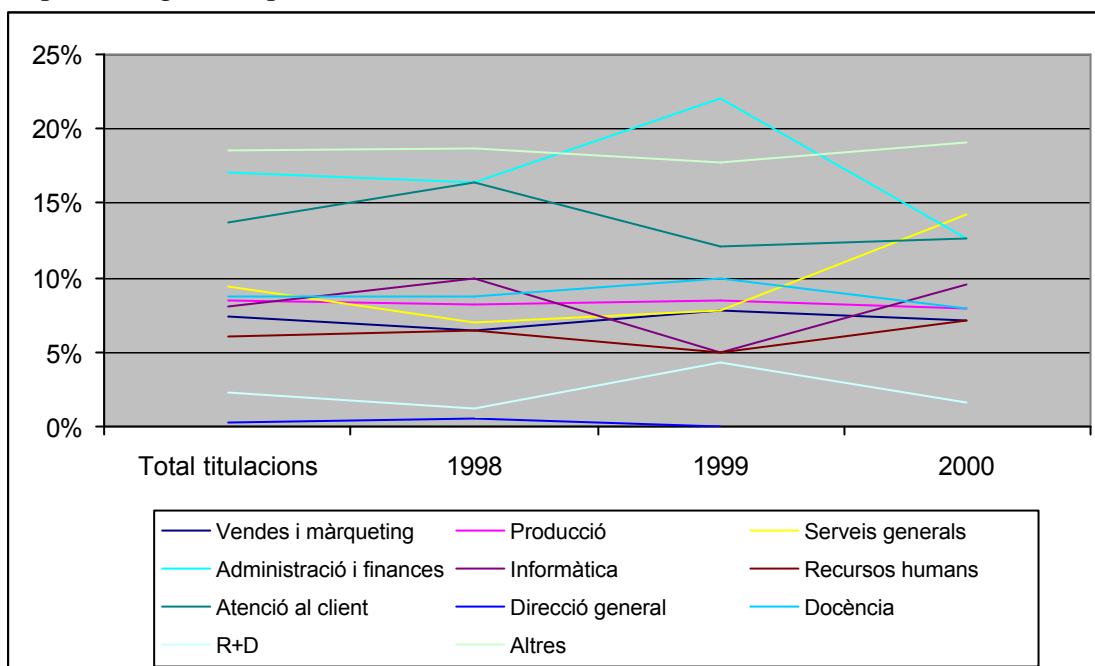
Figura 136. Àrea funcional on desenvolupen la seua activitat els titulats. En percentatges. Total mostra.

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

Comentem ara el canvi entre promocions del percentatge de titulats que desenvolupen la seua ocupació en diferents àrees funcionals de l'empresa (figura 137). Comentarem els departaments més interessants. En primer lloc, veiem que la categoria altres no mostra una variació entre promocions. Els titulats empleats en el departament d'administració i finances presenten una evolució discontinua. L'ocupació de titulats en àrees com administració i finances, atenció al client, informàtica, docència, vendes i màrqueting o direcció general, mostra una tendència a ser major en les promocions més antigues, encara que amb diferents intensitats. Per contra, altres, producció, serveis generals, recursos humans i R+D, mostren una freqüència major de titulats en les promocions més recents.

Figura 137. Evolució dels titulats universitaris segons àrees funcionals dins l'empresa. En percentatges. Per promocions.

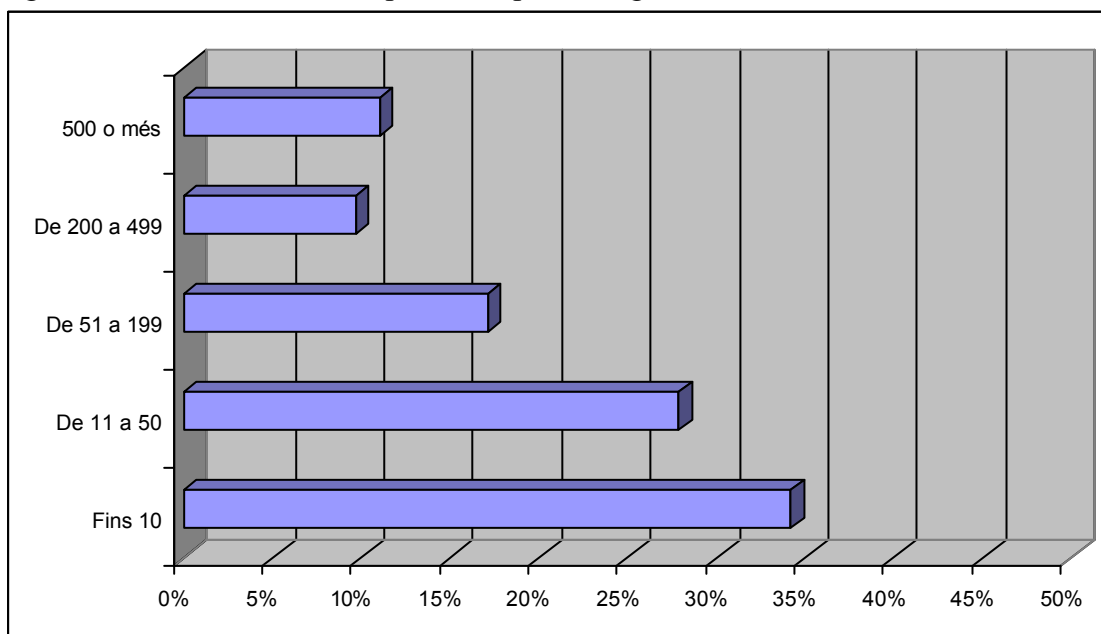

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

2.4.4.11.4 Grandària de l'empresa

Una tercera part dels graduats UJI estan treballant en empreses de 10 treballadors o menys (figura 138). En general, les Pime ocupen la gran majoria de titulats.

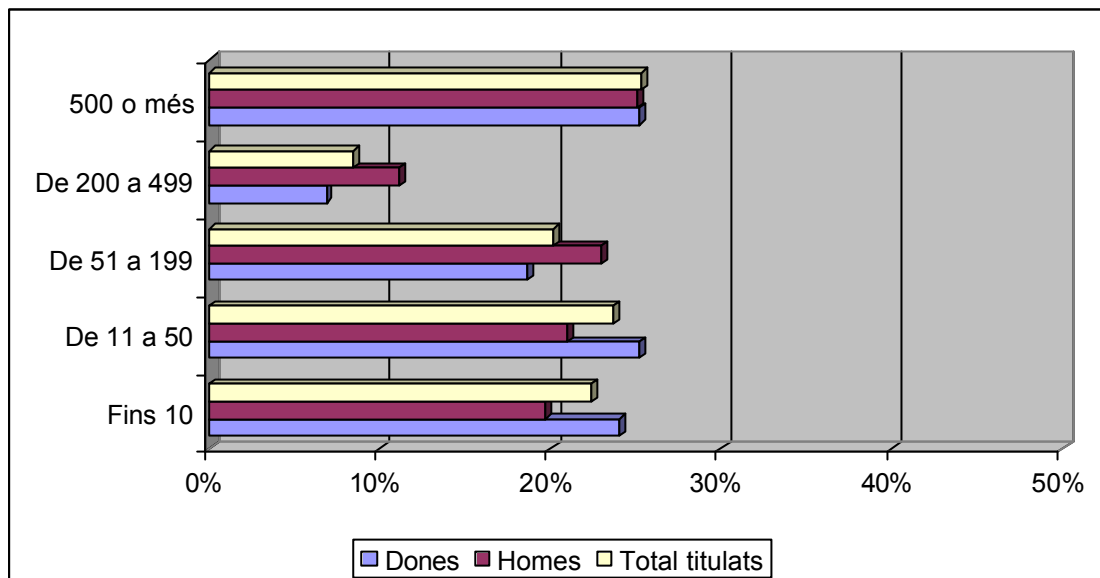
Figura 138. Grandària de l'empresa. En percentatge. Total mostra.

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

Per sexe, són les empreses xicotetes les que ocupen més dones, amb una tendència a invertir-se els valors a mesura que augmenta la grandària de l'organització (figura 139). La categoria d'empreses de 500 treballadors o més és un cas a part, ja que en aquestes organitzacions treballen dones i homes a parts iguals.

Figura 139. Grandària de l'empresa. En percentatge. Per sexe.

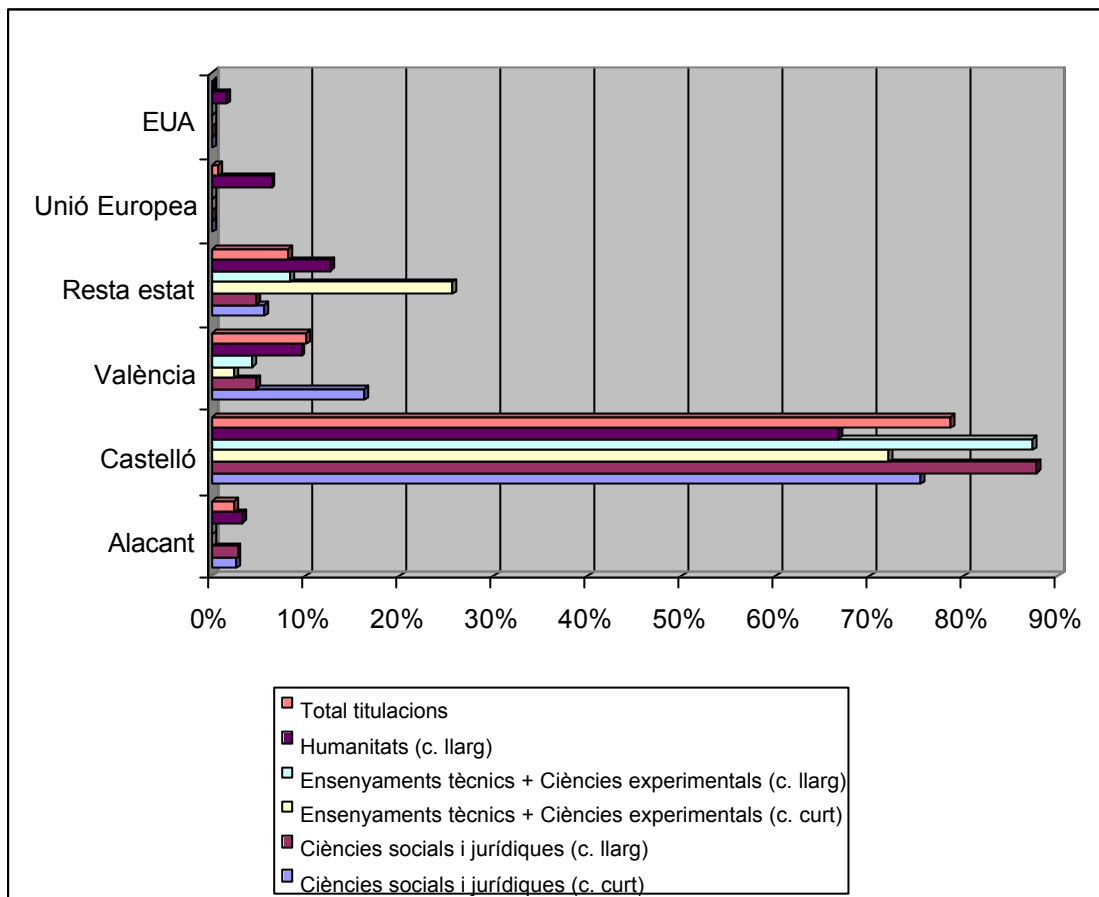
Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

2.4.4.11.5 Lloc de residència dels titulats

En l'apartat referit al perfil sociodemogràfic dels estudiants que han participat en aquesta enquesta ja hem avançat informació sobre la residència familiar d'aquests durant els estudis a l'UJI. El que volíem era saber l'origen territorial dels estudiants de l'UJI. En aquest apartat, en canvi, ens interessa la residència actual d'aquells titulats que estan treballant, per tal d'analitzar la mobilitat dels graduats i en quins llocs acaben desenvolupant la seua tasca professional. Sobre la validesa de les dades d'aquest apartat hem de fer una observació. Possiblement els titulats que han canviat de residència una vegada finalitzats els estudis s'incloguen majoritàriament en el grup de no localitzats (vegeu la figura 2). Per tant, possiblement el nombre real de titulats que han canviat de domicili és major que el que reflecteix l'estudi.

En la figura 140 veiem que el 78,6% dels titulats treballen actualment a la província de Castelló, un 10% a València, un 2,3% a Alacant, un 8,21% a la resta de l'Estat, mentre que menys de l'1% treballa a altres països europeus. Això suposa una diferència de 8 punts respecte els titulats que durant els estudis tenien la seua residència familiar a Castelló (figura 24). Hi ha diferències marcades per àrees d'estudi. Hi ha un major percentatge de titulats de les àrees d'Humanitats i ET+CECL treballant actualment a Castelló. Cal ressaltar també que els titulats en estudis d'Humanitats són els que més treballen a l'estranger.

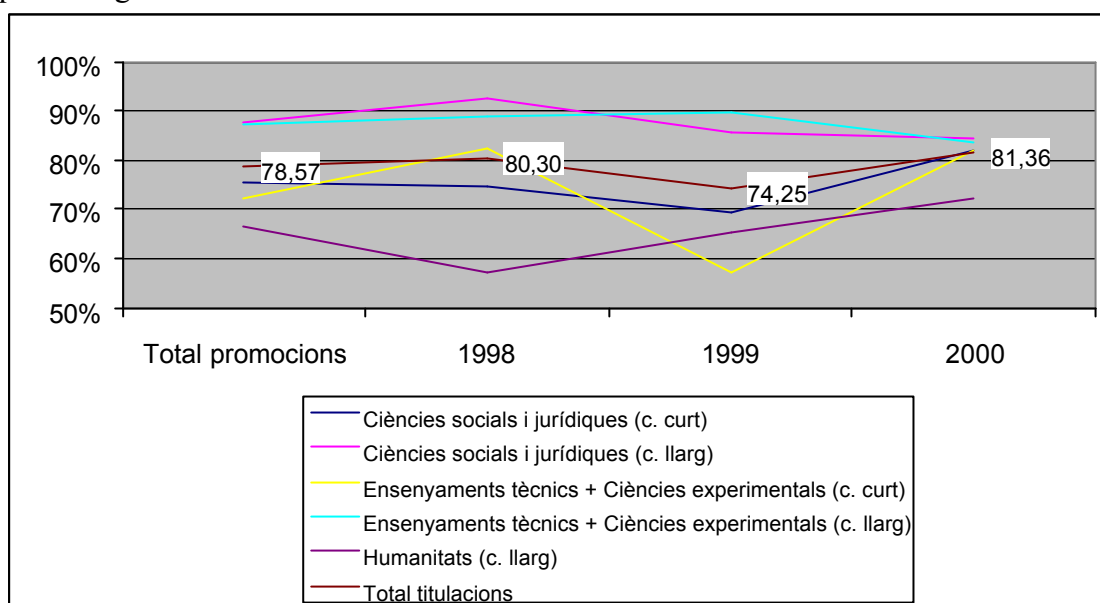
Figura 140. Lloc de residència dels titulats que treballen en l'actualitat.

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

Si passem a analitzar l'evolució dels titulats residents actualment a les comarques de Castelló (figura 141) veiem per al conjunt de titulats una tendència molt feble a augmentar en les titulacions més recents. Podria interpretar-se com una tendència dels titulats UJI a quedar-se en les nostres terres a desenvolupar les seues tasques professionals. En canvi, aquesta situació és molt més variada en fixar-nos en les diferències entre titulacions. Comparteixen aquesta tendència general a augmentar –i de manera important– en les promocions més actuals CSJCC i Humanitats. ET+CECC pràcticament no presenta canvi. I, pel contrari, CSJCL i ET+CECL mostren la tendència contrària, disminueix el percentatge de titulats de les promocions més recents residents a Castelló i comarques.

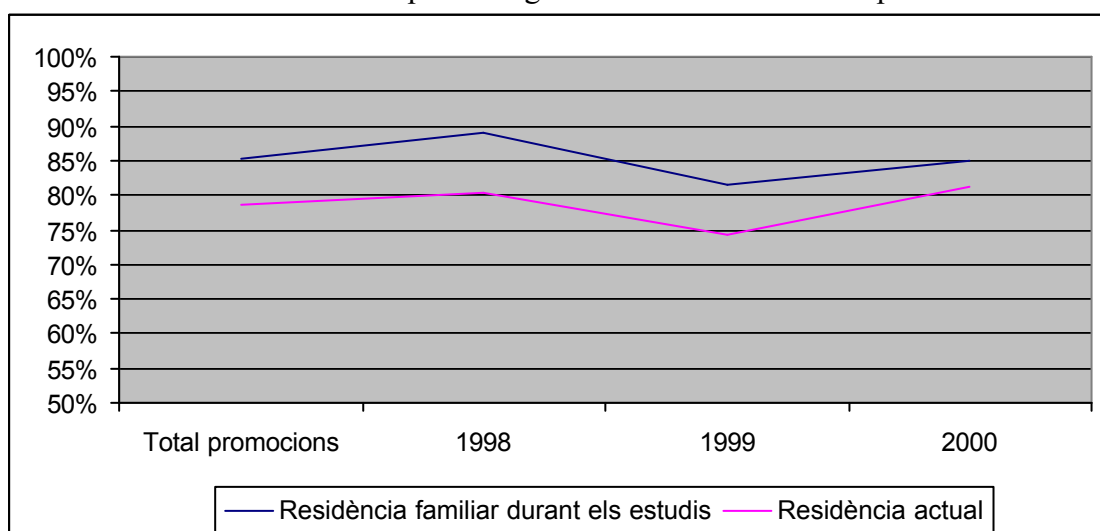
Figura 141. Evolució dels titulats amb residència actual a la província de Castelló. En percentatges. Per titulacions.

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

Finalment, per acabar l'anàlisi sobre el lloc de residència actual dels titulats UJI, presentem en la figura 142 una comparació entre el percentatge de titulats amb residència familiar durant els estudis a Castelló i el percentatge de titulats amb la residència actual també a Castelló. Observem una doble tendència. D'una banda, hi ha cada vegada més estudiants de fora de Castelló. Però, d'una altra banda, tendeix a augmentar el nombre de titulats que una vegada acabats els estudis es queden a Castelló.

Figura 142. Evolució dels titulats amb residència familiar durant els estudis i amb residència actual a Castelló. En percentatges. Total de titulacions en promocions.

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

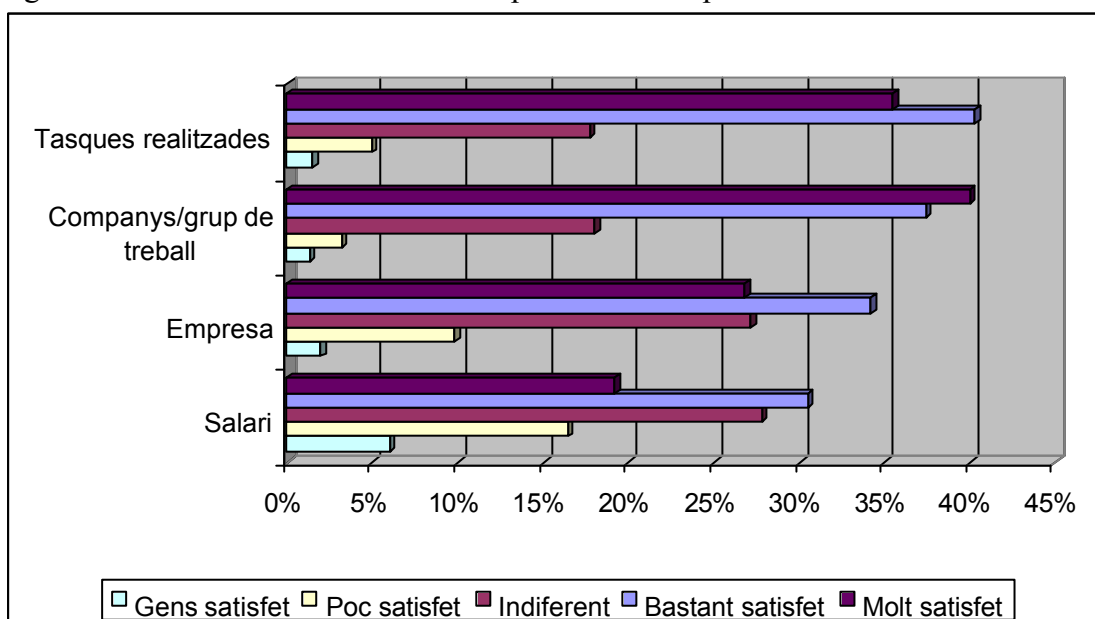
2.4.4.12 Aspectes psicosocials del treball

Per acabar aquest apartat, analitzarem dues variables psicosocials incloses en el qüestionari a titulats UJI. És el cas de la satisfacció laboral i l'autoeficàcia laboral, variables relacionades amb el benestar psicològic en el lloc de treball i amb altres resultats/conseqüències com ara l'absentisme i l'èxit.

2.4.4.12.1 Satisfacció laboral

La figura 143 mostra la satisfacció dels titulats UJI amb diferents aspectes del seu treball actual. L'aspecte del treball que més satisfà els titulats que treballen són els companys i els continguts del treball (el 76% estan molt o bastant satisfets amb aquestes qüestions). A continuació, un 61% està molt o bastant satisfet amb la seua organització. Finalment, l'aspecte amb un menor percentatge de molt o bastant satisfets (50%) és el salari rebut.

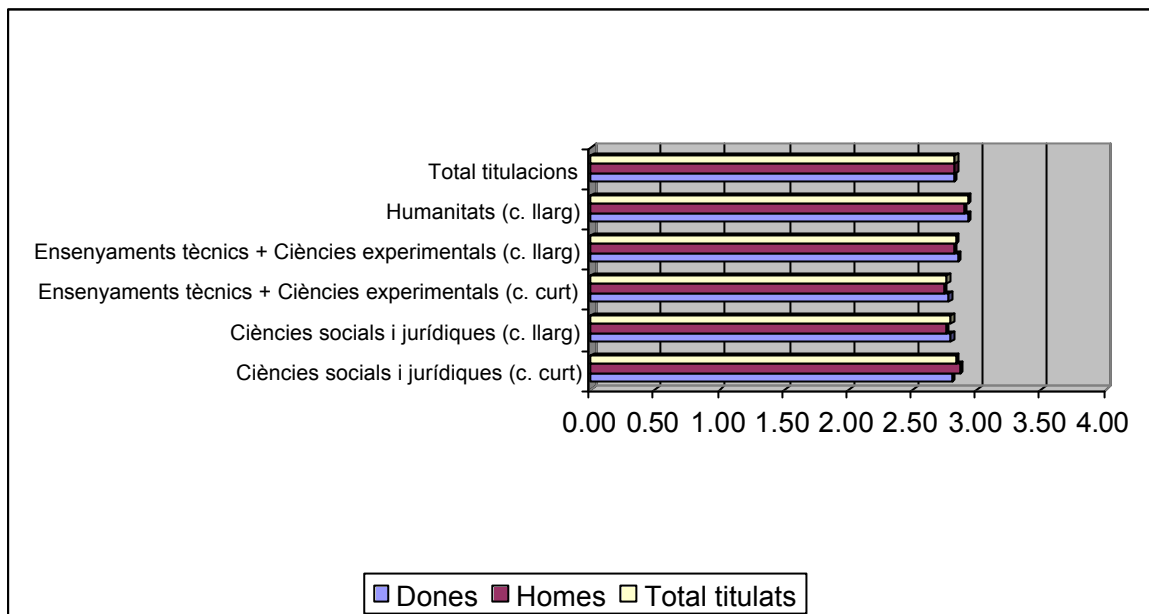
Figura 143. Satisfacció amb diferents aspectes de l'ocupació actual.

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

Per poder comparar la satisfacció laboral per titulacions i sexe, hem hagut de simplificar les dades calculant la mitjana de les escales de la figura anterior, que mostrem en la figura 144. Veiem lleugeres diferències entre titulacions i sexe. Caldria una anàlisi de comparació de mitjanes per a establir si aquestes diferències són significatives o no. De tota manera, els valors, al voltant de 2,8, són positius si tenim en compte que l'escala va de 0 a 4.

Figura 144. Satisfacció laboral. Mitjana de 0 a 4. Per titulacions i sexe.

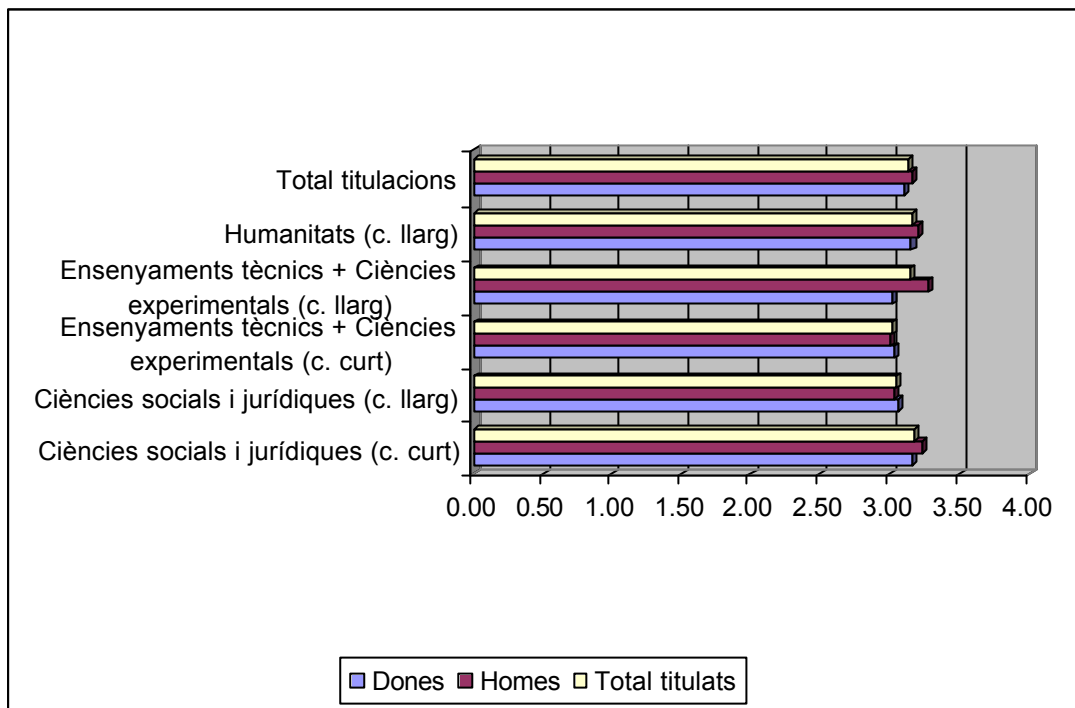

2.4.4.12.2 Autoeficàcia laboral

L'autoeficàcia laboral reflecteix les creences en les pròpies capacitats dels individus per a realitzar correctament el seu treball en el moment present. Com que es tracta d'una escala composta per diferents ítems no és possible mostrar percentatges de resposta, ja que s'ha d'agafar el valor de l'escala total. Això ho reflecteix la mitjana d'una escala des de 0 (Quasi gens capaç de realitzar bé el meu treball) fins a 4 (Sempre capaç de realitzar el meu treball).

En la figura 145 veiem la mitjana d'autoeficàcia per titulacions i gènere. Per a totes les titulacions el valor es situa lleugerament per damunt de tres. En el cas del sexe, si observem unes lleugeres diferències, en el sentit que els homes mostren valors majors que les dones. Aquesta diferència és especialment visible en les ET+CECL.

Figura 145. Autoeficàcia laboral en l'ocupació actual. Mitjana d'una escala de 0 a 4. Per titulacions.

Nota: Només els que han respost a l'apartat característiques de l'ocupació actual (N=665).

3 RESUM EXECUTIU I CONCLUSIONS

3.1 OBJECTIUS

Estudiar la inserció laboral dels titulats de la Universitat Jaume I en els cursos 1998, 1999 i 2000, diferenciant per titulacions.

3.2 CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES DE L'ESTUDI

ÀMBIT: la Universitat Jaume I de Castelló de la Plana.

UNIVERS: graduats que han finalitzat els estudis universitaris a l'UJI i han obtingut el títol en els cursos acadèmics de 1998, 1999 i 2000. (Inclou 20 titulacions de pla nou).

POBLACIÓ: 3.365.

MOSTRA: mostratge aleatori estratificat.

RESPOSTA RECOLLIDA: 779.

ESTRATIFICACIÓ: en funció de les següents variables:

Any de graduació (1998, 1999 i 2000).

Sexe.

Branques d'ensenyament, segons el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.

TECNOLOGIA DE LA RECOLLIDA DE DADES: enquesta tramesa per correu i reforç telefònic posterior per a maximitzar la resposta per escrit, amb la possibilitat de respondre una versió reduïda per telèfon.

ERROR MOSTRAL: per a un nivell de confiança del 95,5% i $p = q = 0,5$ l'error real és de $\pm 3,08$ per al conjunt de la mostra i en el supòsit de mostratge aleatori simple.

DATA DE REALITZACIÓ: juliol, agost i setembre de 2003.

3.3 PERFIL SOCIODEMOGRÀFIC

El 64,6% de la mostra està formada per dones, amb una mitjana d'edat de 25 anys.

Més d'un 50% dels graduats viuen amb els pares, mentre que s'observa una major grau d'emancipació en les titulacions més antigues. En relació al seu origen geogràfic, el 86% dels titulats provenia de la província de Castelló.

3.4 FORMACIÓ ACADÈMICA I COMPLEMENTÀRIA DURANT ELS ANYS D'ESTUDI

Respecte de la seua elecció vocacional, un 83% van optar pels seus estudis en primera opció. Aquest aspecte és molt positiu i facilita la major integració, motivació i implicació en els estudis dels estudiants.

Considerant la durada dels estudis, els titulats de les promocions estudiades tarden una mitjana d'un 25,65% més del temps en concloure els seus estudis. Aquest indicador és menor en totes les àrees d'estudi, excepte, però, en les ET+CECC (ensenyaments tècnics-ciències experimentals cicle curt), que tarden de mitjana un 63,37% més del temps estimat en finalitzar els estudis.

En relació a les hores invertides en activitats acadèmiques, els titulats van ocupar una mitjana de 27 hores setmanals a assistir a classe i és major aquesta proporció en el cas

de les titulacions tècniques. En referència a les tutories, acudeixen una mitjana d'una hora setmanal, que augmenta en el cas de les titulacions d'Humanitats i ET+CECC. A més, van ocupar 12 hores setmanals en activitats d'estudi. Les tres activitats van ser realitzades en major mesura per part de les dones que dels homes. Respecte a altres activitats durant els estudis, aproximadament, una tercera part dels titulats van desenvolupar algun tipus de treball durant els estudis, encara que en les titulacions tècniques i experimentals aquest percentatge és molt inferior. Durant l'estiu, un 34% dels titulats desenvolupava alguna ocupació laboral. Finalment, quasi un 40% va col·laborar en tasques domèstiques.

Respecte de la valoració dels modes d'ensenyament, els titulats assenyalen que els professors insisteixen en la teoria i els conceptes (una mitjana de 3,24 sobre una escala de 0 a 4), seguit del professor com a principal font d'informació (2,5) i l'assistència regular a classe. L'aspecte menys rellevant és l'elaboració d'una tesina.

S'analitza el nivell de competències lingüístiques dels titulats en el moment de la graduació. Respecte del valencià, al voltant d'un 98% dels titulats en tenen algun coneixement, tenint un nivell de 0 a 4 de 3,64 en habilitats de lectura, 3, 28 verbals i 2,97 d'escriptura. Respecte de les llengües comunitàries, el 98% dels titulats tenen coneixements d'anglès, el 31% de francès i el 15% d'alemany. Destaquen les titulacions d'Humanitats, i en menor mesura, els de ET+CECL.

3.5 ACTIVITATS D'EXPERIÈNCIA PREPROFESSIONAL

Respecte de les activitats d'adquisició d'experiència pràctica durant els estudis, més d'un 94,41% van cursar el Pràcticum/Estades en pràctiques obligatòries durant els estudis, percentatge que augmenta en les promocions més recents. Aquest indicador reflecteix l'esforç i l'orientació cap a l'ocupabilitat dels titulats de l'UJI. Això va ser complementat pel 12% de titulats que van realitzar pràctiques voluntàries fora del currículum acadèmic, durant els seus estudis universitaris, sobretot en les titulacions de ET+CECL i CSJCL (ciències socials i jurídiques cicle llarg). Un altre complement fonamental en la formació reglada és la participació en programes d'intercanvi com a estudiant: un 11,93% van participar en les tres promocions que ens ocupen, percentatge que augmenta al 15,87% en la promoció de 2000. La participació en programes d'intercanvi per a graduats és molt inferior, però significativa (al voltant del 2,5% dels graduats van participar-hi).

3.6 VALORACIÓ DE LA FORMACIÓ REGLADA I COMPROMÍS AMB ELS ESTUDIS

La motivació per a cursar estudis universitaris és molt elevada: més d'un 92% dels titulats tornarien a cursar estudis universitaris, percentatge major en les promocions més recents. Un 58,2% de la mostra total tornaria a cursar la mateixa titulació, si es donara el cas (aquest indicador oscil·la entre 63,44 ET+CECL i 47,06 ET+CECC). Una mesura de satisfacció és si tornaria a estudiar a la Universitat Jaume I: un 95,4% dels titulats ho tornarien a fer, valor lleugerament superior en totes les àrees de titulació (exemple, CSJCC, 97,87%) excepte en Humanitats (86,67%). Aquest indicador reflecteix l'alt grau de vinculació dels titulats amb la seua universitat.

3.7 FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA DESPRÉS DE LA TITULACIÓ

Una vegada finalitzats els estudis universitaris, més de tres quartes parts dels titulats s'han preocupat a realitzar algun tipus de formació complementària, sobretot formació contínua per a treballadors i en menor mesura formació professional ocupacional. A més, en més d'un 37% dels casos, els titulats trien la Universitat Jaume I per a complementar la seua formació reglada. Els motius principals per iniciar aquests estudis són l'interès per impulsar la seua professió i en segon lloc, la necessitat de posar-se al dia. Són els titulats de CSJCC els que mostren més necessitats de formació.

Un altre tipus d'estada en l'estranger és la realitzada amb ànim professional o formatiu. Quasi un 15% de titulats UJI han fet aquest tipus d'estades, en major freqüència en les titulacions d'Humanitats (42%). Aquest tipus d'estades presenten una tendència a augmentar, ja que de fet, la promoció de 2000 s'aproxima al 20%.

3.8 SITUACIÓ LABORAL DELS TITULATS

La taxa d'activitat dels titulats és elevada, 88,18%, molt superior en el cas de la promoció de 1998 (92,68%). Existeix una xicoteta diferència a favor dels homes. Les persones inactives es dediquen principalment a complementar la seua formació i en segon lloc a les responsabilitats familiars.

A més, 93 de cada 100 titulats es troben treballant en el moment de ser enquestats. Aquest índex és molt superior en àrees d'estudi com ET+CECL (96,2%) o ET+CECC (95,74%), i en les promocions de 1998 i 1999.

El 35% del total dels titulats ja estaven treballant en el moment de finalitzar els estudis, encara que existeixen diferències per titulacions: mentre que els dos cicles d'ET+CE presenten els percentatges majors (38 i 39% el cicle llarg i el curt, respectivament), les titulacions d'Humanitats mostren els valors menors (28%). Pel que fa al sexe, el percentatge de dones que es trobaven ocupades en el moment de finalitzar els estudis supera en 9 punts el dels homes.

La situació més freqüent dels titulats universitaris que ja han accedit al mercat laboral és haver treballat en dues o tres ocupacions diferents.

Una de les vies més útil a l'accés a l'ocupació són les estades en pràctiques: un de cada quatre titulats va inserir-se laboralment en l'empresa on va realitzar les seues pràctiques. Aquest indicador és molt més elevat en el cas de les titulacions tècniques i experimentals i reflecteix la utilitat de les estades en pràctiques per a la inserció professional dels titulats.

3.9 RECERCA D'OCUPACIÓ

Un 76% van cercar treball després de titular-se. Un indicador important és la durada del procés de recerca de la primera ocupació: el 53% dels titulats UJI troba treball en els primers 3 mesos una vegada acabats els estudis. Als 6 mesos ja són un 67% i a l'any un 84%. El major percentatge de titulats inserits els primers 3 mesos pertany a ET+CE amb un 81% i 78%, respectivament.

Les estratègies de recerca d'ocupació utilitzades pels titulats després de la graduació són molt variades: destaquen les tècniques formals (respondre anuncis de treball, utilitzada pel 50% de titulats; l'ús d'una agència d'ocupació pública, triada pel 48%). No obstant això, tècniques informals com ara l'ús dels contactes personals, també va ser àmpliament utilitzat (42%). Tant les dones com els titulats de l'àmbit humanístic i jurídic-social tenen més intensitat en la recerca que la resta.

En relació a l'efectivitat de les tècniques per obtenir el primer treball, els titulats informen que la tècnica amb més èxit són els contactes personals (25%), seguit del contacte amb empresaris pel seu compte (13%). Les dues són tècniques bàsiques actives. En tercer lloc, es troba una tècnica passiva, respondre anuncis de treball (13%).

Les tècniques amb més èxit per aconseguir l'ocupació actual varien lleugerament: s'observa una tendència a utilitzar tècniques més formals, ja que el 23% van obtenir el seu treball actual mitjançant els contactes personals, el 19% mitjançant la preparació d'oposicions/concursos, el 13% respondre anuncis de treball, el 9,5% contactant directament amb empresaris pel seu compte i el 6,8% mitjançant borses de treball.

3.10 CARACTERÍSTIQUES DEL TREBALL ACTUAL

Més d'un 30% dels titulats continuen en la seua primera ocupació després de titular-se.

En un 83% el seu treball té relació amb els estudis cursats i és major al 90% en les titulacions tècniques. Tant en la primera com en l'ocupació actual, els homes mostren percentatges superiors a les dones.

El 86% dels titulats treballen a jornada completa, el 10% a jornada parcial i el 2% a torns.

El 78,6% dels titulats treballen actualment a la província de Castelló, un 10% a València, un 2,3% a Alacant, un 8,21% a la resta de l'estat, mentre que menys de l'1% treballa a altres països europeus. Això suposa una diferència de 8 punts respecte els titulats que durant els estudis tenien la seua residència familiar a Castelló (86%). Hi ha diferències marcades per àrees d'estudi.

El 63% dels titulats que treballen tenen en l'actualitat un contracte indefinit. Però apareixen diferències entre titulacions. Així, ET+CECL presenta el major percentatge de contractes indefinits, un 68%. Un 9,9 % tenen contractes per obra o servei i un 17% altres contractes temporals. Un 5,9% estan autoocupats. En relació a la primera ocupació, s'observa un augment significatiu dels contractes indefinits i una disminució dels temporals.

Pel que fa a les categories laborals, un 10% són directius, un 22% tècnics superiors, i un 27% tècnics mitjans. En les dues primeres categories hi ha superioritat d'homes, mentre que per als tècnics mitjans la distribució és igual entre sexes.

Més d'un 34% dels titulats treballen en empreses de 10 o menys treballadors, seguits d'un 28% que ho fan en entitats d'11 a 50 treballadors, 17% en empreses de 51 a 199, i finalment 9,68% que ho fan en empreses de 200 a 499 i un 11% en empreses de més de

500 treballadors. Aquesta distribució reflecteix en gran part l'estructura del teixit empresarial del País Valencià, majoritàriament constituït per xicotetes i mitjanes empreses.

Considerant la distribució per àrees funcionals en l'empresa, la major freqüència de graduats es troba en la categoria altres, ja que són titulats que treballen multifuncionalment en pimes. Segueixen en percentatge els titulats que treballen en departaments d'administració i finances (17%), atenció al client (13,68%), serveis generals (9,42%), docència (8,74%), producció (8,52%) i destaca un 2,4% dels titulats que treballen en departaments dedicats a R+D.

En l'ocupació actual, un 34% dels titulats cobren anualment entre 12.000-18.000 euros, un 27% entre 6.000-12.000 euros, un 20% entre 18.000-24.000 i un 9% entre 24.000-30.000 euros. Les titulacions d'ET+CE (els dos cicles), perceben majors salaris. Existeixen diferències per sexe, en perjudici de les dones, ja que existeix major freqüència de titulades en el tram inferior de salaris.

Un 66,6 % dels titulats treballa en el sector privat, mentre que un 32% ho fa en el sector públic. En l'anàlisi per sectors econòmics, el sector públic ocupa el major percentatge de graduats (32%), la ceràmica i els serveis a empreses ocupen el 14% i el 12% de titulats, respectivament. També són sectors destacats el de finances (7%), els serveis informàtics (4%) i la construcció (3%).

3.11 CARACTERÍSTIQUES DE LA PRIMERA OCUPACIÓ

Tots els indicadors objectius i subjectius milloren en l'ocupació actual respecte de la primera ocupació.

En un 69% aquest treball té relació amb els estudis cursats.

El 68% treballaven a temps complet, mentre que més del 20% ho feien a temps parcial.

3.12 ADEQUACIÓ ENTRE LA FORMACIÓ REBUDA I SATISFACCIÓ AMB EL TREBALL ACTUAL

Un 68% dels titulats UJI consideren que el treball que desenvolupen és adequat al seu nivell d'estudis, mentre que un 3,6% consideren que el seu lloc de treball requereix un nivell més alt i un 28% que requereix un nivell més baix.

Uns altres indicadors de la qualitat del treball són les possibilitats de promoció i la responsabilitat: 85% consideren que desenvolupen tasques de responsabilitat en el seu treball, mentre que un 65% tenen possibilitats de promoció al mateix lloc. En aquest últim indicador, hi ha diferències per sexes a favor dels homes.

Respecte als indicadors de satisfacció, l'aspecte del treball que més satisfà els titulats que treballen són els companys i els continguts del treball (el 76% estan molt o bastant satisfets amb aquestes qüestions). A continuació, un 61% està molt o bastant satisfet amb la seua organització. Finalment, el 50% estan bastant o molt satisfets amb el salari rebut.

Finalment, els titulats es consideren prou autoeficaços per desenvolupar el seu treball, ja que s'obté una mitjana de 3,13 en una escala de 0 a 4 en autoeficàcia professional.

4 REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Aparici, A. (dir.). (2001). *Seguimiento de las trayectorias ocupacionales de los titulados por las universidades de: Jaume I, València (E.G.) y Alacant*. (CD ROM).
- Consell Econòmic i Social. <http://www.ces.es/>
- Consell Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana. <http://www.ces-cv.es/>
- EUROSTAT (2003). *General indicators on transition from school to work. Youth transitions from education to working life in Europe. Part I*. Document de la col·lecció «Statistics in focus». <http://www.europa.eu.int/comm/eurostat/>
- EUROSTAT (2003). *School leavers in Europe and the labour market effects of job mismatches. Youth transitions from education to working life in Europe. Part II*. Document de la col·lecció «Statistics in focus». <http://www.europa.eu.int/comm/eurostat/>
- García-Montalvo, J.; Palafox, J.; Peiró, J.M. i Prieto, F. (dir.). (1997). *Capital humano. La inserción laboral de los jóvenes en la Comunidad Valenciana*. València: Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques (IVIE)-Fundació Bancaixa.
- García-Montalvo, J. i Peiró, J.M. (dir.). (2001). *Capital humano. El mercado laboral de los jóvenes: formación, transición y empleo*. València: IVIE-Fundació Bancaixa.
- García-Montalvo, J.; Peiró, J.M. i Soro, A. (dir.). (2003). *Capital humano. Observatorio de la inserción laboral de los jóvenes: 1996-2002*. València: IVIE-Fundació Bancaixa.
- Institut Nacional d'Ocupació. <http://www.inem.es/>
- Institut Nacional d'Estadística. <http://www.ine.es/>
- IVIE. (2001). *Informe sobre la inserción laboral de los titulados de la Universitat Jaume I*. València: IVIE.
- Lorente, S. (2003). «Propuesta de estudio sobre indicador 7: Situación ocupacional de egresados.» Ponència al seminari: Métodos de análisis de la inserción laboral de los universitarios. Universitat de Lleó, 9, 10 i 11 de juny de 2003.
- Mora, J. (2003). «La inserción laboral de los titulados universitarios como criterio en la evaluación de las titulaciones.» Ponència al seminari: Métodos de análisis de la inserción laboral de los universitarios, Universitat de Lleó, 9 i 10 de juny.
- Ministeri d'Educació, Ciència i Esports. <http://www.mec.es/>
- Ministeri de Treball i Afers Socials. <http://www.mtas.es/>
- Mirás, J. (2000). *Elementos de muestreo para poblaciones finitas*. Madrid: Instituto Nacional de Estadística.
- Oficina d'Orientació i Inserció Laboral (OOIL). (2003). *Observatori del mercat de treball. Curs 2001-2002*. Barcelona: Associació d'Amics de la UPC.
- Rodríguez, S. (dir.) i Prades, A. (coord.). (2003). *Educació superior i treball a Catalunya. Estudi de la inserció laboral dels graduats de les universitats*

públiques catalanes. Barcelona: Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya.

Saez, F. (coord.) (2000). *Formación y empleo*. Madrid: Fundación Argenteria.

Servicio de Orientación y Planificación Profesional (SOPP). (2003). *VII Estudio de inserción laboral*. Madrid: Universitat Carlos III.

Servicio Integrado de Empleo (SIE). (2001). *El empleo de los titulados de la Universidad Politécnica de València. Promociones: 95/96-99/00*. València: Universitat Politècnica de València. Vicerectorat d'Ocupació.

Vidal, J. (coord.). (2003). *Métodos de análisis de la inserción laboral de los universitarios*. Madrid: Consejo de Coordinación Universitaria (MECD).

AA.VV. (2003). «Documento de los grupos de trabajo». Document presentat al seminari: Métodos de análisis de la inserción laboral de los universitarios, Universitat de Lleó, 9 i 10 de juny.

UNIVERSITAT
JAUME•I